

PÉNZÜGYI HÍRLEVÉL

XVIII. évfolyam • 1. szám • 2025

PÉNZÜGYI HÍRLEVÉL
XVIII. évfolyam • 1. szám • 2025
2025. április 2.

Megjelenik negyedévente

Felelős szerkesztő
Lámfalusi Ibolya

Szerző
Vörös-Illés Ivett (szerk.)
voros-illes.ivett@aki.gov.hu

Péter Krisztina
peter.krisztina@aki.gov.hu

Szomoru Gábor
szomoru.gabor@aki.gov.hu

Rózsa Andrea
rozsa.andrea@aki.gov.hu

Kiadó

1093 Budapest, Zsil utca 3–5.
Telefon: +36 1 217 1011
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A kiadványokkal kapcsolatban részletes
felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport – publikacio@aki.gov.hu

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	4
Summary.....	5
Módszertani megjegyzések	7
Agrár- és vidékfejlesztési támogatások	8
Közvetlen termelői támogatások	11
Vidékfejlesztési és halászati programok	13
Piaci és egyéb támogatások.....	16
Nemzeti támogatások	18
Az agrár- és vidékfejlesztési támogatások kiemelt területei	20
Állattenyésztési támogatások	21
Szántóföldi növénytermesztők támogatása.....	22
A kertészeti ágazat támogatása	23
Kockázatkezelés a mezőgazdaságban	24
Az élelmiszeripar támogatása	25
Agrárhitelezés	27
Hitelezés a mezőgazdaságban	29
A mezőgazdasági vállalkozások hitelállománya	29
A mezőgazdasági hitelek kamatai	40
A mezőgazdasági vállalkozások új hitelei	43
Az új mezőgazdasági hitelek kamatai	48
Az agrártámogatásokhoz kapcsolódó hitelezés a mezőgazdaságban	50
Factoring ügyletek a mezőgazdaságban.....	52
Fedezetek alakulása a mezőgazdaságban	52
Kedvezményes finanszírozási programok az agrárgazdaságban.....	55
Kedvezményes hitelek a mezőgazdaságban	57
Garantált hitelek állománya a mezőgazdaságban	63
Lízingcégek mezőgazdasági kihelyezései	65
Hitelezés az élelmiszeriparban.....	67
Az élelmiszeripari vállalkozások hitelállománya	67
Az élelmiszeripari hitelek kamatai	73
Az élelmiszeripari társas vállalkozások új hitelei.....	74
Az új élelmiszeripari társas hitelek kamatai.....	77
Agrártámogatásokhoz kapcsolódó hitelezés az élelmiszeriparban.....	80
Factoring ügyletek az élelmiszeriparban	81
Fedezetek alakulása az élelmiszeriparban	81
Kedvezményes finanszírozás az élelmiszeriparban.....	83
Garantált hitelek állománya az élelmiszeriparban	89
Egyéb hitelezési információk	90
Ágazati csődráták	90
Hitelezési felmérés	91
Nemteljesítő hitelek vizsgálata	92
Értékvesztéssel való fedezettség	95
Mellékletek.....	98
Mellékletek jegyzéke.....	98

Összefoglaló

- A 2021–2022-es átmeneti évek után 2023. január 1-jén hatályba lépett a 2023–2027-es időszakra szóló közös agrárpolitika. Ezzel párhuzamosan tart még a 2014–2020-as ciklus lezárása.
- Agrár- és vidékfejlesztési támogatásokra 1256,4 milliárd forintot fizettek ki 2024-ben. A folyósított támogatási összeg 62,0 százaléka (778,6 milliárd forint) európai uniós forrásból származott, 38,0 százalékát (477,8 milliárd forint) hazai költségvetésből fizették ki.
- Az agrár- és vidékfejlesztési támogatások között a vidékfejlesztési és halászati programok kifizetései és a közvetlen támogatások domináltak (46,6 és 43,3 százalék), összegük 586,0 milliárd és 544,6 milliárd forint volt. A nemzeti támogatások a kifizetések 7,8 százalékát képezték, 97,7 milliárd forint kifizetésére került sor 2024. december 31-ig. A piaci és egyéb támogatásokra együttesen 28,2 milliárd forintot folyósítottak.
- Az egyes ágazatok támogatottságát vizsgálva elmondható, hogy a szántóföldi növénytermesztők kapták a támogatások 36,5 százalékát, az állattenyésztők a támogatások 17,3 százalékát használhatták fel, a kertészet részesedése pedig csupán 4,1 százalék volt.
- A nemzeti agrárkárenyhítési rendszer keretében (I. pillér) a 2023. évi időjárás okozta károk kompenzálására 2,9 milliárd forintot folyósítottak 2024-ben a jogosult termelők számára.
- A **mezőgazdaság** hitelállománya 0,8 százalékkal 1048,2 milliárd forintra mérséklődött az előző év azonos időszakához képest. Ezen belül a kedvezményes hitelek aránya 63,7 százalékot, a piaci hitelek részesedése pedig 36,3 százalékot tett ki 2024. december 31-én.
- A mezőgazdaságban tevékenykedő egyéni gazdaságok hitelállománya 0,6 százalékkal 375,8 milliárd forintra nőtt. Az egyéni gazdaságok hitelein belül a legnagyobb hányadot kitevő (66,3 százalék) beruházási hitelek 2,4 százalékkal 249,1 milliárd forintra mérséklődtek. A hitelek zöme a szántóföldi növénytermesztőket finanszírozta. A mezőgazdaságban tevékenykedő egyéni vállalkozások újonnan felvett hiteleinek összege 11,7 milliárd forinttal volt kevesebb az egy évvel korábbinál.
- A mezőgazdasági társas vállalkozások hitelállománya 1,6 százalékkal 672,4 milliárd forintra csökkent, amelyben a hosszú lejáratú forgóeszközhiteltek játszották a legfőbb szerepet. A hitelállományból legnagyobb mértékben az állattenyésztési ágazat részesedett. A mezőgazdasági társas vállalkozások újonnan felvett hiteleinek összege 44,3 milliárd forinttal volt kevesebb az egy évvel korábbinál.
- A mezőgazdaság garantált hitelállománya dinamikusan nőtt. A lízingcégek szerződés-száma és a tőkekintlévőség összege is mérséklődött.
- A jegybanki alapkamat, valamint a mezőgazdasági hitelek kamatlába egyaránt mérséklődtek. A mezőgazdasági piaci forinthitelek kamatainak csökkenése minden alágazatban jelentősen meghaladta a devizahitelek kamatainak csökkenését.
- Az **élelmiszeripar** hitelállománya 0,9 százalékkal 756,0 milliárd forintra nőtt 2024 negyedik negyedévének végére. Az ágazat hitelállományában a kedvezményes hitelek aránya 44,6 százalékot tett ki, amely jóval kisebb volt, mint a mezőgazdaságban.
- Az egyéni vállalkozások hitelállománya 9,2 százalékkal 5,4 milliárd forintra bővült, a társas vállalkozásoké 0,8 százalékkal 750,6 milliárd forintra nőtt. A rövid lejáratú hitelek aránya 2024 negyedik negyedévében a teljes egyéni hitelállományból 44,0 százalékot, a társas hitelállományból 29,5 százalékot tett ki. A társas vállalkozások hitelállományának legnagyobb részét, a kiemelt szakágazatok közül, az egyéb gyümölcs-, zöldség-

feldolgozás, -tartósítás szakágazatban tevékenykedő vállalkozások adták (15,1 százalék), ezt követte a baromfihús feldolgozása, tartósítása szakágazat (9,0 százalékkal).

- Az élelmiszeripari társas vállalkozások újonnan felvett hiteleinek összege 15,1 milliárd forinttal volt kevesebb az egy évvel korábbinál. Az ágazat garantált hitelállománya 7,7 százalékkal csökkent 2024 negyedik negyedévében.
- Az ágazati csődrátát emelkedő trend jellemezte, azonban mértéke mind a mezőgazdaságban (3,5 százalék), mind az élelmiszeriparban (5,0 százalék) alacsonyabb volt a nemzetgazdasági szintnél (6,2 százalék) a vizsgált időszak végén.
- A mezőgazdasági hitelportfólió minősége romlott 2024 negyedik negyedévében.
- A nemteljesítő hitelek aránya (NPL-ráta) a mezőgazdaság szinte minden alágazatában és szinte minden hiteltípusnál javult (csökkent). Az élelmiszeripari alágazatok túlnyomó részében szintén enyhe javulás volt megfigyelhető az előző év azonos időszakához képest.
- Az értékvesztéssel való fedezettség mindkét szektorban mérséklődött, a mezőgazdaságban 2,7 százalék, az élelmiszeriparban 5,7 százalék volt a vizsgált időszak végén. A mezőgazdaságban szinte minden hiteltípus értékvesztéssel való fedezettsége csökkent.
- Az élelmiszeripari piaci forinthitelek kamatai nagyobb mértékben ereszkedtek az egyes hiteltípusoknál, mint a devizahitelek esetében. Az élelmiszeripari alágazatok éven túli forinthiteleinek kamatai kivétel nélkül csökkentek.

Summary

- After the transition years 2021–2022, the Common Agricultural Policy for the period 2023–2027 entered into force on 1 January 2023. At the same time, the closing of the 2014–2020 period is in progress.
- A total of HUF 1256.4 billion was paid for agricultural and rural development subsidies in 2024. 62.0 per cent (HUF 778.6 billion) of the subsidies came from European Union funds and 38.0 per cent (HUF 477.8 billion) was paid from the domestic budget.
- Payments of the rural development and fisheries programs and direct subsidies dominated in agricultural and rural development payments (46.6 and 43.3 per cent), their amount was HUF 586.0 and 544.6 billion. National subsidies accounted 7.8 per cent of the payments, HUF 97.7 billion was paid until 31 December 2024. HUF 28.2 billion was allocated to market and other subsidies.
- Examining the support of each sector it can be stated that arable crop growers received 36.5 per cent of the subsidies, while livestock farmers could use 17.3 per cent of the support and the share of horticulture was only 4.1 per cent.
- Within the framework of the national agricultural compensation scheme (Pillar I), HUF 2.9 billion was paid to eligible farmers in 2024 to compensate for the damages caused by the weather in 2023.
- The amount of credit in **agriculture** decreased by 0.8 per cent to HUF 1048.2 billion compared to the same quarter of the previous year. Within this the rate of subsidised loans was 63.7 per cent while the share of market loans was 36.3 per cent on December 31, 2024.
- The credit amount of the individual farms increased moderately, by 0.6 per cent to HUF 375.8 billion. Among the loans to individual farms, investment loans continued to predominate, with their stock moderating by 2.4 per cent to HUF 249.1 billion, accounting for 66.3 per cent of total loans. Most of the credits were used to support arable crop

growers. The value of new loans of individual farms in agriculture was HUF 11.7 billion lower than in the previous year.

- The credit amount of the agricultural enterprises moderated by 1.6 per cent to HUF 672.4 billion. The decrease was caused mainly by the long-term working capital loans. The livestock sector accounted for the largest share of the credit. The amount of new loans taken out by agricultural enterprises was HUF 44.3 billion lower than in the previous year.
- The guaranteed loans of agriculture have grown dynamically. At the same time the contract number of leasing companies and their capital adequacy also decreased in the sector.
- The base rate of the central bank and the interest rates of agricultural loans have decreased. The decline in the interest rates on market HUF agricultural loans has significantly exceeded the drop in the interest rates on foreign currency loans.
- In the **food industry** the amount of loans increased by 0.9 per cent to HUF 756.0 billion by the end of the fourth quarter of 2024. The share of subsidised loans (44.6 per cent) in the sector's loan portfolio was much lower than in the agriculture.
- The credit amount of the individual food companies increased by 9.2 per cent to HUF 5.4 billion, and of the corporate enterprises increased by 0.8 per cent to HUF 750.6 billion. The share of short-term loans of total 'individual' loans was 44.0 per cent, while in case of 'corporate' loans it was 29.5 per cent in the fourth quarter of 2024. The biggest part (15.1 per cent) of the loans in the food industry was granted for food corporations operating in the processing and preserving of other fruit and vegetables priority sector. This was followed by the processing and preserving of poultry sector with a share of 9.0 per cent.
- The amount of new loans of corporate enterprises in the food industry was HUF 15.1 billion lower than in the previous year. Guaranteed loans of the sector decreased by 7.7 per cent in the fourth quarter of 2024.
- The sectoral rate of the risk of bankruptcy showed an upward trend in agriculture and in the food industry as well. The values of the agricultural sector (3.5 per cent) and that of the food industry (5.0 per cent) were both lower than the national economy-wide level (6.2 per cent) at the end of the examined period.
- The quality of the agricultural loan portfolio deteriorated in the fourth quarter of 2024.
- The non-performing loan ratio (NPL ratio) improved (decreased) in almost all sub-sectors and regarding almost all (short- and long-term) loan types in agriculture. Most food sub-sectors also showed a slight improvement compared to the same period of the last year.
- Coverage of credit impairment charges fell in both sectors, to 2.7 per cent in the agriculture and 5.7 per cent in the food industry by the end of the period. Impairment coverage decreased in case of almost all loan types in agriculture.
- In the food industry interest rates on market HUF loans declined more for each loan type categories than for foreign currency loans. In the food sub-sectors interest rates on long-term HUF loans decreased without exception.

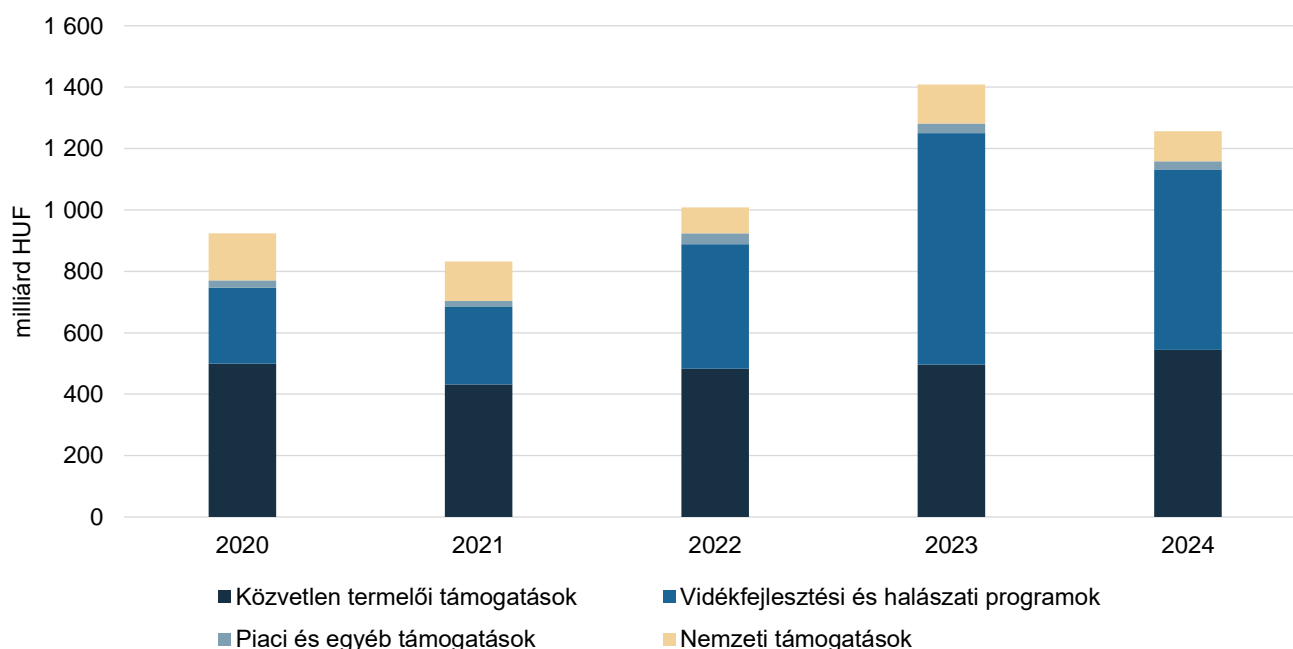
Módszertani megjegyzések

- A Pénzügyi Hírlevél támogatásokat bemutató fejezete pénzforgalmi szemléletben készül, a 2024. január 1. és december 31. között teljesült kifizetéseket tartalmazza.
- Az agrárium és a vidék fejlesztésére irányuló támogatások ágazatonkénti, illetve alágazatonkénti felosztását ismertető fejezetnél az intézkedések e kategóriákba való besorolása nem minden esetben lehetséges, hiszen vannak olyan támogatások, amelyek több ágazat számára biztosítanak forrást, illetve egyes intézkedések több alágazatot is érintenek.
- A bankok adminisztratív terheinek csökkentése érdekében az Agrárminisztérium (továbbiakban AM) adatgyűjtését 2024 I. negyedévéől kezdődően a Magyar Nemzeti Bank (továbbiakban MNB) Hitelregiszter (továbbiakban MNB HITREG) keretében végzett adatgyűjtése váltotta fel. Az áttérést többéves adategyeztetési és -tisztítási folyamat előzte meg, aminek köszönhetően a Hitelregiszterből lekérdezett adattartalom a korábbi adatgyűjtéseknek leginkább megfelel. Az elemzés során felhasznált tárgynegyedévi (2024 Q4) és az azt megelőző év azonos időszaki értékek (2023 Q4) MNB HITREG-adatok, a hosszú idősorok esetén a korábbi évek adatai az AM Országos Statisztikai Adatfelvételi Program (OSAP) adatgyűjtéséből származnak. A tárgynegyedévi adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik. A korábbi adatgyűjtés Hitelregiszterrel való kiváltásának további előnye, hogy lényegesen több információ elérését teszi lehetővé az adatfelhasználók számára.
- Az agrárgazdaság hitelállományának és az új hitelek értékének területi megoszlását szemléltető térképeknél az értékkategóriákat kvintilisek alapján határoztuk meg.
- A méretkategóriák szerinti bontásnál a vállalkozások besorolása megfelel a kis- és középvállalkozásokról (kkv), fejlesztésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvényben foglaltaknak. Az egyéb vállalkozások méretkategória a nagyvállalatokat és a kkv-nak nem minősülő egyéb vállalkozásokat tartalmazza.
- A kamatlábak esetében a hitelösszeggel súlyozott állományi piaci kamatlábat szerepeltetjük. Ennek oka, hogy a kedvezményes hiteleknél a nettó kamat és a kamatkedvezmény elkülönítése nem lehetséges, így a kedvezményes hitelprogramokhoz kapcsolódóan a gazdálkodó, illetve a gazdasági szervezet által fizetendő kamatlábakra vonatkozóan nincs információnk.

Agrár- és vidékfejlesztési támogatások

- Az agrár- és vidékfejlesztési támogatások 2024. évi keretösszegének több mint 90 százalékát, 1256,4 milliárd forintot folyósítottak a gazdálkodóknak hazai és uniós forrásokból december 31-ig (1. ábra).
- Az Agrárminisztérium fejezetén kívül szerepel, de az agrártámogatásokhoz kapcsolódik a mezőgazdaságban felhasznált gázolaj utáni jövedékiadó-visszatérítés, amely további 25,6 milliárd forintot jelentett a termelőknek.

1. ábra: **Az agrár- és vidékfejlesztési kifizetések meghaladták az 1250 milliárd forintot 2024-ben**

Megjegyzés: A nemzeti támogatások keretében folyósított Állat-, növény- és GMO-kártalanítás, valamint a Sertések reprodukciós zavarokkal és légzőszervi tünetekkel járó szindrómájától való mentesítés támogatásáról nem áll rendelkezésre adat 2022-től.

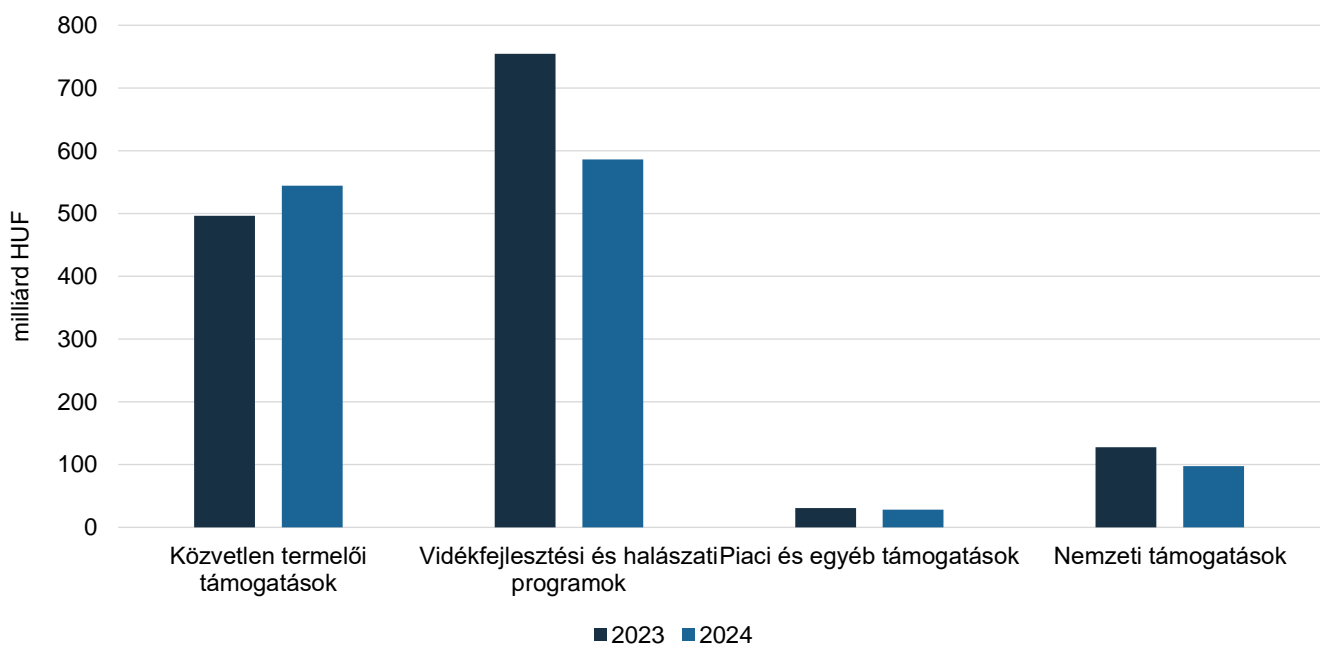
Forrás: Jelentés az agrárgazdaság 2019., 2020. és 2021. évi helyzetéről, valamint a PM, az AM és a MÁK adatai alapján készült az AKI Pénzügykutatói Osztályán

- A korábbi években vállalt és a 2024. évet terhelő, áthúzódó fizetési kötelezettségek teljesítése mellett 2024-ben folytatódott a részben már 2023-ban megkezdődött KAP Stratégiai terv I. pilléres (BISS: fenntarthatóságot elősegítő alaptámogatás, CRISS: kiegészítő újraelosztó támogatás a fenntarthatóság elősegítésére, CIS: termeléshez kötött támogatás, CIS-YF: fiatal gazda támogatás, AÖP: Agroökológiai Program, a méhészeti ágazat támogatása, szőlészeti-borászati ágazat támogatása, átmeneti nemzeti támogatások) és II. pilléres (agrár-környezetgazdálkodás, ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, LEADER helyi akciócsoportok és a díjtámogatott mezőgazdasági biztosítások) támogatások folyósítása.
- A termelői támogatások 46,6 százalékát, 586,0 milliárd forintot vidékfejlesztési és halászati intézkedésekre folyósították a gazdálkodóknak. Ezen belül a Vidékfejlesztési Program 2014–2020 keretében 395,4 milliárd forint, a KAP Stratégiai terv forrásaiból pedig 189,2 milliárd forint kifizetés teljesült a tárgyévben. A Magyar Halgazdálkodási Operatív Programból 1,3 milliárd forinthez jutottak a gazdálkodók.

- A termelőknek nyújtott közvetlen támogatások a kifizetések 43,3 százalékát képezték, amelyhez kapcsolódóan 544,6 milliárd forintot vettek igénybe a gazdálkodók tárgyév január 1. és december 31. között.
- A hazai költségvetésből finanszírozott nemzeti támogatások keretében 97,7 milliárd forintot használhattak fel a kedvezményezettek, ami az összes agrártámogatás 7,8 százaléka.
- A piac szabályozását célzó intézkedésekre 28,2 milliárd forintot fordítottak, amelynek zöme a kiegészítő nemzeti támogatással működő programokat fedezte.
- Az előző év azonos időszakához képest 9,7 százalékkal több közvetlen termelői támogatás érkezett a gazdálkodókhoz, míg a többi intézkedéscsoport kifizetése elmaradt az egy évvel korábbi összegtől. A vidékfejlesztési támogatások esetében ez részben a magas bázisértéknek, részben a kifutó VP 2014–2020 támogatásoknak tulajdonítható, miközben a KAP 2023–2027 programozási időszak felhívásainak többsége pályázati szakaszban van, illetve kiírás előtt áll. A nemzeti támogatások csökkenése hátterében a 2022. aszályos év vonatkozásában 2023-ban kifizetett rendkívül magas agrárkárenyhítés áll. Figyelembe kell venni továbbá, hogy a kifizetési rendből – például a közvetlen termelői támogatások előleg- és részfizetéseinek eltérő mértékéből – adódhatnak eltérések az egyes évek között (2. ábra).

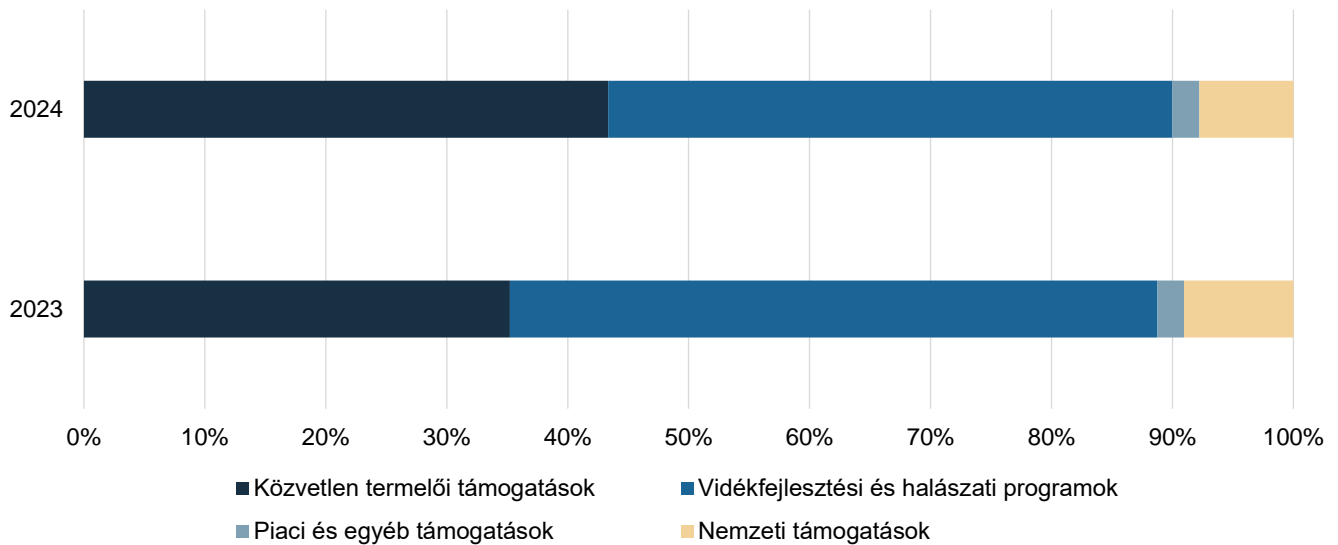
2. ábra: **A termelői támogatások csaknem felét a vidékfejlesztési és halászati intézkedések keretében folyósították a gazdálkodóknak 2024-ben**

Forrás: PM-, AM- és MÁK-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az összes agrártámogatáson belül a közvetlen termelői támogatások részaránya 8,1 százalékponttal, a piaci és egyéb támogatásoké 0,1 százalékponttal emelkedett, míg a vidékfejlesztési és halászati programoké 6,9 százalékponttal, a nemzeti támogatásoké 1,3 százalékponttal csökkent 2024-ben az előző év azonos időszakához képest, (3. ábra).

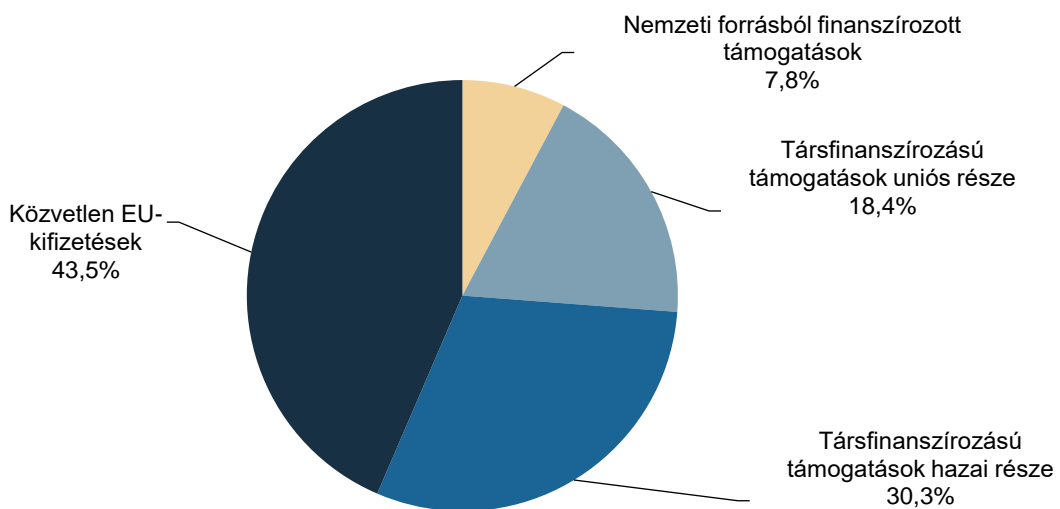
3. ábra: **A közvetlen termelői támogatások részaránya növekedett 2024-ben**

Forrás: PM-, AM- és MÁK-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az agrár- és vidékfejlesztési támogatások keretében a tárgyévben folyósított 1256,4 milliárd forint támogatási összeg 62,0 százaléka európai uniós forrásból származott, 38,0 százalékát pedig hazai költségvetésből fizették ki (4. ábra). Európai uniós forrásból 778,6 milliárd, hazai forrásból további 477,8 milliárd forint kifizetése valósult meg (5. ábra).
- Az uniós társfinanszírozással megvalósult támogatások (611,8 milliárd forint) esetében az uniós kifizetések aránya 37,9 százalékot tett ki (231,6 milliárd forint), míg a támogatások további 62,1 százalékát (380,2 milliárd forintot) nemzeti költségvetésből folyósították.

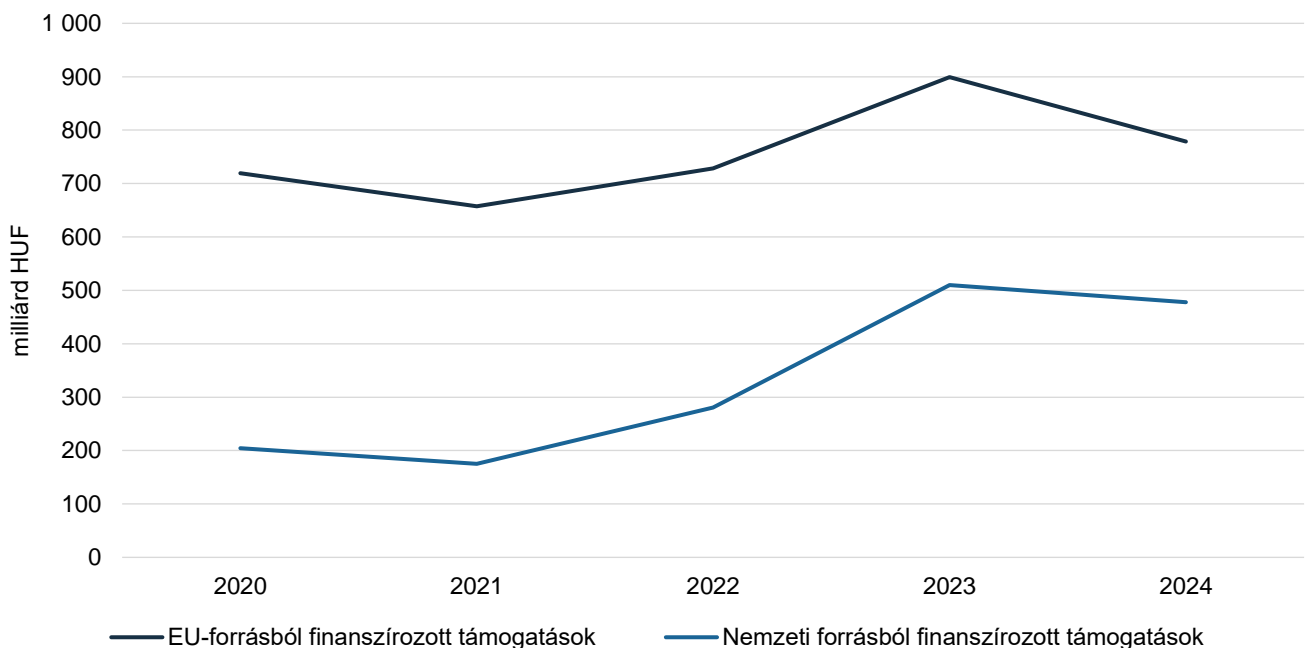
4. ábra: **Az agrár- és vidékfejlesztési támogatások több mint 60 százaléka európai uniós forrásból származott 2024-ben**

Forrás: PM-, AM- és MÁK-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az elmúlt 5 év azonos időszakát tekintve az uniós és hazai forrás aránya fokozatosan közelített egymáshoz (5. ábra).
- Az agrár- és vidékfejlesztési kifizetések tárgyévi csökkenése az uniós forrásoknál jelentkezett nagyobb mértékben, ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy az uniós finanszírozású kifizetések évenkénti ingadozása főként a területalapú támogatások és egyéb közvetlen támogatások kifizetési rendjének sajátosságából adódik, mivel az egyes években eltérő mértékű előlegfizetés, részfizetés és a következő évre áthúzódó végkifizetés valósul meg, a Pénzügyi Hírlevél viszont pénzforgalmi szemléletben készül, és a naptári év kifizetéseit tükrözi.

5. ábra: **Az agrár- és vidékfejlesztési kifizetések tárgyévi csökkenése az uniós forrásoknál jelentkezett nagyobb mértékben**

Megjegyzés: A nemzeti támogatások keretében folyósított Állat-, növény- és GMO-kártalanítás, valamint a Sertések reprodukciós zavarokkal és légzőszervi tünetekkel járó szindrómájától való mentesítés támogatásáról nem állt rendelkezésre adat 2022-től.

Forrás: Jelentés az agrárgazdaság 2019., 2020. és 2021. évi helyzetéről, valamint a PM, az AM és a MÁK adatai alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

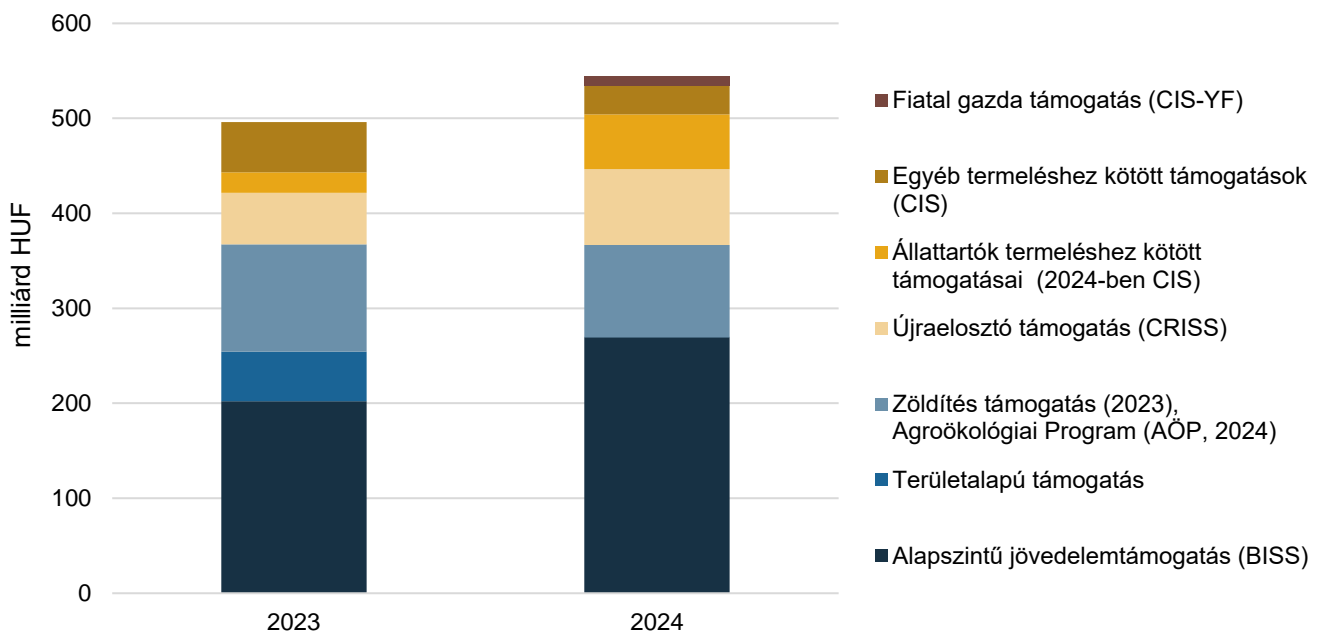
Közvetlen termelői támogatások

- A KAP Stratégiai terv keretében 2023-tól változások léptek életbe a közvetlen támogatások terén. A jogosultság feltétele az aktív mezőgazdasági termelői státusz. Az egységes területalapú támogatási rendszer (SAPS) és a zöldítés jogcímeit 2023-tól felváltó alaptámogatás lett a közvetlen támogatási rendszer alapja és kiindulópontja, amelyből a termelésre nem használt agroökológiai jelentőségű területek is részesülnek. Az új, kiegészítő jövedelemtámogatásként működő redisztributív kifizetés célja a kis- és közepes méretű gazdaságok irányába történő forrásátcsoportosítás elősegítése az üzemek első hektárjainak emelt szintű támogatása révén – az első 10 hektár esetében, illetve 10–150 hektár között. Az Agroökológiai Program (AÖP) egy zöldítésszerűen működő, önkéntes vállalkosokon alapuló, egyéves támogatás, amely az agrár-környezetgazdálkodási támogatási formához (AKG) hasonlít. A generációváltás előmozdítása kiemelt szerepet kap, kedvezőbb feltételek mellett megemelt összegű forrás áll rendelkezésre aktív gazda státusz,

illetve minimális képzettség megléte esetén. A termeléshez kötött támogatásokra (CIS) a korábbiakkal nagyságrendileg megegyező forrás áll rendelkezésre 2027-ig.

- A közvetlen támogatások jogcímein 2024-ben 544,6 milliárd forint jutott el a termelőkhez. Az előző költségvetési időszakból átnyúló kifizetések és a korábbi évek jogorvoslati ügyeinek rendezése még tartott 2024-ben is, ami 1,6 milliárd forint kifizetéssel járt. A tárgyévi kifizetések túlnyomó része azonban már a KAP Stratégiai tervhez (KAP ST) kapcsolódott, az 543,0 milliárd forint a 2023. évi jogosultságok rész- és végfizetését, valamint a 2024. évi egységes kérelem keretében igényelt támogatások előleg- és rész-fizetését foglalta magában (6. és 7. ábra).

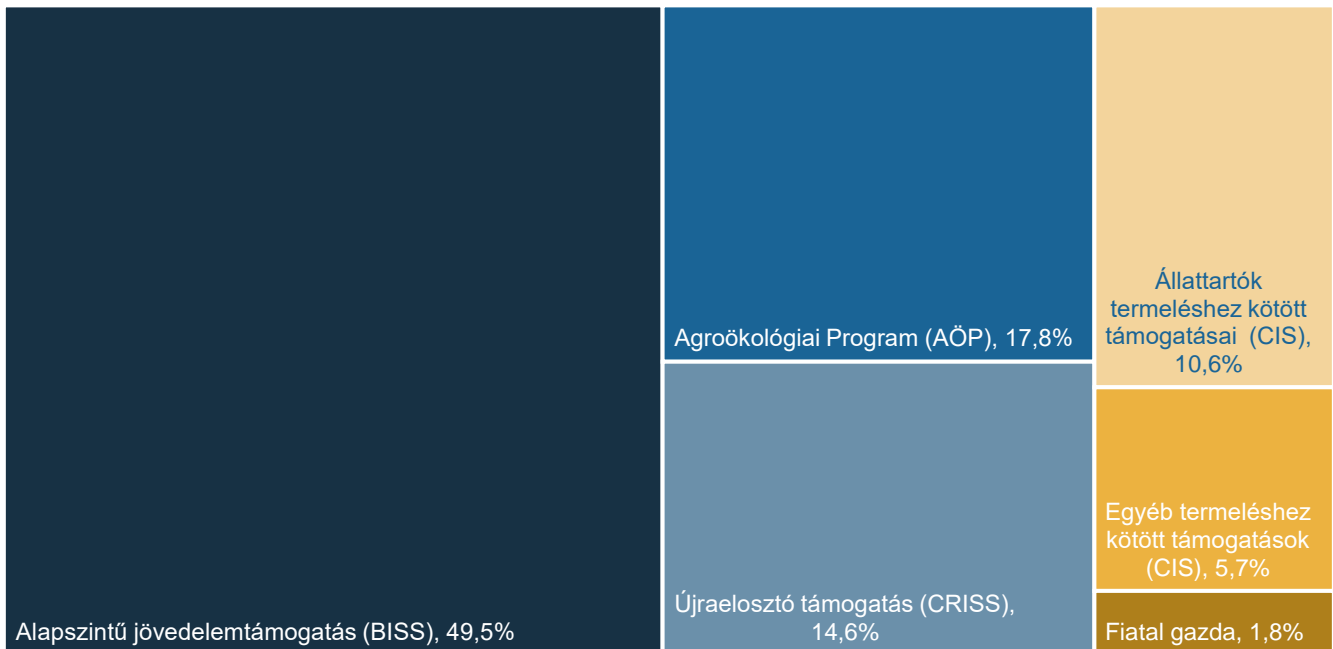
6. ábra: **A 2024. évben 543 milliárd forint közvetlen támogatást folyósítottak a KAP ST forrásaiból a gazdálkodóknak**

Forrás: PM-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A teljes összeg felét, 269,7 milliárd forintot alapszintű jövedelemtámogatásként folyósítottak a gazdálkodóknak (7. ábra). Az Agroökológiai Program tette ki a közvetlen támogatások 17,8 százalékát, megközelítve a 97 milliárd forintot. Az átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatásra 79,8 milliárd forintot kaptak a gazdálkodók, ami a közvetlen támogatások 14,6 százalékának felelt meg. A termeléshez kötött támogatásokra 88,4 milliárd forintot (16,2 százalék) fordítottak. A generációváltás célját szolgáló fiatal mezőgazdasági termelőknek folyósított támogatás összege 9,7 milliárd forint (1,8 százalék) volt.

7. ábra: **A közvetlen támogatások csaknem felét az alapszintű jövedelemtámogatás biztosította 2024-ben**

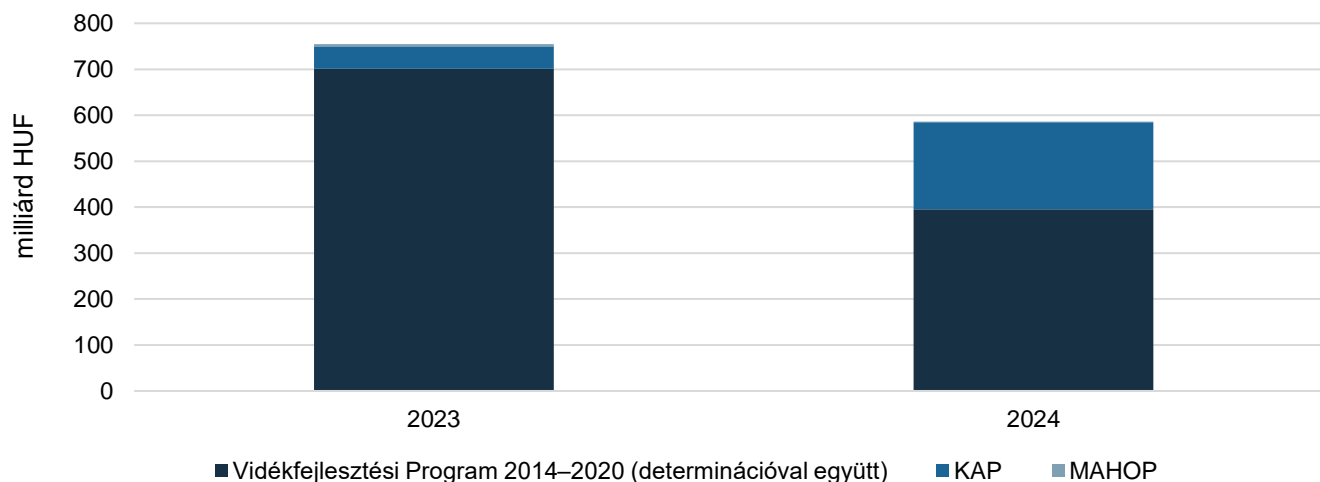
Forrás: PM-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A termeléshez kötött támogatások mintegy kétharmadát, 57,6 milliárd forintot az állattartó gazdálkodók részére folyósították. Összesen 34,0 milliárd forint jutott a tejhasznú tehéntartásra és 12,6 milliárd forint az anyatehéntartásra. Anyajuhtartásra 9,2 milliárd forintot, hízottbika-tartásra 1,8 milliárd forintot fizettek ki az állattartóknak 2024-ben.
- További számottevő összeget, 11,4 milliárd forintot folyósítottak szálas és szemes fehérjetakarmány-növények termesztésének támogatására 46,2–53,8 százalékos arányban.
- A gyümölcstermesztők (extenzív és intenzív termesztés) 5,4 milliárd forint támogatást kaptak. Az ipari zöldségnövények termesztői 7,5 milliárd forint, a cukorrépa-termesztők 3,1 milliárd forint, a zöldségnövények termesztői 2,2 milliárd forint támogatásban részesültek.
- A rizstermesztők 773,0 millió forint, az ipari olajnövények termesztői 318,8 millió forint támogatásban részesültek.

Vidékfejlesztési és halászati programok

- A vidékfejlesztési és halászati intézkedésekre összesen 586,0 milliárd forintot folyósítottak 2024-ben. Ebből a Vidékfejlesztési Program (VP) 2014–2020 intézkedéseire 395,4 milliárd forintot, a Magyar Halgazdálkodási Operatív Programból (MAHOP) 1,3 milliárd forintot, a KAP Stratégiai terv intézkedéseire pedig 189,2 milliárd forintot fordítottak 2024. december 31-ig (8. ábra). Ez utóbbi agrár-környezetgazdálkodási célokra, az ökológiai gazdálkodás támogatására, mezőgazdasági biztosítások díjtámogatására és LEADER helyi fejlesztésekre irányult.

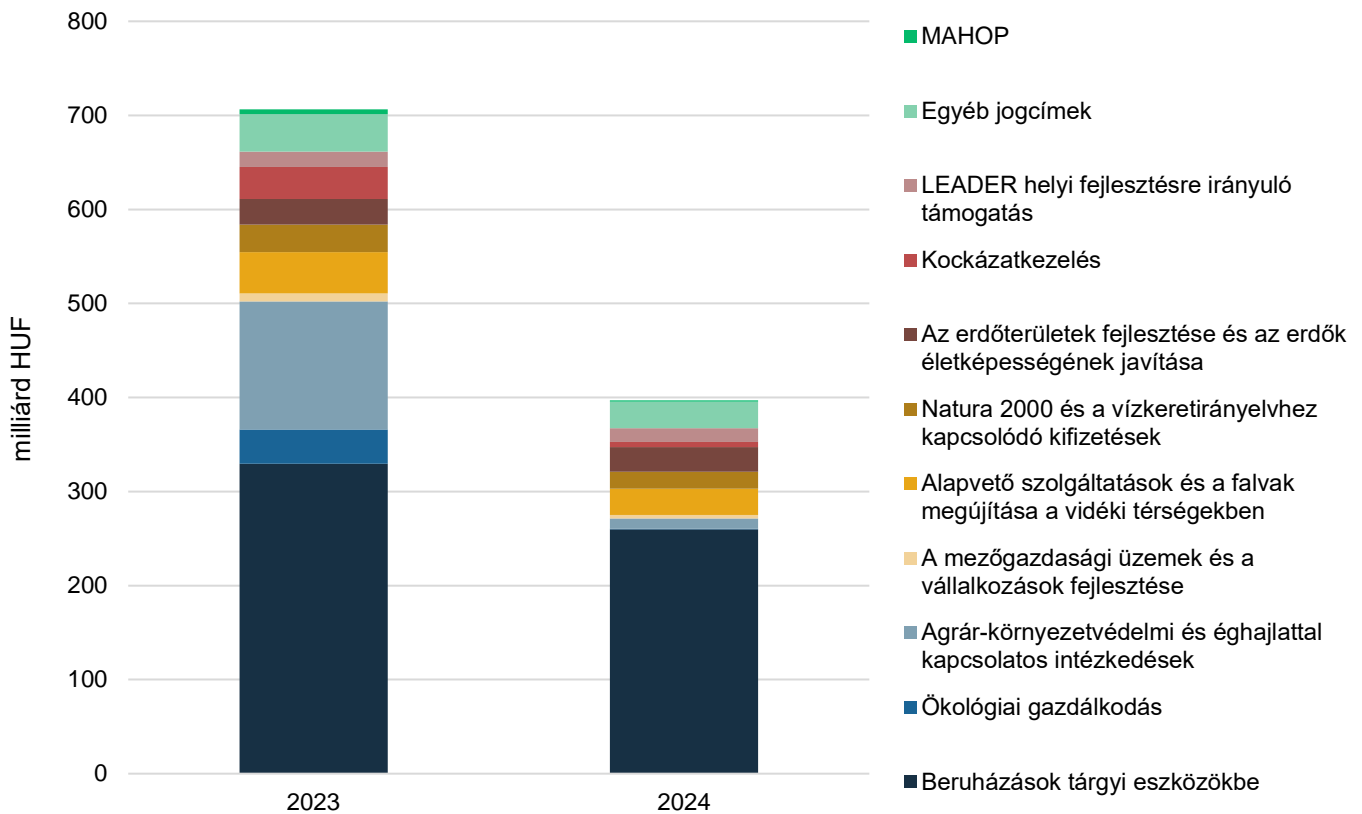
8. ábra: **Vidékfejlesztési és halászati intézkedésekre csaknem 600 milliárd forintot folyósítottak 2024-ben**

Forrás: PM-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

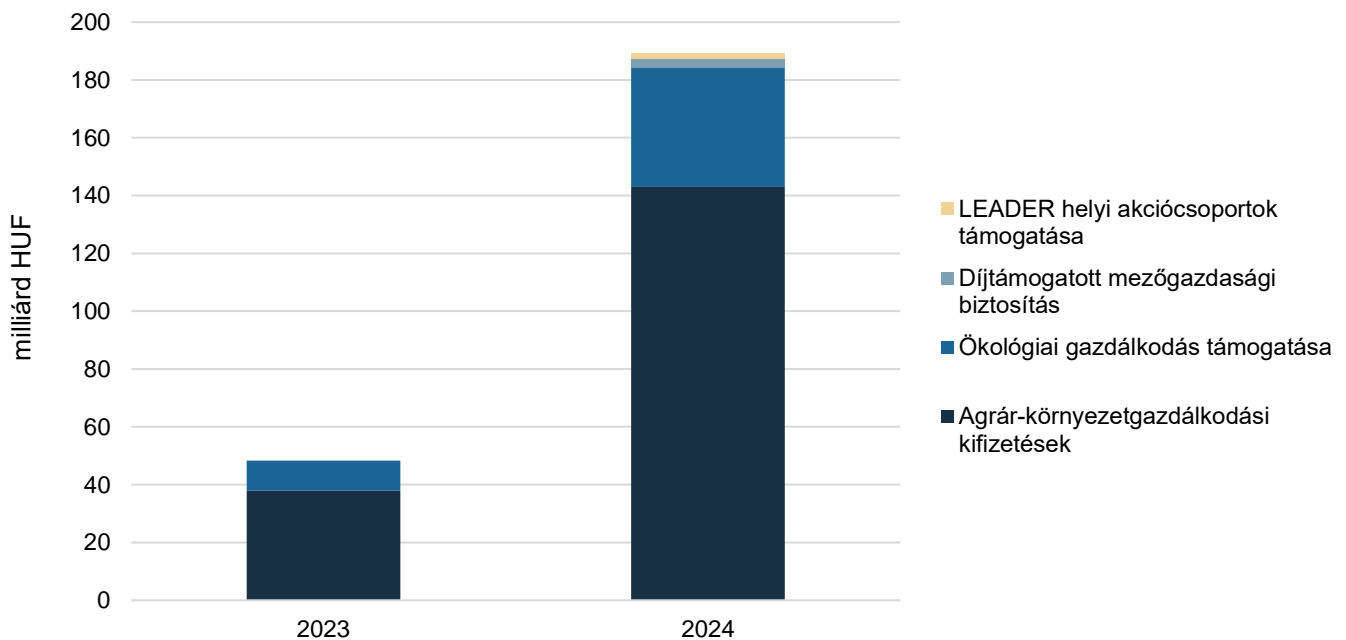
- A VP intézkedései közül tárgyi eszközök beszerzésére 259,9 milliárd forintot fordítottak, ezen belül az élelmiszeripar több intézkedés keretében 59,8 milliárd forint támogatásban részesült (9. ábra). Állattartó telepek fejlesztésére és megújítására 82,7 milliárd forintot vettek igénybe, további 34,3 milliárd forint a mezőgazdaság digitális átállásához kapcsolódó precíziós fejlesztésekhez járult hozzá. A vízgazdálkodás fejlesztésére 33,8 milliárd forintot folyósítottak, a terménytároló, -szárító és -tisztító üzemek 29,5 milliárd forint kifizetésben részesültek.
- Az alapvető szolgáltatásokra és a falvak megújítására a vidéki térségekben 28,0 milliárd forintot, erdőterületek fejlesztésére és erdők életképességének javítására 26,0 milliárd forintot, a Natura 2000-hez és a vízkeretirányelvhez kapcsolódóan 18,0 milliárd forintot, fizettek ki a gazdálkodóknak.
- A mezőgazdasági üzemek és vállalkozások fejlesztését 3,7 milliárd forinttal támogatták 2024-ben.
- Agrár-környezetgazdálkodási célokra 154,0 milliárd forint, ökológiai gazdálkodás támogatására 41,7 milliárd forint kifizetés valósult meg, túlnyomó részben (92,9 és 98,7 százalékban) a KAP Stratégiai terv forrásaiból (10. ábra).
- További 16,7 milliárd forint jutott a LEADER helyi fejlesztésekre, ebből 2,0 milliárd forint a KAP Stratégiai terv forrásaiból.
- A 2024. évi mezőgazdasági biztosításokhoz kapcsolódó díjtámogatás kifizetése a tárgyévben megkezdődött, 3,0 milliárd forint kifizetése történt meg december 31-ig a KAP Stratégiai terv keretében.

9. ábra: **A 2014–2020 programidőszak vidékfejlesztési és halászati intézkedéseire 395,4 milliárd forintot folyósítottak 2024-ben**

Forrás: PM-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

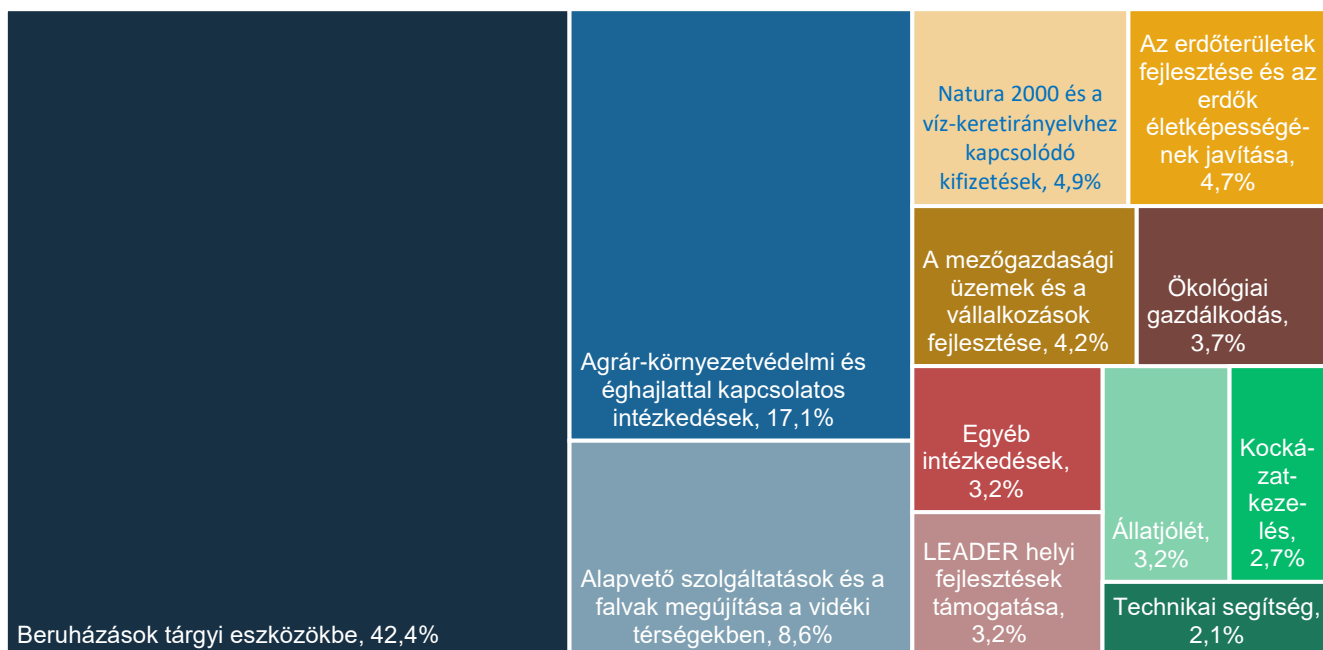
10. ábra: **A KAP ST II. pillérének négy intézkedésére összesen 189,2 milliárd forint kifizetés teljesült 2024-ben**

Forrás: PM-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A tárgyévi kifizetéseket összevetve a 2023. év azonos időszakával elmondható, hogy a LEADER helyi fejlesztések kivételével – melyre minimálisan több forrás jutott – kisebb összegű folyósítás történt, így összességében a vidékfejlesztési és halászati programok tárgyévi teljesítése 309,5 milliárd forinttal elmaradt a 2023-ban kifizetett összegtől. A 2014–2020-as ciklus lezárása mellett az új agrár- és vidékfejlesztési pályázati felhívásokat és támogatási jogcímeiket a KAP Stratégiai terv pályázati menetrendje alapján 2024 tavaszától folyamatosan hirdetik meg, így a jövőben a kifizetések felfutása várható.
- A Vidékfejlesztési Program (2014–2020) indulása óta 2024. december 31-ig 2581,2 milliárd forintot fizettek ki a pályázóknak.
- A kumulált adatokat vizsgálva elmondható, hogy a tárgyi eszközökbe történő beruházások tették ki a kifizetések 42,4 százalékát, összegük meghaladta az 1094 milliárd forintot. A támogatások 17,1 százalékát, 442,6 milliárd forintot az agrár-környezetvédelmi intézkedésekre fordítottak (11. ábra).

11. ábra: **A Vidékfejlesztési Program csaknem 60 százalékát a tárgyi eszközökbe történő beruházások és az agrár-környezetvédelmi intézkedések kifizetései tették ki 2016 és 2024 között**

Forrás: PM- és MÁK-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutatási Osztályán

- A kifizetések 8,6 százalékát, 222,5 milliárd forintot alapvető szolgáltatásokra és a falvak megújítására folyósították a kedvezményezetteknek, a Natura 2000-hoz és a vízkeretirányelvhez kapcsolódott 127,4 milliárd forint, az erdőterületek fejlesztéséhez 122,3 milliárd forint, a mezőgazdasági üzemek és a vállalkozások fejlesztéséhez 107,5 milliárd forint teljesítés.

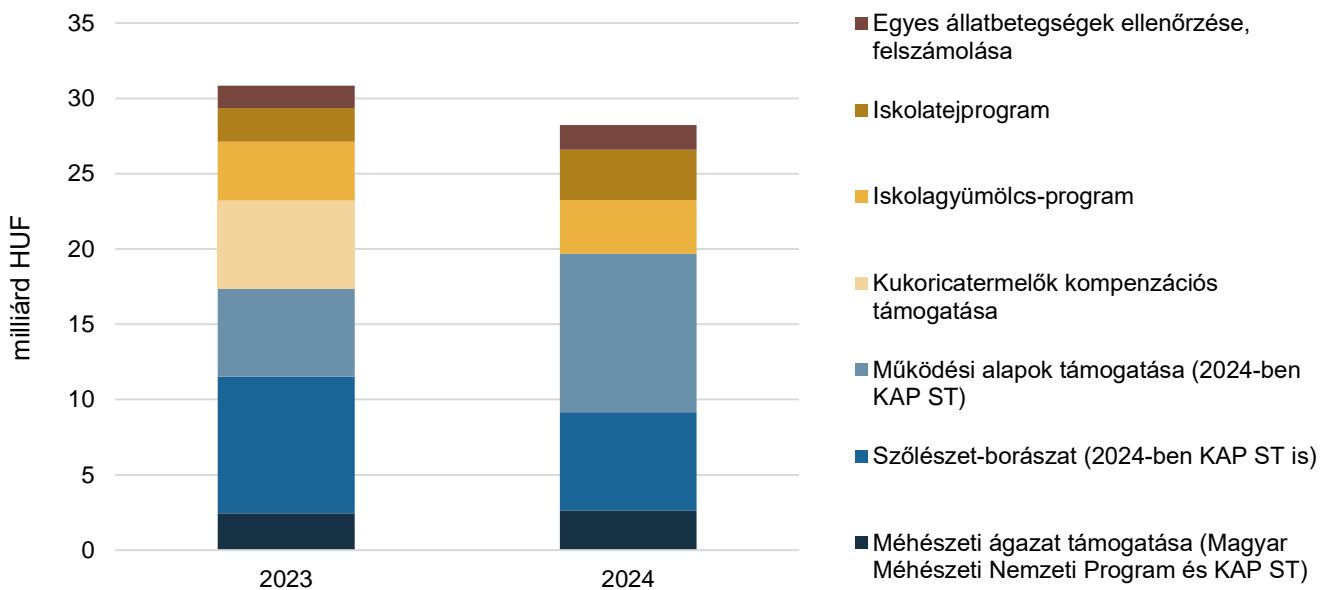
Piaci és egyéb támogatások

- A piacsabályozó intézkedésekre uniós és nemzeti forrásból együttesen 28,2 milliárd forintot, az előző évi összegnél 2,6 milliárd forinttal kevesebbet folyósítottak 2024-ben (12. és 13. ábra).
- A támogatások 61,5 százaléka már a KAP Stratégiai terv forráskeretéből teljesült.

- A piaci és egyéb támogatásokon belül a kiegészítő nemzeti támogatással működő programokra uniós forrásból 11,8 milliárd forintot fordítottak, amit nemzeti költségvetésből 14,0 milliárd forinttal egészítettek ki.
- A programok közül az iskolagyümölcs-program támogatására összesen 3,6 milliárd forintot, az iskolatejprogram támogatására 3,4 milliárd forintot költöttek. Az egyes állatbetegségek ellenőrzésére és felszámolására 1,6 milliárd forint jutott.
- A KAP Stratégiai terv forráskeretéből a zöldség-gyümölcs ágazat termelői szervezetei számára 10,6 milliárd forint támogatást folyósítottak, a méhészeti ágazat pedig 2,6 milliárd forint támogatásban részesült.
- A szőlészeti, borászati ágazat a KAP Stratégiai terv forrásaiból 4,1 milliárd forint uniós támogatást kapott: borászati beruházásokra 1,5 milliárd forintot, szőlőültetvények szerkezetátalakítására és átállítására 2,1 milliárd forintot, borászati melléktermékek lepárlására 0,5 milliárd forintot vehettek igénybe a gazdálkodók. Emellett az előző ciklus áthúzódó kifizetéseinek keretében további 2,4 milliárd forint támogatás jutott az ágazati szereplőkhöz.

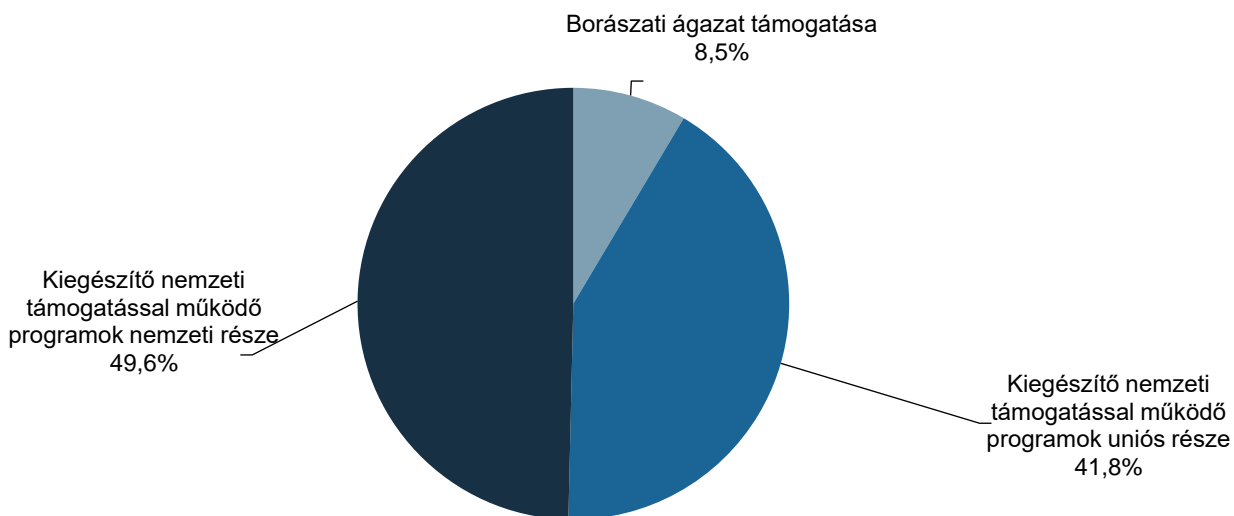
12. ábra: **Piacszabályozó intézkedések keretében 28,2 milliárd forint támogatást folyósítottak 2024-ben**

Megjegyzés: A piacszabályozó intézkedésekre kifizetett támogatások összegét ezen felül 2024-ben 629,3 millió forint visszaszedett összeg csökkentette, melyet nem tudunk konkrét intézkedésekhez kapcsolni.

Forrás: PM-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutatói Osztályán

13. ábra: **A kiegészítő nemzeti támogatással működő programok meghatározóak voltak a piaci támogatásokon belül 2024-ben**

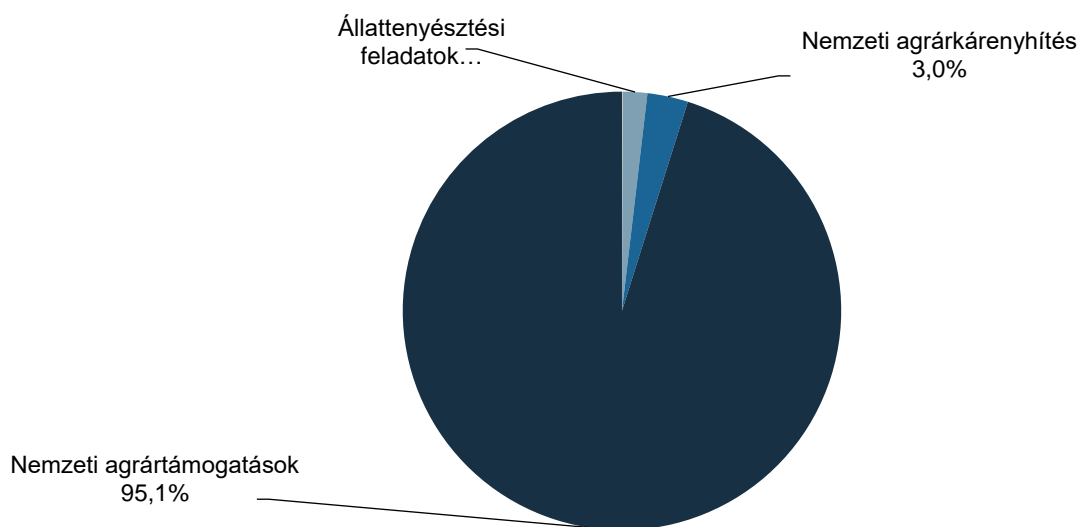

Forrás: PM-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Nemzeti támogatások

- A nemzeti támogatások jogcímeire az előző évi kifizetésnél 29,9 milliárd forinttal kevesebbet, összesen 97,7 milliárd forint támogatási összeget folyósítottak 2024-ben. A csökkenés leginkább a 2022. évi súlyos aszályhelyzet enyhítésére 2023-ban folyósított rendkívüli mértékű (50,7 milliárd forint) agrárkárenyhítésből adódik, emellett azonban jelentős növekedés mutatkozott az Agrár Széchenyi Kártya (ASZK) folyószámlahitelek kamat- és kezességi díjtámogatásában.
- A nemzeti támogatások 95,1 százaléka (92,9 milliárd forint) a nemzeti agrártámogatások előirányzat jogcímein jutott el a gazdákhhoz (14. és 15. ábra).

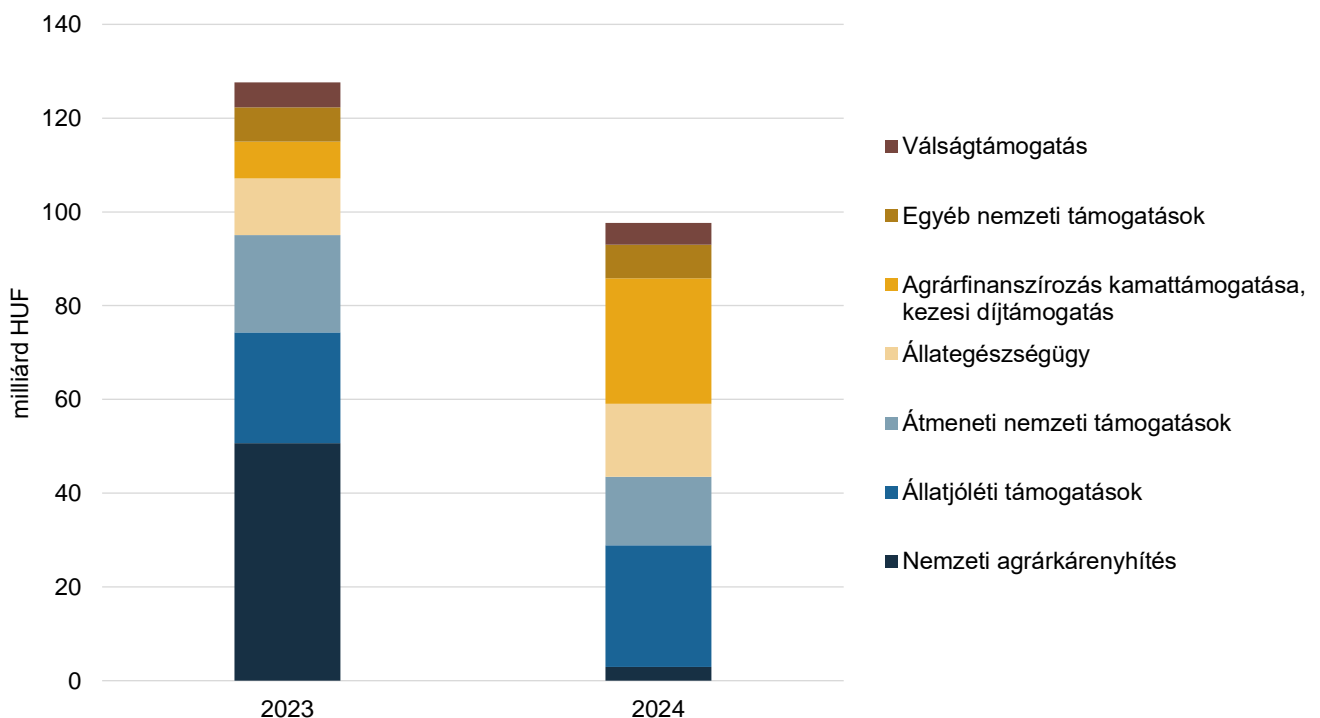
14. ábra: **A 2023. évi kedvező időjárási feltételeknek köszönhetően nemzeti agrárkárenyhítésre csupán a nemzeti támogatások 3,0 százalékát kellett fordítani 2024-ben**

Forrás: PM- és AM-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A nemzeti agrártámogatások között kiemelt szerepe van az állatjóléti támogatásoknak, melynek keretében 25,9 milliárd forintot (ezen felül 3,0 milliárd forint sertés állatjóléti válságtámogatást) vettek igénybe a sertés- és baromfiágazat vállalkozásai.
- Állategészségügyi intézkedésekre összességében 15,6 milliárd forintot folyósítottak az állattartóknak, melyből az egyes állatbetegségek megelőzésére, leküzdésére 11,1 milliárd forintot, az állati hulla ártalmatlanítására 4,5 milliárd forintot fordítottak.
- A 2023-tól indult új támogatási ciklusban az átmeneti nemzeti támogatások megmaradtak, 2024-től fokozatosan csökkentve, de egészen 2027-ig nyújthatók a tej-, a szarvasmarha-, a juh- és a dohányágazatnak. A KAP Stratégiai terv intézkedéseinek keretében 2024-ben 9,6 milliárd forint nemzeti tejtámogatást folyósítottak a gazdálkodóknak, emellett anyatehéntartás támogatására 2,0 milliárd forint, hízottbika-tartásra 1,8 milliárd forint, extenzifikációs szarvasmarha tartásra 1,1 milliárd forint jutott el a gazdálkodókhoz.
- A termelőket ért agrárkárok enyhítése a gazdálkodók befizetéseiből és az azt kiegészítő nemzeti költségvetésből valósul meg. Miközben a 2022. évi aszálykárok után több mint 50 milliárd forint kárenyhítő juttatásban részesültek a termelők, a 2023-as, káresemények tekintetében kedvezőnek mondható év után 2024-ben 2,9 milliárd forintot fizettek ki a károk mérséklésére.

15. ábra: **Nemzeti támogatások jogcímein 97,7 milliárd forintot folyósítottak a termelőknek 2024-ben**

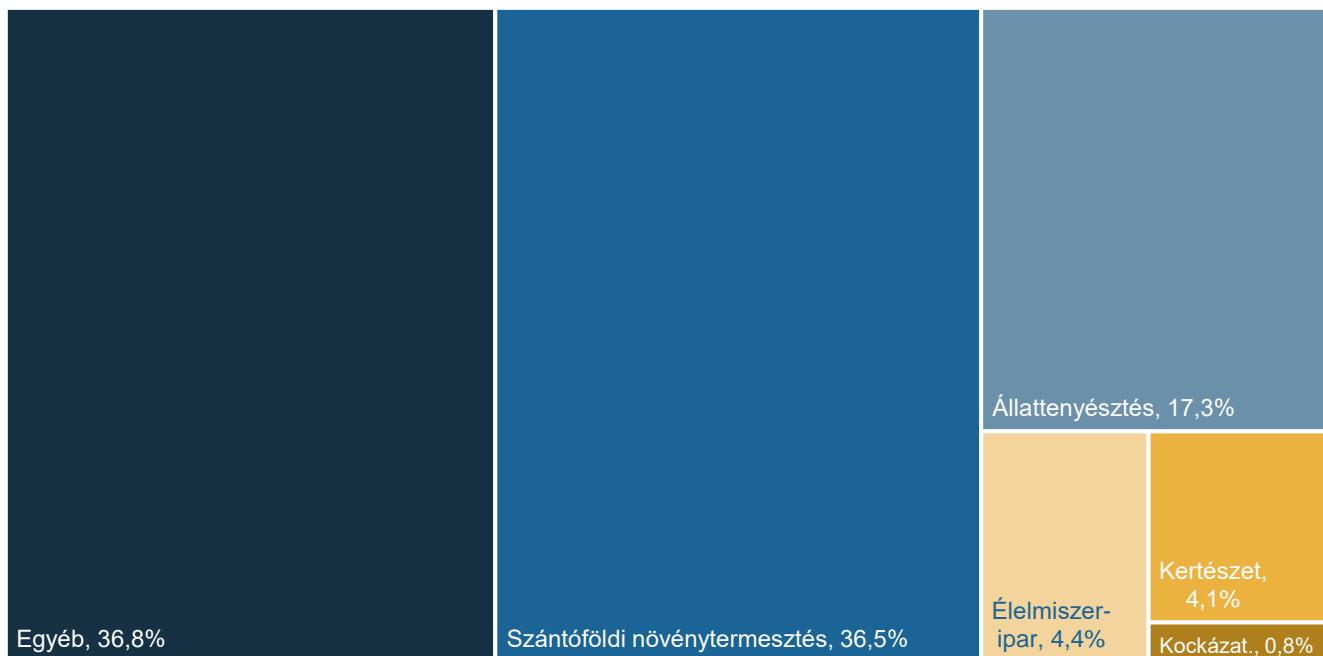

Forrás: PM- és AM-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Az agrár- és vidékfejlesztési támogatások kiemelt területei

- A fejezet célja az agrárium és a vidék fejlesztésére irányuló támogatások ágazatonkénti, illetve alágazatonkénti felosztása. A kifizetések besorolása a fent említett kategóriákba azonban nem minden esetben lehetséges, hiszen vannak olyan támogatások, amelyek több ágazat számára biztosítanak forrást (például fiatal gazda támogatás, vízgazdálkodás, energiahatékonysági beruházás támogatása), illetve egyes intézkedések több alágazatot is érintenek (például egyes állatbetegségek megelőzése, leküzdése, állathulla-elszállítási és -ártalmatlanítási támogatás).
- Az Agrár Széchenyi Kártya és az Agrár Forgóeszköz Hitelprogram keretében nyújtott kamattámogatás, beruházási hitelek, folyószámlahitelek kamattámogatása, kapcsolódó költségtámogatás szintén több ágazat számára biztosít támogatási összeget, ezáltal az ágazatonkénti felosztásnál ezen támogatásokat nem állt módunkban szerepeltetni.
- Az agrártámogatások több mint egyharmadát a szántóföldi növénytermesztők kapták (16. ábra). Az állattenyésztők a támogatások 17,3 százalékát használhatták fel. A kertészet részesedése mindössze 4,1 százalék volt. Az élelmiszeripar a Vidékfejlesztési Program keretében a támogatások 4,4 százalékában részesült. Az éghajlati, időjárási kockázatok kezelésére a kifizetések 0,8 százalékát fordították.

16. ábra: **Az ágazatok közül a szántóföldi növénytermesztés részesült legnagyobb arányban az agrártámogatásokból 2024-ben**

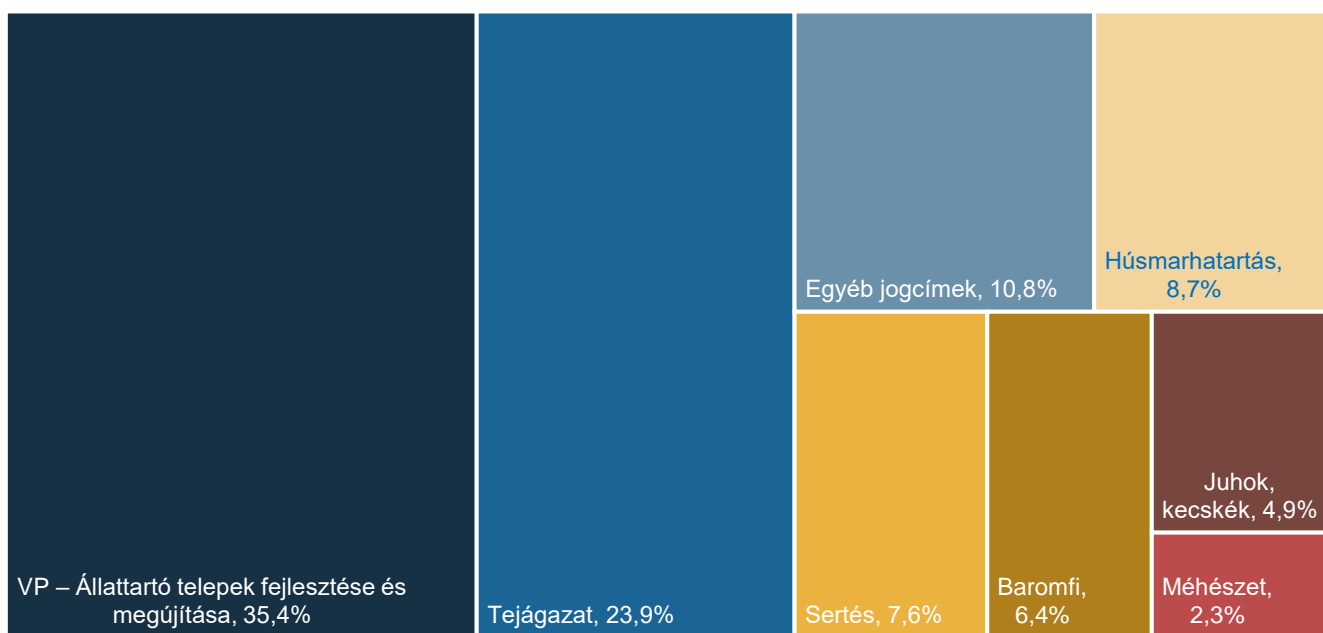
Megjegyzés: Az élelmiszeripari támogatások között csak a Vidékfejlesztési Program keretében folyósított támogatások szerepelnek. A területalapú támogatásból és a hozzá kapcsolódó zöldítésből, a BISS-ből, a CRISS-ből és az AÖP-ből (szántóföldi növénytermesztésnél szerepeltetve) a szántóföldi növénytermesztők mellett a legeltető állattartók és a kertészeti ágazat is részesült, az alágazatok közötti megosztás nem volt lehetséges.

Forrás: PM- és AM-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Állattenyésztési támogatások

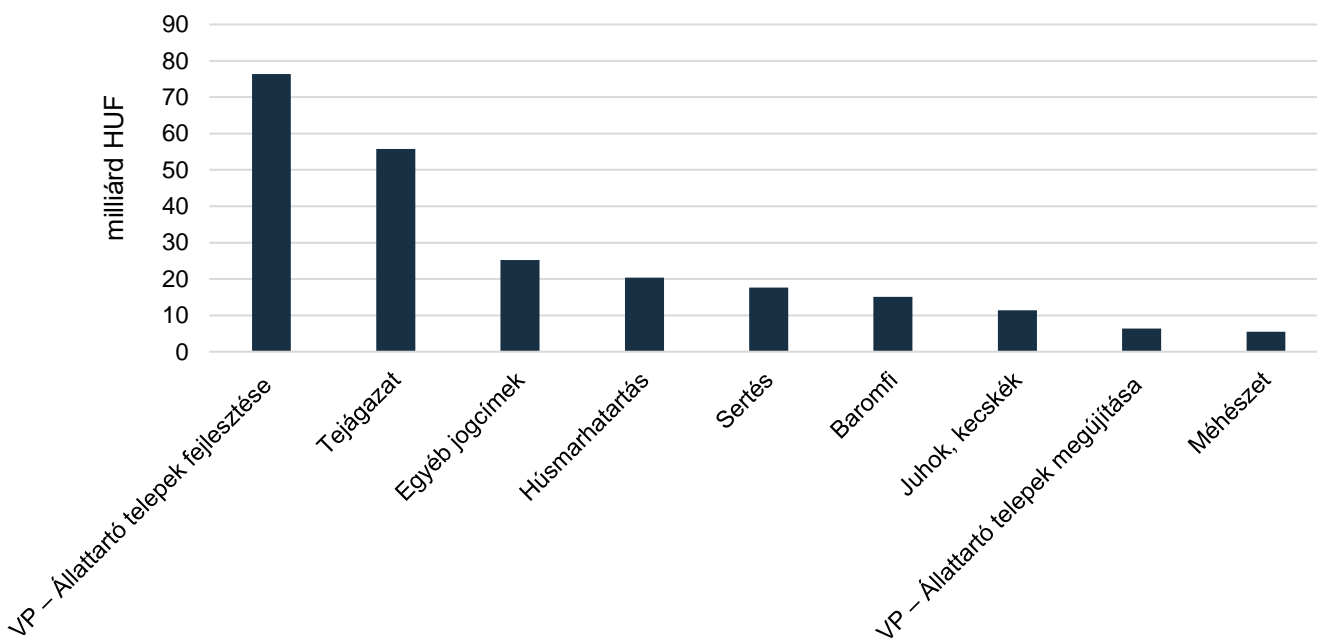
- Az állattenyésztéssel és -tartással foglalkozó termelők összességében 233,6 milliárd forint támogatást vettek igénybe.
- Az állattenyésztési ágazatba befolyt támogatási összeg 56,0 százaléka nemzeti költségvetésből került kifizetésre. A 130,8 milliárd forint nemzeti forrás 40,2 százalékát, 52,6 milliárd forintot az állattartó telepek fejlesztésére és megújítására irányuló intézkedésekre fordították, egynegyede, 32,8 milliárd forint pedig állatjóléti célokat szolgált.
- Az állattenyésztési támogatások 44,0 százalékát uniós forrásból folyósították. Ennek a 102,8 milliárd forintnak az 56,0 százalékát (57,6 milliárd forint) a termeléshez kötött támogatások tették ki.
- Az állattenyésztési támogatások harmada, 76,1 milliárd forint a szarvasmarha-ágazatba érkezett, aminek háromnegyedét, 55,8 milliárd forintot a tejágazat részesedése tette ki (17. és 18. ábra). A KAP Stratégiai terv részeként 2024-ben 33,9 milliárd forint közvetlen támogatást kaptak az ágazati szereplők tejhasznú tehéntartásra, 12,2 milliárd forintot anyatehéntartásra, 1,8 milliárd forintot hízottbika-tartásra. Nemzeti tejtámogatásként 9,6 milliárd forintot, a tejágazat állatjóléti támogatására 7,9 milliárd forintot folyósítottak az állattartóknak.
- A sertéságazat 17,6 milliárd forint támogatása főként állatjóléti célokat szolgált. A baromfiágazat 15,0 milliárd forinthez jutott, ennek négyötödét, 12,0 milliárd forintot állatjóléti intézkedésekre, egyötödét, 3,0 milliárd forintot állatbetegségek megelőzésére használták fel. A juh- és kecskeágazat 11,4 milliárd forint támogatásban részesült, aminek 80,4 százalékát a termeléshez kötött anyajuh-tartás támogatása jelentette. A méhészeti ágazat szereplőinek 5,4 milliárd forintot folyósítottak 2024-ben.
- Az állattenyésztők a fent említett támogatásokon felül jelentős összeghez jutottak olyan jogcímenek keresztül is, melyek több alágazat számára is biztosítottak forrást fejlesztési, állategészségügyi, tenyésztésszervezési, génmegőrzési célokra, azonban az alágazatok között való felosztásra nem volt módunk. Az állattartók technológiai fejlesztéseit segítette a Vidékfejlesztési Program, amely 76,4 milliárd forintot biztosított az állattartó telepek fejlesztésére, további 6,3 milliárd forintot az állattartó telepek megújítására. A támogatások hozzájárulnak az állattartó gazdaságok versenyképességének javításához.

17. ábra: **A tejágazat szereplőihez érkezett a források csaknem negyede 2024-ben**

Forrás: PM-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

18. ábra: **Állattartó telepek fejlesztésére és megújítására összesen 82,7 milliárd forint támogatást kaptak az állattenyésztők 2024-ben**

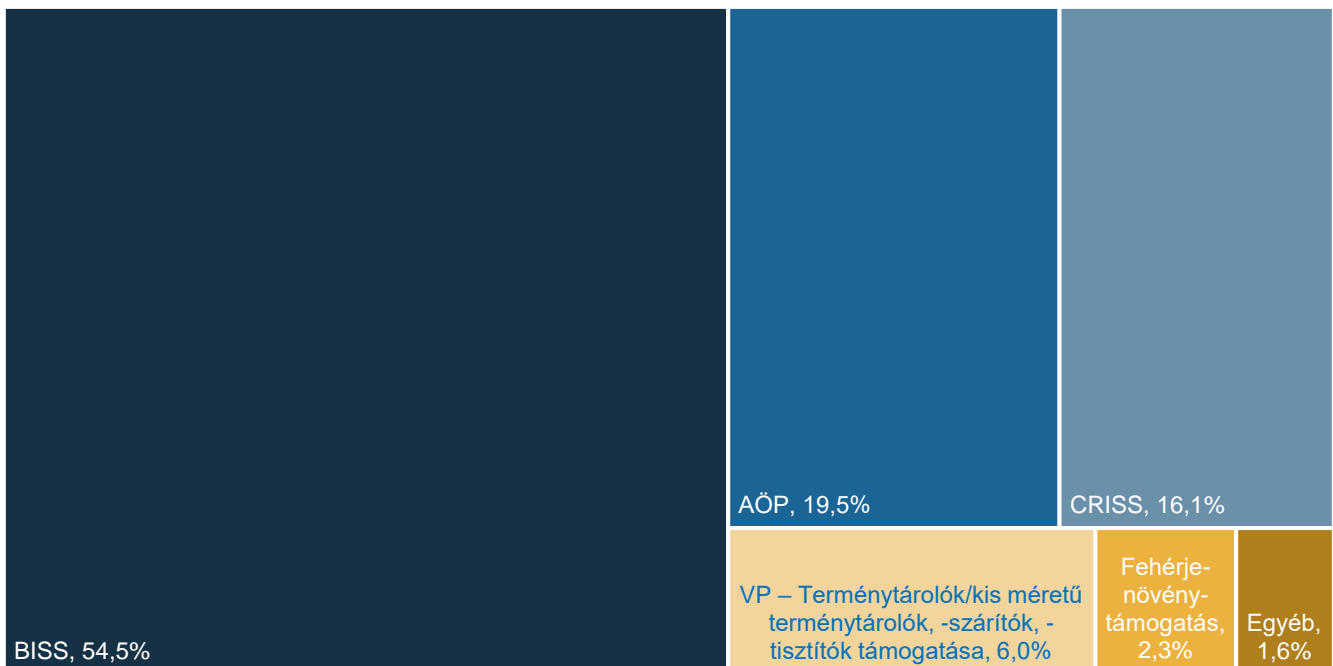
Forrás: PM-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Szántóföldi növénytermesztők támogatása

- A szántóföldi növénytermesztő ágazat 494,8 milliárd forint támogatásban részesült 2024-ben, amely túlnyomó részben (94,7 százalék) uniós költségvetésből származott. A kifizetések jelentős részét képezték a közvetlen támogatások, amelyek forrását már a KAP Stratégiai terv biztosította, ugyanakkor a korábbi évek jogorvoslati ügyeihez is kapcsolódtak még teljesítések.

- Az ágazat tárgyévi agrártámogatásának 54,5 százalékát, 269,5 milliárd forintot alapszintű jövedelemtámogatásra (BISS), 16,2 százalékát, 79,8 milliárd forintot az átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatásra (CRISS) folyósították a gazdálkodóknak. Ez a közvetlen támogatások kifizetési rendjéből adódóan a 2023. évi jogosultságok rész- és végfizetését, valamint a 2024. évi előlegfizetést foglalta magában (19. ábra).
- Az Agroökológiai Programhoz kapcsolódó kifizetések tették ki a támogatások csaknem egyötödét. Összesen 96,3 milliárd forintot kaptak a gazdák az önkéntesen vállalt környezet- és klímatudatos gazdálkodási gyakorlatok alkalmazására.
- A Vidékfejlesztési Program 29,9 milliárd forint beruházási támogatást biztosított terménytárolók és kis méretű terménytárolók, -szárítók és -tisztítók fejlesztésére, korszerűsítésére.
- A szemes és a szálás fehérjetakarmány-növények termesztése együttesen mintegy 11,4 milliárd forint támogatásban részesült, a cukorrépa-termesztőknek 3,1 milliárd forint támogatást folyósítottak.
- A dohánytermesztők 2,7 milliárd forint válságtámogatásban részesültek 2024-ben.

19. ábra: **A szántóföldi növénytermesztők támogatásának több mint felét alapszintű jövedelemtámogatásként folyósították a termelőknek 2024-ben**

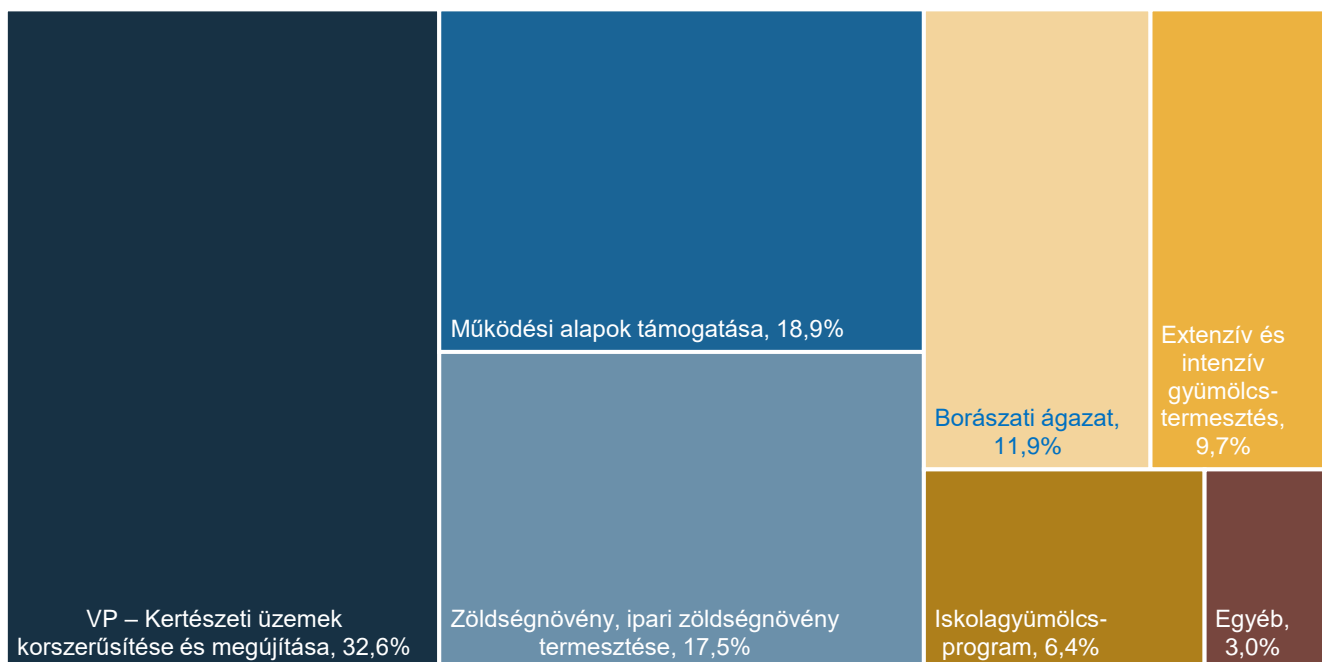
Megjegyzés: A területalapú támogatásból és a hozzá kapcsolódó zöldítésből (Egyéb kategóriában), a BISS-ből és a CRISS-ből, AÖP-ből a szántóföldi növénytermesztők mellett a legeltető állattartók és a kertészeti ágazat is részesült, az alágazatok közötti megosztás nem volt lehetséges.

Forrás: PM-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutatási Osztályán

A kertészeti ágazat támogatása

- A kertészeti ágazat 2024-ben 55,6 milliárd forint támogatásban részesült, amelynek 68,1 százaléka származott uniós, 31,9 százaléka pedig nemzeti forrásból.
- A Vidékfejlesztési Program 19,3 milliárd forinttal, a kifizetések 34,6 százalékával járult hozzá a kertészeti üzemek korszerűsítéséhez, fejlesztéséhez, megújításához, valamint az időjárás kockázatok megelőzéséhez. A kertészeti támogatások további 53,7 százalékát, 29,9 milliárd forintot a KAP Stratégiai terv közvetlen támogatási forrásaiból, valamint a szőlészetet-borászatot és a működési alapokat segítő belpiaci támogatások forrásaiból kapták a zöldség- és gyümölcstermesztők 2024-ben.

20. ábra: **A kertészeti ágazat támogatásainak egyharmada a kertészeti üzemek korszerűsítésére és megújítására irányult 2024-ben**

Forrás: PM-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A KAP Stratégiai terv forráskeretéből zöldség- és ipari zöldség- intézkedésekre együttesen a kertészeti ágazat támogatásának 17,5 százaléka, 9,8 milliárd forint érkezett (20. ábra). Az extenzív és az intenzív gyümölcs-termesztés 5,4 milliárd forintot, az ágazat támogatási összegének 9,7 százalékát kapta.
- Az iskolagyümölcs-program keretében 3,6 milliárd forintot használtak fel.
- A szőlészeti és borászati ágazat gazdálkodói 6,6 milliárd forint támogatásban részesültek 2024. december 31-ig. Ebből a KAP Stratégiai terv forrásai 5,0 milliárd forintot nyújtottak szőlőültetvények szerkezetátalakítására és átállítására, borászati beruházásokra és borászati melléktermékek leparlására.
- A zöldség-gyümölcs termelői szervezetek 10,6 milliárd forint támogatást kaptak a KAP Stratégiai terv forrásaiból.

Kockázatkezelés a mezőgazdaságban

- A mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer 2012. január 1-je óta két pilléren nyugszik, amely 2018-ban kiegészült a harmadik pillért jelentő országos jégkármentesítő rendszerrel, majd 2021-től a IV. pillérrrel, a krízisbiztosítással, ami a növénytermesztők mellett már az állattenyésztők számára is támogatást nyújt az időjárási károkon túl az egyéb kockázatokból eredő jövedelemcsökkenés mérséklésére is.
- A nemzeti agrárkárenyhítési rendszer keretében (I. pillér) a 2023. évi időjárás okozta károk kompenzálására 2,9 milliárd forintot folyósítottak 2024-ben a jogosult termelők számára (1. táblázat). A gazdálkodók a 2023-as kárenyhítési évben a tavaszi fagy, az aszály és a jégeső következtében szenvedték el a legsúlyosabb károkat. Több mint 5700 termelői kárbejelentés érkezett csaknem 105 ezer hektárra, ebből a kérelmek elbírálása után 1669 esetben folyósítottak kárenyhítést közel 18 ezer hektár károsodott területre.

- A kockázatkezelési rendszer második pillérét, a mezőgazdasági biztosítási díjtámogatást 2016-tól a Vidékfejlesztési Program keretében hirdették meg. A 2023. év vonatkozásában decemberben megkezdte a Magyar Államkincstár a jóváhagyott kérelmek kifizetését, a 2024. évre áthúzódó kifizetések összege 557,4 millió forint volt. A 2024. évhez kapcsolódó, már KAP-forrásból történő térítések év végén megkezdődtek, 3,0 milliárd forint kifizetése történt meg december 31-ig.
- Szintén a Vidékfejlesztési Program terhére 2,7 milliárd forintot vettek igénybe a gazdálkodók a tavaszi fagykár megelőzését szolgáló beruházásokra, 1,1 milliárd forintot a kertészetek időjárási kockázatainak megelőzésére, további 71,9 millió forintot jégesőkár megelőzését szolgáló beruházásokra.
- A krízisbiztosítási rendszer működésének támogatására 1,1 milliárd forintot fordítottak 2024-ben a KAP Stratégiai terv forráskeretéből.

1. táblázat: **Kockázatkezeléssel összefüggésben 11,5 milliárd forintot folyósítottak a termelőknek 2024-ben**

millió HUF

Intézkedés	Uniós forrásból	Nemzeti forrásból	Összesen
Nemzeti agrárkárenyhítés	–	2 934,1	2 934,1
VP – Tavaszi fagykár megelőzésére szolgáló beruházások támogatása	2 223,0	494,8	2 717,8
VP – Krízisbiztosítási rendszer működésének támogatása	900,5	215,4	1 115,9
VP – Időjárási kockázatok megelőzése kertészetekben	920,8	164,5	1 085,3
VP – Biztosítási díjtámogatás keretében nyújtott támogatás	6,4	550,9	557,4
KAP ST – Biztosítási díjtámogatás keretében nyújtott támogatás	1 289,0	1 708,7	2 997,8
VP – Jégesőkár megelőzésére szolgáló beruházás	60,4	11,5	71,9
Összesen	5 400,1	6 079,9	11 480,0

Forrás: PM-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutatói Osztályán

Az élelmiszeripar támogatása

- Az élelmiszeripari vállalkozások 59,8 milliárd forint támogatásban részesültek a Vidékfejlesztési Program forrásaiból, emellett további 165,5 millió forint költségtámogatást kaptak a szárítmány-előállítók nemzeti agrártámogatások keretében. A kifizetések 95,0 százaléka nemzeti, 5,0 százaléka uniós költségvetésből teljesült (2. táblázat).
- A kifizetések 60,9 százaléka, 36,6 milliárd forint az élelmiszer-feldolgozó üzemek komplex fejlesztését szolgálta nemzeti forrásból. Mezőgazdasági termékek értéknövelésére 2,9 milliárd forintot, élelmiszeripari üzemek fejlesztésére 1,3 milliárd forintot biztosítottak az ágazat szereplőinek.
- A takarmány-előállító üzemek a fejlesztésükre irányuló beruházásokhoz 10,3 milliárd forint támogatásban részesültek.
- A borászati ágazat 8,8 milliárd forintot fordíthatott az üzemek fejlesztésére, termékfejlesztésre, a hatékonyság fokozására, amely túlnyomó részben (7,7 milliárd forint) a borászati tevékenységhez kapcsolódó komplex, akár stratégiai jelentőségű fejlesztések végrehajtására szolgált.

2. táblázat: **Az élelmiszeripar fejlesztéseit a Vidékfejlesztési Program csaknem 60 milliárd forinttal támogatta 2024-ben**

millió HUF

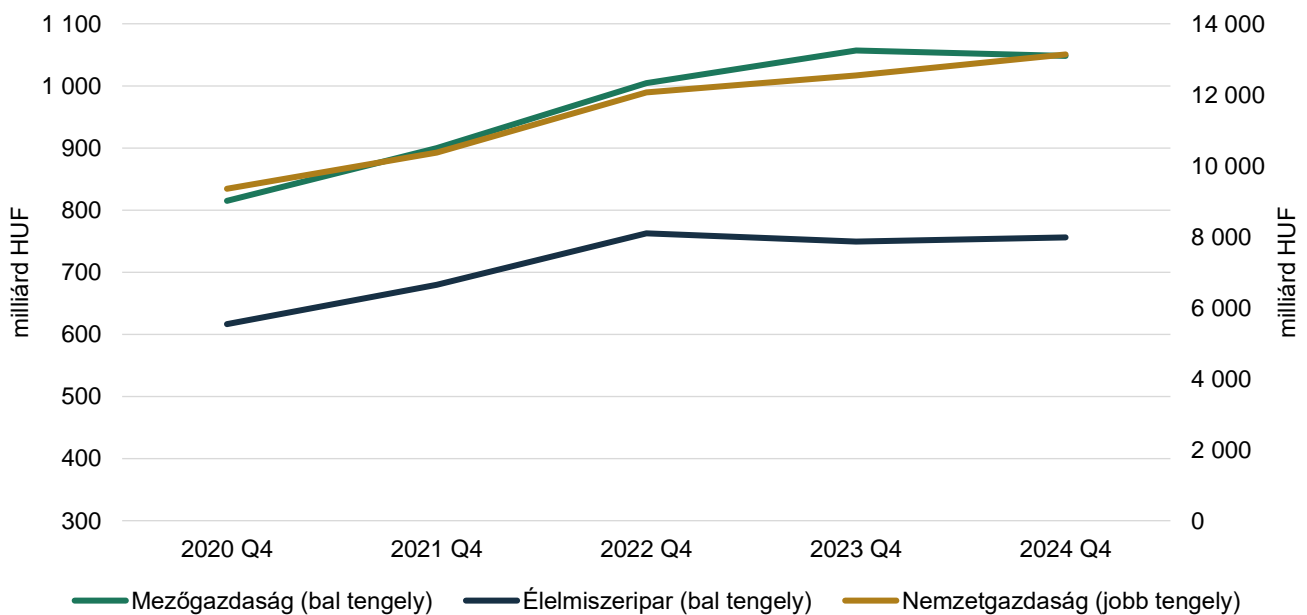
Intézkedés	Uniós forrásból	Nemzeti forrásból	Összesen
VP-M04.2.1 – Élelmiszeripari üzemek komplex fejlesztése 2021 – Élelmiszer-feldolgozó üzemek	0,0	36 564,0	36 564,0
VP-M04.2.1 – Takarmány-előállító üzemek fejlesztése 2021	0,0	10 297,8	10 297,8
VP-M04.2.2 – Élelmiszeripari üzemek komplex fejlesztése 2021 – Borászati üzemek	0,0	7 747,1	7 747,1
VP-M04.2.1 – Mezőgazdasági termékek értéknövelése	1 174,6	267,2	1 441,8
VP-M04.2.1 – Mezőgazdasági termékek értéknövelése – Élelmiszer-feldolgozó üzemek	1 241,0	194,3	1 435,2
VP-M04.2.1 – Élelmiszeripari üzemek fejlesztése 2021 – Élelmiszer-feldolgozó üzemek	0,0	1 246,6	1 246,6
VP-M04.2.2 – Mezőgazdasági termékek értéknövelése – Borászati üzemek	439,4	82,7	522,1
VP-M04.2.2 – Élelmiszeripari üzemek fejlesztése 2021 – Borászati üzemek	0,0	427,8	427,8
Szárítvány-előállítók által igénybe vehető költségtámogatás	0,0	165,5	165,5
VP-M04.2.2 – Borászat	52,5	10,2	62,7
VP-M04.2.3 – Energiahatékonyság javítása – Feldolgozó üzemek	37,6	12,5	50,2
VP-M04. – Mezőgazdasági termékek értéknövelése (ÚMVP)	24,2	5,5	29,7
VP-M04.2.1 – Innovatív csoportok beruházása – élelmiszer-feldolgozás	5,8	1,4	7,2
Összesen	2 975,2	57 022,5	59 997,7

Megjegyzés: Az élelmiszeripari támogatások között csak a Vidékfejlesztési Program keretében és a nemzeti forrásból folyósított támogatások szerepelnek.
 Forrás: PM-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutatási Osztályán

Agrárhitelezés

- A nemzetgazdaság társas vállalkozásainak hitelállománya 4,7 százalékkal 13 135,7 milliárd forintra nőtt egy év alatt (21. ábra).
- Azon belül a devizaalapú hitelek értéke 17,0 százalékkal 6546,6 milliárd forintra növekedett, miközben a forintalapúaké 5,2 százalékkal 6589,1 milliárd forintra csökkent.
- Nemzetgazdasági szinten továbbra is az éven túli hitelek képezték a hitelek háromnegyedét. A teljes hitelállományon belül a rövid lejáratú hitelek értéke 18,1 százalékkal, 3302,1 milliárd forintra nőtt, a hosszú lejáratúaké 0,8 százalékkal, 9833,6 milliárd forintra emelkedett.
- A mezőgazdaság hitelállománya az előző év azonos időszakához viszonyítva 0,8 százalékkal, 1048,2 milliárd forintra mérséklődött, az élelmiszeriparé 0,9 százalékkal 756,0 milliárd forintra nőtt. Az agrárágazatok együttes hitelállományának aránya a nemzetgazdasági értékhez képest 13,7 százalék volt.
- A mezőgazdaság és az élelmiszeripar hitelállománya az utóbbi öt évben jellemzően növekedett, majd stagnált, együttes súlyuk a nemzetgazdasági hitelállományban a 2020-as 15,3 százalékról folyamatos csökkenés mellett 13,7 százalékra süllyedt.

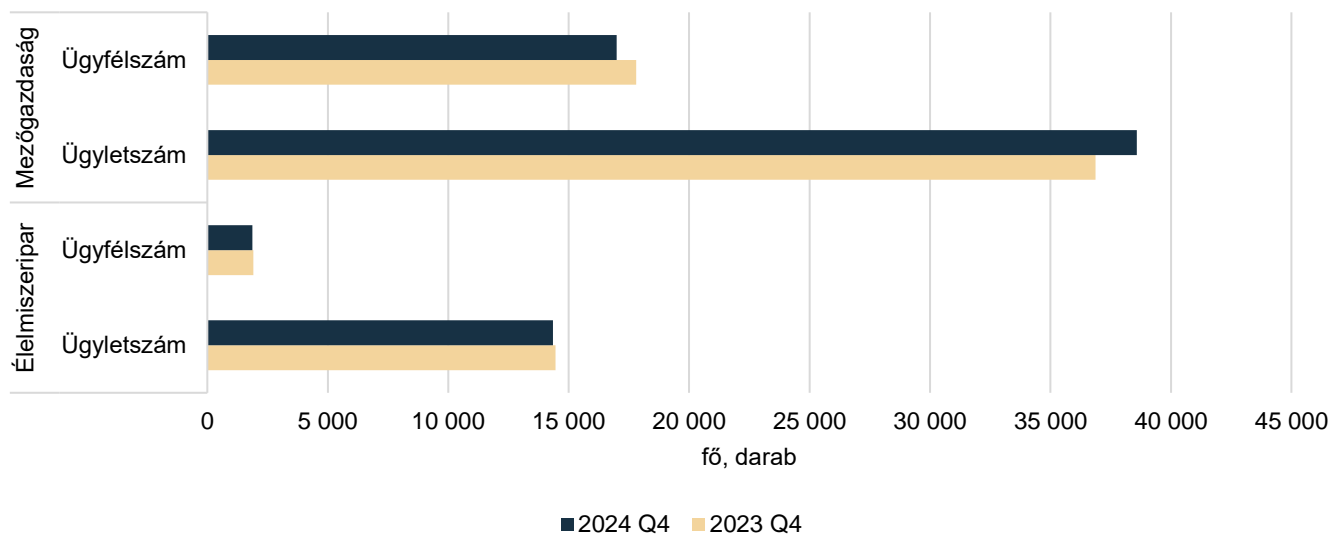
21. ábra: **A mezőgazdaság és az élelmiszeripar hitelállománya növekedett, majd stagnált a vizsgált öt évben**

Forrás: AM-, MNB- és MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdasági hitelezés esetén az ügyfélszám 4,5 százalékos csökkenése az ügyletszám 4,7 százalékos növekedésével járt együtt, míg az élelmiszeripar esetében mind az ügyfélszám, mind az ügyletszám alig változott az előző év azonos időszakához viszonyítva (22. ábra).

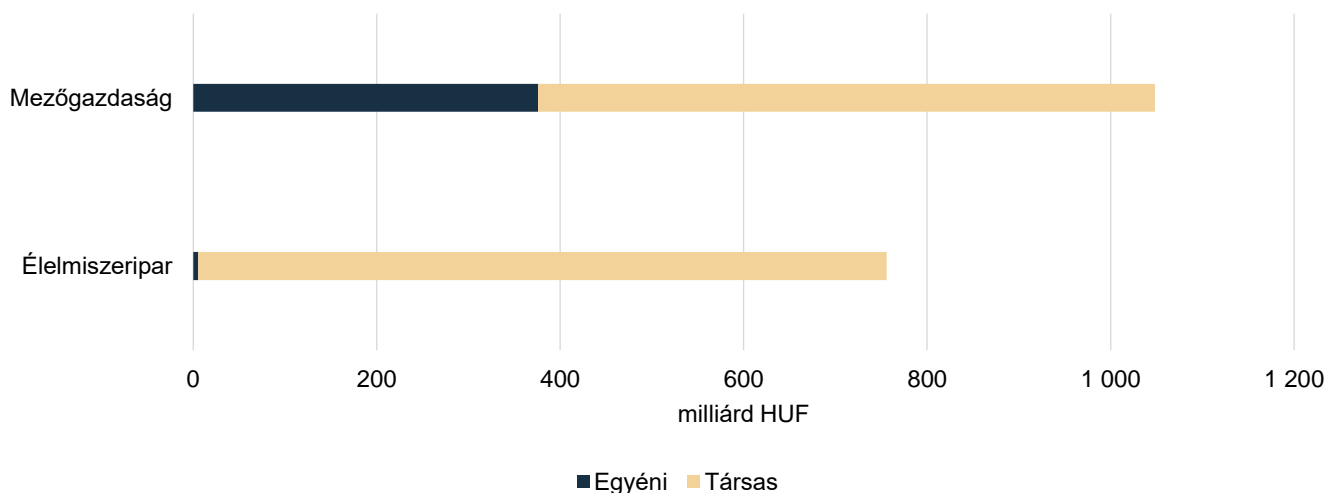
22. ábra: **A mezőgazdaságban az ügyfélszám csökkenésével egyidejűleg az ügyletszám nőtt 2024 negyedik negyedében**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdaság hitelállományának közel kétharmadát a társas vállalkozások tudhatták magukénak, ami 672,4 milliárd forintot jelentett. Az egyéni gazdaságok 35,9 százalékos részesedése 375,8 milliárd forintnak felelt meg.
- Az élelmiszeripari vállalkozások hitelállományának szinte teljes egésze (750,6 milliárd forint) a társas vállalkozásokat finanszírozta. Az egyéni vállalkozások 5,4 milliárd forintos hitelállománya a társasokéhoz képest elenyésző volt (23. ábra).

23. ábra: **A mezőgazdaság hitelállományának közel kétharmadát, az élelmiszeriparénak pedig szinte teljes egészét a társas vállalkozások birtokolták 2024 negyedik negyedében**

Megjegyzés: Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.
 Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

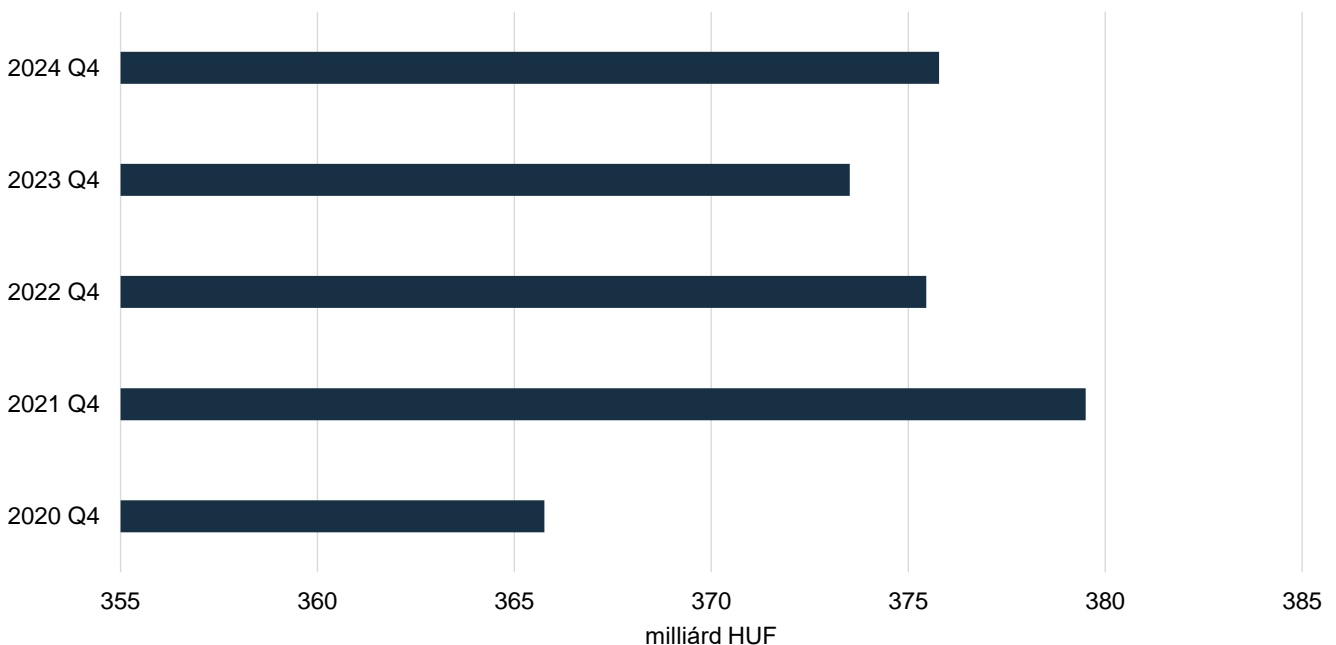
Hitelezés a mezőgazdaságban

A mezőgazdasági vállalkozások hitelállománya

Egyéni gazdaságok

- A mezőgazdaságban tevékenykedő egyéni gazdaságok hitelállománya az előző év azonos időszakához képest 0,6 százalékkal 375,8 milliárd forintra növekedett 2024 negyedik negyedévére (24. ábra).
- A szegmens részesedése a mezőgazdaság teljes hitelállományából öt év alatt 44,9 százalékról (2020 Q4) 37,4 százalékra (2022 Q4), majd 35,9 százalékra (2024 Q4) csökkent, amit elsősorban a társas vállalkozások egyéni gazdaságokét meghaladó ütemű hitelállomány-gyarapodása okozott. A vizsgált öt évben az egyéni gazdaságok hitelállománya csak kismértékben változott, ugyanakkor a társas gazdaságok hitelállománya másfélszeresére nőtt.

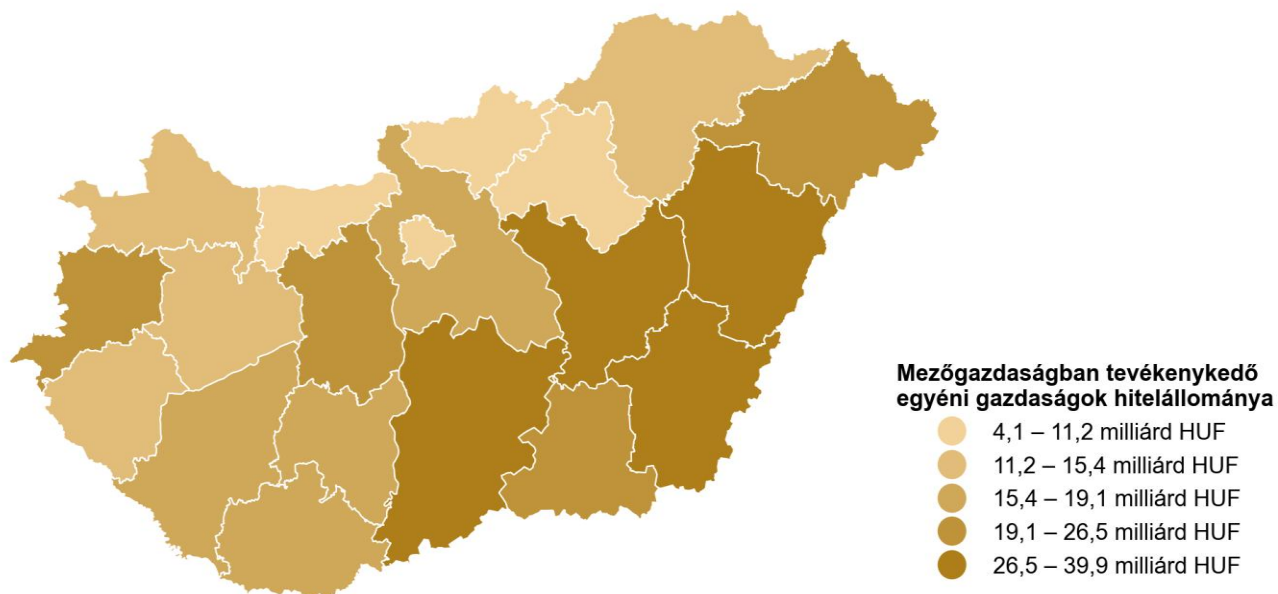
24. ábra: **A mezőgazdaságban az egyéni gazdaságok hitelállománya enyhén növekedett 2024 negyedik negyedévében**

Forrás: AM- és MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdaságban tevékenykedő egyéni gazdaságok hitelállománya a dél-alföldi és az észak-alföldi régiókban volt a legnagyobb, 23,1 és 39,9 milliárd forint közötti. Azon belül is Hajdú-Bihar, Békés, Jász-Nagykun-Szolnok és Bács-Kiskun vármegyékben volt kiemelkedő, 27,5 milliárd feletti az állomány értéke. Figyelemre méltó még a közép-dunántúli régióból Fejér vármegye, ahol a szegmens hitelállománya szintén meghaladta a 26,3 milliárd forintot 2024 negyedik negyedévében (25. ábra).

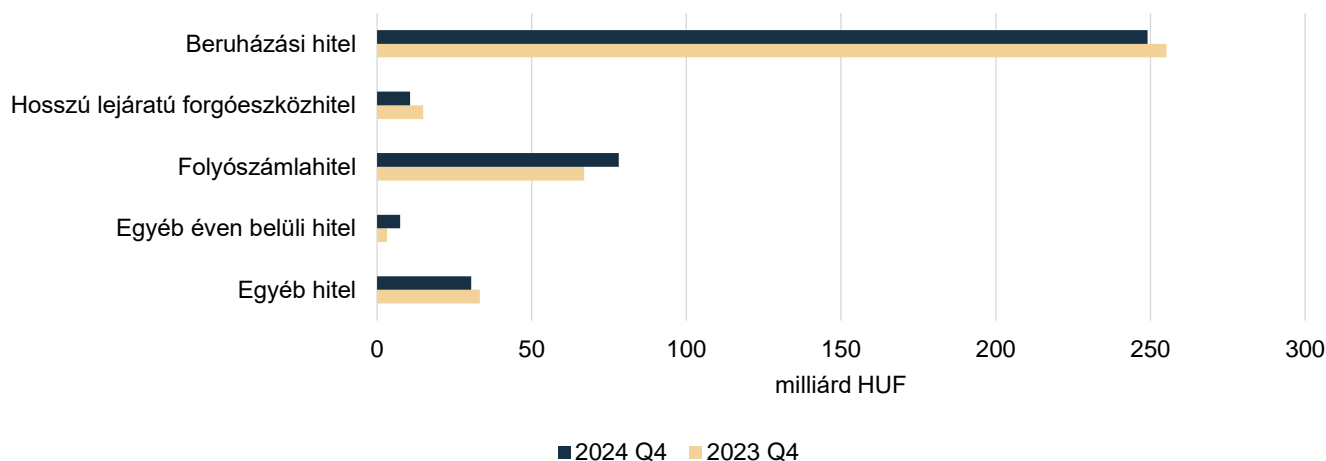
25. ábra: **A mezőgazdaságban tevékenykedő egyéni gazdaságok hitelállománya a dél-alföldi és az észak-alföldi régiókban volt a legnagyobb 2024 negyedik negyedében**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Jellegét tekintve továbbra is a beruházási hitelek domináltak, ugyanakkor az állományuk 6,2 milliárd forinttal 249,1 milliárd forintra csökkent. A hiteltípusok körében a rövid lejáratú hitelek, azon belül is a folyószámlahitelek nőttek a legnagyobb mértékben, 11,3 milliárd forinttal 78,2 milliárd forintra. Az egyéb éven belüli hitelek állománygyarapodása ennél is nagyobb ütemű volt, azonban a nagyságrendből adódóan ez mindössze 4,2 milliárd forintos növekedésnek felelt meg, ezáltal a szóban forgó hiteltípus állománya 7,5 milliárd forintra nőtt. A hosszú lejáratú forgóeszközhitel és az egyéb hitelek állománya csökkent, előbbi 4,3 milliárd forinttal, utóbbi 2,8 milliárd forinttal (26. ábra).

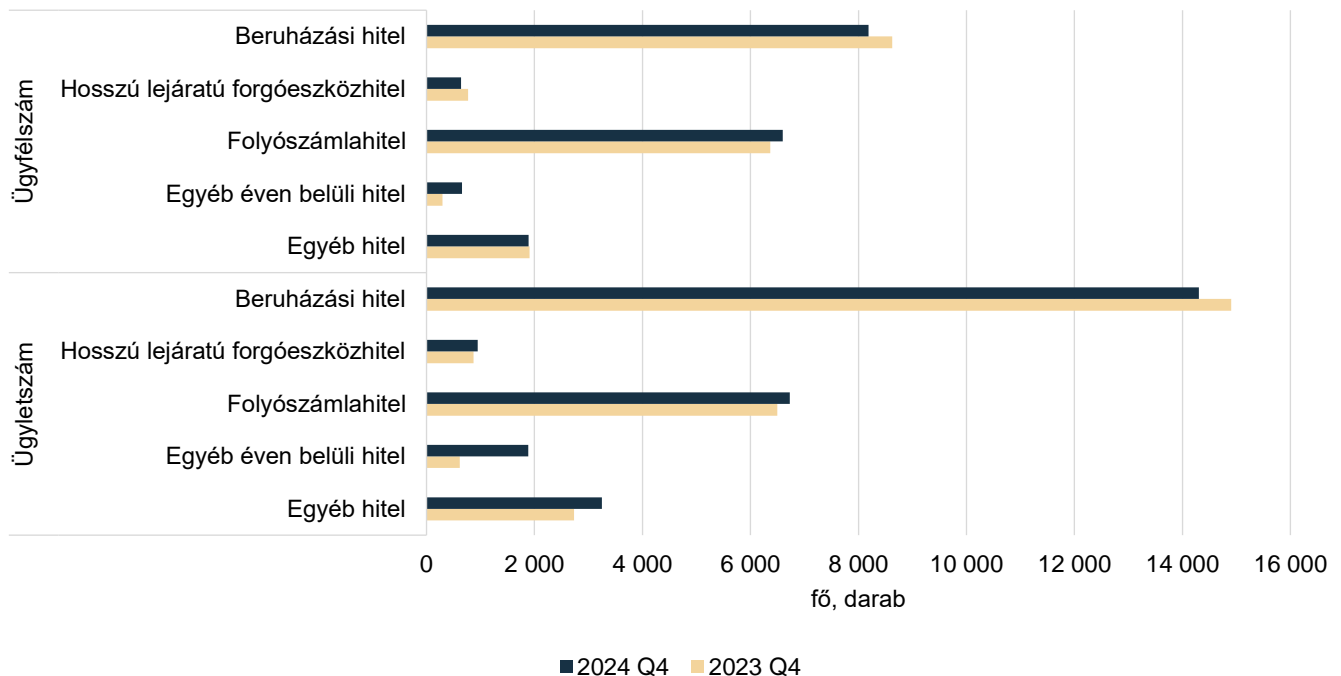
26. ábra: **A mezőgazdaságban tevékenykedő egyéni gazdaságok folyószámlahitelei nőttek a legnagyobb mértékben 2024 negyedik negyedében**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdaságban tevékenykedő egyéni gazdaságok hitelein belül a legtöbb ügyfél beruházási és folyószámlahittel rendelkezett (előbbinél 8186, utóbbinál 6595 ügyfél) 2024 negyedik negyedévében. Az egyes hiteltípusokhoz tartozó ügyfélszámok csökkentek, kivéve a folyószámlahitelek és az egyéb éven belüli hitelek körét, utóbbi ügyfélszáma több mint kétszeresére nőtt az előző év azonos időszakához képest.
- Az ügyletszámoknál a beruházási hitel változása követte az ügyfélszám változásának dinamikáját, ám az összes többi hiteltípusnál emelkedett az ügyletek száma. A legjelentősebb növekedés az egyéb hitel és az egyéb éven belüli hitel kategóriákban történt, előbbinél az ügyletszám 18,7 százalékkal nőtt, míg utóbbinál több mint háromszorosára emelkedett (27. ábra).

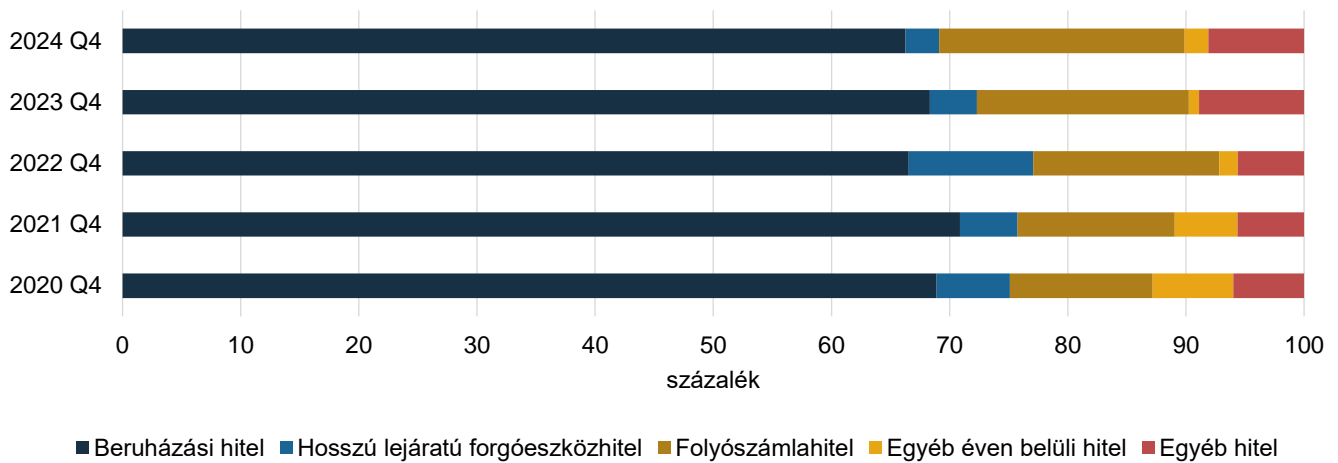
27. ábra: **Az éven belüli hitelek felfutása az ügyfél- és ügyletszám tekintetében is megmutatkozott a mezőgazdaságban tevékenykedő egyéni gazdaságok körében 2024 negyedik negyedévében**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az elmúlt öt évben az éven túli hitelek részesedése elsősorban a hosszú lejáratú forgóeszközhitel csökkenése következtében 75,1 százalékról (2020 Q4) 69,1 százalékra (2024 Q4) esett vissza, miközben a folyószámlahitelek aránya 12,1 százalékról 20,8 százalékra emelkedett ugyanezen időszakban (28. ábra).

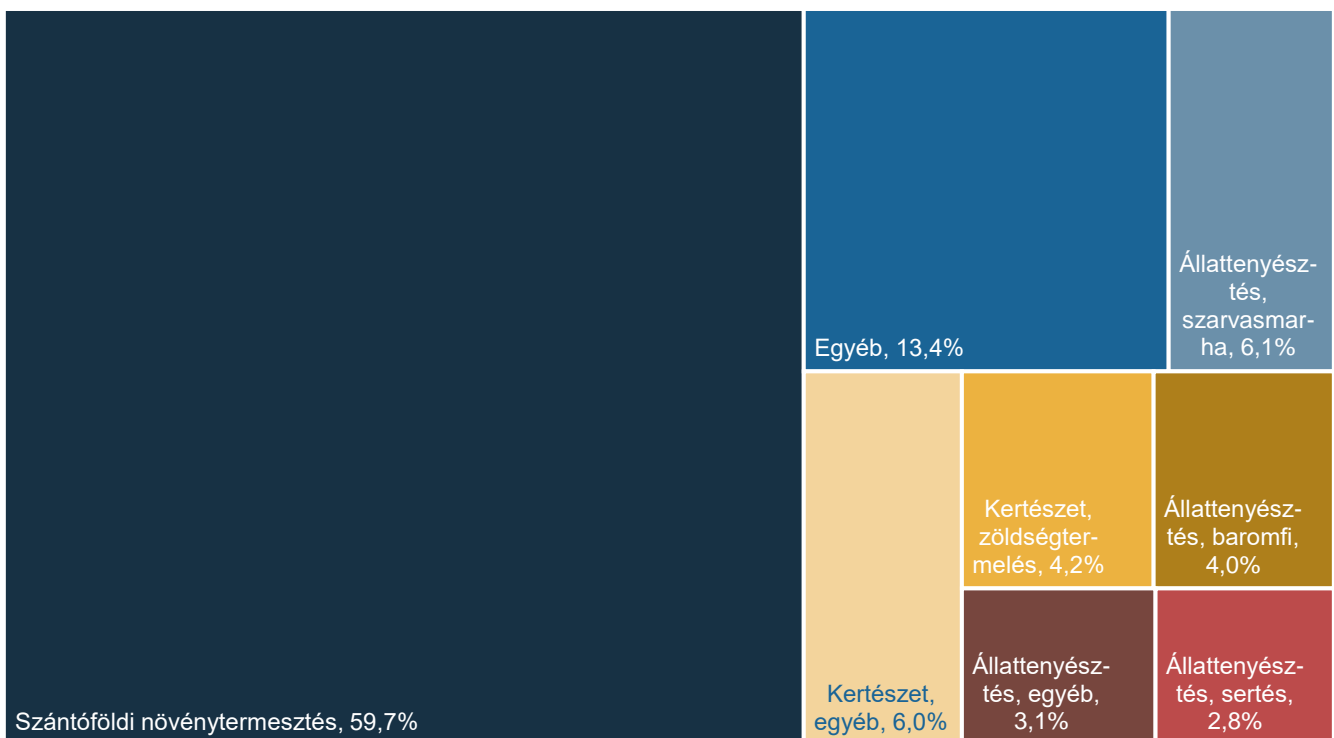
28. ábra: **A mezőgazdaságban az egyéni gazdaságok hitelállományában a folyószámlahitelek részesedése nőtt leginkább 2024 negyedik negyedévében**

Forrás: AM- és MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdaságban tevékenykedő egyéni gazdaságok hitelállományának legnagyobb része (59,7 százalék) a szántóföldi növénytermesztés ágazatához tartozott. Az állattartással és -tenyésztéssel foglalkozók együttesen a hitelállomány 15,9 százalékát, a kertészeti ágazat szereplői 10,2 százalékát adták 2024-ben (29. ábra).

29. ábra: **A mezőgazdaságban az egyéni gazdaságok hiteleinek mintegy 60 százaléka a szántóföldi növénytermesztőket finanszírozta 2024-ben**

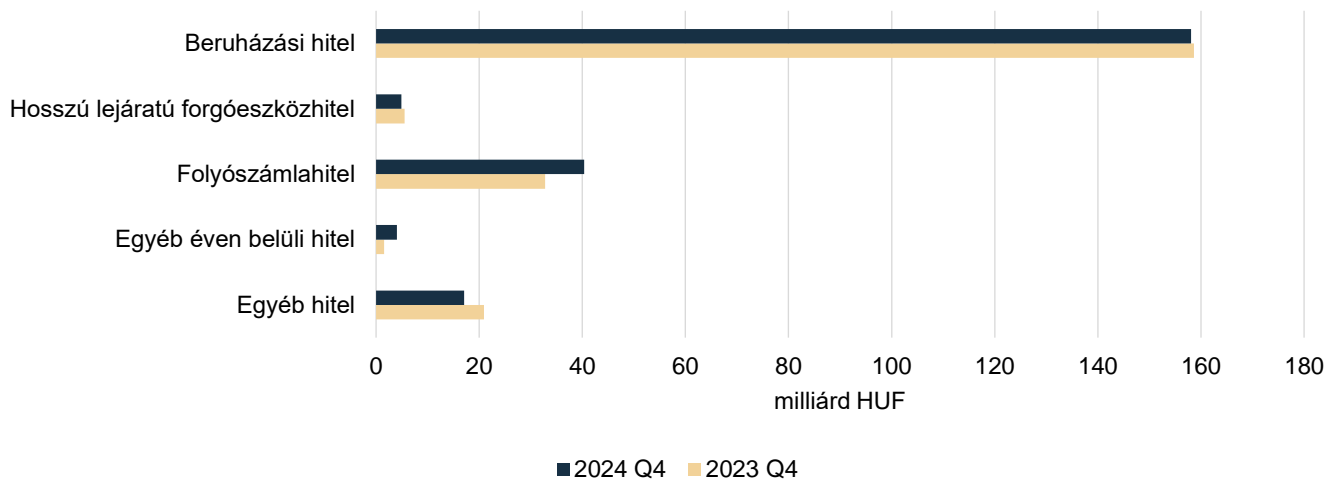

Megjegyzés: Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A szántóföldi növénytermesztéssel foglalkozó egyéni gazdaságok hitelállománya 5,1 milliárd forinttal 224,5 milliárd forintra növekedett, amely elsősorban a folyószámlahitelek (+7,6 milliárd forint) és az egyéb éven belüli hitelek (+2,5 milliárd forint) változásának volt tulajdonítható, miközben a többi hiteltípus állománya csökkent (30. ábra).

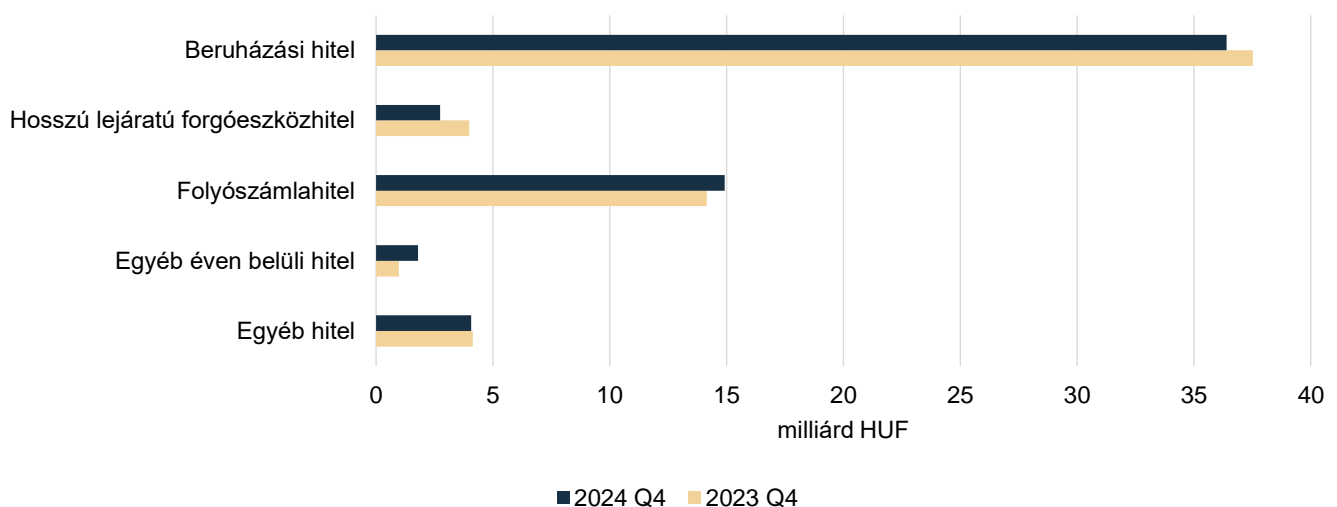
30. ábra: **A szántóföldi növénytermesztő egyéni gazdaságok éven belüli hitelei emelkedtek 2024 negyedik negyedében**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az állattenyésztés 59,9 milliárd forintos hitelállománya 1,4 százalékkal csökkent az elmúlt év azonos időszakához képest. A szóban forgó hitelállomány csökkenését a beruházási hitelek (1,1 milliárd forintos) és a hosszú lejáratú forgóeszközhitel (1,2 milliárd forintos) mérséklődése okozta, miközben az éven belüli hitelek állománya összesen 1,6 milliárd forinttal bővült (31. ábra).

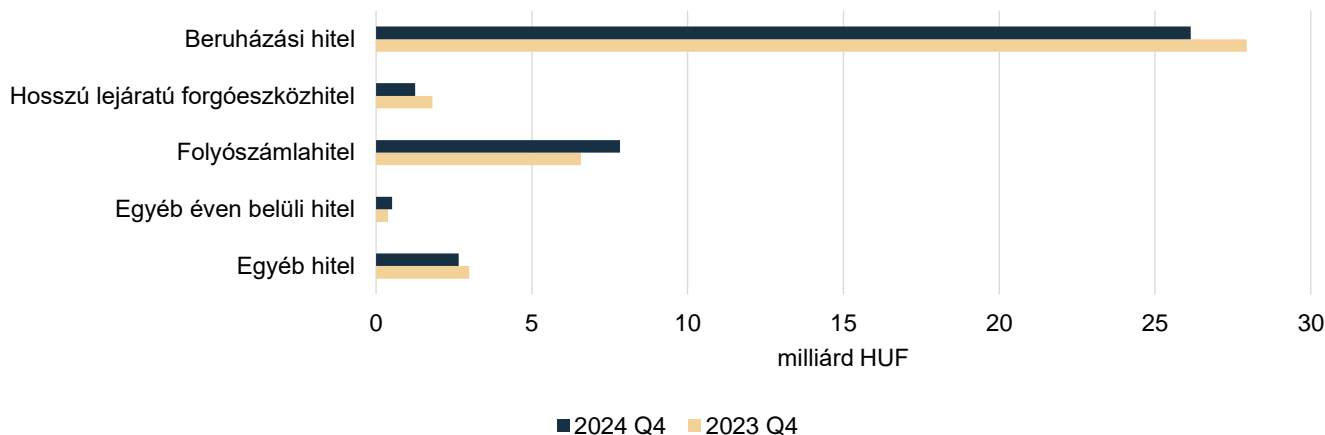
31. ábra: **Az állattartó egyéni gazdaságok hitelállományának csökkenése az éven túli hitelállomány visszaesése miatt jelentkezett 2024 negyedik negyedében**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A kertészet hitelállománya 3,3 százalékkal 38,4 milliárd forintra csökkent az előző év azonos időszakához képest. Azon belül is a beruházási és a hosszú lejáratú forgóeszköz-hitelek mérséklődtek leginkább, míg a folyószámlahitelek jelentős mértékben bővültek (32. ábra).

32. ábra: **A kertészetben tevékenykedő egyéni gazdaságoknál a beruházási és a hosszú lejáratú forgóeszköz-hitelek csökkentek 2024 negyedik negyedében**

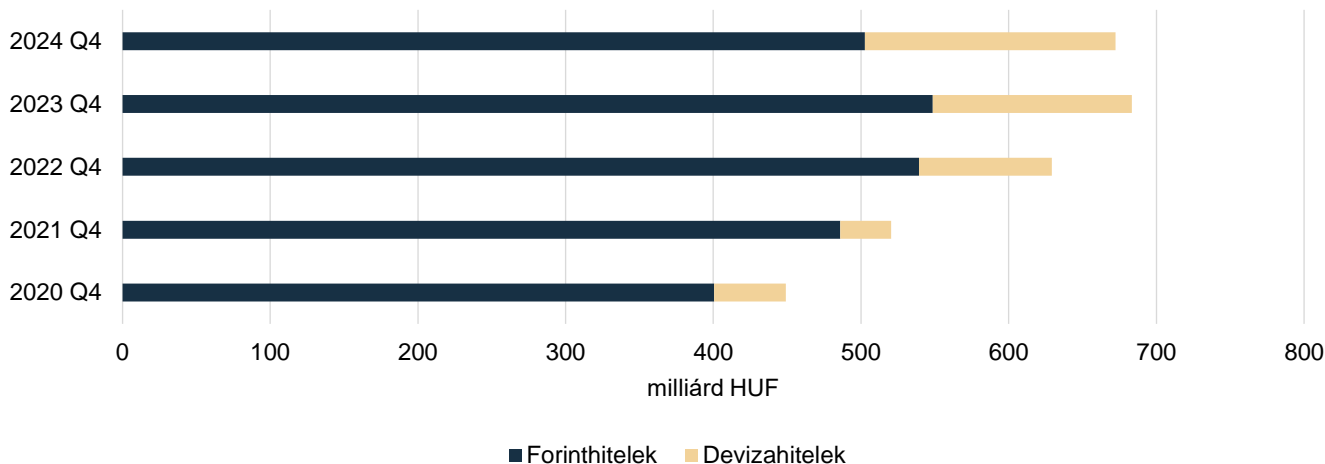

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Társas vállalkozások

- A mezőgazdaságban tevékenykedő társas vállalkozások hitelállományának dinamikus növekedése megtorpant, az állomány értéke 2024 negyedik negyedévének végére 1,6 százalékkal 672,4 milliárd forintra csökkent (33. ábra).
- A csökkenés a forinthitel-állomány 45,9 milliárd forintos visszaesésének volt tulajdonítható (548,6 milliárd forintról 502,6 milliárd forintra), melyet a devizahitel-állomány 34,9 milliárd forintos növekedése nem tudott ellensúlyozni.

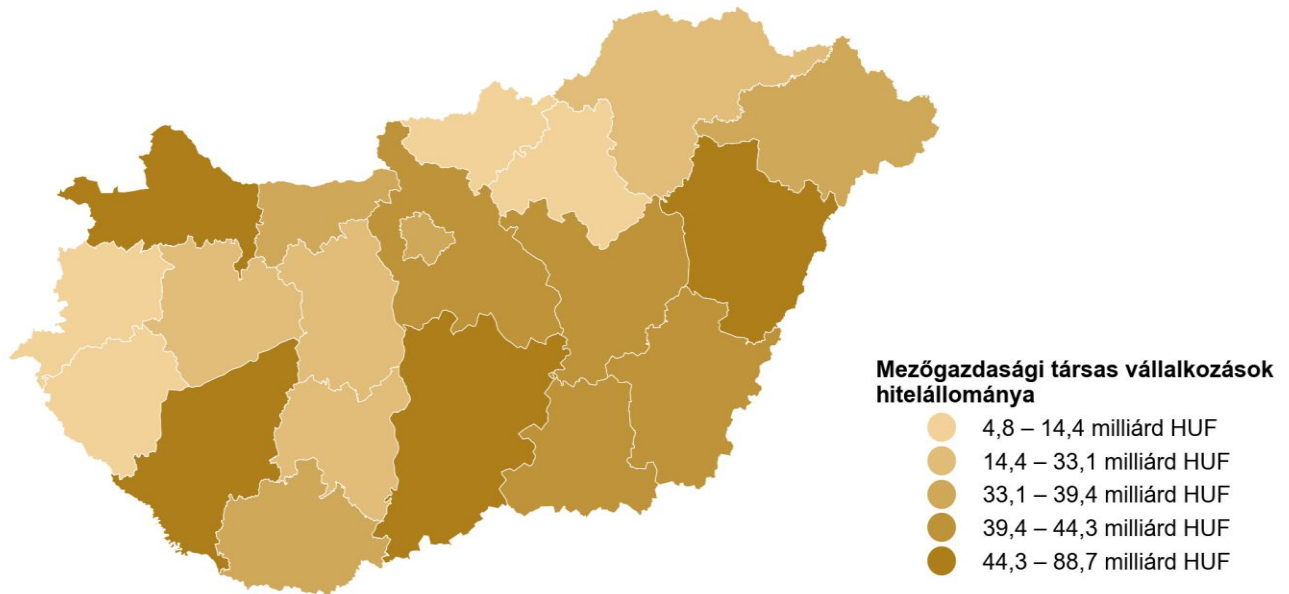
33. ábra: **A mezőgazdasági társas vállalkozások hiteleinek csökkenése a forinthitelek visszaesésének volt tulajdonítható 2024 negyedik negyedében**

Forrás: AM- és MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdasági társas vállalkozások hitelállománya szintén az alföldi régiókban volt a legnagyobb (37,7 és 88,7 milliárd forint közötti), emellett a dunántúli régióból Somogy, illetve Győr-Moson-Sopron vármegyében volt még kiemelkedő, 50,3 milliárd forint feletti 2024 negyedik negyedévében (34. ábra).

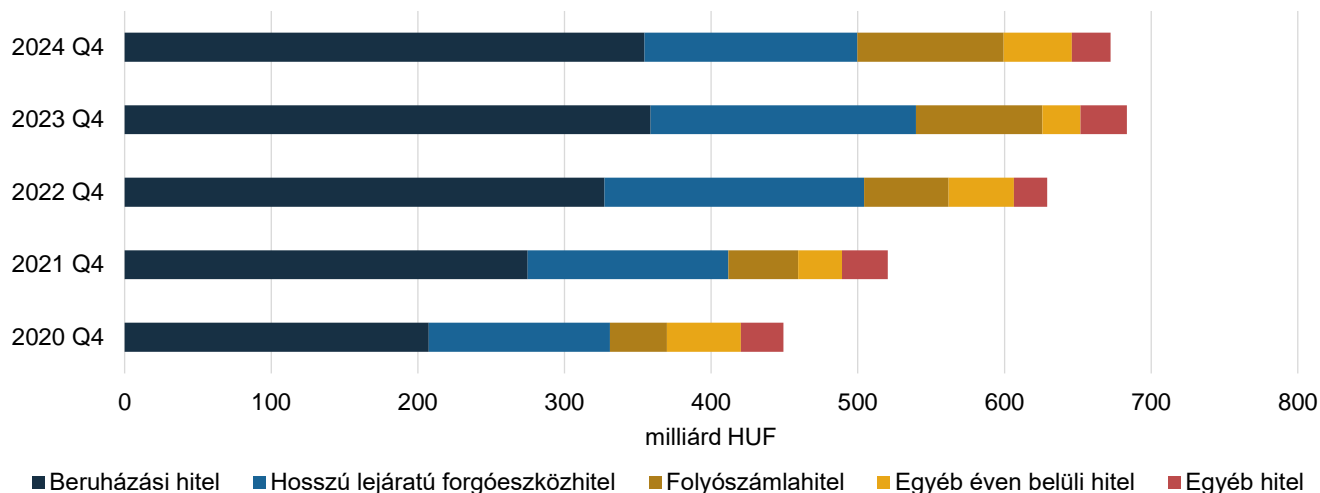
34. ábra: **A mezőgazdasági társas vállalkozások hitelállománya az alföldi régiókban volt a legnagyobb 2024 negyedik negyedévében**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Lejáratot tekintve az éven túli hitelállomány 40,1 milliárd forinttal, 499,6 milliárd forintra csökkent 2024 negyedik negyedévében. Azon belül a beruházási hitelek kismértékben változtak, a hosszú lejáratú forgóeszközhitelek állománya pedig 36,0 milliárd forinttal, 145,1 milliárd forintra esett vissza (35. ábra).
- Az éven belüli hitelállomány 34,2 milliárd forinttal 146,4 milliárd forintra bővült egy év alatt. Ezen belül a folyószámlahitelek 13,7 milliárd forinttal nőttek, az egyéb éven belüli hitelek 20,6 milliárd forinttal emelkedtek.
- Az egyéb hitelek állománya csökkent (5,2 milliárd forinttal).
- Mindezek eredményeképpen az éven túli hitelek aránya a társas vállalkozások teljes hitelállományán belül 2021-től 2023-ig kismértékben változott, majd 2024-ben 74,3 százalékra csökkent, ami a 80,1 százalékos (2022 Q4) legnagyobb arányhoz képest 5,8 százalékpontos csökkenés.
- A hosszú lejáratú hitelekben belül a beruházási hitelek részesedése a teljes hitelállományból 0,3 százalékponttal 52,7 százalékra emelkedett. Az éven belüli hitelek részesedése a társas vállalkozások teljes hitelállományán belül 2021-től folyamatosan emelkedett: 14,9 százalékról (2021 Q4) 21,8 százalékra (2024 Q4). A részesedést az előző év azonos időszakához képest 5,4 százalékpontos bővülés jellemezte.

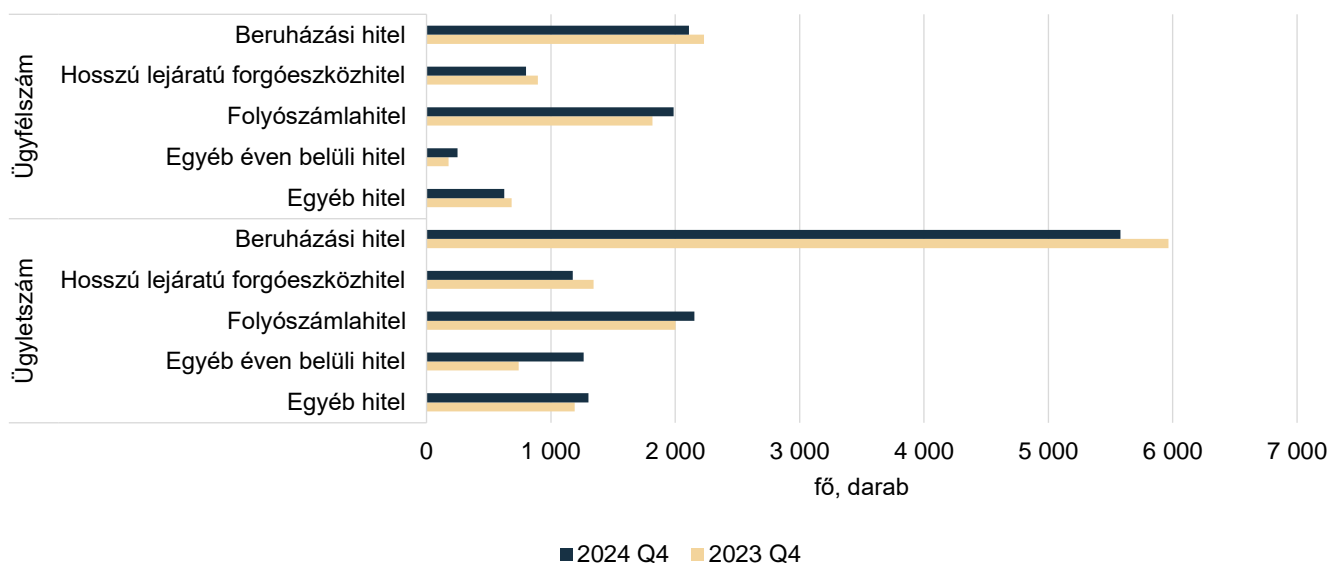
35. ábra: **A mezőgazdasági társas vállalkozások éven túli és egyéb hitelei csökkentek 2024 negyedik negyedévében**

Forrás: AM- és MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdaságban tevékenykedő társas vállalkozások hitelein belül a legtöbb ügyfél beruházási és folyószámlahittel rendelkezett (előbbinél 2111, utóbbinál 1987 ügyfél) 2024 negyedik negyedévében. Az egyes hitelekhez tartozó ügyfélszámok csökkentek, kivéve a folyószámlahitelek és az egyéb éven belüli hitelek körét, utóbbi ügyfélszáma 40,4 százalékkal nőtt az előző év azonos időszakához képest.
- A beruházási hitel és a hosszú lejáratú forgóeszközhitel esetén az ügyletszámok egyaránt csökkentek, ám az összes többi hiteltípus esetén emelkedett az ügyletek száma. A legjelentősebb növekedés az egyéb éven belüli hitelekénél történt, ahol az ügyletszám 70,4 százalékkal nőtt (36. ábra).

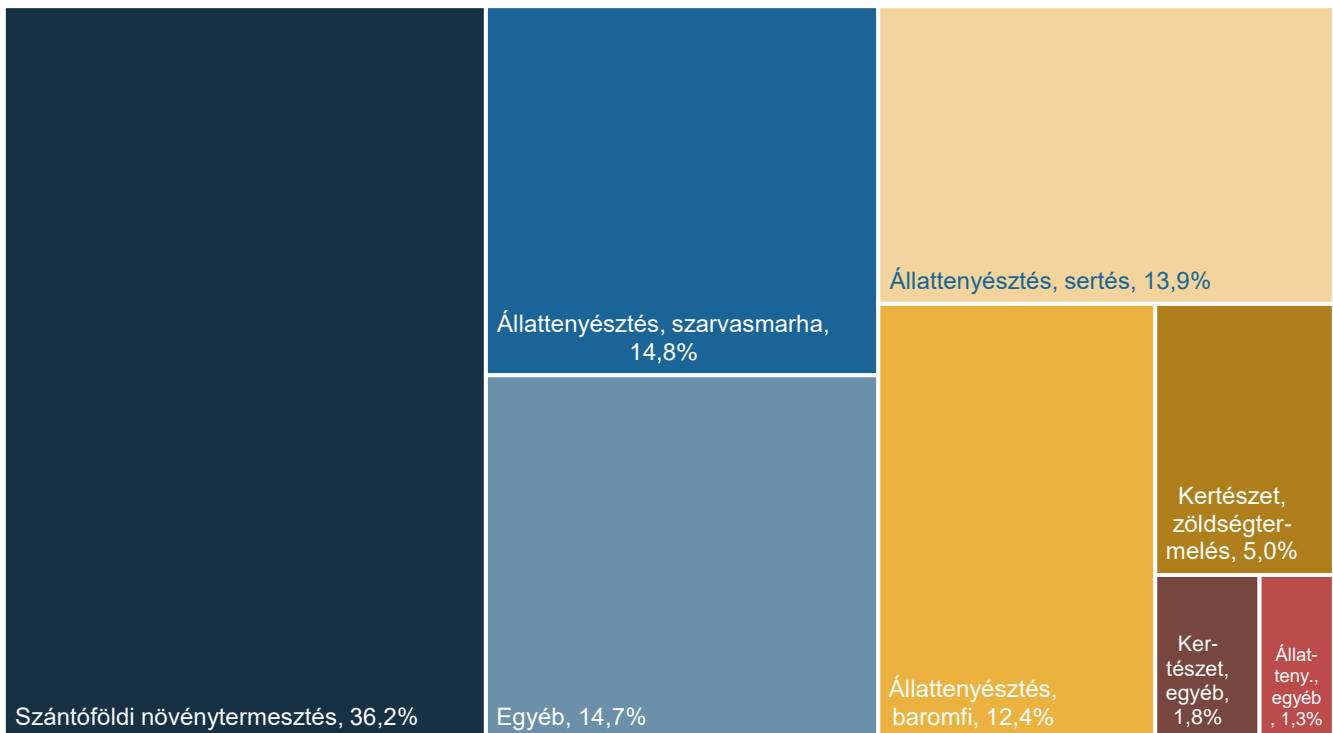
36. ábra: **Az éven belüli hitelek felfutása az ügyfél- és ügyletszám tekintetében is megmutatkozott a hitellel rendelkező mezőgazdasági társas vállalkozásoknál**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdaságban tevékenykedő társas vállalkozások hitelállományának legnagyobb része, 42,4 százaléka az állattenyésztéssel foglalkozó társas vállalkozásokhoz, több mint egyharmada pedig a szántóföldi növénytermesztőkhöz került. Az állattartók körében a szarvasmarhatartók részesedése volt a legmagasabb (14,8 százalék). A kertészeti ágazat kisebb, 6,7 százalékos részesedéssel bírt. Az egyéb ágazatokban tevékenykedők részesedése 14,7 százalékot tett ki (37. ábra).

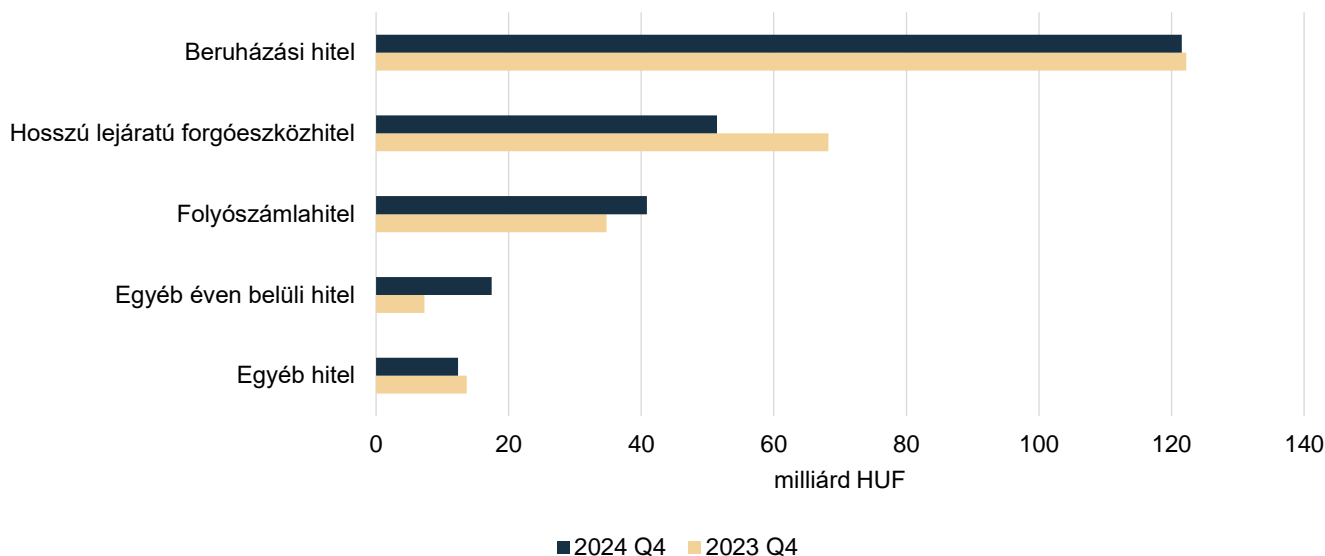
37. ábra: **Az állattenyésztők részesedtek legnagyobb mértékben a mezőgazdasági társas vállalkozások hitelállományából 2024-ben**

Megjegyzés: Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.
 Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutatói Osztályán

- A szántóföldi növénytermesztéssel foglalkozó társas vállalkozások hitelállománya 243,7 milliárd forintra csökkent, ami 2,5 milliárd forinttal múlta alul az előző év azonos negyedévi értékét.
- A csökkenés fő mozgatórugója a hosszú lejáratú forgóeszközhitel 16,8 milliárd forintos visszaesése volt, melyet az éven belüli (folyószámla- és egyéb éven belüli) hitelek állományának 16,3 milliárd forintos növekedése csak részben tudott ellensúlyozni (38. ábra).

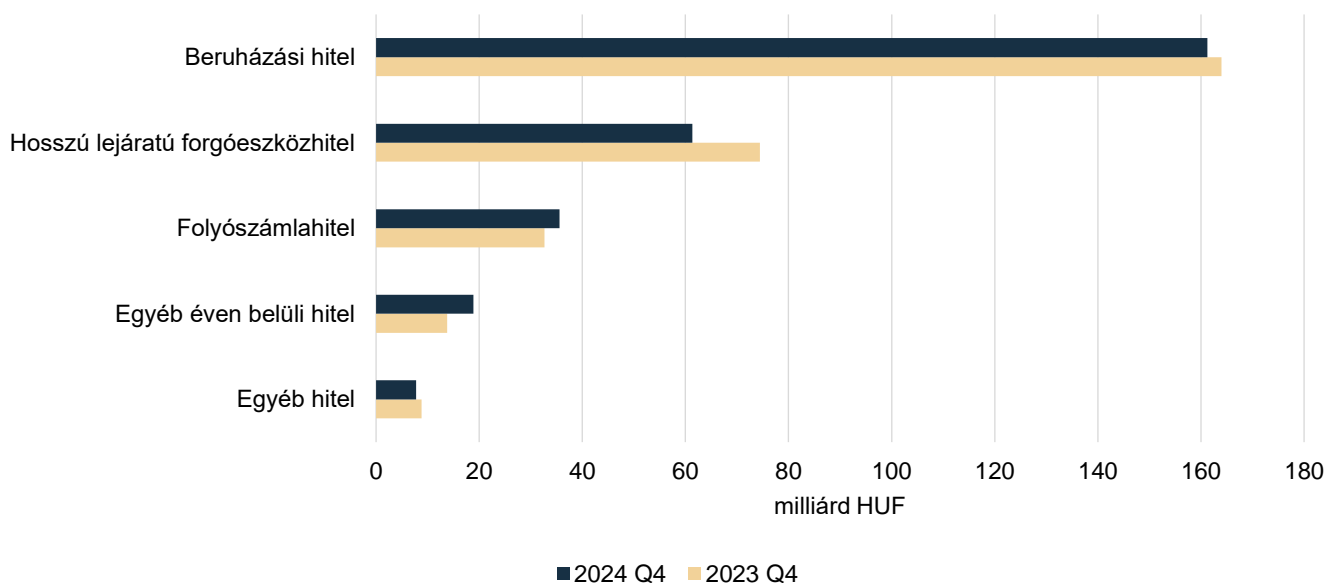
38. ábra: **A szántóföldi növénytermesztő társas vállalkozások éven belüli hitelei növekedtek, éven túli hitelei csökkentek 2024 negyedik negyedében**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az előző év azonos időszakához képest az állattenyésztésben tevékenykedő társas vállalkozások hitelállománya 3,0 százalékkal 284,9 milliárd forintra csökkent, amit főként a hosszú lejáratú forgóeszközhitel 13,1 milliárd forintos visszaesése okozott. A beruházási célú hitelállomány 1,7 százalékkal 161,2 milliárd forintra csökkent 2024 negyedik negyedének végére.
- Az éven belüli hitelek állománya bővült, összesen 17,2 százalékkal 54,5 milliárd forintra nőtt (39. ábra).

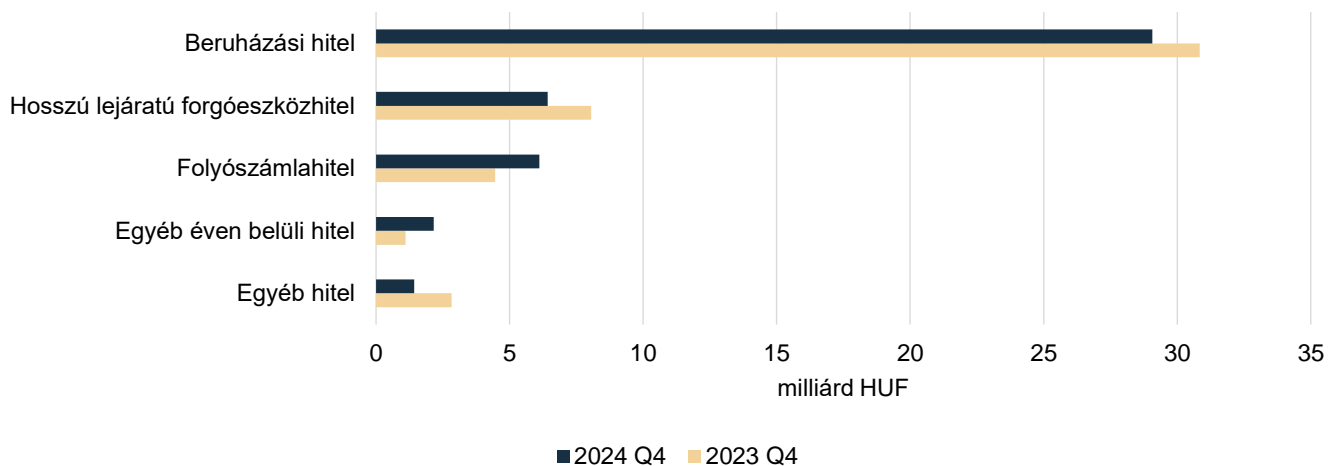
39. ábra: **Az állattenyésztő társas vállalkozások éven túli hitelei több mint 6 százalékkal csökkentek 2024 negyedik negyedében**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A kertészetben tevékenykedő társas vállalkozások hitelállománya 4,5 százalékkal 45,2 milliárd forintra csökkent 2024 negyedik negyedévének végére.
- Az állományon belül kizárólag az egyéb éven belüli hitelek, valamint a folyószámlahitelek növekedtek 1,0 milliárd, valamint 1,7 milliárd forintra, együttesen 8,3 milliárd forintra. A többi hiteltípus tekintetében egyaránt visszaesések mutatkoztak, összesen 4,8 milliárd forint értékben. A kertészet társas vállalkozásainak hitelállománya továbbra is a legkisebbnek számított az alágazatok között (40. ábra).

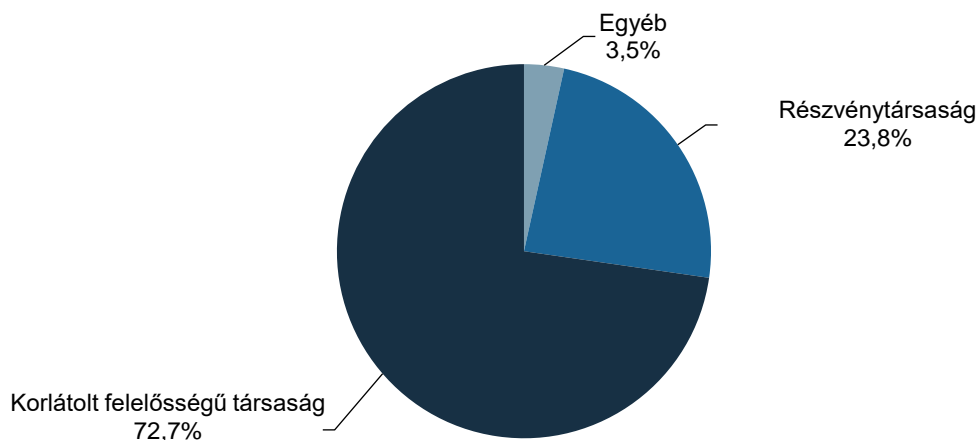
40. ábra: **A kertészetben tevékenykedő társas vállalkozásoknál kizárólag az éven belüli hitelek nőttek 2024 negyedik negyedévében**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A gazdálkodási formákat tekintve elmondható, hogy 2024 negyedik negyedévének végén a fennálló hitelállomány túlnyomó többsége a korlátolt felelősségű társaságokhoz, közel egynegyede pedig a részvénytársaságokhoz tartozott. A többi szervezeti forma elenyésző részesedéssel bírt az állomány egészében (41. ábra).

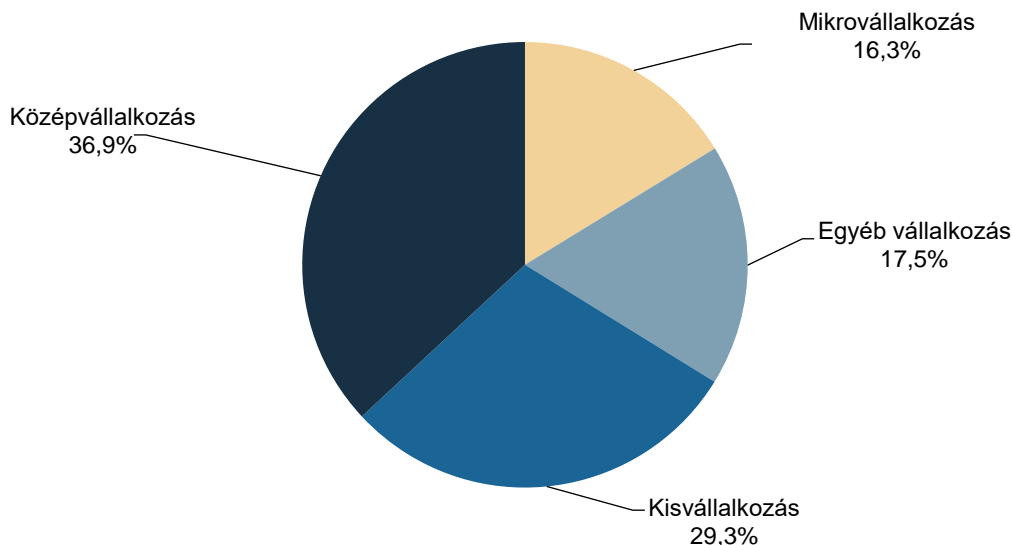
41. ábra: **A mezőgazdasági társas vállalkozások hiteleinek több mint 70 százaléka a korlátolt felelősségű társaságokat finanszírozta 2024 negyedik negyedévében**

Megjegyzés: Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdasági társas vállalkozások teljes hitelállományának 82,5 százaléka (554,4 milliárd forint) mikro-, kis- és középvállalkozásokhoz tartozott 2024 negyedik negyedévének végén.
- A közép- és kisvállalkozások hitelállományból való részesedése volt a legnagyobb, előbbi 36,9, utóbbi 29,3 százalék, miközben a mikro- és egyéb vállalkozások egyaránt 16-17 százalékos részesedéssel bírtak 2024 negyedik negyedévében (42. ábra).

42. ábra: **A mezőgazdasági társas vállalkozások hiteleinek több mint egyharmadát a középvállalkozások tudhatták magukénak 2024 negyedik negyedévében**

Megjegyzés: Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik. Az egyéb vállalkozások körébe tartozik minden olyan vállalkozás, amely nem minősül kkv-nak, beleértve a nagyvállalkozásokat is.

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

A mezőgazdasági hitelek kamatai

- A 2022. február végén kirobbant orosz–ukrán háború következményeinek enyhítésére a Monetáris Tanács negyedévente emelte a jegybanki alapkamat szintjét: 4,4 százalékra (2022 Q1), 5,3 százalékra (2022 Q2), majd 10,5 százalékra (2022 Q3). Végül – többek között – a rendkívüli aszályhelyzet, az energiapiaci árrobbanás és a hatósági energiaár-szabályozás változása miatt megemelkedő infláció kezelésére tovább növelték az alapkamatot, 13,0 százalékra (2022 Q4).¹ Ezt követően – 2023. október 24-e után – fokozatosan csökkentették a jegybanki alapkamatot, amely 2024. szeptember 25-én 6,5 százalékra mérséklődött.²
- Az MNB kamatlábakra vonatkozó adatai, valamint az MNB HITREG-adatbázisban szereplő hitelösszeggel súlyozott állományi kamatlábak alapján megállapítható, hogy az előző év azonos időszakához képest a jegybanki alapkamat szintjében bekövetkező 5,5 százalékpontos csökkenés – bár változó mértékben, de – kihatott a nemzetgazdasági egyéb és folyószámlahitelek, valamint a mezőgazdasági és az élelmiszeripari rövid és hosszú lejáratú forinthitelek mérséklődésére is. A nemzetgazdasági egyéb hitelek kamata 7,3 százalékot (–0,8 százalékpont), a folyószámlahiteleké 11,1 százalékot (–1,3 százalékpont) ért el 2024 negyedik negyedévének végére. A mezőgazdasági és

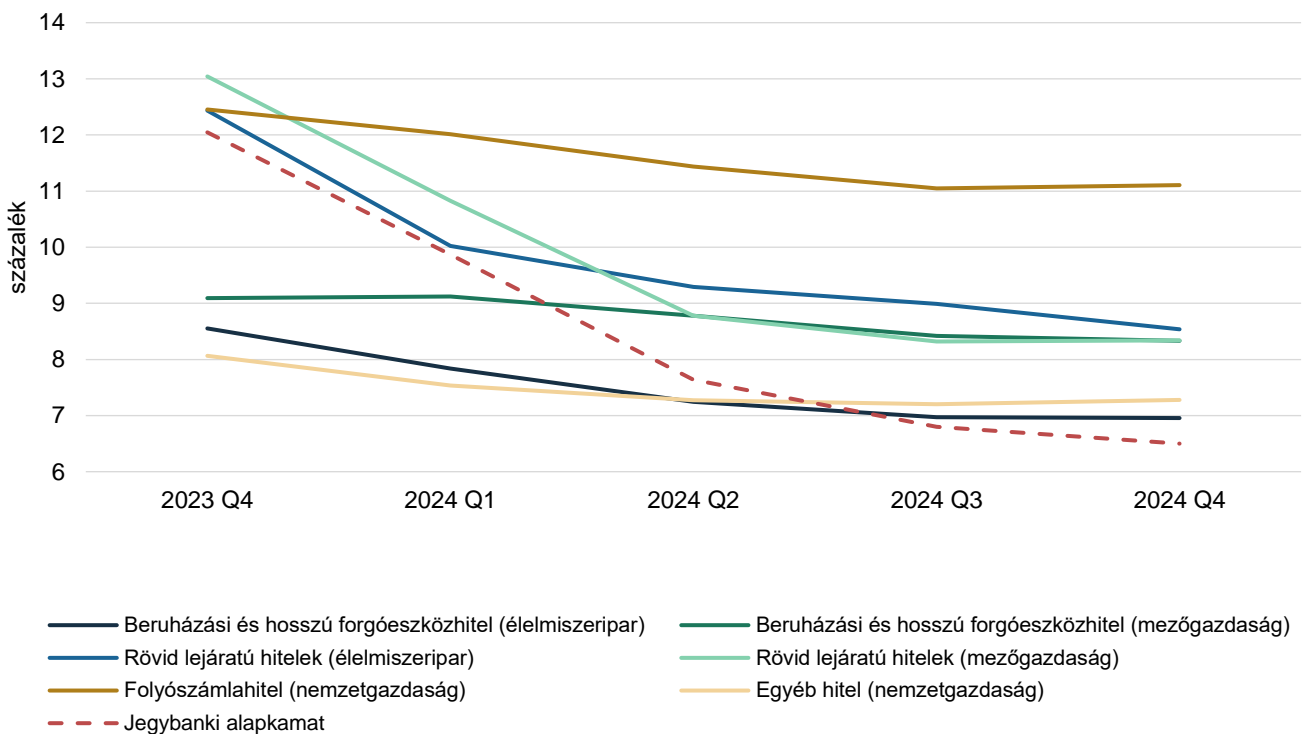
¹ Forrás: MNB, Közlemény a Monetáris Tanács 2022. szeptember 27-i üléséről. <https://www.mnb.hu/monetaris-politika/a-monetaris-tanacs/kozlemenyek/2022/kozlemeny-a-monetaris-tanacs-2022-szeptember-27-i-uleserol>

² https://www.mnb.hu/Jegybanki_alapkamat_alakulasa

élelmiszeripari rövid lejáratú forinthitelek közül előbbi 8,3 százalékot (–4,7 százalékpont), utóbbi 8,5 százalékot (–3,9 százalékpont) ért el 2024 végén. A mezőgazdasági és élelmiszeripari hosszú lejáratú forinthitelek kamata tekintetében előbbi egyáltalán nem, utóbbi pedig alig tért el a rövid lejáratúakétól, előbbi 8,3 százalékot, utóbbi 7,0 százalékot ért el a vizsgált időszak végén (43. ábra).

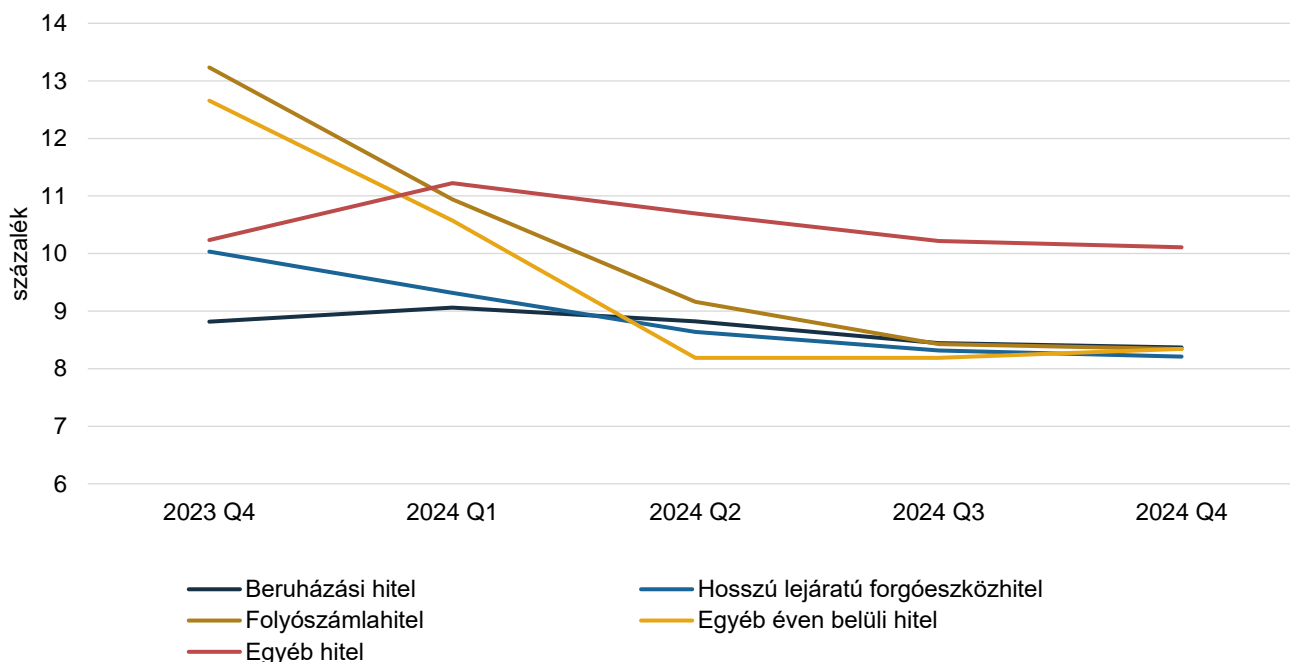
43. ábra: **A kamatlábak csökkentek 2024 negyedik negyedévében az előző év azonos időszakához képest**

Megjegyzés: A jegybanki alapkamat értéke negyedéves időszakkal súlyozott átlag.

Forrás: MNB- (nemzetgazdaság, jegybanki alapkamat) és MNB HITREG-adatok (mezőgazdaság és élelmiszeripar) alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A *mezőgazdasági piaci forinthitelek* kamatai minden hiteltípusnál csökkentek az előző év azonos időszakához képest. Az éven belüli hiteleknél a folyószámlahitelek és az egyéb éven belüli hitelek kamata egyaránt 8,3 százalékra módosult 2024 negyedik negyedévének végére. Ez előbbinél 4,9 százalékpontos, utóbbinál 4,3 százalékpontos csökkenést jelentett. Mindkettő alacsonyabb volt a nemzetgazdasági folyószámlahitelek kamatánál. Az éven túli hiteleken belül a beruházási hitelek kamata 8,4 százalékot (–0,4 százalékpont), a hosszú lejáratú forgóeszközhitelké 8,2 százalékot (–1,8 százalékpont) ért el. Az egyéb hitelek kamata 0,1 százalékponttal, 10,1 százalékra csökkent 2024 negyedik negyedévének végére (44. ábra).

44. ábra: **A mezőgazdasági piaci forinthitelek kamatai minden hiteltípusban csökkentek a vizsgált időszakban**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdaságban a forinthitelekkel ellentétben a *devizahitelek*nél csak kisebb módosulások történtek a kamatszintben az előző év azonos időszakához képest. Minden hiteltípusnál 1,5 százalékpontnál alacsonyabb mértékű volt a változás. A kamatszint a beruházási és az egyéb hitelekénél 5,1 és 5,6 százalékpont, az egyéb éven belüli hitelekénél 4,3 százalékpont, míg a folyószámlahitelekénél és a hosszú lejáratú forgóeszközhitelénél 3,9 és 4,3 százalékpont volt 2024 negyedik negyedévének végén (1. melléklet).
- A *mezőgazdasági piaci beruházási és hosszú lejáratú forgóeszköz forinthitelek* kamatai közül az állattenyésztés ágazatban történt a legnagyobb változás (–0,9 százalékpont), ugyanakkor ezen a területen volt a legalacsonyabb a kamat értéke, 7,2 százalékpont 2024 negyedik negyedévének végén (2. melléklet).
- A *mezőgazdasági piaci beruházási és hosszú lejáratú forgóeszköz devizahitelek* kamatai alágazati bontásban a forinthitelekhez hasonlóan csökkentek az előző év azonos időszakához képest. A legmagasabb devizahitel-kamat a szántóföldi növénytermesztés területen volt tapasztalható (5,2 százalékpont) 2024 negyedik negyedévének végén (3. melléklet).
- A *mezőgazdasági piaci rövid lejáratú forinthitelek* kamatai alágazati bontásban jelentősen csökkentek (közelítve a jegybanki alapkamat mérséklődésének mértékét) az előző év azonos időszakához viszonyítva. A legnagyobb csökkenés (–5,4 százalékpont) az egyéb alágazat szereplőit jellemezte, míg a legkedvezőbb kamatkondíció (8,2 százalékpont) az állattenyésztési alágazatban volt elérhető (4. melléklet).
- A *piaci rövid lejáratú devizahitelek* kamatai minden alágazatban 1 százalékpontot meghaladóan csökkentek a vizsgált időszakban. A legkedvezőbb rövid devizahitel-kamatokat az állattenyésztők tudták igénybe venni (4,0 százalékpont) 2024 negyedik negyedévének végén (5. melléklet).

A mezőgazdasági vállalkozások új hitelei

Egyéni gazdaságok

- A mezőgazdaságban tevékenykedő egyéni gazdaságok 26,1 milliárd forint új hitelt vettek fel 2024 negyedik negyedévében, 2,4 milliárd forinttal többet, mint egy évvel korábban (3. táblázat).
- Az új hitelek legnagyobb része (55,7 százalék) a szántóföldi növénytermesztők tevékenységét finanszírozta. Az állattenyésztők részesedése együttesen 14,1 százalék volt, amelyből a szarvasmarha-szakágazat 4,8 százalékot, a baromfi-szakágazat 1,8 százalékot, a sertésszakágazat pedig 4,2 százalékot tudhatott magáénak.
- A szegmens a beruházási hitelek és a folyószámlahitelek iránt mutatta a legnagyobb érdeklődést, ugyanakkor az előző év azonos időszakához képest a folyószámlahitelek-nél volt a legnagyobb a visszaesés mértéke (–2,2 milliárd forint).
- Az előző év azonos időszakához képest a szektor számára folyósított beruházási hitelek értéke nőtt leginkább, 2,4 milliárd forinttal, azon belül is főként a szántóföldi növénytermesztők és az állattenyésztők vettek fel új hitelt 2024 negyedik negyedévében.

3. táblázat: **A mezőgazdaságban az egyéni gazdaságok új hiteleinek több mint 50 százaléka a szántóföldi növénytermesztő ágazatba érkezett 2024 negyedik negyedévében**

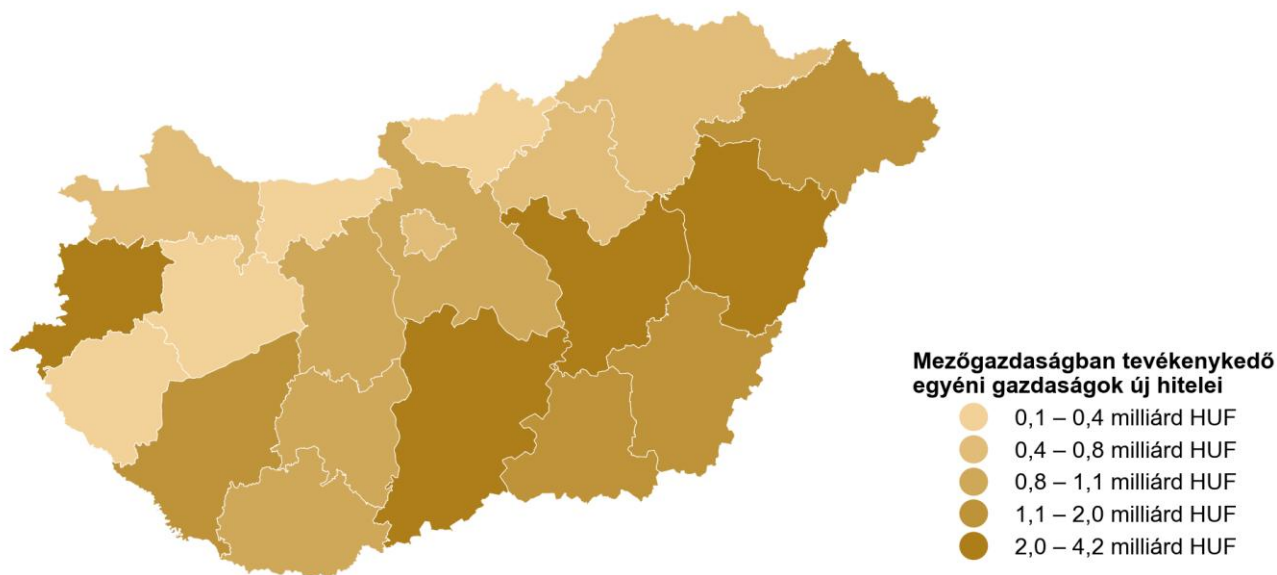
milliárd HUF						
Szakágazat	Beruházási hitelek	Hosszú lejáratú forgóeszköz-hitelek	Folyószámlahitelek	Egyéb éven belüli hitelek	Egyéb hitelek	Összesen
Szántóföldi növénytermesztés	11,4	0,4	0,9	1,0	0,8	14,5
Állattenyésztés	2,3	0,1	0,6	0,4	0,3	3,7
ebből						
baromfi	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,5
sertés	0,9	0,0	0,1	0,0	0,0	1,1
szarvasmarha	0,6	0,0	0,2	0,3	0,1	1,3
Kertészet	0,9	0,1	0,8	0,1	0,3	2,3
ebből						
zöldségtermelés	0,4	0,0	0,6	0,0	0,0	1,0
Egyéb	1,2	0,1	2,1	0,2	2,0	5,6
Összesen	15,8	0,7	4,5	1,7	3,4	26,1

Megjegyzés: Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutatói Osztályán

- A legtöbb új hitelt az alföldi régiókban, azon belül is Jász-Nagykun-Szolnok, Hajdú-Bihar és Bács-Kiskun vármegyékben vették fel a mezőgazdaságban tevékenykedő egyéni gazdaságok 2024 negyedik negyedévében. Ez 2,0 és 4,2 milliárd forint közötti összeget jelentett (45. ábra).

45. ábra: **A mezőgazdaságban tevékenykedő egyéni gazdaságok a legtöbb új hitelt az alföldi régiókban vették fel 2024 negyedik negyedében**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdaságban tevékenykedő egyéni gazdaságok 2024-ben összességében 80,2 milliárd forint hitelt vettek fel (4. táblázat). Az új hitelek legnagyobb része (56,8 százalék) a szántóföldi növénytermesztők tevékenységét finanszírozta. Az állattenyésztők részesedése együttesen 15,3 százalék volt, amelyből a szarvasmarha-szakágazat 6,3 százalékot, a baromfi-szakágazat 2,2 százalékot, a sertésszakágazat pedig 2,9 százalékot tudhatott magáénak.

4. táblázat: **A mezőgazdaságban az egyéni gazdaságok új hiteleinek több mint fele a szántóföldi növénytermesztő ágazatba érkezett 2024-ben**

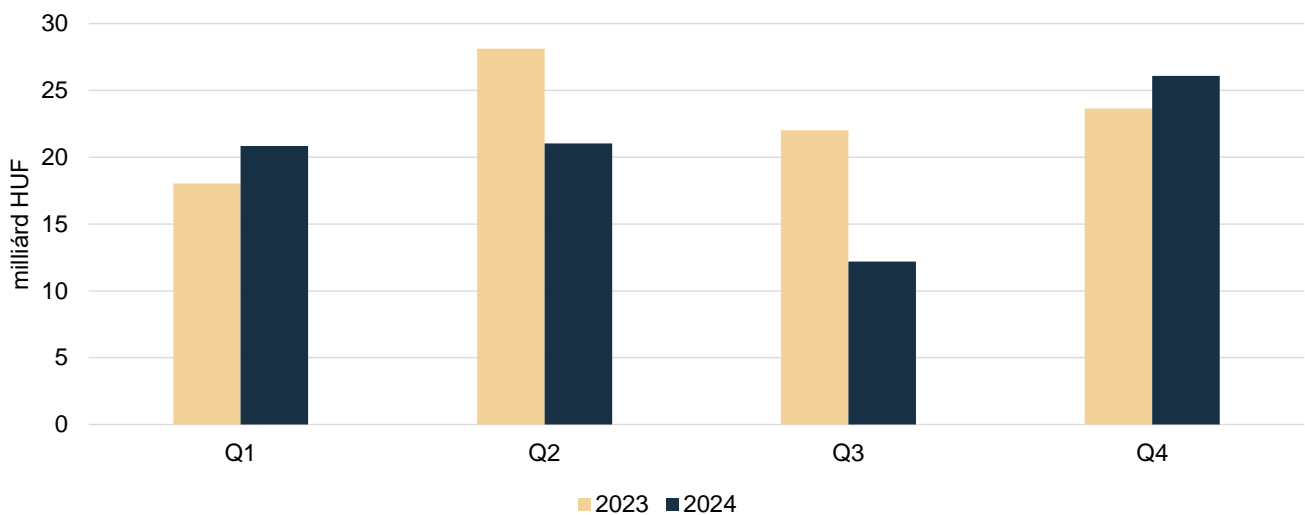
	milliárd HUF					
Szakágazat	Beruházási hitelek	Hosszú lejáratú forgóeszköz-hitelek	Folyószámla-hitelek	Egyéb éven belüli hitelek	Egyéb hitelek	Összesen
Szántóföldi növénytermesztés	23,4	2,2	10,8	4,5	4,5	45,5
Állattenyésztés	4,9	0,9	2,9	2,3	1,2	12,3
ebből						
baromfi	0,6	0,1	0,7	0,2	0,1	1,8
sertés	1,5	0,0	0,6	0,1	0,1	2,3
szarvasmarha	1,4	0,6	1,0	1,1	0,9	5,0
Kertészet	2,0	0,3	3,5	0,7	1,3	7,8
ebből						
zöldségtermelés	0,7	0,1	1,9	0,1	0,2	3,0
Egyéb	4,1	0,3	5,4	1,3	3,5	14,6
Összesen	34,5	3,8	22,6	8,7	10,5	80,2

Megjegyzés: Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A szegmens a beruházási hitelek és a folyószámlahitelek iránt mutatta a legnagyobb érdeklődést, ugyanakkor az előző évhez képest a folyószámlahiteleknél volt a legnagyobb a visszaesés mértéke (–17,1 milliárd forint).
- Az előző évhez képest a szektor számára folyósított egyéb éven belüli hitelek értéke nőtt leginkább, 3,6 milliárd forinttal, azon belül is főként a szántóföldi növénytermesztők és az állattenyésztők vettek fel új hitelt 2024-ben.
- A mezőgazdaságban tevékenykedő egyéni gazdaságok hitelfelvételi aktivitása 2024-ben csak az első és utolsó negyedévben haladta meg az előző év azonos időszakit (együttesen 5,2 milliárd forinttal), a másik két negyedév visszaesése azonban olyan mértékű volt (együttesen 16,9 milliárd forint), hogy az éves hitelfelvétel összege 11,7 milliárd forinttal, azaz 12,7 százalékkal múlta alul az előző év értékét (46. ábra).

46. ábra: **Az egyéni gazdaságok új hitelei 2024 első és negyedik negyedévben haladták meg a 2023-as értékeket**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Társas vállalkozások

- A mezőgazdasági társas vállalkozások 60,9 milliárd forint új hitelt vettek fel 2024 negyedik negyedévében, 5,3 milliárd forinttal többet, mint egy évvel korábban (5. táblázat).
- Az új hitelek legnagyobb része az állattenyésztők tevékenységét finanszírozta (42,9 százalék), a szántóföldi növénytermesztők részesedése (30,2 százalék) ettől jelentősen elmaradt. Az új hitelekből a baromfi-szakágazat 22,8 százalékot, a szarvasmarha-szakágazat 12,6 százalékot, a sertésszakágazat pedig 6,7 százalékot tudhatott magáénak.
- A mezőgazdasági társas vállalkozások valamivel nagyobb érdeklődést mutattak a hosszú lejáratú hitelek iránt, de a rövid lejáratú hitelek iránti keresletük alig maradt el ettől 2024 negyedik negyedévében. Az előző év azonos időszakához képest az egyéb éven belüli hitelek értéke nőtt leginkább – 9,0 milliárd forinttal –, ezt követte a hosszú lejáratú forgóeszközhitelek 5,7 milliárd forintos növekedése, előbbi esetében a szántóföldi növénytermesztés, utóbbinál az állattenyésztési ágazat részesedése volt domináns egyaránt 4,9 milliárd forintos növekedéssel.

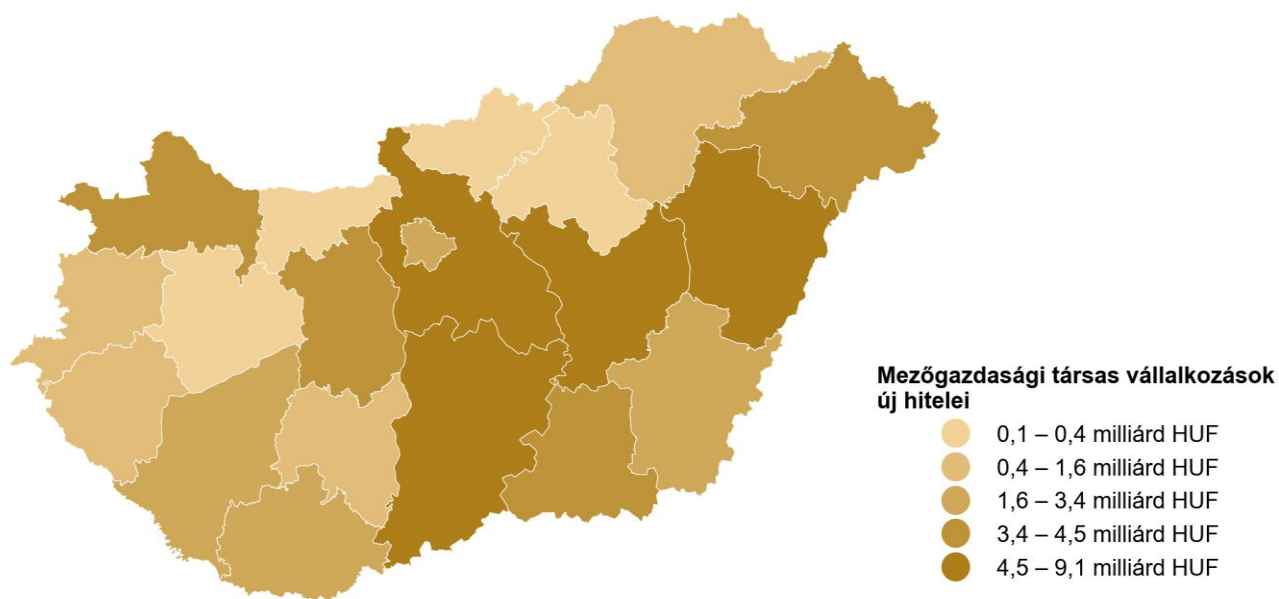
5. táblázat: **A mezőgazdasági társas vállalkozások új hiteleinek legnagyobb része az állattenyésztési ágazatba érkezett 2024 negyedik negyedévében**

milliárd HUF

Szakágazat	Beruházási hitelek	Hosszú lejáratú forgóeszköz-hitelek	Folyószámla-hitelek	Egyéb éven belüli hitelek	Egyéb hitelek	Összesen
Szántóföldi növénytermesztés	2,9	5,6	2,1	5,9	1,9	18,4
Állattenyésztés	5,0	9,2	0,7	10,6	0,6	26,1
ebből						
baromfi	3,1	6,5	0,3	3,9	0,1	13,9
sertés	0,4	1,6	0,1	1,9	0,1	4,1
szarvasmarha	1,5	1,0	0,1	4,6	0,5	7,7
Kertészet	1,1	0,3	0,3	1,0	0,1	2,9
ebből						
zöldségtermelés	0,1	0,2	0,1	0,9	0,1	1,4
Egyéb	3,7	2,1	4,3	2,8	0,6	13,5
Összesen	12,8	17,2	7,5	20,3	3,2	60,9

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Területi eloszlás alapján Bács-Kiskun, Pest, Hajdú-Bihar és Somogy vármegyékben veték fel a mezőgazdasági társas vállalkozások a legtöbb új hitelt (3,4 és 5,9 milliárd forint közötti összeget) 2024 negyedik negyedévében (47. ábra).

47. ábra: **A mezőgazdasági társas vállalkozásoknál az új hitelek legnagyobb értéke az alföldi régióhoz volt köthető 2024 negyedik negyedévében**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdasági társas vállalkozások 187,0 milliárd forint új hitelt vettek fel 2024-ben, 44,3 milliárd forinttal kevesebbet, mint egy évvel korábban (6. táblázat).
- Az új hitelek legnagyobb része az állattenyésztők tevékenységét finanszírozta (41,5 százalék). A szántóföldi növénytermesztők részesedése (33,3 százalék) jelentősen elmaradt ettől. Az új hitelek közül a baromfi-szakágazat 19,0 százalékot, a szarvasmarha-szakágazat 15,9 százalékot, a sertésszakágazat pedig 5,6 százalékot tudhatott magáénak.
- A mezőgazdasági társas vállalkozások valamivel nagyobb érdeklődést mutattak a rövid lejáratú hitelek iránt (99,7 milliárd forint), de a hosszú lejáratú hitelek összege (87,3 milliárd forint) alig maradt el ettől 2024-ben. Az előző évhez képest kizárólag az egyéb éven belüli hitelek értéke nőtt, itt viszont 20,9 milliárd forintos, azaz 50,0 százalékos volt az emelkedés. A növekmény értékéből a szántóföldi növénytermesztés 11,2 milliárd forintot, az állattenyésztés 6,2 milliárd forintot tudhatott magáénak.

6. táblázat: **A mezőgazdasági társas vállalkozások új hitelei körében az egyéb éven belüli hitelek vették át a vezető szerepet 2024-ben**

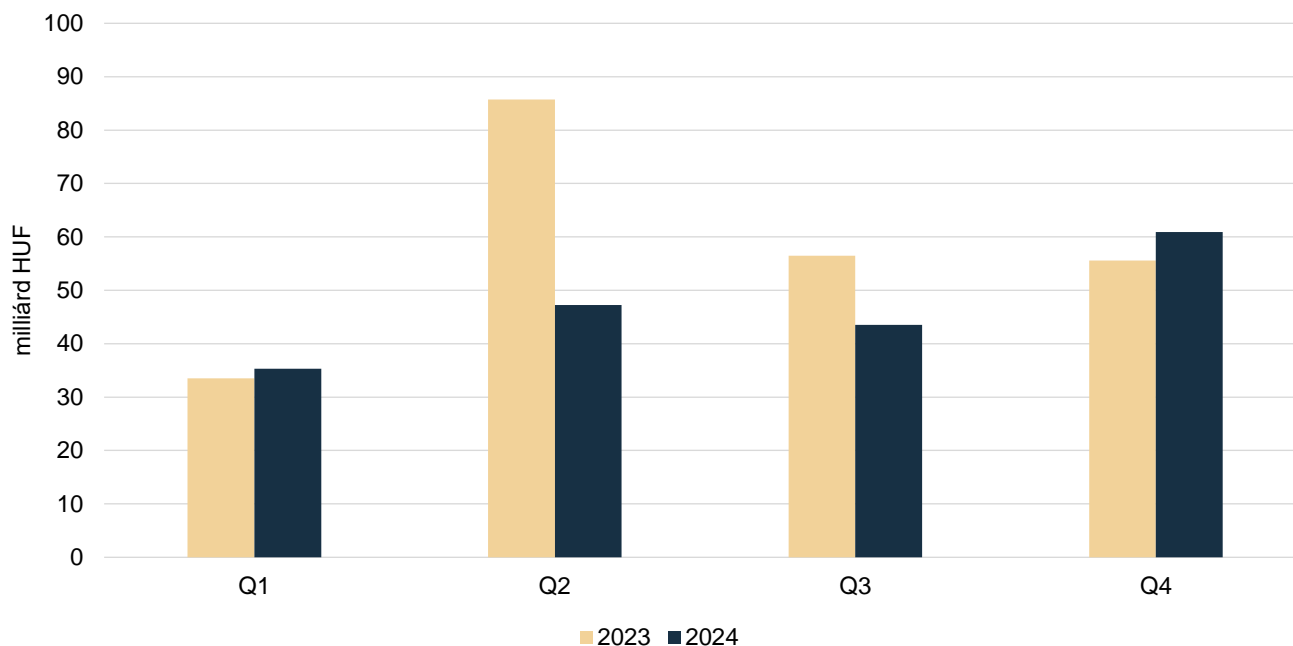
milliárd HUF

Szakágazat	Beruházási hitelek	Hosszú lejáratú forgóeszköz-hitelek	Folyószámla-hitelek	Egyéb éven belüli hitelek	Egyéb hitelek	Összesen
Szántóföldi növénytermesztés	12,1	16,1	10,0	18,1	6,1	62,3
Állattenyésztés	14,2	20,6	5,8	33,2	3,9	77,7
ebből						
baromfi	5,4	15,0	2,0	13,1	0,1	35,6
sertés	1,2	3,0	1,0	3,9	1,3	10,4
szarvasmarha	6,6	2,1	2,6	16,0	2,4	29,7
Kertészet	4,3	1,4	2,0	2,4	0,4	10,5
ebből						
zöldségtermelés	3,0	1,2	0,7	1,6	0,2	6,7
Egyéb	11,2	7,4	7,3	9,2	1,4	36,5
Összesen	41,8	45,5	25,1	62,9	11,8	187,0

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdaságban tevékenykedő társas vállalkozások hitelfelvételi aktivitása 2024-ben csak az első és utolsó negyedévben haladta meg az előző év azonos időszakit (együttesen 7,1 milliárd forinttal), a másik két negyedév visszaesése azonban olyan mértékű volt (együttesen 51,4 milliárd forint), hogy az éves hitelfelvétel összege 44,3 milliárd forinttal, azaz 19,1 százalékkal múlta alul az előző év értékét (48. ábra).

48. ábra: **A mezőgazdasági társas vállalkozások új hiteleinek értéke jelentősen csökkent a második és harmadik negyedéves visszaesésnek köszönhetően**

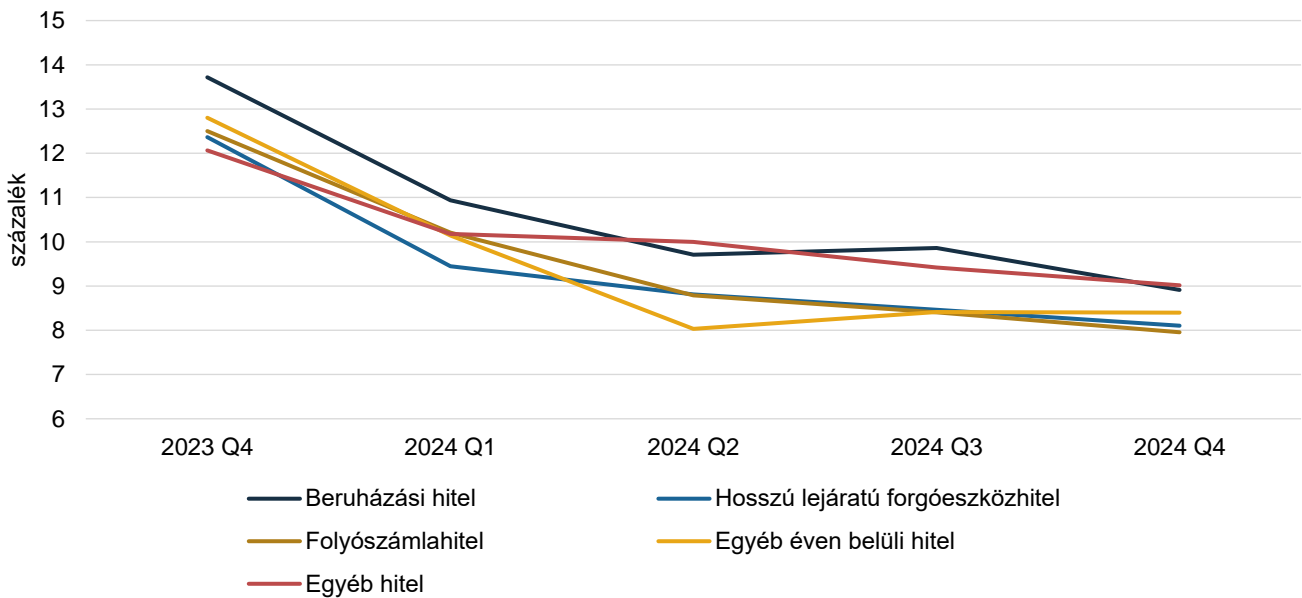

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Az új mezőgazdasági hitelek kamatai

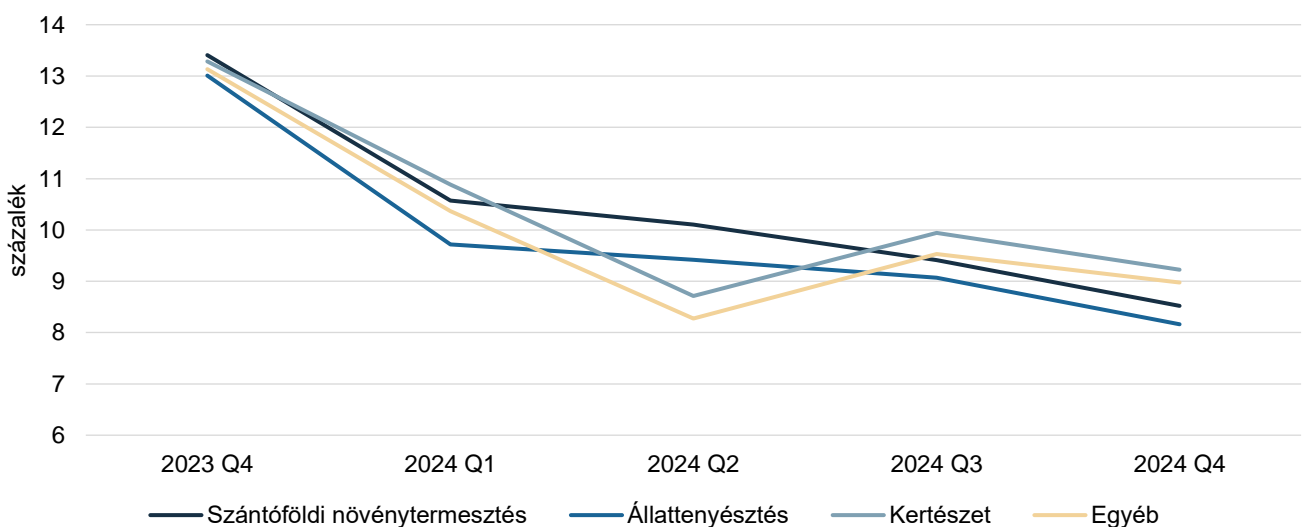
- Az mezőgazdasági hitelek kamatainak alakulásánál a piaci forinthitelek változását elemezzük az előző év azonos időszakához viszonyítva. A folyamatokat a hitelek jellege szerinti és alágazati bontásban szemléltetjük.
- Az új mezőgazdasági piaci forinthitelek kamatai a hitel jellege szerinti bontásban – a jegybanki alapkamatban bekövetkezett változások hatására – kivétel nélkül csökkentek az előző év azonos időszakához képest. A legnagyobb csökkenés az új beruházási hiteleknél történt (–4,8 százalékponttal), majd ezt követték a folyószámlahitelek (–4,5 százalékponttal) és az egyéb éven belüli hitelek (–4,4 százalékponttal). Mindegyik hiteltípus esetében kisebb volt a mérséklődés, mint a jegybanki alapkamat csökkenése. Az új piaci forinthitelek közül a legkedvezőbb kamatkondícióval a folyószámlahitelek (8,0 százalék), majd a hosszú lejáratú forgóeszközhitelek (8,1 százalék) rendelkeztek, a legmagasabb kamatok pedig a beruházási hiteleket (8,9 százalék), illetve az egyéb hiteleket (9,0 százalék) terhelték 2024 végén (49. ábra).

49. ábra: **Az új mezőgazdasági piaci forinthitelek kamatai minden hiteltípusnál csökkentek**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

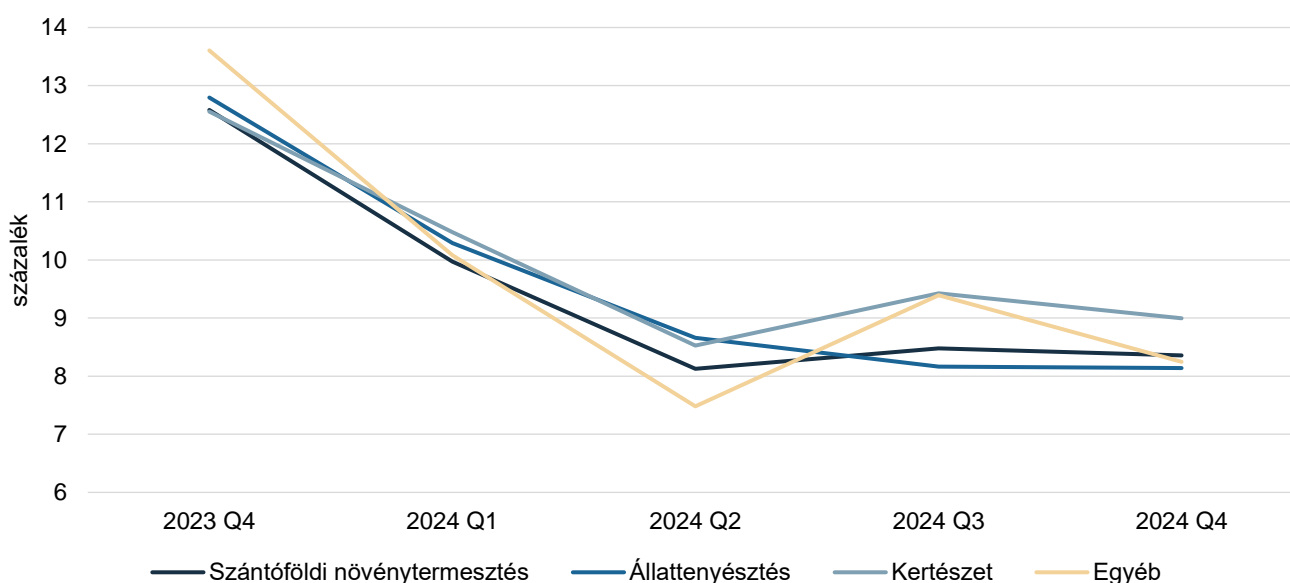
- Az új mezőgazdasági hosszú lejáratú piaci forinthitelek kamatai alágazati bontásban is kivétel nélkül csökkentek az előző év azonos időszakához képest. A két legjelentősebb alágazat, a szántóföldi növénytermesztés, valamint az állattenyésztés hitelkamatai közel azonos mértékben, 4,9 százalékponttal, illetve 4,8 százalékponttal lettek alacsonyabbak a vizsgált időszakban (50. ábra). A kertészeti, illetve egyéb alágazati hitelek kamatai is jelentősen (4,1, illetve 4,2 százalékponttal) csökkentek, ám esetükben a csökkenés trendje az időszak közepén átmenetileg megtört.

50. ábra: **Az új mezőgazdasági piaci beruházási és hosszú lejáratú forgóeszköz-forinthitelek kamatai csökkentek 2024 negyedik negyedévében**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az új mezőgazdasági rövid lejáratú piaci forinthitelek kamatai alágazati bontásban is kivétel nélkül csökkentek az előző év azonos időszakához képest. A fő alágazatok közül a legjelentősebb kamatcsökkenés (4,7 százalékpontos) az állattenyésztésben következett be, ezáltal az állattenyésztés vált a rövid forinthitelek által legolcsóbban finanszírozható alágazattá a 8,1 százalékos időszak végi kamatnak köszönhetően. Az állattenyésztés kivételével, amely finanszírozásának kamatai 2024 minden negyedévében csökkentek az előző év azonos időszakához képest, a többi alágazat esetén a harmadik negyedévben a kamatok átmenetileg növekedésnek indultak. A szántóföldi növénytermesztés hitelkamatai összességében 4,2 százalékponttal csökkentek, ám az időszak végi 8,4 százalékos kamat jóval magasabb, mint az időszak közepi 8,1 százalékos szint (51. ábra).

51. ábra: **Az új mezőgazdasági piaci rövid lejáratú forinthitelek kamatai jelentősen csökkentek 2024 negyedik negyedévében az előző év azonos időszakához képest**

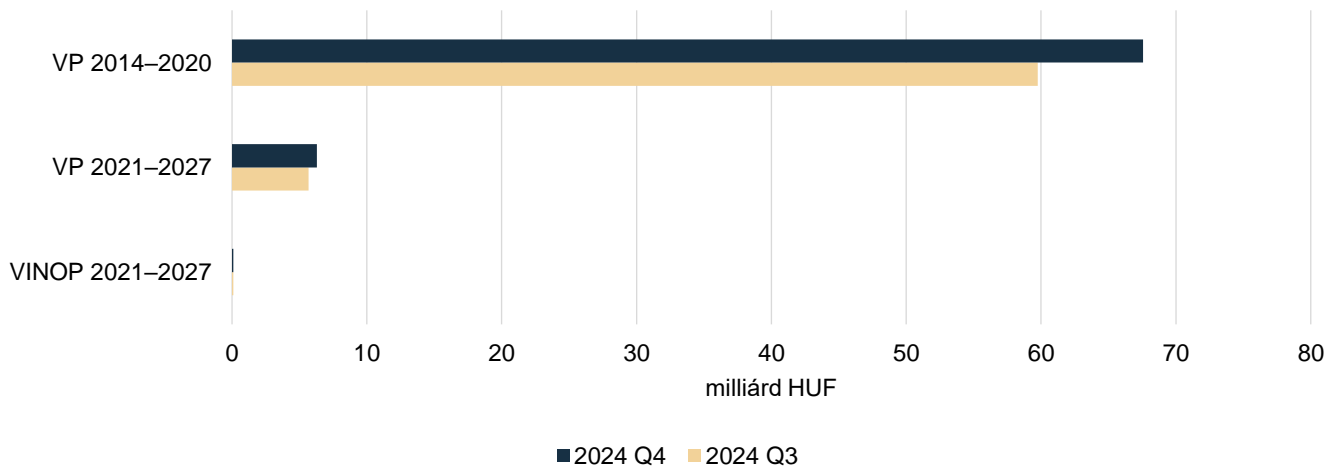

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Az agrártámogatásokhoz kapcsolódó hitelezés a mezőgazdaságban

- Az MNB HITREG adatgyűjtése lehetőséget biztosít arra is, hogy az agrárgazdasági hitelállományon belül a mezőgazdasági támogatásokhoz kapcsolódó hitelezést is bemutassuk.
- A mezőgazdasági **operatív programokhoz** kapcsolódó hitelállomány 2024 negyedik negyedévében 73,9 milliárd forintot tett ki, ami 8,4 milliárd forinttal volt több, mint 2024 harmadik negyedévében (52. ábra).

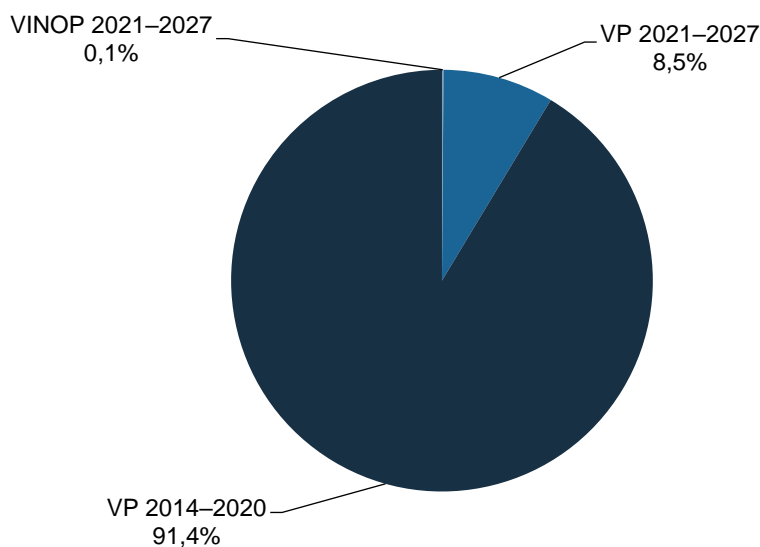
52. ábra: **A mezőgazdaság Vidékfejlesztési Programokhoz kapcsolódó hitelállománya tovább nőtt 2024 negyedik negyedében**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdaságban tevékenykedő egyéni gazdaságok és társas vállalkozások operatív programokhoz kapcsolódó hitelállományán belül a Vidékfejlesztési Programokhoz, azon belül is a 2014–2020-as időszakihoz tartozó állomány volt a meghatározó (91,4 százalék) (53. ábra).

53. ábra: **A mezőgazdaság operatív programokhoz kapcsolódó hitelállományában a Vidékfejlesztési Program 2014–2020 a meghatározó 2024 negyedik negyedében is**

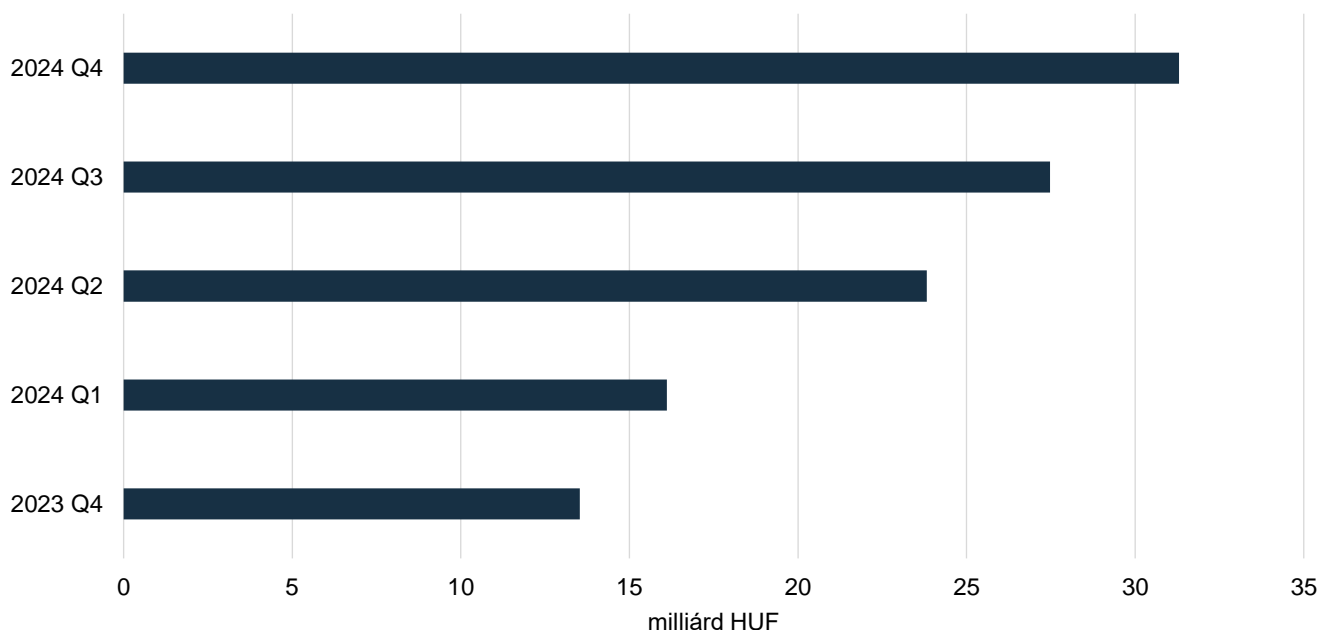
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A támogatások előfinanszírozásához biztosított hitelösszeg a teljes agrárgazdasági hitelállomány 1,0 százaléka (17,1 milliárd forint) volt 2024 negyedik negyedében. Ezen belül a mezőgazdasági támogatások előfinanszírozására 12,4 milliárd forintot folyósítottak 2024 negyedik negyedében.

Factoring ügyletek a mezőgazdaságban

- Az MNB HITREG-adatok alapján a mezőgazdasági factoring ügyletek alakulásának vizsgálatával bővült a Pénzügyi Hírlevél 2024 harmadik negyedévétől. Az adatok negyedéves bontásban állnak rendelkezésre – jelen számban – 2023 negyedik negyedévétől kezdődően 2024 negyedik negyedévének végéig.
- A **mezőgazdaságban** folyamatos növekedés mellett több mint duplájára nőtt a faktorált állomány az előző év azonos időszakához képest. Az állomány értéke 31,3 milliárd forintot ért el 2024 negyedik negyedévében (54. ábra).

54. ábra: **A mezőgazdaságban a faktorált állomány folyamatosan nőtt**

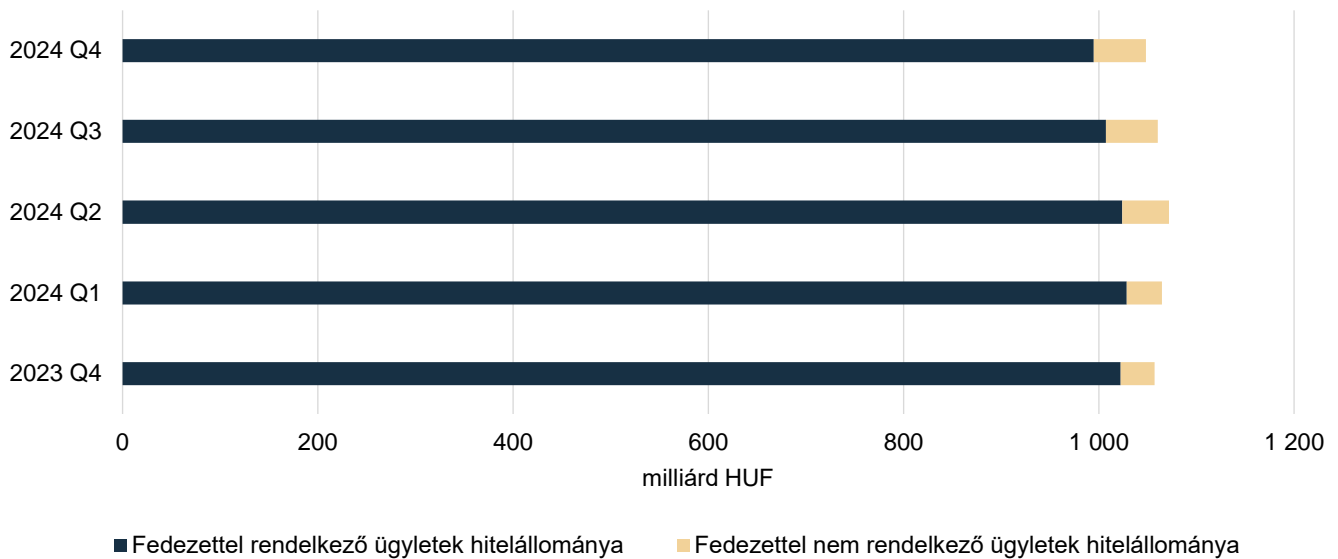

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Fedezetek alakulása a mezőgazdaságban

- A Pénzügyi Hírlevél 2024 harmadik negyedévétől a fedezetekre vonatkozó alfejezettel bővült az MNB HITREG-adatbázis adataira támaszkodva.
- A mezőgazdaság 1048,2 milliárd forintos (2024 Q4) teljes hitelállományán belül a fedezettel rendelkező hitelek 994,9 milliárd forintot (94,9 százalék) tettek ki 2024 negyedik negyedévének végén, ami 1,8 százalékpontos mérséklődést jelentett az előző év azonos időszakához képest (55. ábra).

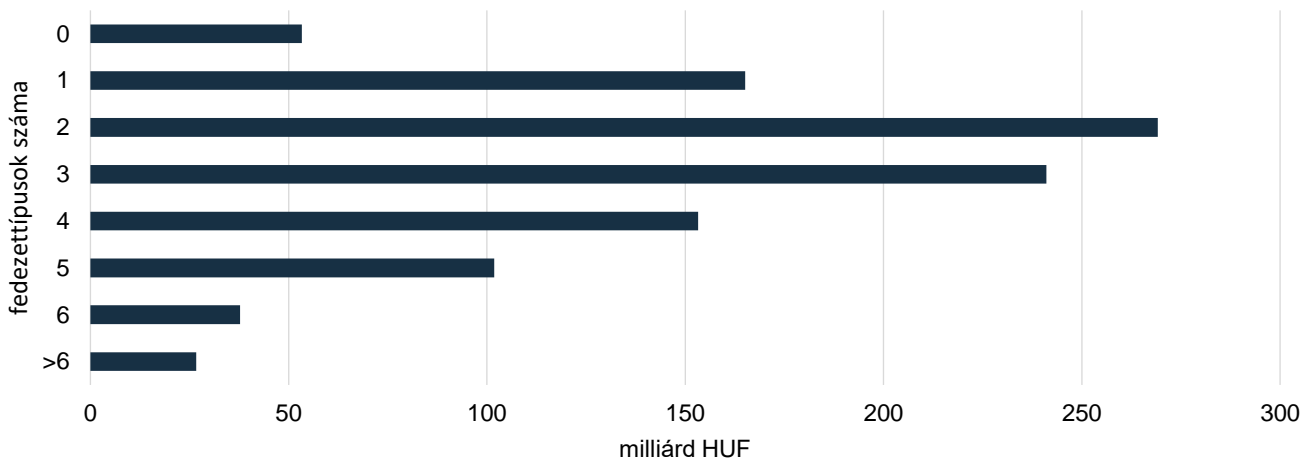
55. ábra: **A mezőgazdaságban a fedezettel rendelkező ügyletek hitelállományból való részesedése csökkent az előző év azonos időszakához képest**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdaságban a teljes hitelállományon belül a legnagyobb részesedéssel (25,4 százalék, 269,2 milliárd forint) a 2 fedezettípussal bíró ügyletek állománya rendelkezett 2024 negyedik negyedévében. Ezt követte 22,7 százalékos aránnyal (241,1 milliárd forint) a 3 fedezettípust magában foglaló ügyletek értéke (56. ábra).

56. ábra: **A mezőgazdaság hitelállományának legnagyobb része kétféle fedezettel volt biztosítva**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdaságban a 2 fedezettípussal bíró ügyletek zöme – a hitelállomány értékét tekintve az 53,9 százaléka – az alábbi fedezettípus kombinációval rendelkezett, jelentőségi sorrendben: (1) intézményi kezesség – államilag viszont nem garantált rész, valamint intézményi kezesség – államilag viszontgarantált rész, (2) irodák és kereskedelmi helyiségek, valamint egyéb követelés, (3) egyéb nem dologi biztosíték és egyéb készfizető kezesség.

- A hitelállomány nagysága szerint a tíz legjelentősebb fedezet közül az irodák és kereskedelmi helyiségek képviselték a legnagyobb hányadot, a mezőgazdaság hitelállományának 49,1 százalékát (514,9 milliárd forint). Ezt követték az egyéb nem dologi biztosítékok (26,5 százalék, 278,1 milliárd forint), majd az egyéb dologi biztosítékok (25,1 százalék, 263,0 milliárd forint) (57. ábra). Egy hitelügylet mögött természetesen több fedezettípus is állhat, a fentiekben bemutatott ábra szerint.

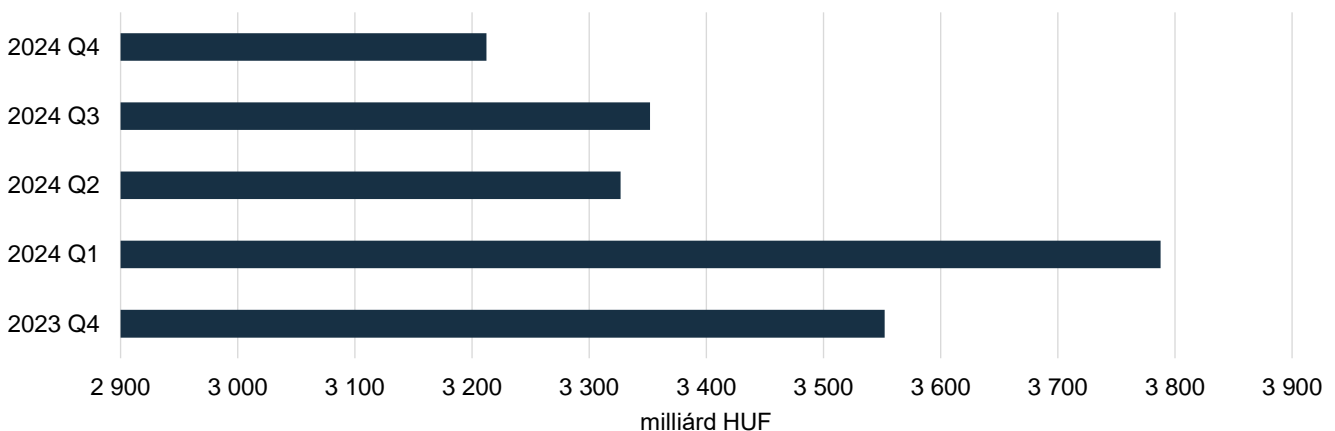
57. ábra: **A tíz legjelentősebb fedezet a mezőgazdaságban a hitelállomány nagysága szerint**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdasági hitelállomány fedezeteinek összesített aktuális hitelbiztosítéki értéke 3212,2 milliárd forintra csökkent (–9,6 százalék) 2024 negyedik negyedévében az előző év azonos időszakához képest (58. ábra).

58. ábra: **A mezőgazdasági hitelállomány fedezeteinek összesített aktuális hitelbiztosítéki értéke közel 10 százalékkal csökkent az előző év azonos időszakához képest**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Kedvezményes finanszírozási programok az agrárgazdaságban

- A 2024-es évben több kedvezményes hitelkonstrukció megújult formában folytatódott, emellett új finanszírozási lehetőségek is elérhetővé váltak a gazdálkodók számára. A népszerű Agrár Széchenyi Kártya folyószámlahitelt, valamint az Agrár Széchenyi Beruházási Hitel MAX+-ot 2024-ben is lehetett igényelni, ez utóbbit ráadásul még alacsonyabb, zöld alkonstrukció esetén akár 1,5 százalékos kamat mellett. Az EXIM által 2023. február elsején indított Baross Gábor Újraiparosítási Hitelprogram 2024 megnevezéssel, szintén még kedvezőbb kamattal biztosított forrást a vállalkozások részére 2024-ben. A 2023. évi hitelkonstrukcióhoz képest kikerült a repertoárból a forgóeszköz-finanszírozás, valamint elsősorban az EXIM által meghatározott kiemelt ágazatok szereplői és a zöldberuházásokat megvalósítók igényelheték a terméket.
- A fentiekkel összhangban a 2024. évi kedvezményes hitelezést továbbra is az Agrár Széchenyi Kártya és folyószámlahitel-program, a KAVOSZ Zrt. által nyújtott Széchenyi és Agrár Széchenyi hitelprogramok, illetve a Baross Gábor Újraiparosítási Hitelprogram alakította. A szóban forgó hitelprogramok mellett továbbra is igénybe lehetett venni az MFB Forgóeszköz Hitelprogramjait (7. táblázat). A felsorolt programok többségében az állam támogatást nyújtott jellemzően a kamat-, illetve a kezességvállalási díjhoz, valamint állami kezesség vagy viszontgarancia vállalásával is segítette a forráshoz jutást.

7. táblázat: Állami szerepvállalással egybekötött, agrár érintettségű finanszírozási programok és intézkedések

MFB Zrt. hitelprogramja
MFB Széchenyi Mikrohitel Refinanszírozási Program 2.0
Eximbank Zrt. hitelprogramjai
Baross Gábor Újraiparosítási Hitelprogram 2024
Beruházási hitel
Zöldberuházási hitel
Lízing
Jövő Exportőrei Piaci Regionális Beruházási Hitel
KAVOSZ Zrt. hitelprogramjai
Agrár Széchenyi Kártya folyószámlahitel
Agrár Széchenyi Beruházási Hitel MAX+
Egyéb nem kifejezetten az agráriumot célzó Széchenyi Hitelprogramok
Kezességvállalás a meglévő hitelkonstrukciók mellé

Forrás: Készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A Magyar Nemzeti Bank (MNB) által 2020. április 20-án elindított mikro-, kis- és középvállalkozások megsegítését célzó Növekedési Hitelprogram Hajrá! konstrukció 2021. szeptember 30-án lezárult, ezáltal 2024-ben a vállalkozásoknak már nem volt lehetőségük hitelfelvételre a szóban forgó kedvezményes konstrukció keretében, viszont az éves hitelállomány mértékében továbbra is nagy szerepe van az említett hitelprogramnak, így az nem hagyható figyelmen kívül³.
- A Magyar Fejlesztési Bank Zrt. és az Agrárminisztérium (AM) által indított hitelprogramok keretében – MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram 2020, MFB TЭСZ Forgóeszköz Hitelprogram 2020, MFB Élelmiszeripari Forgóeszköz Hitelprogram 2020 – a hitelszerződés megkötésére 2023. december 31-ig volt lehetőségük az agrárvállalkozásoknak,

³ <https://www.mnb.hu/nhphajra#tuti>

így 2024-ben már nem igényelhetek forrást a kedvezményes forgóeszközhitel-konstrukciókhoz kapcsolódóan.⁴

- Az MFB Zrt. a pénzügyi vállalkozások részére refinanszírozási forrást biztosított a KAVOSZ Zrt. által koordinált Széchenyi Kártya Program részét képező Széchenyi Mikrohitel MAX és MAX+ konstrukciók keretében történő hitelkihelyezésekhez. A Széchenyi Mikrohitel Refinanszírozási Program 2.0 keretében 80 milliárd forintos keretösszeg állt rendelkezésre 2024-ben is.
- A KAVOSZ Zrt. az agrárvállalkozások számára 2024-ben is biztosította a kedvezményes feltételrendszerű, állami kamat- és kezességi-díjtámogatásban részesített szabad felhasználású Agrár Széchenyi Kártya folyószámlahitelt. Emellett a mezőgazdasági szektorban dolgozó vállalkozások beruházási céljaik megvalósításához továbbra is igénybe tudták venni az Agrár Széchenyi Beruházási Hitel MAX+ konstrukciót. A beruházási hitel az agrárvállalkozások fejlesztési terveinek megvalósítását hivatott elősegíteni, különösen a meglévő kapacitások bővítését, új kapacitások létrehozását, az energiahatékonyság növelését, a technológiaváltást, valamint a "zöld" átállást és a fenntartható fejlődés elősegítésére irányuló fejlesztéseket. A konstrukció keretében akár 500 millió forint hitelösszeget is igényelhetek az agrárium szereplői, legfeljebb 10 éves futamidőre, fix 3 százalékos – „zöld” alkonstrukció esetében 1,5 százalékos – éves kamattal. A hitel fő biztosítója az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) készfizető kezességvállalása⁵.
- Az Eximbank Zrt. által 2023. február elsején a háború és az energiaválság hatásainak kivédésére indított, a hazai kkv-k és nagyvállalatok válságból való kilábalását, az export további bővülését támogató Baross Gábor Újraiparosítási Hitelprogram 2024-ben Baross Gábor Újraiparosítási Hitelprogram 2024 néven tovább folytatódott. A program keretösszege 200 milliárd forinttal bővült, ezzel összességében 1200 milliárd forintot tett ki. A 2023. évhez képest a hitelkonstrukció nem támogatta a forgóeszköz-finanszírozást, ugyanakkor a program keretében továbbra is lehetett beruházási hitelt és zöldberuházási hitelt igényelni, valamint a repertoár a lízing alkonstrukcióval bővült. A vállalkozások a beruházási hitelek forinthitelek esetén 5–11 százalékos, euróhiteleknél 3–8 százalékos kamatozással, legfeljebb 10 éves futamidővel igényelheték. A lízing alkonstrukciónál ugyanez 5, illetve 3 százalék volt 5 éves futamidő mellett. A hitelprogram továbbra sem kifejezetten az agráriumot célozta, ugyanakkor az agrárvállalkozások részesedése így is jelentős, a hitelprogramhoz kapcsolódó állomány elérte a 147,3 milliárd forintot 2024. december 31-én. Az állományon belül a forgóeszközhitel volt túlsúlyban (122,1 milliárd forint), miközben a beruházási hitelek értéke 22,6 milliárd forintot, a zöldhiteleké 2,2 milliárd forintot, a lízingállomány 0,3 milliárd forintot tett ki 2024 végén.⁶
- A Baross Gábor Újraiparosítási Hitelprogram 2024 konstrukción belül az ügyfelek a Jövő Exportőrei Piaci Regionális Beruházási Hitel alprogram keretében is igényelhetek kedvezményes hitelt 2024. december 31-ig. Az alprogram célja a belföldön megvalósuló nemzetközi versenyképességet javító beruházások finanszírozása volt. A hitel minimumösszege 50 millió forint vagy 160 000 euró volt, amelyet legfeljebb 180 hónapos futamidő, valamint a beruházás nettó értékének legalább 25 százalékaival megegyező saját erő mellett lehetett igényelni.⁷

⁴ <https://www.mfb.hu/kozlemenyek/ujra-elerheto-agrarhitelek-az-mfb-nel-n1387>

⁵ <https://www.kavosz.hu/hitelek/agrar-szechenyi-beruhazasi-hitel-max-plusz/>

⁶ Forrás: MNB HITREG-adatok alapján

⁷ https://exim.hu/wp-content/uploads/Termekismerteto_fin.pdf Letöltés ideje: 2025.03.14.

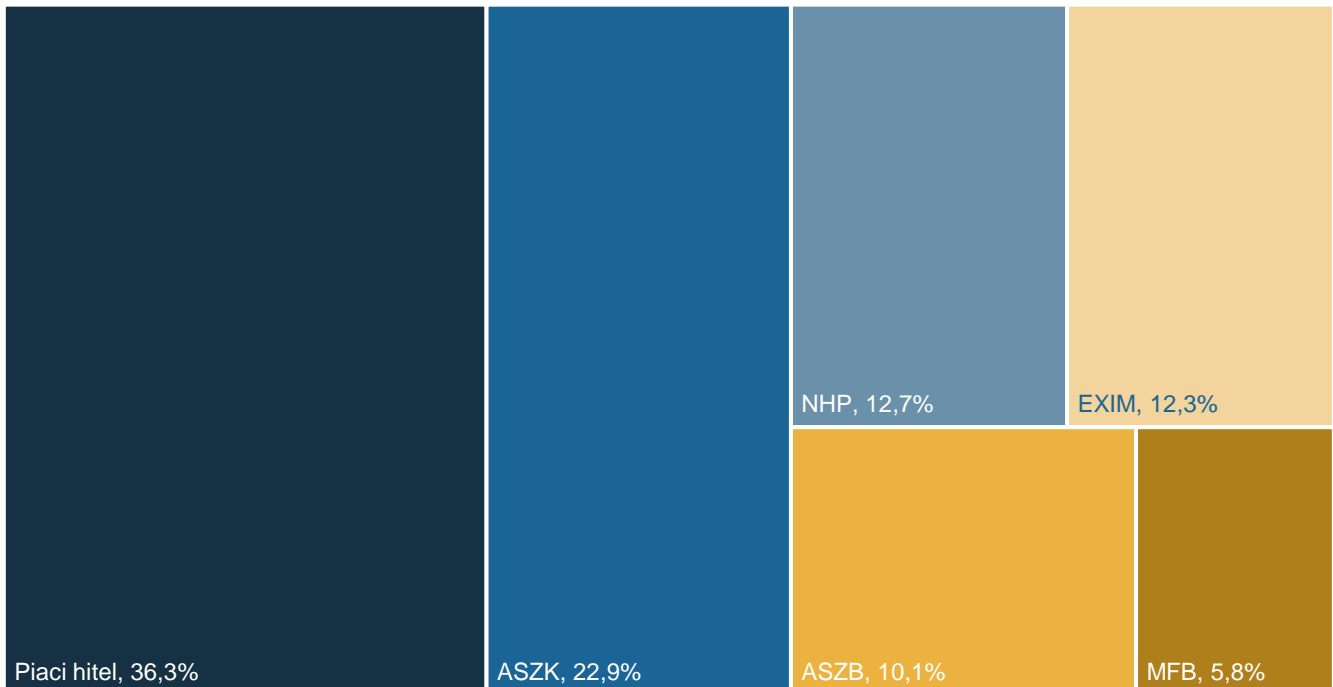

- Az orosz–ukrán háború által a gabona-, olajosnövény-, takarmány-, energia- és műtrágyapiacra világszerte előidézett extrém áremelkedés hatásainak és negatív következményeinek tompítása érdekében a vállalkozások likviditásának fenntartása, versenyképességük erősítése, ennél fogva a beruházások megvalósításában való segítségnyújtás fontos feladattá vált. A hitelfelvétel lehetőségének fenntartását kiemelten segíti a kezességvállalás biztosítása, valamint a kamat- és kezességidő-támogatás. Mindezek következtében továbbra is jelentős szerepe volt a kezességvállalásnak 2024-ben.
- Az AVHGA és a Garantiqa Zrt. 2024-ben is készfizető kezességet vállalt a főbb kedvezményes hitelkonstrukciók, úgymint az Agrár Széchenyi Kártya, az Agrár Széchenyi Beruházási Hitel MAX+, valamint az Eximbank Baross Gábor Beruházási és Zöld Beruházási hitelei mellé.
- A Garantiqa Zrt. által 2023. október elején indított Garantiqa InvestEU Garanciaprogram 2024-ben sikeresnek bizonyult. A program 600 milliárd forint összegű vállalati hitel kihelyezését volt hivatott elősegíteni közvetlen uniós viszontgaranciával biztosított kezességvállalással.⁸

Kedvezményes hitelek a mezőgazdaságban

- A mezőgazdaságban tevékenykedő egyéni gazdaságok és társas vállalkozások hitelállományának 63,7 százaléka kedvezményes hitel volt 2024 negyedik negyedében, azon belül az ASZK folyószámla-hitelkeret összege számított kiemelkedőnek (59. ábra).

59. ábra: **A mezőgazdasági ágazatban tevékenykedők hitelállományának több mint 60 százalékát a kedvezményes hitelek adták 2024 negyedik negyedében**

Megjegyzés: Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.

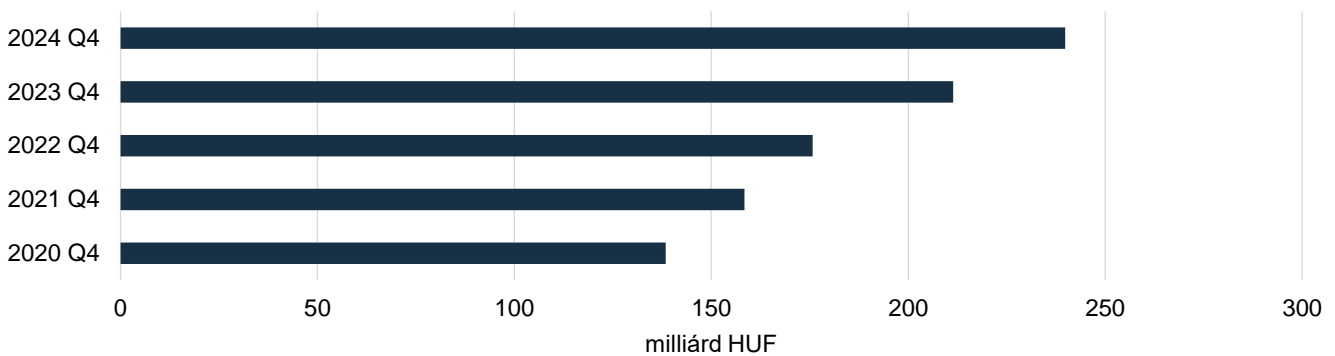
Forrás: MNB-, MNB HITREG-, MFB-, KAVOSZ- és Eximbank-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

⁸ <https://garantiqa.hu/garantiqa-siker-es-az-uj-garanciaprogram/> [2025.03.14.]

Agrár Széchenyi Kártya folyószámlahitel

- Az előző évek tendenciájának megfelelően 2024 negyedik negyedévében tovább nőtt a mezőgazdasági vállalkozások ASZK folyószámla-hitelkeretének összege, azonban a növekedés üteme alacsonyabb volt, mint az előző év azonos időszakában. A szerződések száma 13,7 százalékkal 44 081 darabra, a leszerződött összeg 19,1 százalékkal 709,6 milliárd forintra emelkedett az előző év azonos időszakához képest.
- A ténylegesen fennálló hitelkeret az ASZK folyószámlahitelhez kapcsolódóan 13,4 százalékkal növekedett, és 2024 negyedik negyedévének végére elérte a 239,9 milliárd forintot (60. ábra).

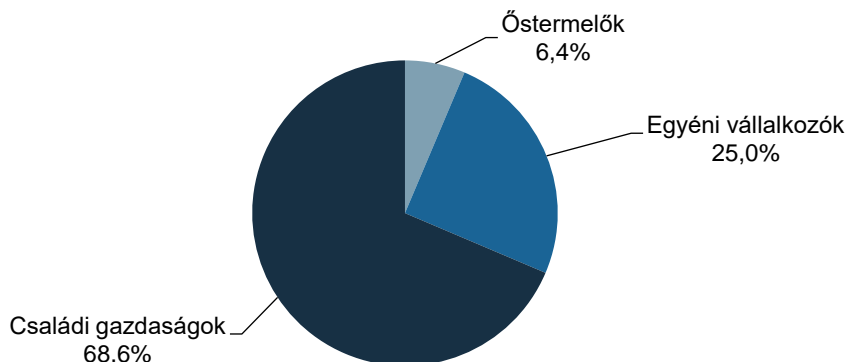
60. ábra: **A mezőgazdaság ténylegesen fennálló hitelkerete az ASZK folyószámla-hitelhez kapcsolódóan 13,4 százalékkal növekedett 2024 negyedik negyedévében**

Forrás: KAVOSZ-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az egyéni gazdaságokhoz volt köthető a mezőgazdasági ASZK folyószámla-hitelkeret összegéből 151,0 milliárd forint, a társas vállalkozások a fennálló hitelkeretből 88,9 milliárd forintot tudhattak magukénak 2024 végén.
- A mezőgazdasági tevékenységet végző egyéni gazdaságok hitelkeretének kétharmada a családi gazdaságokhoz, 25,0 százaléka az egyéni vállalkozókhoz került (61. ábra).

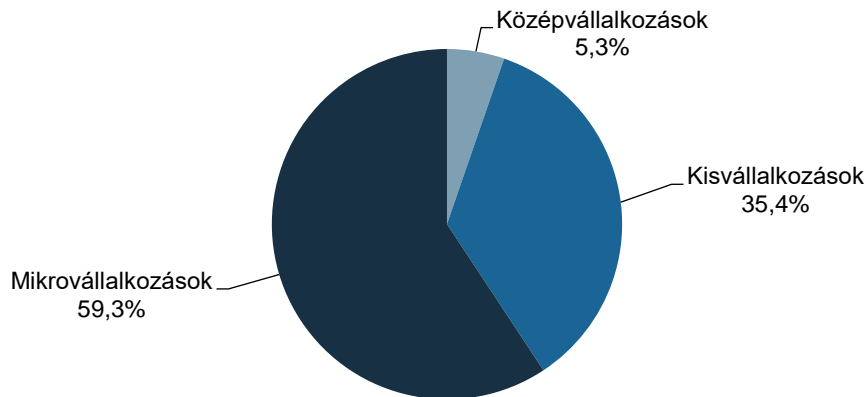
61. ábra: **A mezőgazdaságban az egyéni gazdaságok fennálló ASZK folyószámla-hitelkeretének több mint kétharmada a családi gazdaságokhoz tartozott 2024 negyedik negyedévében**

Megjegyzés: Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.
Forrás: KAVOSZ-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A társas vállalkozások közül a legnagyobb fennálló hitelkerettel továbbra is a mikrovállalkozások rendelkeztek, részesedésük 59,3 százalékot tett ki, miközben a kisvállalkozások a fennálló ASZK hitelkeret több mint egyharmadát tudhatták magukénak (62. ábra).

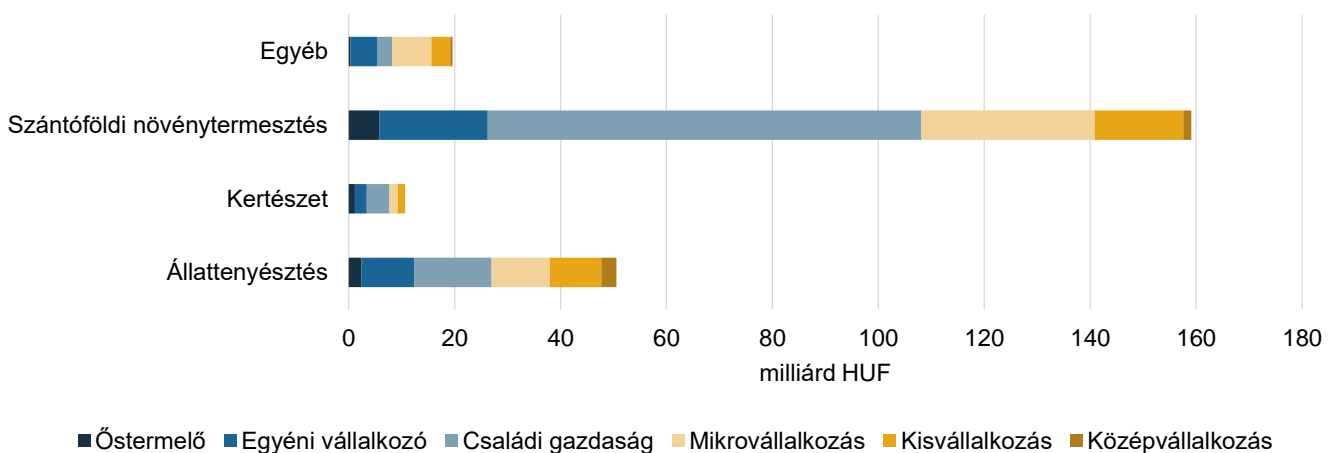
62. ábra: **A mezőgazdasági társas vállalkozások fennálló ASZK folyószámla-hitelkeretének közel 60 százalékát a mikrovállalkozások tudhatták magukénak 2024 végén**

Megjegyzés: Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.
Forrás: KAVOSZ-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A szántóföldi növénytermesztéssel foglalkozó vállalkozások fennálló ASZK folyószámla-hitelkeretének összege emelkedett, 131,0 milliárd forintról 159,1 milliárd forintra, melynek fő oka a családi gazdaságok hiteleinek 11,6 milliárdos, valamint a mikrovállalkozások hiteleinek 7,7 milliárd forintos bővülése volt (63. ábra).

63. ábra: **A fennálló ASZK folyószámla-hitelkeret összegének több mint 50 százaléka a szántóföldi növénytermesztő családi gazdaságokhoz tartozott 2024 végén**

Megjegyzés: Az „Egyéb” kategóriába az alábbi ágazatok tartoznak: növényi szaporítóanyag termesztése; vegyes gazdálkodás; növénytermesztési szolgáltatás; állattenyésztési szolgáltatás; betakarítást követő szolgáltatás; vetési célú magfeldolgozás; vadgazdálkodás, vadgazdálkodási szolgáltatás; erdészeti, egyéb erdőgazdálkodási tevékenység; fakitermelés; vadon termő egyéb erdei termék gyűjtése; erdészeti szolgáltatás.

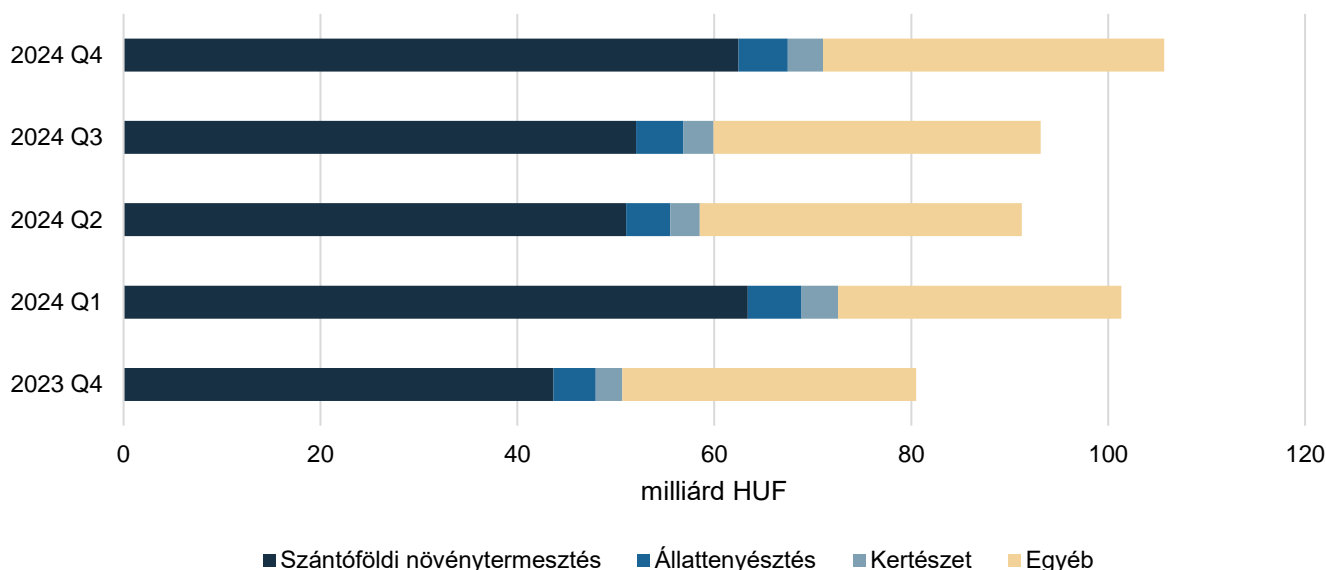
Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.

Forrás: KAVOSZ-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Agrár Széchenyi Beruházási Hitel

- Az Agrár Széchenyi Beruházási Hitelprogramok fennálló állománya a 2023. IV. negyedévi 80,5 milliárd forintól 105,7 milliárd forintra nőtt 2024. december 31-re (64. ábra). A 25,2 milliárd forintos növekményhez a szántóföldi növénytermesztők járultak hozzá legnagyobb mértékben, 18,8 milliárd forinttal.

64. ábra: **Az Agrár Széchenyi Beruházási Hitel fennálló állománya számottevően nőtt a mezőgazdaságban**

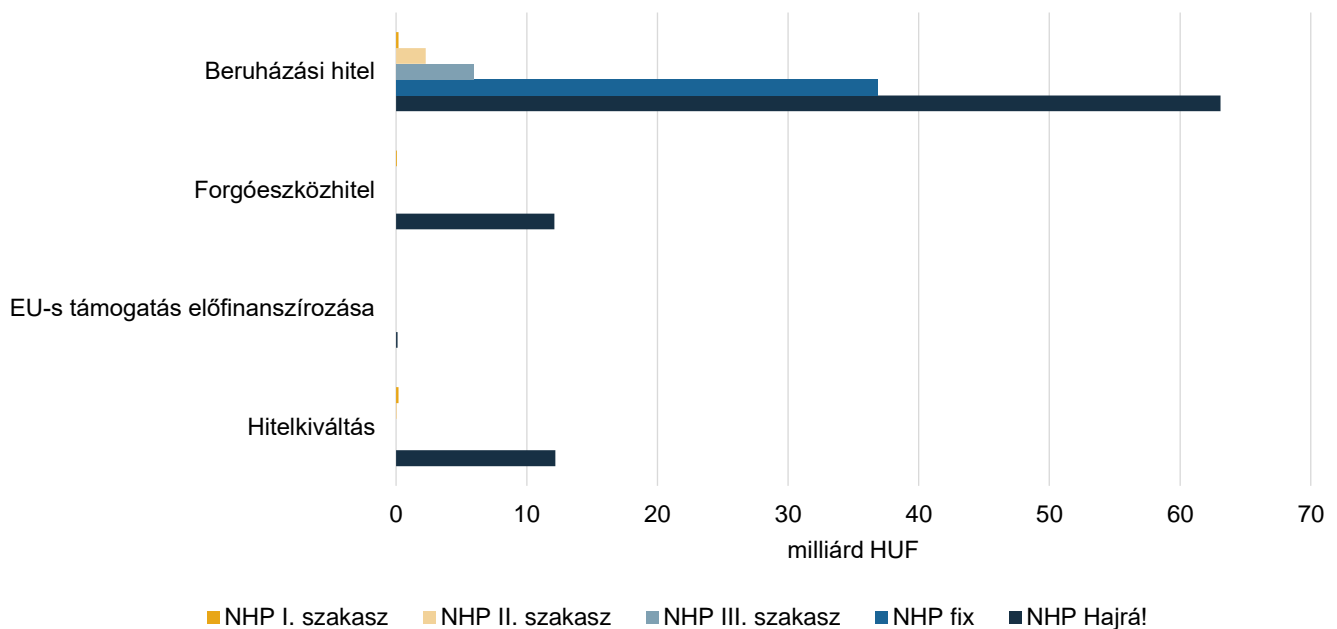
Forrás: KAVOSZ-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A szóban forgó hitelállomány gazdálkodási forma tekintetében az egyéni gazdaságoknál, azon belül is a családi gazdaságoknál és az őstermelőknél nőtt leginkább, előbbinél 12,2, utóbbinál 9,2 milliárd forinttal egy év alatt.
- Az állomány több mint fele (59,1 százalék) a szántóföldi növénytermesztőkhöz volt köthető, 32,8 százaléka az egyéb mezőgazdasági tevékenységet végzőkhöz tartozott, miközben az állattenyésztés és a kertészeti ágazat részesedése az ASZB-állományból elenyésző, mindössze 4,7, illetve 3,4 százalék volt.
- Az állomány több mint háromnegyedét az egyéni gazdaságok, 21,5 százalékát pedig a társas vállalkozások tudhatták magukénak. A mezőgazdasági tevékenységet végző egyéni gazdaságok ASZB-hitelállományának több mint fele a családi gazdaságokhoz, egyharmada az őstermelőkhöz, 13,6 százaléka pedig az egyéni vállalkozásokhoz került. A társas vállalkozások körében a mikro- és kisvállalkozások részesedése volt kiemelésre méltó, előbbi 46,9, utóbbi 41,2 százalék. A középvállalkozások a társas vállalkozások ASZB-hitelállományának 11,9 százalékát adták 2024 végén.

Növekedési Hitelprogram

- A Növekedési Hitelprogram I–III. szakaszához kapcsolódóan a mezőgazdaság (őstermelőkkel együtt számított) fennálló hitelállománya 8,7 milliárd forintot tett ki 2024 negyedik negyedévének végén, amelynek zöme, 96,4 százaléka beruházási hitelnek minősült (65. ábra).
- Az NHP fix konstrukció esetében a hitelállományt teljes egészében beruházási céllal folyósították. A hitelprogram fennálló állománya 36,9 milliárd forintot ért el 2024 végén.
- A mezőgazdasági vállalkozások NHP Hajrá! konstrukció keretében fennálló hitelállománya 87,5 milliárd forint volt 2024 negyedik negyedévének végén, amelyek többségét, 85,9 százalékát éven túli hitelek formájában folyósították. Azon belül a beruházási hitelek aránya 72,1 százalékot tett ki.

65. ábra: **Az NHP Hajrá! konstrukció fennálló állománya több mint 87 milliárd forint volt 2024 negyedik negyedévében**

Megjegyzés: Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.
 Forrás: MNB-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az NHP keretében a garanciaszervezetek által biztosított, a mezőgazdaságba kihelyezett hitelállomány 26,0 milliárd forint volt 2024. december 31-én, ami 76,6 százalékát tette ki az egy évvel korábbi értéknek. Az NHP Hajrá! konstrukcióhoz kapcsolódóan 23,3 milliárd forintot folyósítottak (8. táblázat).

8. táblázat: **A Növekedési Hitelprogram garantált hitelállományának alakulása a mezőgazdaságban 2020 és 2024 negyedik negyedéve között**

milliárd HUF

Időszak		Mezőgazdaság			
		I. pillér	II. pillér	NHP fix	NHP Hajrá!
2020	Q1	8,4	0,5	11,0	–
	Q2	8,1	0,5	13,8	1,0
	Q3	7,9	0,5	–	8,0
	Q4	6,6	0,5	–	19,5
2021	Q1	6,7	0,4	–	28,8
	Q2	6,6	0,4	–	38,5
	Q3	6,4	0,4	–	43,0
	Q4	5,8	0,4	–	42,0
2022	Q1	5,2	0,3	–	40,6
	Q2	4,9	0,3	–	38,3
	Q3	4,6	0,3	–	36,3
	Q4	4,3	0,2	–	34,4
2023	Q1	4,0	0,2	–	33,0
	Q2	3,7	0,1	–	31,9
	Q3	3,8	0,1	0,0	30,1
	Q4	3,5	0,1	0,0	28,4
2024	Q1	3,3	0,1	0,0	25,3
	Q2	1,7	0,1	0,0	24,4
	Q3	2,7	0,1	0,0	23,3
	Q4	2,2	0,0	0,0	19,3

Megjegyzés: Az NHP II. szakaszában hitelkiváltásra a II. pillér ad lehetőséget.

Forrás: Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) és Garantiqa-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

MFB-hitelprogramok

- A mezőgazdasági ágazatba kihelyezett kedvezményes MFB-hitelek fennálló állománya 60,5 milliárd forintot tett ki 2024 végén, ami 8,1 százalékkal volt kevesebb, mint egy évvel korábban (9. táblázat).

9. táblázat: **Az MFB-hitelek több mint 60 százaléka a szántóföldi növénytermesztőket finanszírozta 2024 végén**

milliárd HUF

Megnevezés	Szántóföldi növénytermesztés	Kertészet	Állattenyésztés	Egyéb	Összesen
Egyéni gazdaságok			0,0		0,0
Társas vállalkozások	38,7	6,1	8,6	6,4	59,8
ebből					
mikrovállalkozás	33,0	5,9	5,7	2,5	47,1
kisvállalkozás	0,6	0,0	1,8	0,4	2,9
középvállalkozás	0,2			3,3	3,5
nagyvállalkozás	4,9	0,2	1,1	0,2	6,3
Nem besorolható	0,2	0,2	0,1	0,2	0,7
Összesen	38,9	6,4	8,7	6,6	60,5

Megjegyzés: Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.

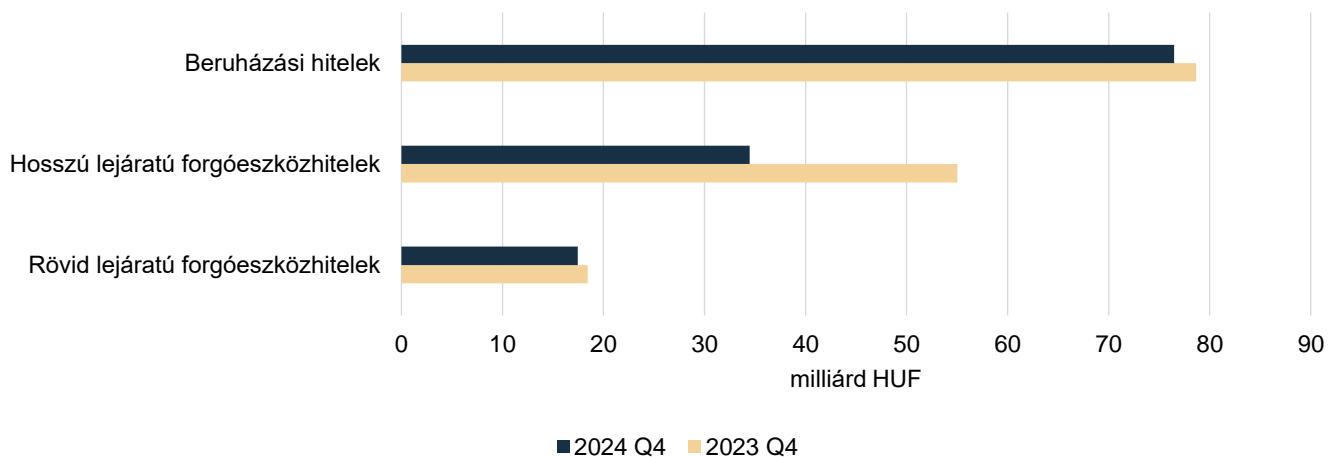
Forrás: MFB-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdaság kedvezményes MFB-hitelállományából továbbra is a szántóföldi növénytermesztők részesedése volt kiemelkedő, 64,2 százalék, azon belül is a mikro-vállalkozások tudhatták magukénak a hitelösszeg zömét, 84,8 százalékát. A kedvezményes hitelállományból az állattenyésztési ágazat 14,4 százalékkal, a kertészeti ágazat 10,5 százalékkal részesedett.

EXIM-konstrukciók

- Az Eximbank által a mezőgazdasági ágazat részére nyújtott exportösztönző hitelek összege 15,6 százalékkal csökkent, ezáltal az állomány 128,4 milliárd forintra mérséklődött egy év alatt (66. ábra).
- A visszaesés a hosszú lejáratú forgóeszközhitelknél volt a legnagyobb mértékű, az állomány 55,0 milliárd forintról 34,5 milliárd forintra csökkent 2024 negyedik negyedévére.
- A beruházási hitelek állománya ugyancsak csökkent, összege 78,7 milliárd forintról 76,5 milliárd forintra változott az előző év azonos időszakához képest. A rövid lejáratú forgóeszközhitel 5,2 százalékkal csökkentek.

66. ábra: **A mezőgazdaság Eximbank által finanszírozott exportösztönző hitelállományának csökkenése leginkább a hosszú lejáratú forgóeszközhitelnek volt tulajdonítható 2024 negyedik negyedévében**

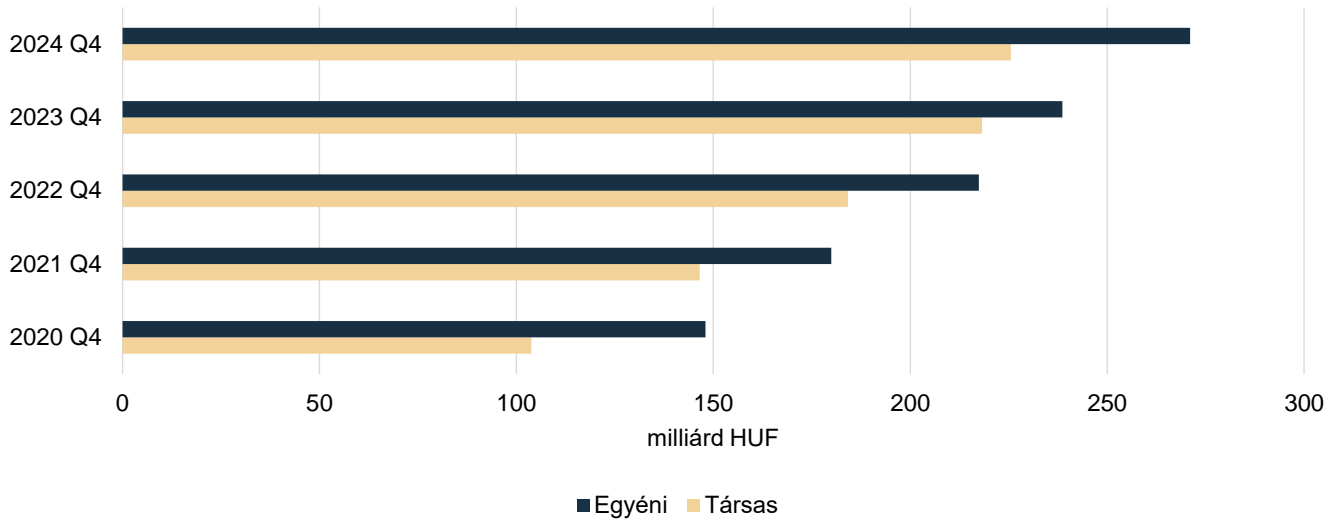

Forrás: Az Eximbank adatai alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Garantált hitelek állománya a mezőgazdaságban

- A mezőgazdaság garantált hitelállományában az elmúlt öt évben tapasztalt dinamikus emelkedés 2024 negyedik negyedévében tovább folytatódott: a garantált hitelek összege 8,7 százalékkal 496,6 milliárd forintra nőtt.
- Az egyéni gazdaságok és a társas vállalkozások garantált hitelállományának növekedési üteme jelentősen eltérő volt, előbbi 13,6 százalékkal (+32,4 milliárd forint), utóbbi 3,3 százalékkal (+7,3 milliárd forint) bővült. Ezáltal az egyéni gazdaságok hitelállományon belüli részesedése 2,4 százalékponttal emelkedett (67. ábra).

67. ábra: **A mezőgazdaságban tevékenykedő egyéni gazdaságok garantált hitelállományának növekedési üteme meghaladta a társas vállalkozásokét 2024 negyedik negyedévében**

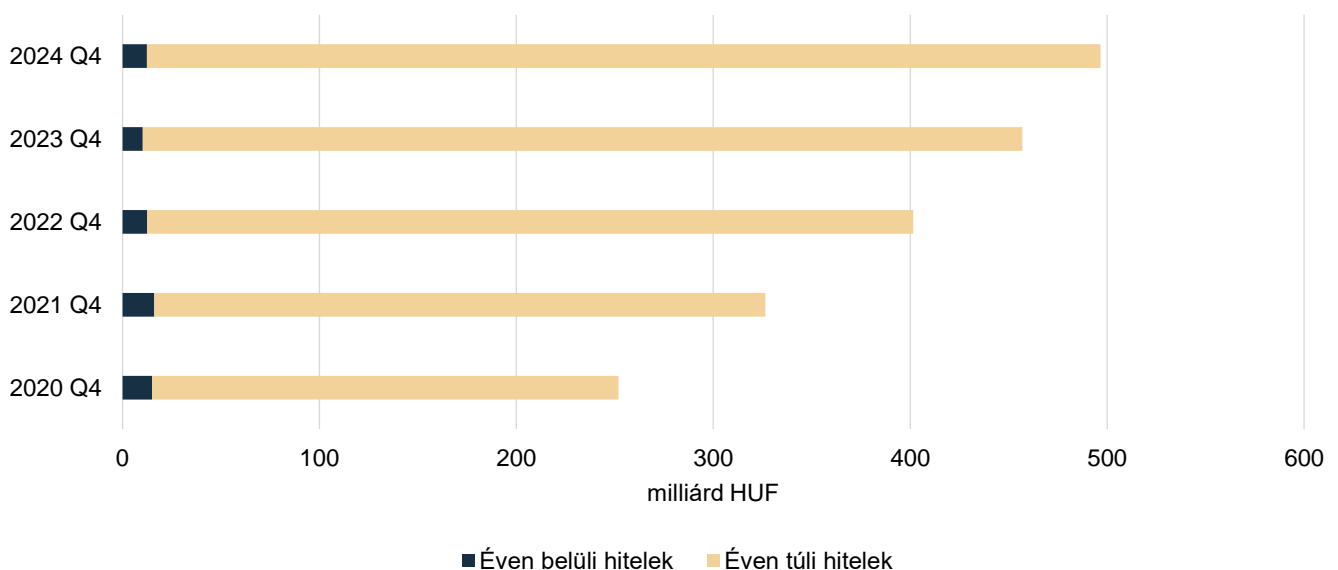

Megjegyzés: A feltüntetett adatok a teljes hitelállományt szemléltetik, nem csak a garantált részt. A garanciavállalás mértéke 74,3–75,5 százalék volt 2024 negyedik negyedévének végén.

Forrás: AVHGA- és Garantiqa-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdasági vállalkozások hosszú távú finanszírozási igénye tovább erősödött: az éven túli hitelek állománya 8,4 százalékkal 484,3 milliárd forintra nőtt. Azon belül a hosszú lejáratú forgóeszközhitelök összege 5,1 százalékkal 299,6 milliárd forintra emelkedett, a beruházási hitelek 14,3 százalékkal 184,6 milliárd forintra bővültek.
- Az éven belüli garantált hitelek értéke az előző évi értékhez képest 20,3 százalékkal 12,3 milliárd forintra emelkedett (68. ábra).

68. ábra: **A mezőgazdaság garantált hitelállományának növekedése leginkább az éven túli hiteleknek volt tulajdonítható 2024 negyedik negyedévében**

Megjegyzés: A feltüntetett adatok a teljes hitelállományt szemléltetik, nem csak a garantált részt. A garanciavállalás mértéke 74,3–75,5 százalék volt 2024 negyedik negyedévének végén.

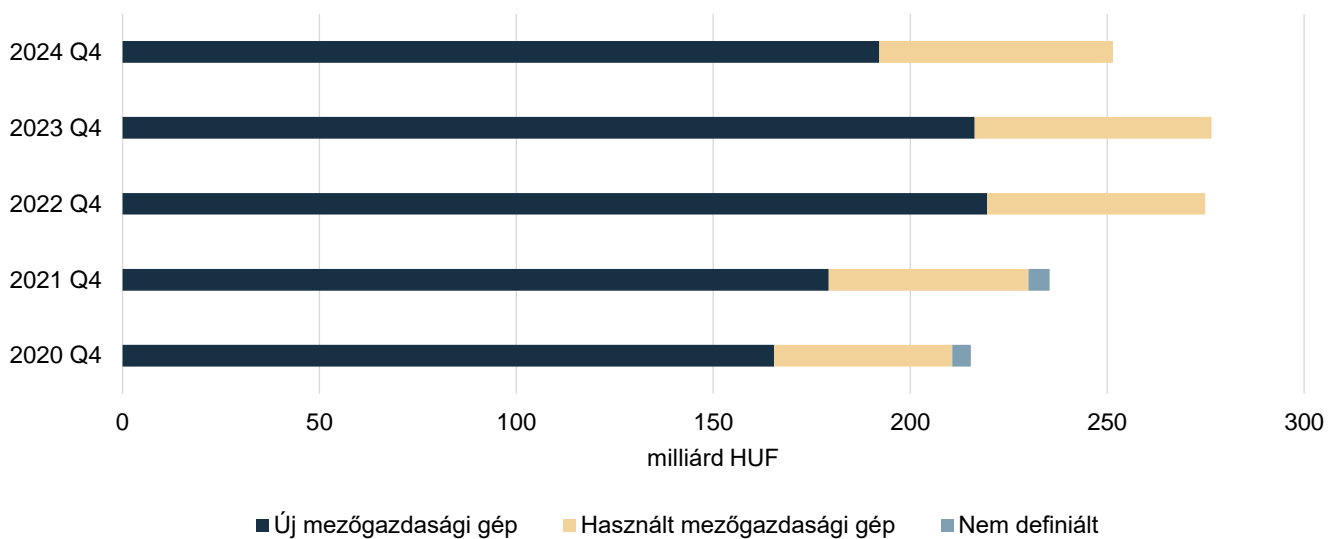
Forrás: AVHGA- és Garantiqa-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Lízingcégek mezőgazdasági kihelyezései

- A lízingcégek mezőgazdasági tőkekintlévősége 2020 és 2023 között fokozatosan bővült, azonban 2024 negyedik negyedévének végére 251,5 milliárd forintra mérséklődött, ami 9,1 százalékkal maradt el az előző év azonos időszakától.
- A csökkenés az új gépeknél jelentkezett, a tőkekintlévőség 11,2 százalékkal 192,1 milliárd forintra esett vissza. A használt gépeknél a tőkekintlévőség 1,4 százalékkal, 59,4 milliárd forintra bővült.
- A mezőgazdasági gépek körében továbbra is az új gépek részesedése volt kiemelkedő – a teljes vizsgált időszakban átlagosan 76,0 százalék feletti –, arányuk egy év alatt 1,8 százalékponttal, 76,4 százalékra csökkent (69. ábra).

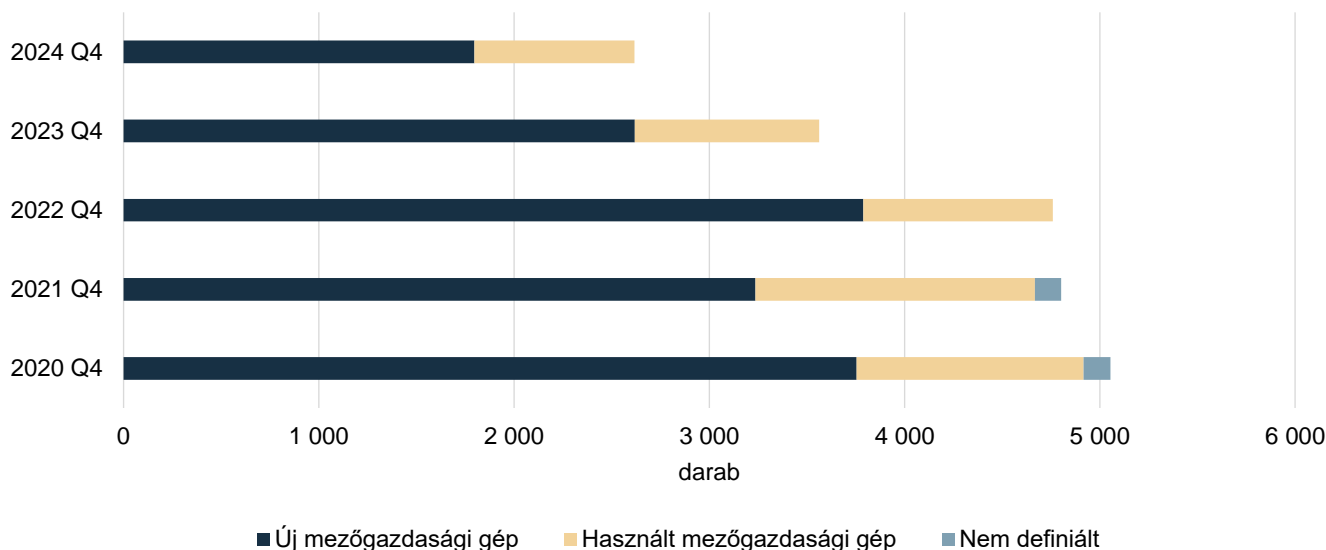
69. ábra: **Az új mezőgazdasági gépek állománya csökkent 2024 negyedik negyedévében**

Forrás: A Magyar Lízingszövetség adatai alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A tőkekintlévőségekhez hasonlóan a lízingszerződések száma is csökkent az előző év azonos időszaki értékéhez képest, 26,6 százalékkal, 2616 darabra mérséklődött 2024 negyedik negyedévének végére. Az új mezőgazdasági gépre vonatkozó szerződések számában is csökkenés volt tapasztalható, 31,4 százalékkal esett vissza az állomány, összesen 1797 szerződést kötöttek a vizsgált időszak végére. A használt mezőgazdasági gépeknél is visszaesés mutatkozott, ezekre 13,2 százalékkal kevesebb, összesen 819 szerződést kötöttek.
- Az új gépekre kötött lízingszerződések aránya a korábbi évi 73,5 százalékról 68,7 százalékra csökkent, a használt gépeké 26,5 százalékról 31,3 százalékra nőtt (70. ábra).

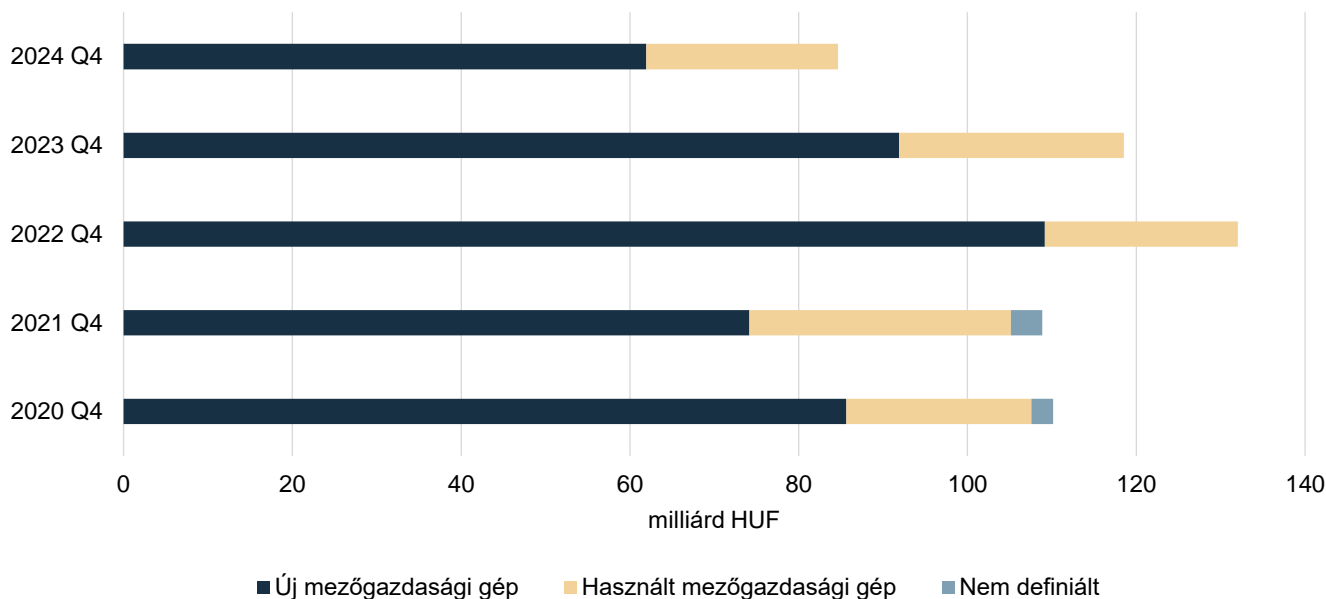
70. ábra: **A lízingcégek mezőgazdasági gépekre kötött szerződésai elsősorban az új gépek vonatkozásában számottevően csökkentek 2024 negyedik negyedében**

Forrás: A Magyar Lízingszövetség adatai alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az előző év azonos időszakához képest a lízingcégek által finanszírozott összeg 28,6 százalékkal mérséklődött, 118,5 milliárd forintról 84,6 milliárd forintra apadt.
- Az új gépeknél a visszaesés 32,6 százalékos volt, 61,9 milliárd forintra zsugorodtak a kihelyezések, a használt mezőgazdasági gépek esetében pedig 14,7 százalékos csökkenés jelentkezett, 26,6 milliárd forintról 22,7 milliárd forintra (71. ábra).

71. ábra: **A lízingcégek mezőgazdasági kihelyezései jelentősen csökkentek 2024 negyedik negyedében**

Forrás: A Magyar Lízingszövetség adatai alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

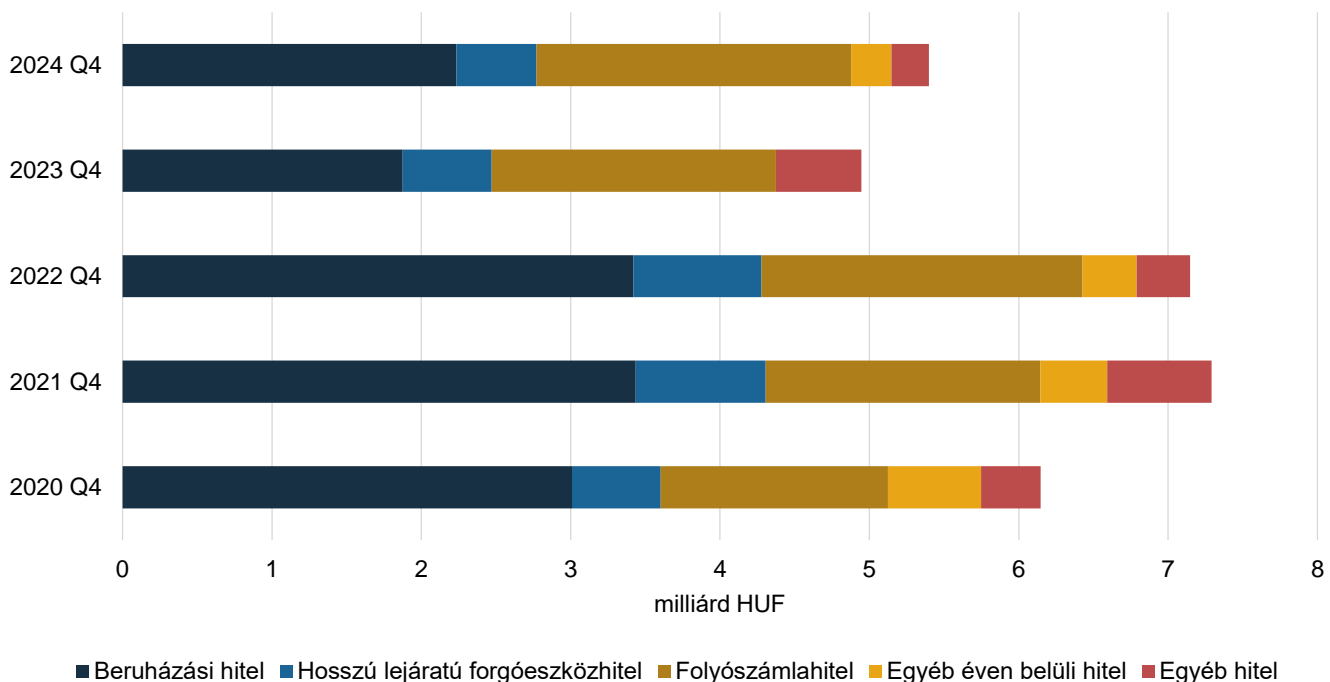
Hitelezés az élelmiszeriparban

Az élelmiszeripari vállalkozások hitelállománya

Egyéni vállalkozások

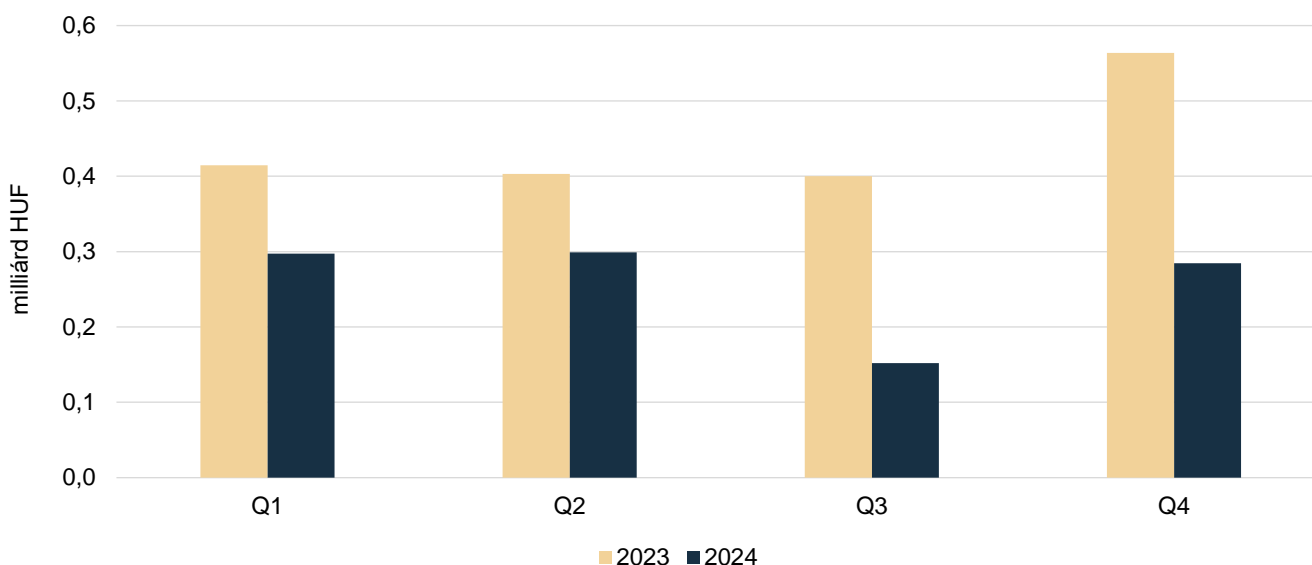
- Az élelmiszeripar egyéni vállalkozásainak 5,4 milliárd forintos hitelállománya 9,2 százalékkal volt több az előző év azonos időszakos értékénél. A növekedés leginkább a beruházási hiteleknel jelentkezett, miközben az egyéb hitelek állománya csökkent, a többi hiteltípus értéke alig változott.
- A beruházási hitelek részesedése 3,5 százalékponttal 41,4 százalékra nőtt, a hosszú lejáratú forgóeszközhitelek aránya 2,1 százalékponttal 9,9 százalékra mérséklődött. A folyószámlahitelek aránya 0,6 százalékponttal 39,1 százalékra emelkedett. Az egyéb éven belüli és az egyéb hitelek aránya nem volt számottevő 2024 negyedik negyedévében (72. ábra).
- A piaci hitelek részesedése 40,0 százalékról 36,7 százalékra csökkent, ezáltal a kedvezményes hitelek nagyobb arányt képviseltek az élelmiszeripari egyéni vállalkozások hitelállományában az egy évvel korábbi azonos negyedév értékéhez képest.

72. ábra: **Az élelmiszeripari egyéni vállalkozások hitelei a beruházási, folyószámla és egyéb éven belüli hitelek bővülése miatt nőttek 2024 negyedik negyedévében**

Forrás: AM- és MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

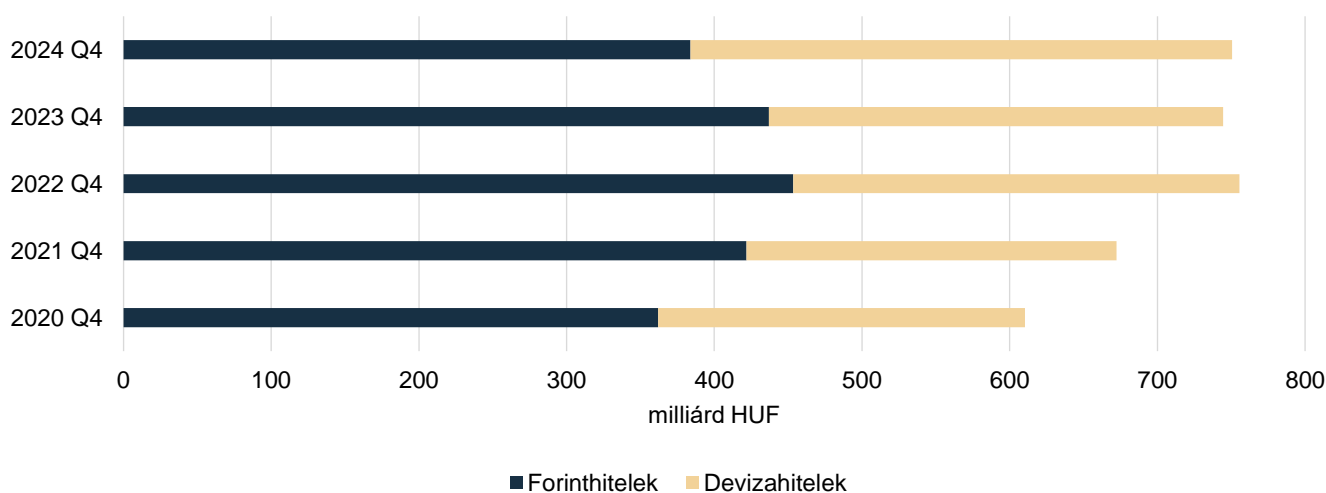
- Az élelmiszeripari egyéni vállalkozások újonnan felvett hiteleinek értéke 0,3 milliárd forintot tett ki 2024 negyedik negyedévének végén. Ez az összeg 0,3 milliárd forinttal volt kevesebb, mint egy évvel korábban. A teljes éves időszakokat tekintve, a 2023. évi 1,8 milliárd forint helyett a 2024. évben 1,0 milliárd forint volt az új hitelek értéke (73. ábra).

73. ábra: **Az élelmiszeripari egyéni vállalkozások új hiteleinek értéke a felére csökkent 2024-ben**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Társas vállalkozások

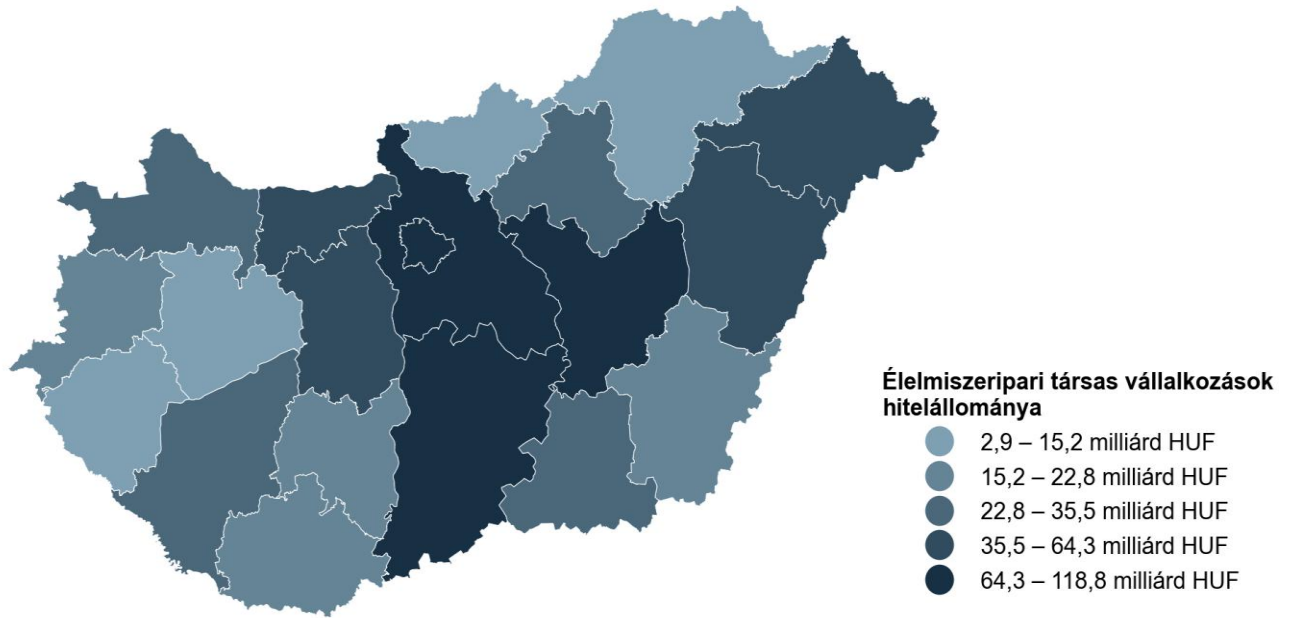
- Az élelmiszeripari társas vállalkozások hitelállományának korábbi dinamikus növekedése megtorpant, az állomány 2024 negyedik negyedévének végén 750,6 milliárd forintot ért el, ami 0,8 százalékkal volt több, mint az előző év azonos időszakában (74. ábra).
- A hitelállomány kismértékű bővülését a devizahitelek 19,3 százalékos, 59,4 milliárd forintos növekedése okozta, miközben a forinthitelek állománya 12,2 százalékkal csökkent, ami 53,2 milliárd forintos visszaesésnek felelt meg. Mindezek eredményeképpen a devizahitelek hitelállományból való részesedése 7,6 százalékponttal 48,8 százalékra nőtt.

74. ábra: **Az élelmiszeripari társas vállalkozások devizahitelei nőttek, forinthitelei csökkentek 2024 negyedik negyedévében**

Forrás: AM- és MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Területi eloszlás alapján az ország középső részére koncentráltak a legnagyobb hitelösszegek: Jász-Nagykun-Szolnok, Bács-Kiskun és Pest vármegyében, valamint a fővárosban egyaránt 64,3 és 118,8 milliárd forint között volt az élelmiszeripari társas vállalkozások hitelállománya 2024 negyedik negyedében (75. ábra).

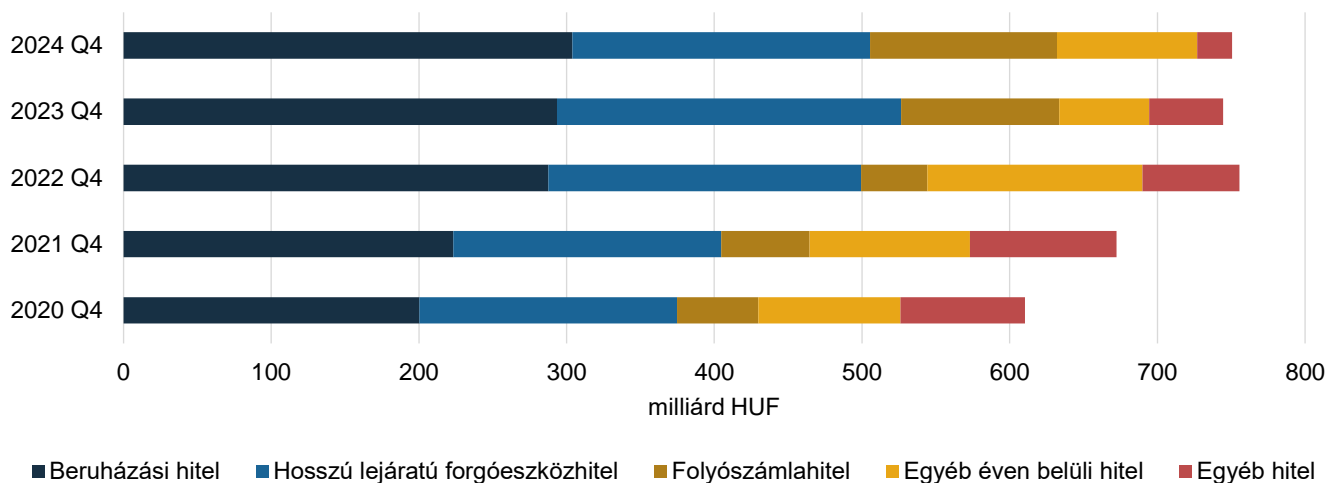
75. ábra: **Az ország középső részére koncentráltak a legnagyobb hitelösszegek**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az élelmiszeripari társas vállalkozások hitelein belül az egyéb hitelek állománya csökkent a legnagyobb ütemben (52,4 százalékkal, 26,2 milliárd forinttal).
- Az éven belüli hitelek bővültek. Az egyéb éven belüli hitelek állománya 55,8 százalékkal, 34,0 milliárd forinttal, a folyószámlahitelek állománya 18,1 százalékkal, 19,4 milliárd forinttal növekedett.
- Az éven belüli hitelekkel ellentétben a hosszú lejáratú hitelek állománya mérséklődött, melynek fő oka a hosszú lejáratú forgóeszközhitelcsökkenése volt (–13,4 százalékkal, –31,3 milliárd forinttal). A beruházási hitelek kismértékben nőttek (76. ábra).
- Mindezek eredményeképpen a hosszú lejáratú hitelek részesedése 2024 negyedik negyedében a teljes hitelállományból 3,4 százalékponttal 67,3 százalékra csökkent.

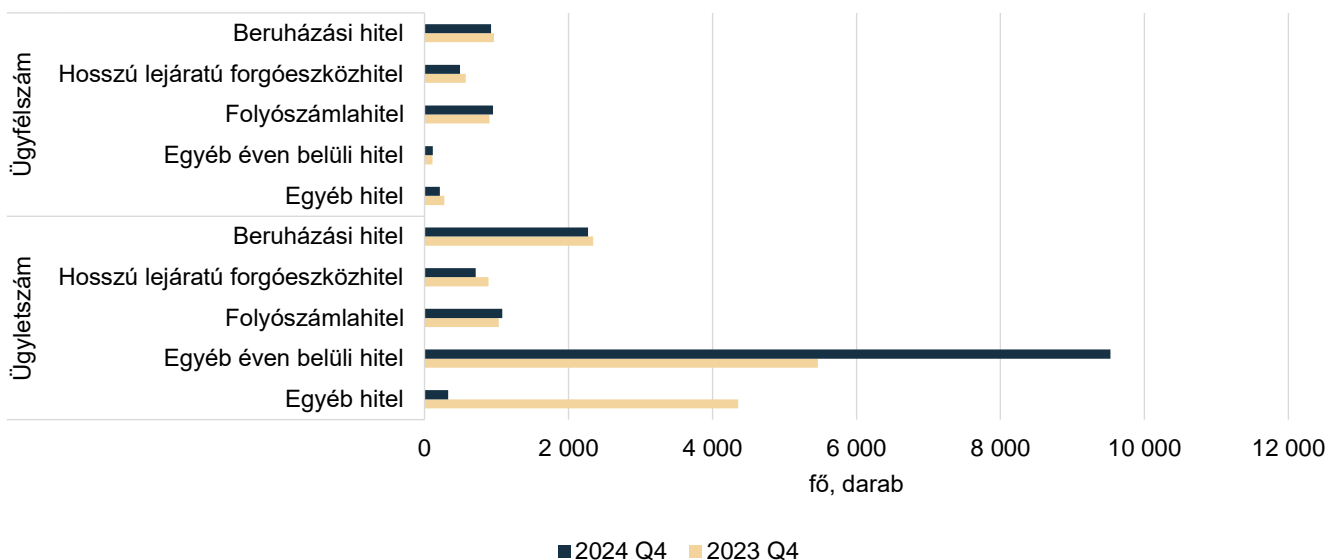
76. ábra: **Az élelmiszeripari társas vállalkozások hitelállományában az egyéb éven belüli hitelek változtak a legnagyobb mértékben 2024 negyedik negyedévében**

Forrás: AM- és MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az élelmiszeripari társas vállalkozások hitelein belül a legtöbb ügyfél beruházási és folyószámlahittel rendelkezett (előbbinél 926, utóbbinál 952 ügyfél) 2024 negyedik negyedévében. A folyószámlahitelek kivételével az ügyfélszámok csökkentek vagy érdemben nem változtak.
- Az ügyletszámnál két jelentős változás következett be. Az egyéb hitelügyletek száma 4029 darabbal csökkent, az egyéb éven belüli hiteleké 4063 darabbal nőtt az előző év azonos időszakához képest (77. ábra).

77. ábra: **Az élelmiszeripari társas vállalkozások hitelein belül a legtöbb ügyfél beruházási és folyószámlahittel rendelkezett 2024 IV. negyedévében**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az élelmiszeripari társas vállalkozások hitelállományának legnagyobb részét – a kiemelt szakágazatok közül – az egyéb gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás szakágazatban tevékenykedő vállalkozások tudhatták magukénak (15,1 százalék). Ezt követte a baromfi-hús feldolgozása, tartósítása szakágazat, mely a hitelállomány 9,0 százalékát adta.
- Az élelmiszeripar társas vállalkozásainak hitelállományán belül legnagyobb mértékben az egyéb élelmiszeripar hitelállománya nőtt (+11,2 milliárd forint), ezt követte a baromfi-hús feldolgozása, tartósítása szakágazat hitelállományának emelkedése (+6,9 milliárd forint), valamint a tejtermék gyártása értékének bővülése (+3,9 milliárd forint). A csökkenés legnagyobb mértékben az egyéb gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás szakágazat hitelállományát érintette (–11,6 milliárd forint), ezt követte az olaj gyártása szakágazat hitelállományának visszaesése (–6,9 milliárd forint), majd a tésztafélek gyártása területéhez tartozó érték mérséklődése (–3,3 milliárd forint). A többi szakágazatban nem történtek érdemi változások, összességében az enyhe növekedés dominált.
- Az egyéb élelmiszeripar alágazat hitelállományának jelentős növekedését a beruházási hitelek változása okozta (+14,6 milliárd forint), az egyéb éven belüli és egyéb hitelek kis-mértékben csökkentek. A baromfi-hús feldolgozása, tartósítása szakágazat esetében a folyószámlahitelek emelkedése volt számottevő (+7,1 milliárd forint). Az egyéb gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás szakágazat hitelállományának kiemelkedő csökkenését több tényező befolyásolta. Míg a hosszú lejáratú forgóeszközhiteltek és az egyéb hitelek jelentősen visszaestek (előbbi –12,6 milliárd forinttal, utóbbi –12,2 milliárd forinttal), addig az egyéb éven belüli hitelek jelentősen emelkedtek (+18,1 milliárd forinttal) (10. táblázat).

10. táblázat: **Az élelmiszeripari társas vállalkozások hiteleinek több mint 40 százalékát a beruházási hitelek adták 2024 negyedik negyedévében**

milliárd HUF

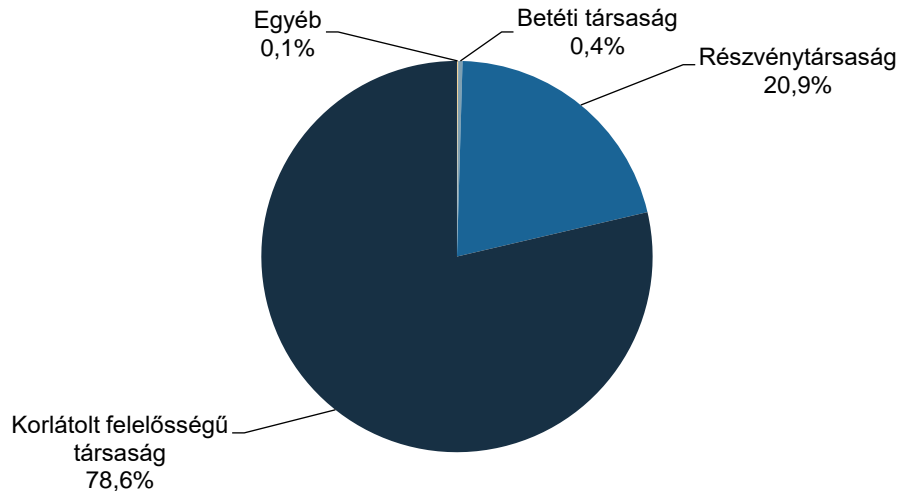
Szakágazat	Összesen	Beruházási hi- telek	Hosszú lejáratú forgóeszközhiteltek	Folyószámlahi- telek	Egyéb éven belüli hitelek	Egyéb hitelek
Húsfeldolgozás, -tartósítás	48,3	22,2	14,2	6,9	4,6	0,3
Baromfi-hús-feldolgozás, -tartósítás	67,5	24,4	21,0	20,8	1,1	0,2
Hús-, baromfi-hús-készítmény gyártása	10,2	3,5	4,8	0,8	1,0	0,1
Gyümölcs-, zöldséglé gyártása	4,8	1,5	0,3	0,9	0,0	2,1
Egyéb gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás	113,4	25,2	38,7	7,4	41,3	0,9
Olaj gyártása	53,9	30,4	7,2	16,0	0,3	0,0
Tejtermék gyártása	44,1	14,6	13,6	4,4	11,3	0,3
Malomipari termék gyártása	55,7	13,0	21,8	7,8	10,6	2,6
Kenyér, friss pékáru gyártása	35,3	19,8	6,9	7,1	1,2	0,4
Tésztafélek gyártása	15,7	5,7	5,9	2,8	1,2	0,1
Tartósított lisztésáru gyártása	11,6	7,2	1,5	2,3	0,5	0,1
Haszonállat-eledel gyártása	45,1	20,7	13,6	5,4	4,8	0,7
Hobbiállat-eledel gyártása	6,9	4,0	0,0	1,8	0,9	0,3
Szőlőbor termelése	35,9	13,6	8,8	5,6	7,3	0,7
Egyéb élelmiszeripar	202,1	98,0	43,4	36,6	8,8	15,3
Összesen	750,6	303,8	201,6	126,5	94,9	23,7

Megjegyzés: Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutatói Osztályán

- Az élelmiszeripari társas vállalkozásoknál is a korlátolt felelősségű társaságok és a részvénytársaságok fennálló hitelállománya a legjelentősebb, részesedésük együttesen 99,5 százalék volt 2024. december 31-én. Legkisebb hitelállománnyal a közkereseti társaságok, a szövetkezetek, valamint a betéti társaságok rendelkeztek (78. ábra).

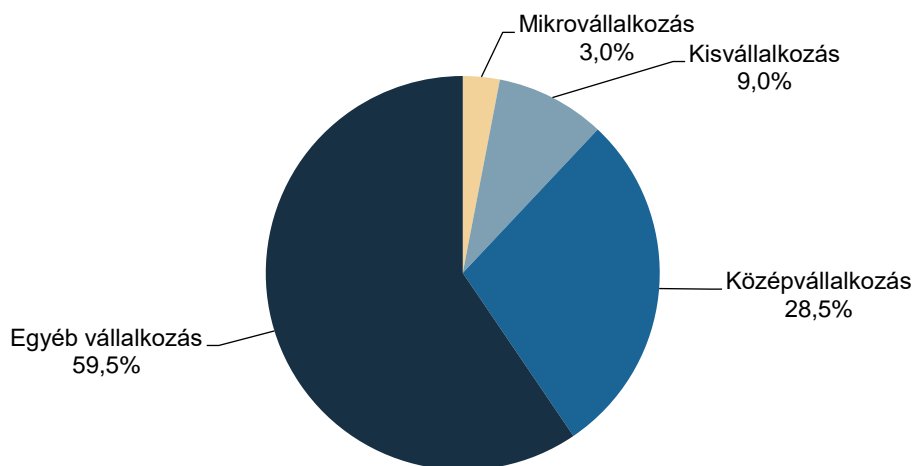
78. ábra: **Az élelmiszeripari társas vállalkozások hiteleinek több mint háromnegyedét a korlátolt felelősségű társaságok tudhatták magukénak 2024 negyedik negyedében**

Megjegyzés: Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutatói Osztályán

- Az élelmiszeripari társas vállalkozások hitelállományának több mint felét az egyéb vállalkozások adták, a mikro-, kis- és középvállalkozások hiteleinek aránya a teljes állományból 40,5 százalékot képviselt, ami 304,0 milliárd forintnak felelt meg (79. ábra).

79. ábra: **Az élelmiszeripari társas vállalkozások hiteleinek több mint fele az egyéb vállalkozásokat finanszírozta 2024 negyedik negyedében**

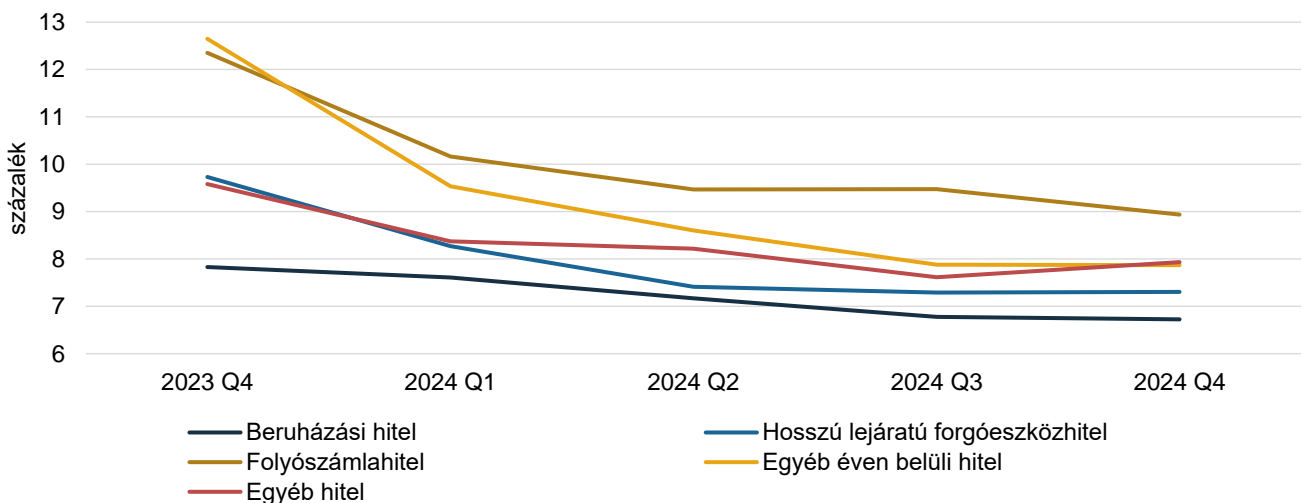
Megjegyzés: Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutatói Osztályán

Az élelmiszeripari hitelek kamatai

- A jegybanki alapkamat – a mezőgazdasági hitelek kamatai alfejezetben már bemutatott folyamatok és döntések hatására – fokozatosan csökkent, 13,0 százalékról (2023 Q4) 6,5 százalékra (2024 Q4) mérséklődött az előző év azonos időszakához képest.⁹
- Az élelmiszeriparban – a jegybanki alapkamatban bekövetkezett változások hatására – a piaci forinthitelek kamatai is kivétel nélkül csökkentek. A kamatszint mérséklődése mindegyik hiteltípus esetében alacsonyabb volt, mint a jegybanki alapkamat visszaesése. A legnagyobb csökkenés a rövid lejáratú hiteleknél történt, azon belül az egyéb éven belüli hiteleknél (–4,8 százalékponttal), majd ezt követték a folyószámlahitelek (–3,4 százalékponttal). A hosszú lejáratú hiteleknél és az egyéb hiteleknél a változás mértéke a hitelek jellegéből adódóan kisebb volt. A legkedvezőbb kamattal továbbra is a beruházási hitelek rendelkeztek. Figyelemreméltó azonban, hogy az egyéb éven belüli hitelek kamata csak 1,2 százalékponttal volt magasabb, mint a beruházási hiteleké 2024 negyedik negyedében (80. ábra).

80. ábra: **Az élelmiszeripari piaci forinthitelek kamatai minden hiteltípusban csökkentek a vizsgált időszakban**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az élelmiszeriparban a forinthitelekkel ellentétben a *devizahiteleknél* csak minimális módosulások történtek a kamatszintben az előző év azonos időszakához képest. Továbbra is a hosszú lejáratú forgóeszközhitel kamata volt a legmagasabb (4,6 százalék), ezt követte a folyószámlahitelek, egyéb hitelek és egyéb éven belüli hitelek kamata (előbbi kettő 4,3, utóbbi 4,2 százalék). Jelentős éven belüli ingadozás nem volt tapasztalható (6. melléklet).
- A piaci *beruházási és hosszú lejáratú forgóeszköz forinthitelek* kamatai közül a növényi, állati olaj gyártása és a takarmány gyártása területeken történtek a legnagyobb változások az előző év azonos időszakához képest (előbbinél –4,0 százalékpont, utóbbinál –3,3 százalékpont). Ugyanakkor a legmagasabb kamatot a gyümölcs-, zöldségfeldolgozásban tevékenykedőknek kellett fizetniük (7,9 százalék), a legalacsonyabbat a húsfeldolgozás alágazat szereplőinek (6,2 százalék) 2024 negyedik negyedévének végén (7. melléklet).

⁹ https://www.mnb.hu/Jegybanki_alapkamat_alakulasa

- Az élelmiszeripari piaci *beruházási és forgóeszköz devizahitelek* kamatai alágazati bontásban jellemzően mérséklődtek az előző év azonos időszakához képest. A legnagyobb csökkenés (–1,9 százalékpont) a malomipari termék, keményítő gyártása alágazatban volt tapasztalható, a legalacsonyabb devizahitel-kamat a növényi, állati olaj gyártása területen volt elérhető (2,1 százalék) 2024 negyedik negyedévének végén (8. melléklet).
- A piaci *rövid lejáratú forinthitelek* kamatainak csökkenése az alágazatokat tekintve nem érte el a jegybanki alapkamat csökkenésének mértékét (–6,5 százalékpont). A legnagyobb mértékben a tejfeldolgozás kamatai mérséklődtek (–5,9 százalékpont). A legkedvezőbb kamatkondíció (7,1 százalék) a növényi, állati olaj gyártása alágazat szereplőit érintette. A legmagasabb kamatszint (10,6 százalék) a gyümölcs-, zöldségfeldolgozás alágazatot jellemezte (9. melléklet).
- A piaci *rövid lejáratú devizahitelek* kamatai alágazati bontásban kivétel nélkül mérséklődtek a vizsgált időszakban. A legnagyobb csökkenés (–2,0 százalékpont) a malomipari, keményítő termék gyártása alágazatban történt. A legkedvezőbb rövid devizahitel kamatokat a pékáru, tésztafélék gyártása alágazat szereplői tudták igénybe venni (3,7 százalék) 2024 negyedik negyedévének végén. A legmagasabb kamatszint (5,1 százalék) a növényi, állati olaj gyártása alágazatot jellemezte (10. melléklet).

Az élelmiszeripari társas vállalkozások új hitelei

- Az élelmiszeripari társas vállalkozások 2024 negyedik negyedévében 72,6 milliárd forint összegű új hitelt vettek fel, ami 15,1 milliárd forinttal volt kevesebb az egy évvel korábbinál (11. táblázat).

11. táblázat: **Az élelmiszeripari társas vállalkozások új hiteleinek zöme egyéb éven belüli hitel volt 2024 negyedik negyedévében**

milliárd HUF

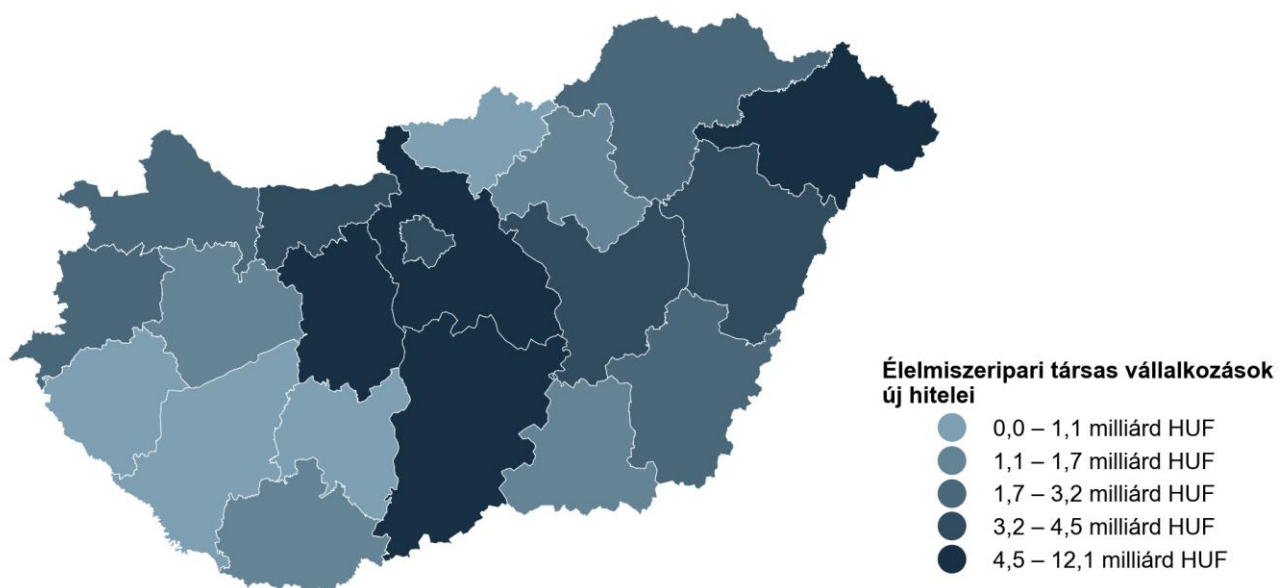
Szakágazat	Összesen	Beruházási hitelek	Hosszú lejáratú forgóeszközhitel	Folyószámla-hitelek	Egyéb éven belüli hitelek	Egyéb hitelek
Húsfeldolgozás, -tartósítás	3,4	0,3		0,3	2,8	0,0
Baromfi-húsfeldolgozás, -tartósítás	5,6	2,6	0,6	1,2	1,1	0,0
Hús-, baromfi-hús-készítmény gyártása	1,5	0,5		0,0	1,0	
Gyümölcs-, zöldséglé gyártása	2,3	0,1		0,2		2,1
Egyéb gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás	20,5	1,2	0,0	0,2	19,1	
Olaj gyártása	1,7	0,8	0,6		0,3	0,0
Tejtermék gyártása	11,9	0,6			11,3	0,0
Malomipari termék gyártása	5,6	0,2		0,4	4,0	1,0
Kenyér, friss pékáru gyártása	2,6	0,9	0,2	0,2	1,2	0,1
Tésztafélék gyártása	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0
Tartósított lisztesáru gyártása	0,6	0,3			0,3	0,0
Haszonállat-eledel gyártása	2,8			0,4	2,4	
Hobbiállat-eledel gyártása	2,5	1,4		0,2	0,9	
Szőlőbor termelése	1,3	0,8	0,2	0,2	0,2	0,0
Egyéb élelmiszeripar	10,0	4,5	0,5	0,5	4,3	0,1
Összesen	72,6	14,3	2,1	3,7	49,1	3,3

Megjegyzés: Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Beruházási céllal 14,3 milliárd forint új hitelösszeget folyósítottak 2024 negyedik negyedévében, amely 7,9 százalékos növekedést jelentett az egy évvel korábbi értékhez képest. A hosszú lejáratú forgóeszközhitelcsökkenése (–83,5 százalék, –10,7 milliárd forint) kiemelkedő volt ebben a negyedévben. Összességében véve az éven túli új hitelállomány 9,7 milliárd forinttal csökkent az előző év azonos időszakához képest. Az éven belüli hitelek emelkedtek (+6,4 milliárd forint). Ezen belül a folyószámlahitelek csökkentek (–9,9 milliárd forint), az egyéb éven belüli hitelek viszont jelentősen nőttek (+16,3 milliárd forinttal). Az egyéb hitelek visszaesése is számottevő volt (–11,8 milliárd forint). Az új hitelösszeg legnagyobb része (67,6 százalék) 2024 negyedik negyedévében egyéb éven belüli hitel volt. Emellett a beruházási hitelek (19,7 százalék) képviseltek még nagyobb hányadot, így az éven túli hitelek részesedése együttesen 22,6 százalékot tett ki, szemben a rövid lejáratú hitelállomány 72,8 százalékos részesedésével.
- Szakágazati viszonylatban a legkiemelkedőbb visszaesést az olaj gyártása területen figyelhettük meg, ahol az új hitelek értéke 5,8 milliárd forinttal volt kevesebb az előző évinél. Ennek legnagyobb részét a folyószámlahitelek visszaesése (–3,8 milliárd forint) okozta. Az egyéb élelmiszergyártás szakágazat új hitelei 5,6 milliárd forinttal csökkentek, a tejfeldolgozás új hiteleinél viszont 6,2 milliárd forintos növekedés volt tapasztalható a vizsgált időszakban. A többi szakágazatban csak kisebb változások történtek.
- Az új hitelek legnagyobb része, 28,3 százaléka a gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás szakágazatba került, döntően egyéb éven belüli hitel formájában. Jelentős volt még a tejtermék gyártása terület 16,4 százalékkal, valamint az egyéb élelmiszeripari szakágazat 13,8 százalékkal.
- A területi eloszlás alapján megfigyelhető, hogy az ország középső részén (Bács-Kiskun, Pest, Fejér vármegyékben) és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében lévő élelmiszeripari társas vállalkozások vették fel a legtöbb új hitelt 2024 negyedik negyedévében, 4,5 és 12,1 milliárd forint közötti értékben (81. ábra).

81. ábra: **Az ország középső részén és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében lévő élelmiszeripari társas vállalkozások vették fel a legtöbb új hitelt 2024 negyedik negyedévében**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az élelmiszeripari társas vállalkozások összességében 294,6 milliárd forint hitelösszeget vettek fel 2024-ben, ami 91,0 milliárd forinttal (23,6 százalékkal) volt kevesebb, mint egy évvel korábban (12. táblázat).
- Az alágazatok közül az egyéb élelmiszeripar területén és az egyéb gyümölcs-, zöldségfeldolgozás. -tartósítás szakágazatban volt a legnagyobb a változás: az új hitelek értéke mindkét esetben 22,1 milliárd forinttal maradt el az előző évitől. Ezt követte az olaj gyártása alágazat, amely új hiteleinek értéke 10,1 milliárd forinttal esett vissza. A malomipari termék gyártása területen 9,6 milliárd forintos volt a csökkenés mértéke. Kisebb mértékű, 7,4 milliárd forintos bővülés történt a tejtermék gyártása szakágazatban.

12. táblázat: **Az élelmiszeripari társas vállalkozások új hiteleinek 30,0 százalékát az egyéb gyümölcs-, zöldségfeldolgozás szakágazatba folyósították 2024-ben**

milliárd HUF

Szakágazat	Összesen	Beruházási hitelek	Hosszú lejáratú forgóeszközhitel	Folyószámlahitelek	Egyéb éven belüli hitelek	Egyéb hitelek
Húsfeldolgozás, -tartósítás	19,7	3,1	1,1	1,5	13,8	0,1
Baromfihús-feldolgozás, -tartósítás	18,3	4,6	2,1	8,1	3,5	0,1
Hús-, baromfihús-készítmény gyártása	4,4	1,4	0,6	0,1	2,3	0,0
Gyümölcs-, zöldséglé gyártása	2,6	0,2	0,0	0,3		2,1
Egyéb gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás	88,5	2,3	14,0	2,8	69,4	0,0
Olaj gyártása	3,5	0,9	0,8	0,2	1,6	0,0
Tejtermék gyártása	35,7	1,9	2,2	0,9	30,7	0,0
Malomipari termék gyártása	25,1	4,5	2,2	2,4	13,1	3,0
Kenyér, friss pékáru gyártása	9,1	2,6	1,1	1,6	3,6	0,2
Tésztafélék gyártása	5,7	0,1	4,1	0,2	1,2	0,0
Tartósított lisztesáru gyártása	2,6	1,3	0,0	0,1	1,1	0,0
Haszonállat-eledel gyártása	12,0	1,1	1,1	3,4	6,4	
Hobbiállat-eledel gyártása	8,1	2,5	0,0	0,6	5,0	0,0
Szőlőbor termelése	7,7	2,2	0,9	1,0	3,3	0,2
Egyéb élelmiszeripar	51,7	25,7	6,6	5,0	14,0	0,3
Összesen	294,6	54,5	36,8	28,1	169,1	6,1

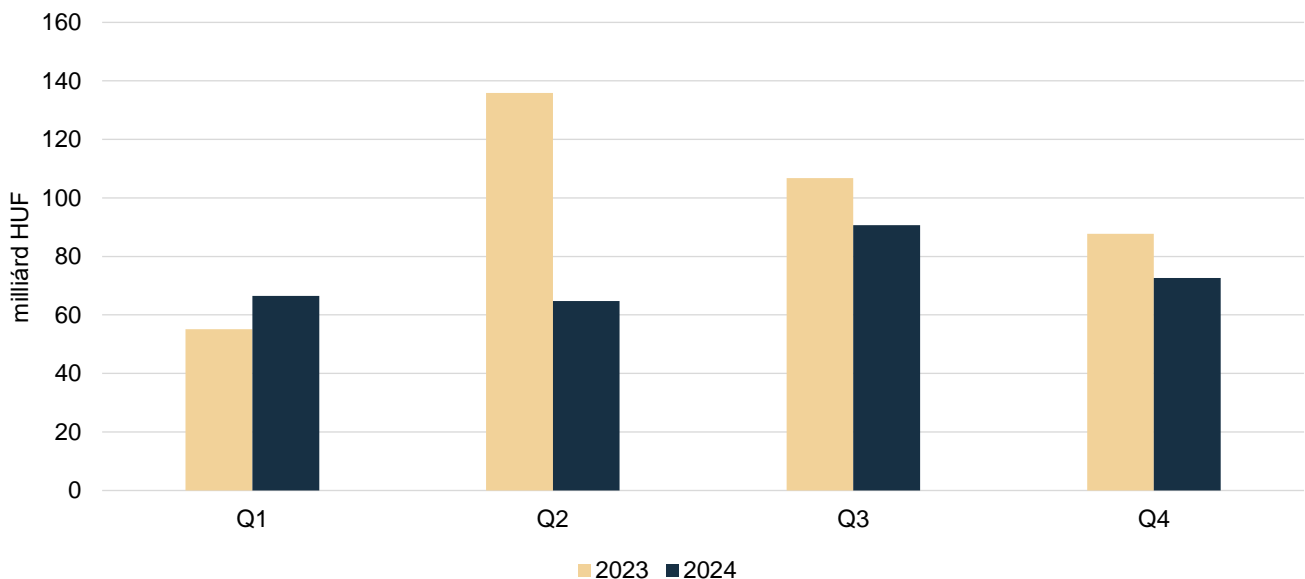
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A hitelcélok közül a hosszú lejáratú forgóeszközhitel, és a folyószámlahitelek és visszaesése volt jelentős. Előbbi 68,1 milliárd forinttal (64,9 százalékkal), utóbbi 32,0 milliárd forinttal (53,2 százalékkal) csökkent. Az egyéb hitelek 30,8 milliárd forinttal (83,4 százalékkal) estek vissza. Az egyéb éven belüli hitelek azonban jelentősen, 49,6 milliárd forinttal (+41,5 százalékkal) emelkedtek.
- A hosszú lejáratú forgóeszközhitel visszaesésének közel felét a malomipari termék gyártása (-17,3 milliárd forint) és az egyéb gyümölcs-, zöldségfeldolgozás (-14,0 milliárd forint) új hiteleinek csökkenése okozta. A folyószámlahitelek mérséklődése leginkább az egyéb élelmiszeripar, tejtermék gyártása, olaj gyártása területeken következett be (sorrendben: -7,0, -5,5 és -5,3 milliárd forinttal). Az egyéb hitelek visszaesése legnagyobb részben az egyéb gyümölcs-, zöldségfeldolgozás területén történt (-21,8 milliárd forinttal). Az egyéb éven belüli hitelek növekedésének több mint felét az egyéb gyümölcs-,

zöldségfeldolgozás és a tejtermék gyártása szakágazat új hiteleinek jelentős bővülése okozta (előbbi 28,1 milliárd forinttal, utóbbi 21,8 milliárd forinttal lett több).

- Az élelmiszeripari társas vállalkozások új hiteleinek 30,0 százaléka az egyéb gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, 17,5 százaléka az egyéb élelmiszeripar, 12,1 százaléka a tejtermék gyártása területekre érkezett. A többi alágazat részesedése az új hitelek értékéből nem érte el a 9,0 százalékot.
- Az élelmiszeripari társas vállalkozások által újonnan felvett hitelek értékének jóval több mint a fele (66,9 százaléka) rövid lejáratú hitel volt. Az egyéb éven belüli hitelek aránya önmagában 57,4 százalékot tett ki. A hosszú lejáratú hitelek aránya 33,1 százalék volt 2024-ben. Ezen belül a beruházási hitelek aránya kismértékben meghaladta a hosszú lejáratú forgóeszközhitel részesedését. Az egyéb hitelek állományon belüli aránya 2024-ben nem volt számottevő.
- Az élelmiszeripari társas vállalkozások hitelfelvételi aktivitása 2024-ben csak az első negyedévben haladta meg az előző év azonos időszakát. Ebben az évben a szegmens által újonnan felvett hitelek értéke összesen 91,0 milliárd forinttal volt kevesebb, mint egy évvel korábban. A tárgyév első felében összesen 59,8 milliárd forinttal, második felében pedig 31,2 milliárd forinttal kevesebb hitelösszeget vettek fel az élelmiszeripari ágazat szereplői 2023 azonos időszakához képest (82. ábra).

82. ábra: **Az élelmiszeripari társas vállalkozások 23,6 százalékkal kevesebb hitelt vettek fel 2024-ben, mint egy évvel korábban**

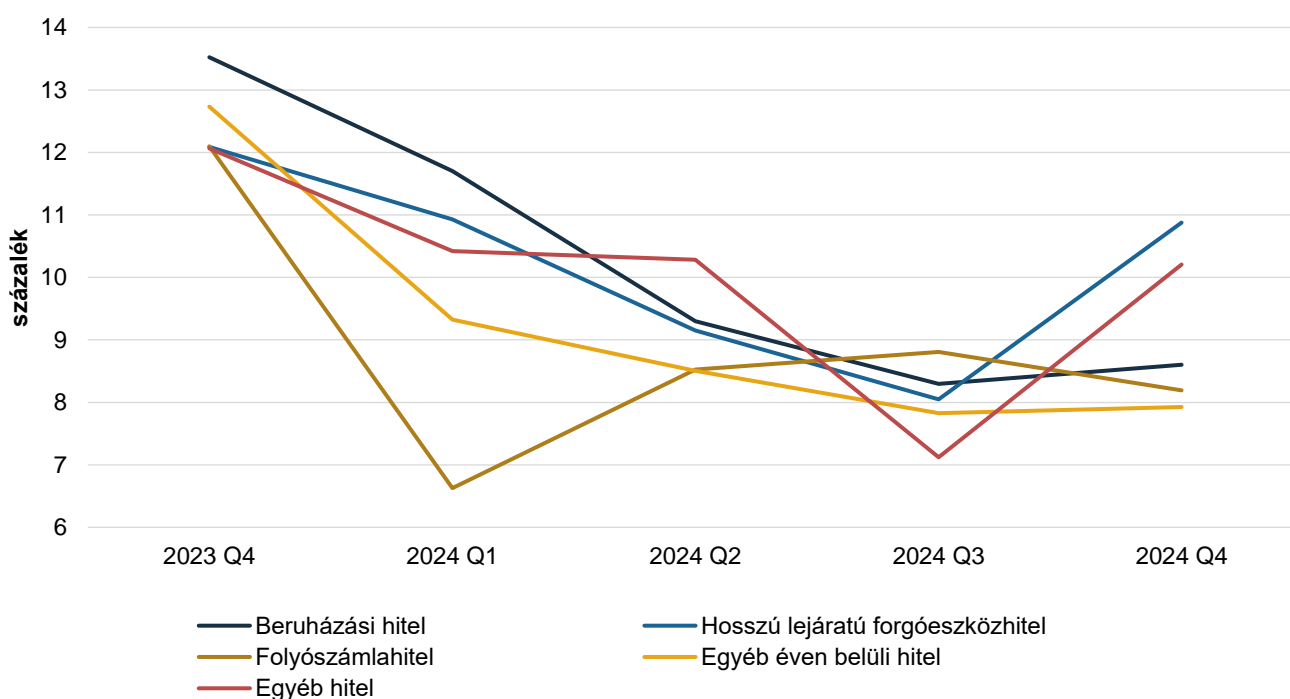
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Az új élelmiszeripari társas hitelek kamatai

- Az új élelmiszeripari társas hitelek kamatainak alakulásánál a piaci forinthitelek változását elemezzük az előző év azonos időszakához viszonyítva. A folyamatokat a hitelek jellege szerinti, alágazati és kkv-bontásban szemléljük.
- Az új élelmiszeripari piaci forinthitelek kamatai a hitel jellege szerinti bontásban – a jegybanki alapkamatban bekövetkezett változások hatására – kivétel nélkül csökkentek az előző év azonos időszakához képest. A legnagyobb csökkenés az új beruházási hiteleknél történt (–4,9 százalékponttal), majd ezt követték az egyéb éven belüli hitelek

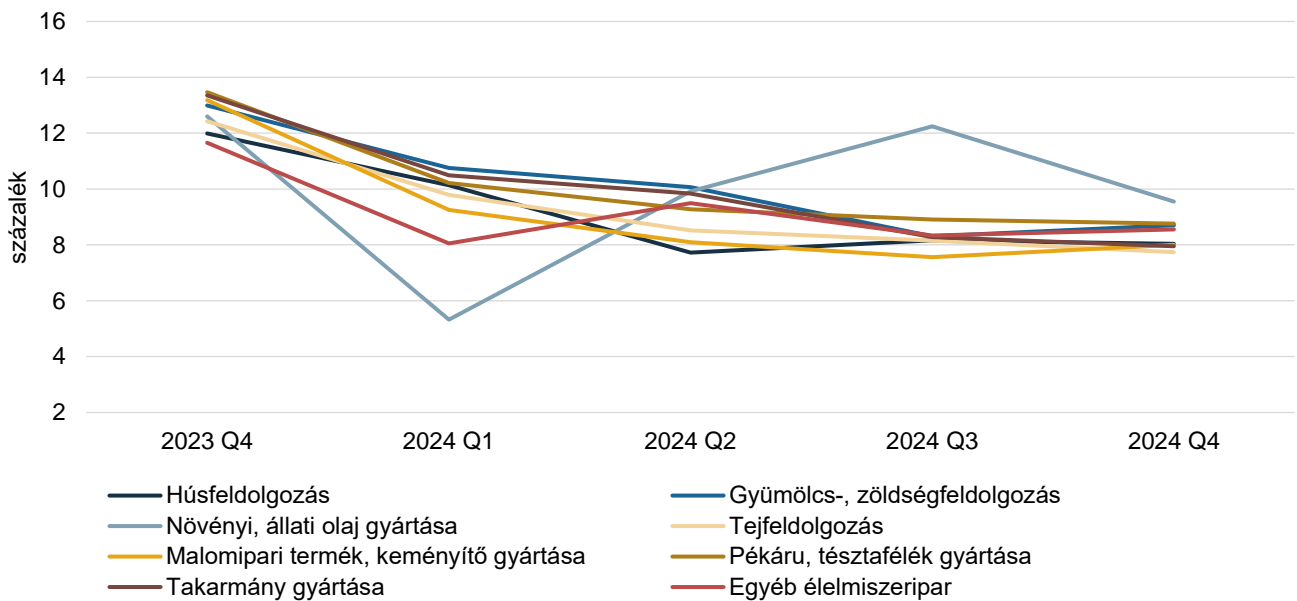
(−4,8 százalékponttal) és a folyószámlahitelek (−3,9 százalékponttal). Mindegyik hitel-típus esetében kisebb volt a mérséklődés, mint a jegybanki alapkamat csökkenése. Figyelemre méltó változás, hogy az új egyéb hitelek és az új hosszú lejáratú forgóeszköz-hitelek kamata az előző negyedévhez képest igen nagy mértékben változott, előbbi 3,1 százalékponttal, utóbbi 2,9 százalékponttal emelkedett. Így a tendenciák és az egyes hiteltípusok közötti kamatrészek is jelentősen módosultak. Az új piaci forinthitelek közül a legkedvezőbb kamatkondícióval az egyéb éven belüli hitelek (7,9 százalék), majd a folyószámlahitelek (8,2 százalék) rendelkeztek, viszont ez utóbbit alig haladta meg a beruházási hitelek kamata (8,6 százalék), amely jelentős beruházásösztönző intézkedésnek is tekinthető az élelmiszeripari szereplők számára (83. ábra).

83. ábra: **Az új élelmiszeripari piaci forinthitelek kamatainak alakulása hitel jellege szerinti bontásban**

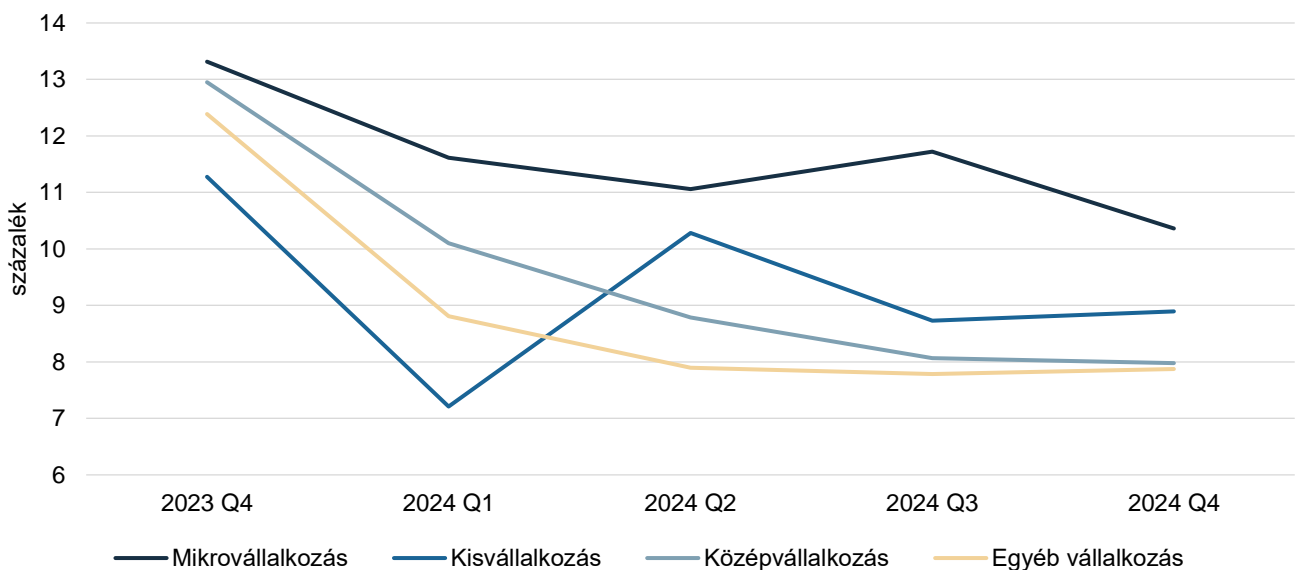
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az új élelmiszeripari piaci forinthitelek kamatai alágazati bontásban is kivétel nélkül csökkentek az előző év azonos időszakához képest. A legnagyobb csökkenés a takarmány gyártása területen és a malomipari termék, keményítő gyártása alágazatban történt, előbbinél 5,4 százalékponttal, utóbbinál 5,2 százalékponttal mérséklődött az új piaci forinthitelek kamata. A legkedvezőbb kamatkondícióval a tejfeldolgozás alágazat szereplői rendelkeztek (7,7 százalék), majd ezt követte a húsfeldolgozás, a malomipari termék gyártása és a takarmány gyártása terület (egyformán 8,0 százalék kamattal) 2024 negyedik negyedévében. A legmagasabb kamattal (9,6 százalék) és egyben a legnagyobb éven belüli ingadozással a növényi, állati olaj gyártása alágazat szereplői szembesültek (84. ábra).

84. ábra: **Az új élelmiszeripari piaci forinthitelek kamatainak alakulása alágazati bontásban**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az új élelmiszeripari piaci forinthitelek kamatai kvv bontásban is kivétel nélkül csökkentek az előző év azonos időszakához képest. A legnagyobb csökkenés a középvállalkozásokat érintette 5,0 százalékponttal, ezt követte az egyéb vállalkozások hitelkamatainak mérséklődése 4,5 százalékponttal. Ennek következtében a legkedvezőbb kamatkondícióval (7,9 százalék) az egyéb vállalkozások rendelkeztek 2024 negyedik negyedében. A legnagyobb évközi ingadozás a kisvállalkozásoknál történt. A legmagasabb kamatszint (10,9 százalék) továbbra is a mikrovállalkozásoknál volt tapasztalható (85. ábra).

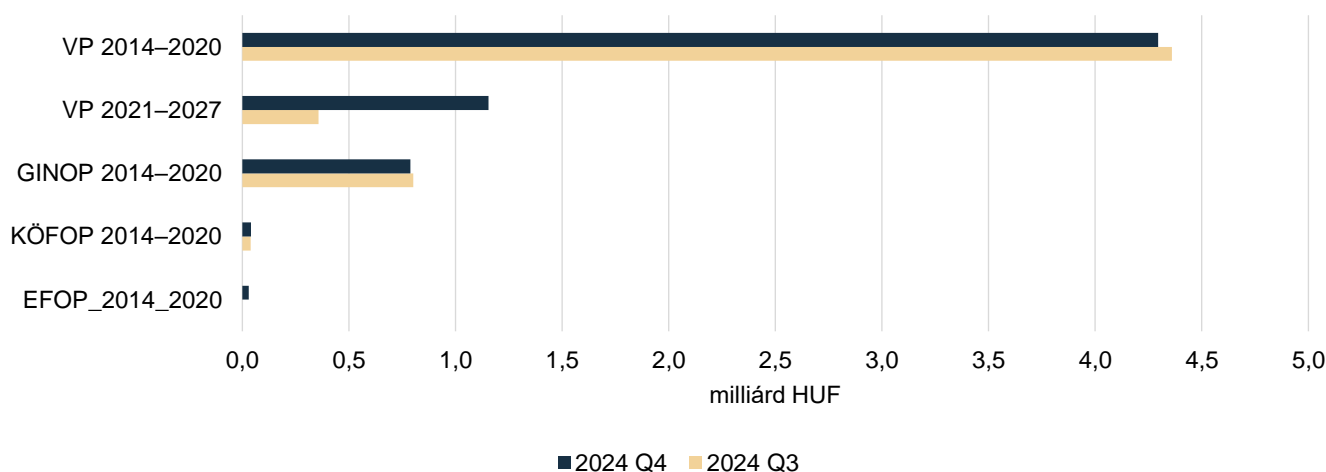
85. ábra: **Az új élelmiszeripari piaci forinthitelek kamatainak alakulása kvv bontásban**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Agrártámogatásokhoz kapcsolódó hitelezés az élelmiszeriparban

- Az MNB HITREG adatgyűjtése lehetőséget biztosít arra is, hogy az agrárgazdasági hitelállományon belül a támogatásokhoz kapcsolódó hitelezést is bemutassuk.
- Az élelmiszeripari egyéni és társas vállalkozások operatív programokhoz kapcsolódó hitelállománya 5,6 milliárd forintról (2024 Q3) 6,3 milliárd forintra (2024 Q4) bővült az előző év azonos időszakához képest (86. ábra).

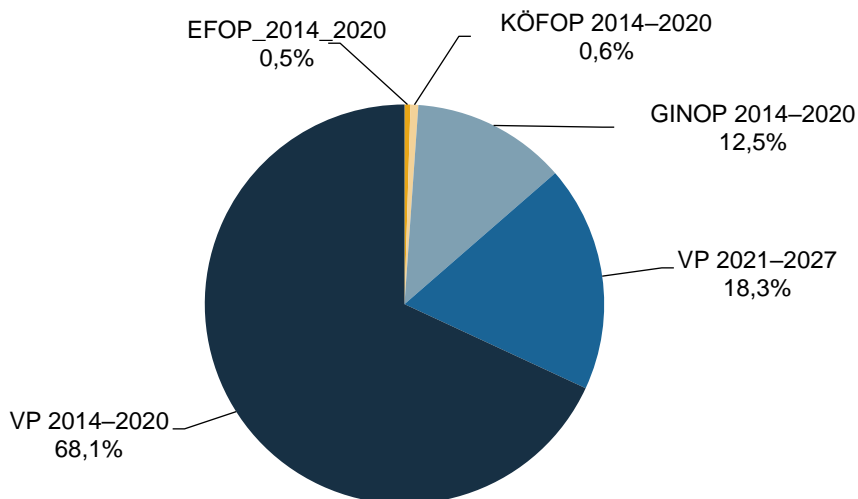
86. ábra: **Az élelmiszeripar Vidékfejlesztési Programokhoz kapcsolódó hitelállománya tovább nőtt 2024 negyedik negyedévében**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A szóban forgó hitelállományon belül a Vidékfejlesztési Programokhoz, azon belül is a 2014–2020-as időszakihoz tartozó állomány volt a meghatározó (68,1 százalék) 2024 negyedik negyedévében is. Ezt követte a Vidékfejlesztési Program (VP) 2021–2027 intézkedéseire folyósított hitelösszegek aránya 18,3 százalékkal (87. ábra).

87. ábra: **Az élelmiszeripar operatív programokhoz kapcsolódó hitelállományában a Vidékfejlesztési Program 2014–2020 volt a meghatározó 2024 negyedik negyedévében is**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

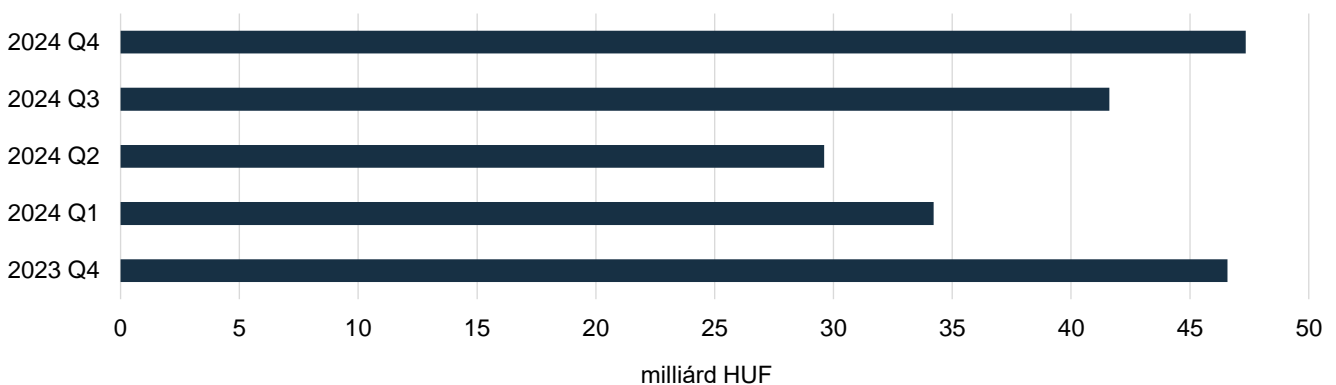

- A támogatások előfinanszírozásához biztosított hitelösszeg a teljes agrárgazdasági hitelállomány 1,0 százaléka (17,1 milliárd forint) volt 2024 negyedik negyedévében. Ezen belül az élelmiszeripari támogatások előfinanszírozására 4,8 milliárd forintot folyósítottak 2024 negyedik negyedévében.

Factoring ügyletek az élelmiszeriparban

- Az **élelmiszeriparban** nagyobb éven belüli ingadozások mellett, 1,7 százalékkal emelkedett a faktorált állomány az előző év azonos időszakához képest. Az állomány értéke 47,4 milliárd forintot ért el 2024 negyedik negyedévében (88. ábra).

88. ábra: **Az élelmiszeriparban a faktorált állomány kismértékben nőtt az előző év azonos időszakához képest**

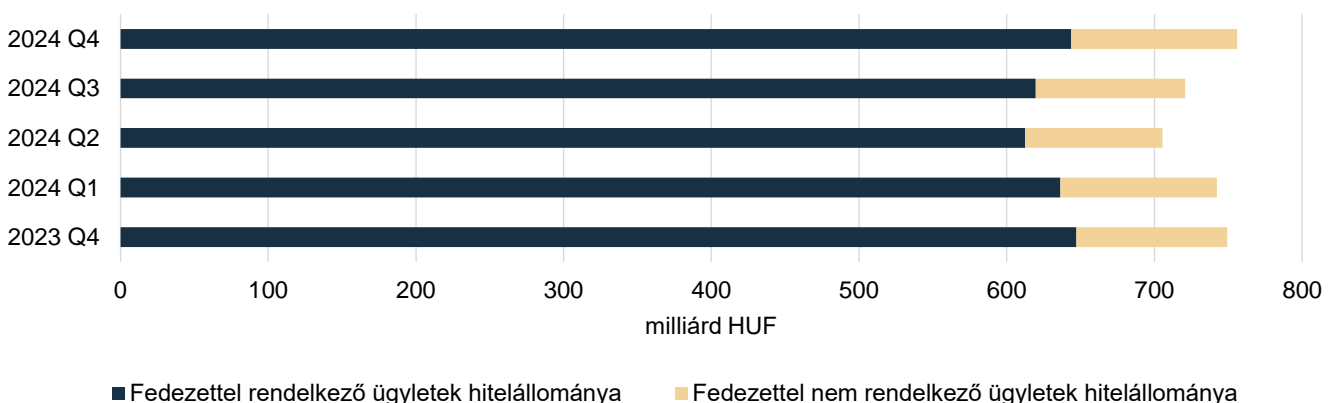

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Fedezetek alakulása az élelmiszeriparban

- Az **élelmiszeripar** 756,0 milliárd forintos (2024 Q4) teljes hitelállományán belül a fedezettel rendelkező ügyletek 643,8 milliárd forintot (85,2 százalék) tettek ki 2024 negyedik negyedévének végén, ami 1,2 százalékpontos mérséklődést jelentett az előző év azonos időszakához képest (89. ábra).

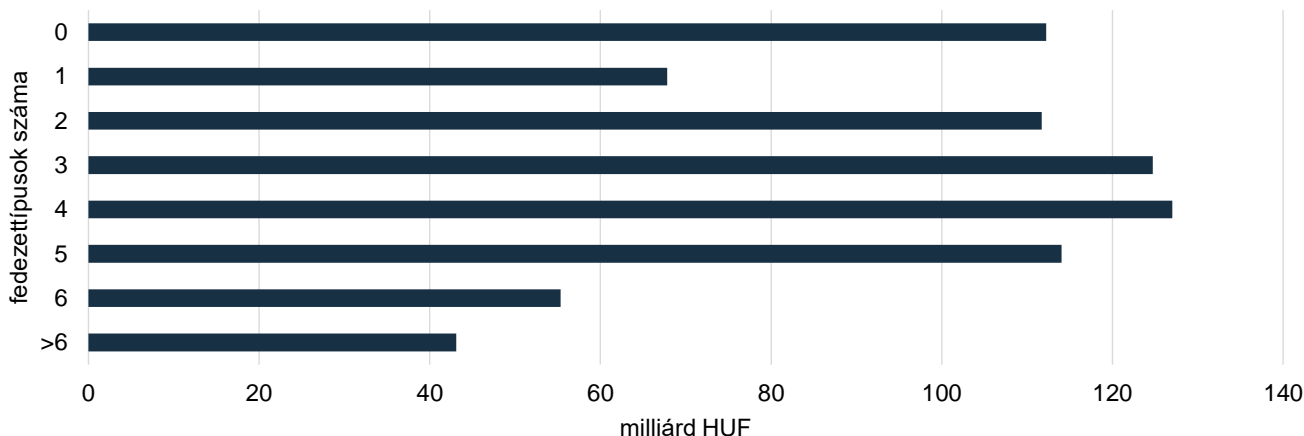
89. ábra: **Az élelmiszeriparban a fedezettel rendelkező ügyletek részesedése csökkent az előző év azonos időszakához képest**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az élelmiszeriparban a teljes hitelállományon belül a legnagyobb részesedéssel (16,8 százalék, 127,0 milliárd forint) a 4 fedezettípussal bíró ügyletek állománya rendelkezett 2024 negyedik negyedévében. Ezt követte 16,5 százalékos aránnyal (124,7 milliárd forint) a 3 fedezettípust magában foglaló ügyletek értéke (90. ábra).

90. ábra: **Az élelmiszeripar hitelállományának alakulása a fedezettípusok száma szerint**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A hitelállomány nagysága szerint a tíz legjelentősebb fedezet közül az egyéb nem dologi biztosítékok képviselték a legnagyobb hányadot, az élelmiszeripar hitelállományának 39,1 százalékát (295,5 milliárd forint). Ezt követték az egyéb dologi biztosítékok (35,1 százalék, 265,5 milliárd forint), majd az irodák és kereskedelmi helyiségek (34,9 százalék, 263,9 milliárd forint) (91. ábra). Egy hitelügylet mögött természetesen több fedezettípus is állhat, a fentiekben bemutatott ábra szerint.

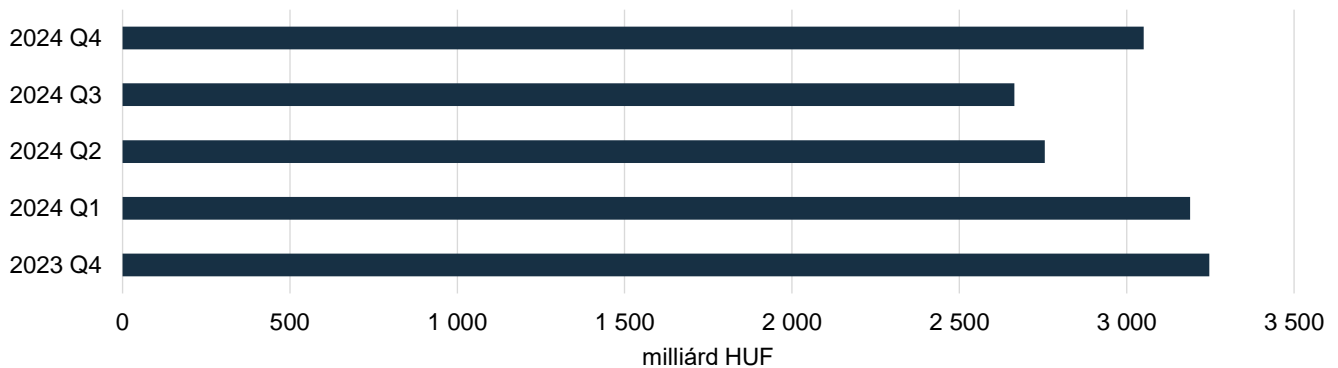
91. ábra: **A tíz legjelentősebb fedezet az élelmiszeriparban a hitelállomány nagysága szerint**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az élelmiszeripari hitelállomány fedezeteinek összesített aktuális hitelbiztosítéki értéke 3050,7 milliárd forintra (–6,1 százalékkal) csökkent 2024 negyedik negyedévében, az előző év azonos időszakához képest (92. ábra).

92. ábra: **Az élelmiszeripari hitelállomány fedezeteinek összesített aktuális hitelbiztosítéki értéke több mint 5 százalékkal csökkent az előző év azonos időszakához képest**

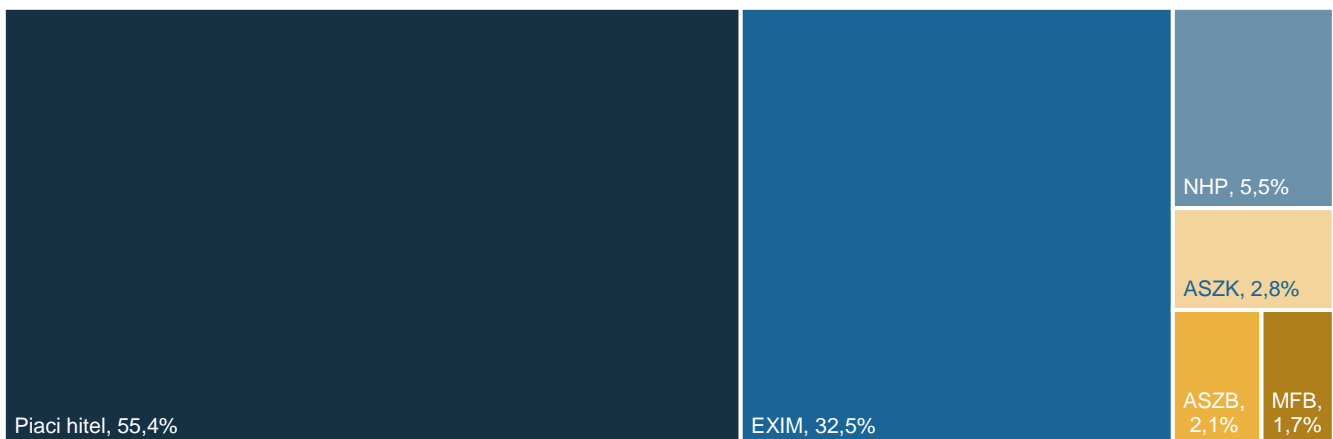

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Kedvezményes finanszírozás az élelmiszeriparban

- Ahogy azt a Kedvezményes finanszírozás az agrárgazdaságban című alfejezetben bemutattuk, az élelmiszeripari vállalkozások elsősorban az Eximbank által nyújtott konstrukciók – úgymint a Baross Gábor Újraiparosítási Hitelprogram 2024 és a Jövő Exportőrei Piaci Regionális Beruházási Hitel –, valamint az Agrár Széchenyi Kártya folyószámlahitel és az Agrár Széchenyi Beruházási Hitel keretében jutottak kedvezményes finanszírozáshoz 2024-ben.
- Az élelmiszeriparban tevékenykedő vállalkozások hitelállományának közel fele, 44,6 százaléka kedvezményes hitel volt 2024 negyedik negyedévében, azon belül is az Eximbank által finanszírozott hitelek fennálló állománya volt meghatározó (93. ábra).

93. ábra: **Az élelmiszeripari hitelek közel 50 százaléka kedvezményes hitel volt 2024. december 31-én**

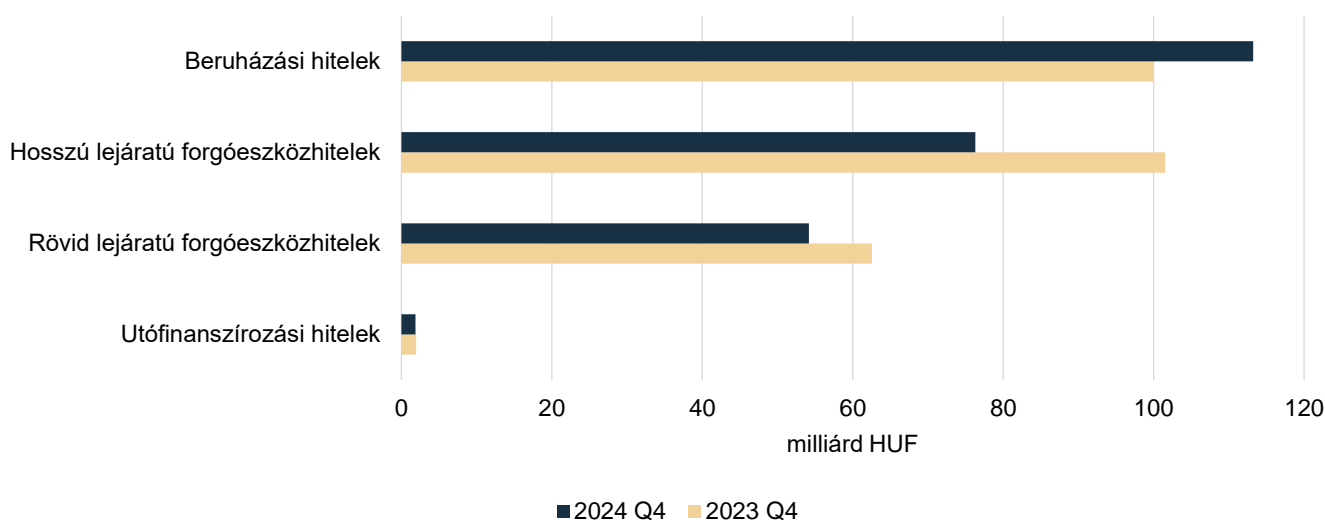
Megjegyzés: Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.

Forrás: MNB-, MNB HITREG-, MFB-, KAVOSZ-adatok és az Eximbank adatai alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

EXIM-konstrukciók

- Az Eximbank által az élelmiszeripar részére nyújtott exportösztönző hitelek összege 7,7 százalékkal csökkent, 245,5 milliárd forintra mérséklődött az egy évvel korábbi azonos negyedévhez viszonyítva (94. ábra). A változáshoz a rövid és a hosszú lejáratú forgóeszközhitel járultak hozzá legnagyobb mértékben: előbbi állománya 13,4 százalékkal (–8,4 milliárd forint), utóbbié 24,9 százalékkal (–25,2 milliárd forint) esett vissza egy év alatt. A beruházási hitelek viszont 13,3 százalékkal (+13,3 milliárd forinttal) bővültek.

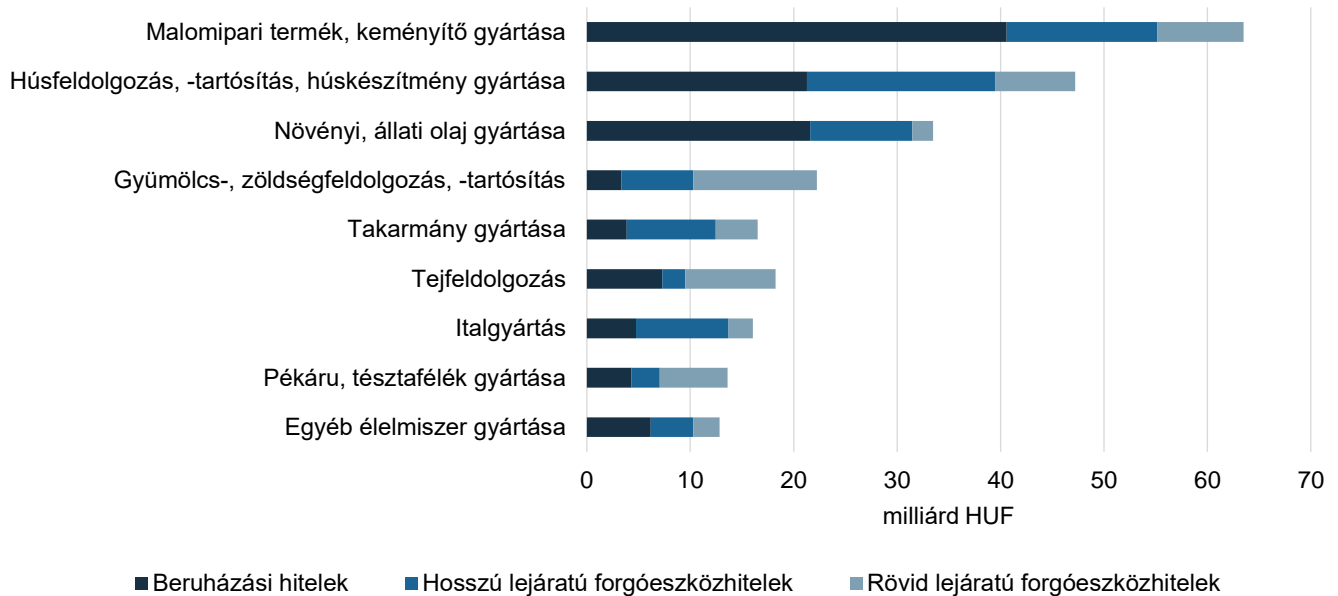
94. ábra: **Az Eximbank élelmiszeripari hitelei közül a forgóeszközhitel, azon belül is a hosszú lejáratúak csökkentek leginkább 2024 negyedik negyedévében**

Forrás: Az Eximbank adatai alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az élelmiszeripar exportösztönző hiteleinek közel felét, 45,1 százalékát továbbra is a malomipari termék, keményítő gyártása, valamint a húsfeldolgozással foglalkozó alágazatok tudhatták magukénak. Ez az arány az előző év azonos időszakában 3,1 százalékponttal volt magasabb.
- A szegmensek közül a malomipari termék, keményítő gyártása alágazat önmagában az összes felvett hitel 25,9 százalékát adta, a húsfeldolgozással foglalkozó alágazatok pedig összesen a hitelállomány 19,2 százalékát képviselték. A többi al- és szakágazat hiteleinek értéke együttesen 134,8 milliárd forint volt a vizsgált időszakban (95. ábra).

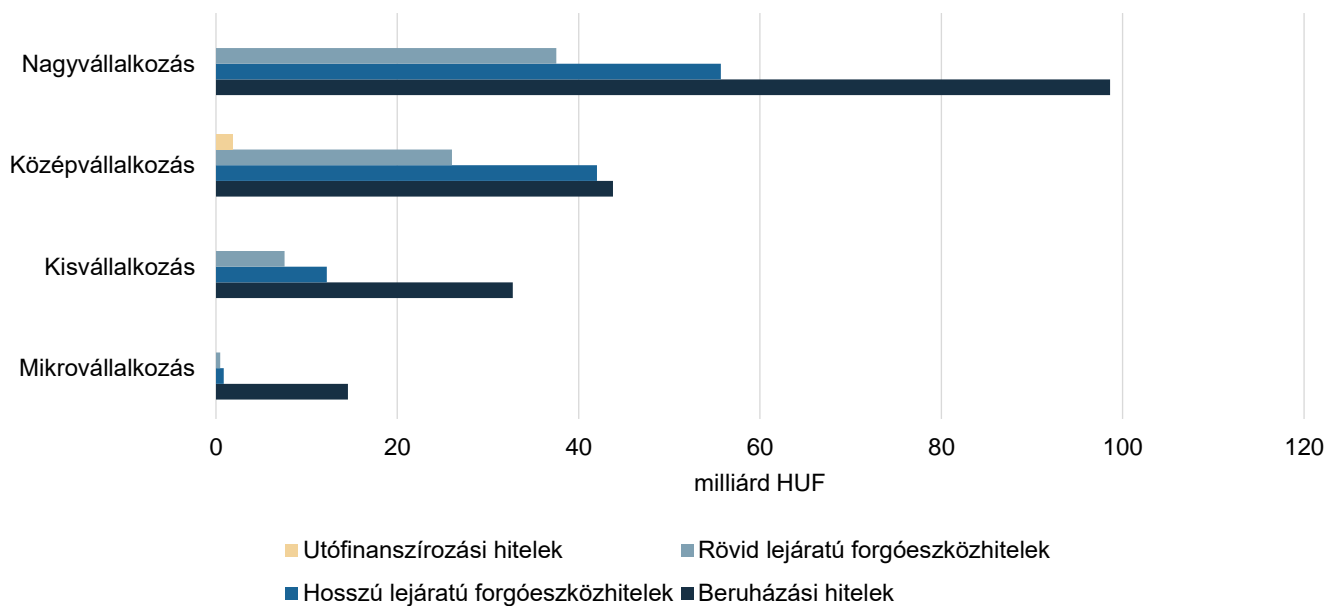
95. ábra: **Az Eximbank élelmiszeripari hiteleit főként a malomipar és a húsfeldolgozás szereplői vették igénybe 2024 negyedik negyedévében is**

Megjegyzés: Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.
Forrás: Az Eximbank adatai alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az EXIM exportösztönző hiteleinek túlnyomó többségét (81,7 százalékát) továbbra is a nagy- és középvállalkozások vették igénybe, ami együttesen 305,5 milliárd forintot jelentett (96. ábra).

96. ábra: **Az Eximbank exportösztönző hiteleit főként a nagyvállalkozások vették igénybe hosszú lejáratú hitel formájában 2024 negyedik negyedévében**

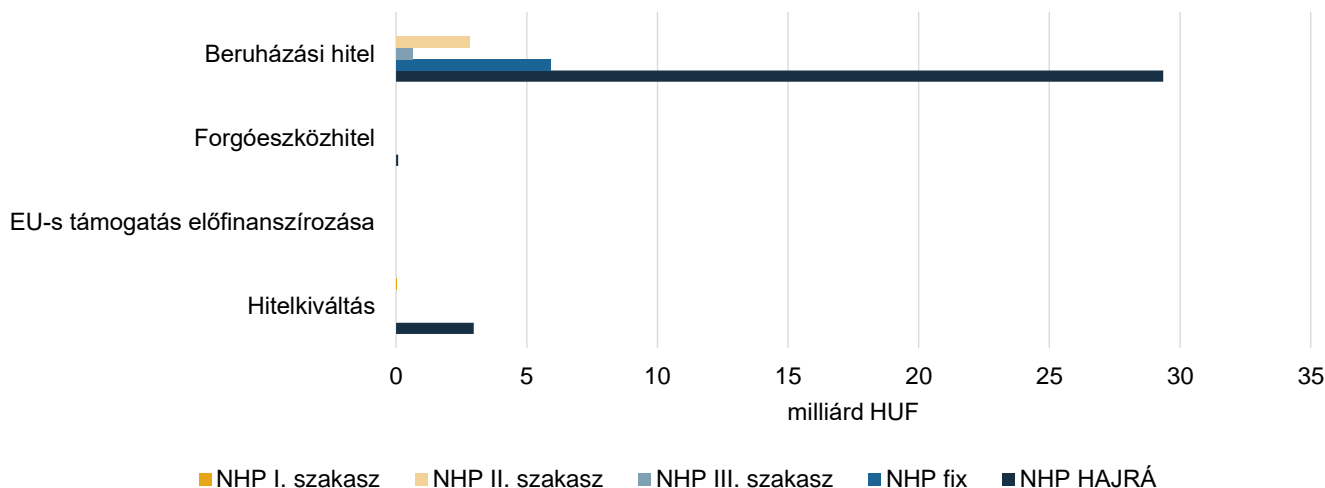
Megjegyzés: Az Eximbank által finanszírozott exportösztönző hitelek állománya a mezőgazdasági ágazat hitelállományát is tartalmazza. Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.
Forrás: Az Eximbank adatai alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Lejárati idő szerint hasonló struktúra figyelhető meg a nagy- és középvállalkozások hitelállományában. A hosszú lejáratú (éven túli) hitelek továbbra is 75 százalék feletti részarányt képviseltek mindkét esetben.
- A nagyvállalkozások exportösztönző hitelein belül a beruházási hitelek (+7,8 milliárd forinttal) nőttek, a hosszú (–21,7 milliárd forint) és a rövid lejáratú forgóeszköz-hitelek (–8,0 milliárd forint) csökkentek. A beruházási hitelek és a hosszú lejáratú forgóeszköz-hitelek összege és aránya (előbbi 98,6 milliárd forint, 51,4 százalék, utóbbi 55,7 milliárd forint, 29,0 százalék) továbbra is meghatározó maradt. A szóban forgó szegmens rövid lejáratú forgóeszköz-hiteleinek aránya 19,6 százalék volt.
- A középvállalkozásoknál kizárólag a beruházási hitelek állománya bővült (+3,0 milliárd forinttal), azonban a hosszú lejáratú forgóeszköz-hitelek értéke és aránya (42,0 milliárd forint, 37,0 százalék) így is kiemelkedő maradt 2024 negyedik negyedévében is.
- Az éven túli hitelek domináltak a mikro- és kisvállalkozásoknál is, ezen belül a beruházási hitelek aránya volt magas. A mikrovállalkozások esetében a hosszú lejáratú hitelek aránya 97,0 százalékot, a kisvállalkozások esetében 85,6 százalékot tett ki a hitelállomány egészéből.

Növekedési Hitelprogram

- Az élelmiszeripar fennálló hitelállománya az NHP-konstrukciókhoz kapcsolódóan 41,8 milliárd forint volt 2024 negyedik negyedévében. A fennálló hitelállomány 77,6 százalékát, 32,4 milliárd forintot az NHP Hajrá! keretében folyósították, javarészt (90,6 százalékban) beruházási hitel formájában. A hitelkiváltás részesedése 9,2 százalék volt (97. ábra).

97. ábra: **Az NHP Hajrá! élelmiszeripari hitelei elsősorban beruházásokat finanszíroztak 2024 negyedik negyedévében**

Megjegyzés: Az ágazati adat nem tartalmazza az egyéni vállalkozókat, az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.
 Forrás: MNB-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az NHP keretében a garanciaszervezetek által biztosított, az élelmiszeriparba kihelyezett hitelállomány 47,4 százalékkal volt kevesebb az előző év azonos időszakánál, ezáltal 3,0 milliárd forintot tett ki 2024. december 31-én. Az állomány 93,1 százalékát az NHP Hajrá!-hoz kapcsolódóan folyósították az ágazatban tevékenykedők számára (13. táblázat).

13. táblázat: **A Növekedési Hitelprogram garantált hitelállományának alakulása az élelmiszeriparban 2020 és 2024 negyedik negyedévének vége között**

milliárd HUF

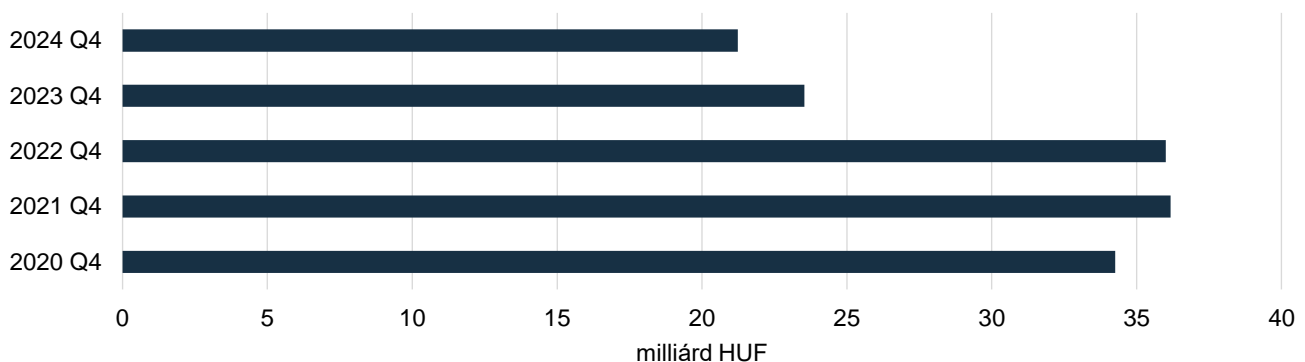
Időszak		Élelmiszeripar			
		I. pillér	II. pillér	NHP fix	NHP Hajrá!
2020	Q1	3,9	0,1	1,6	–
	Q2	3,8	0,1	2,0	–
	Q3	3,8	0,4	–	1,1
	Q4	2,0	0,4	–	3,9
2021	Q1	1,5	0,3	–	6,0
	Q2	1,5	0,4	–	7,8
	Q3	1,5	0,3	–	8,8
	Q4	1,3	0,3	–	8,5
2022	Q1	1,3	0,3	–	8,7
	Q2	1,2	0,3	–	8,1
	Q3	1,0	0,3	–	8,3
	Q4	1,0	0,4	–	8,0
2023	Q1	0,9	0,3	–	7,6
	Q2	0,7	0,2	–	6,1
	Q3	0,7	0,0	0,0	5,5
	Q4	0,4	0,1	0,0	5,2
2024	Q1	0,3	0,0	0,0	4,5
	Q2	0,3	0,0	0,0	3,2
	Q3	0,2	0,0	0,0	3,0
	Q4	0,2	0,0	0,0	2,8

Megjegyzés: Az NHP II. szakaszában hitelkiváltásra a II. pillér ad lehetőséget.

Forrás: AVHGA- és Garantiqa-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Agrár Széchenyi Kártya folyószámlahitel

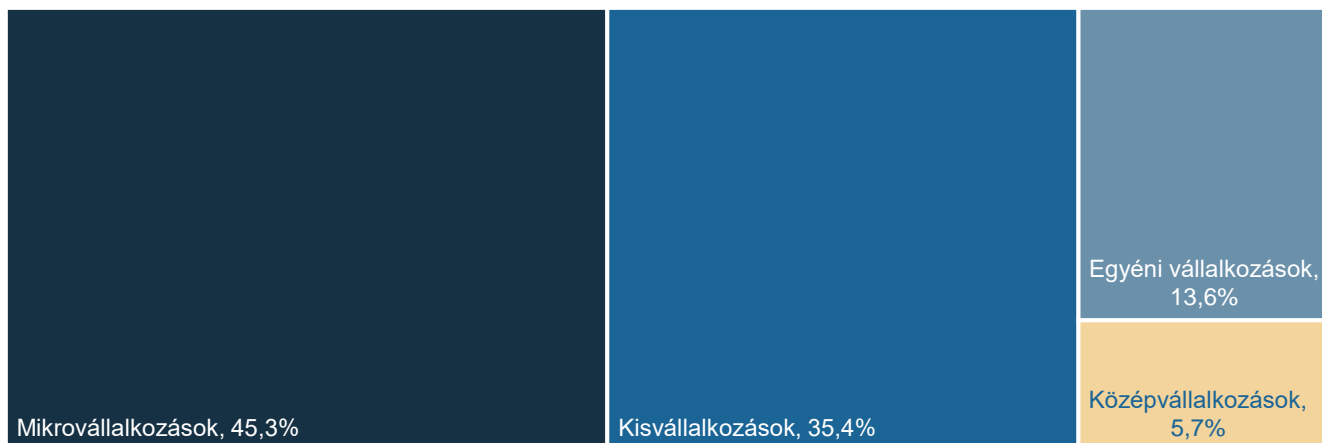
- Az élelmiszeripar ASZK folyószámla-hitelkeretének összege 9,8 százalékkal 21,2 milliárd forintra mérséklődött 2024 negyedik negyedévének végére (98. ábra).

98. ábra: **Az élelmiszeripar ASZK folyószámla-hitelkeretének korábbi növekedése csökkenésbe váltott, amely folytatódott 2024 negyedik negyedévében is**

Forrás: KAVOSZ-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az élelmiszeripar ASZK folyószámla-hitelkeret összegének zöme a társas vállalkozásokhoz köthető, a 21,2 milliárd forintos hitelállományból 18,3 milliárd forintot tudhattak magukénak 2024. december 31-én. Azon belül is a mikrovállalkozások rendelkeztek a legnagyobb hitelállománnyal (99. ábra).

99. ábra: **Az élelmiszeripar ASZK folyószámla-hitelkeret összegének közel felét mikrovállalkozások igényelték 2024. december 31-ig**

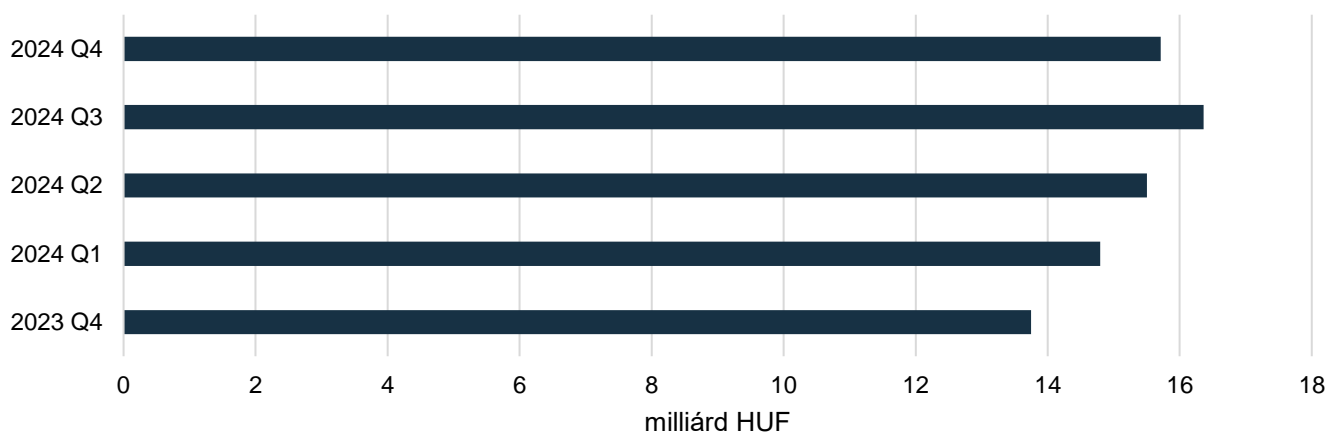

Megjegyzés: Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.
 Forrás: KAVOSZ-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Agrár Széchenyi Beruházási Hitel

- Az ASZK folyószámla-hitelkeret mellett az Agrár Széchenyi Beruházási Hitel keretében is kedvezményes hitelhez juthattak az élelmiszeripari vállalkozások. Az ágazat fennálló állománya a szóban forgó hitelkonstrukcióhoz kapcsolódóan 15,7 milliárd forint volt 2024. december 31-én, ami 14,3 százalékkal, 2,0 milliárd forinttal haladta meg a 2023. évit (100. ábra).

100. ábra: **Az élelmiszeripari vállalkozások ASZB hiteleinek fennálló állománya 14,3 százalékkal nőtt egy év alatt**

Forrás: KAVOSZ-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

MFB-hitelprogramok

- Az élelmiszeripari ágazatba kihelyezett kedvezményes MFB-hitelek fennálló állománya 2024. december 31-én 12,8 milliárd forintot tett ki, amely összeg 0,8 milliárd forinttal volt kevesebb az előző év azonos időszaki értékénél (14. táblázat).
- A hitelösszeget szinte teljes egészében a társas vállalkozások igényelték, amelyek körében a nagyvállalkozások bírtak meghatározó részesedéssel (89,3 százalék).

14. táblázat: **Az MFB élelmiszeripari hitelei elsősorban a nagyvállalkozásokat finanszírozták 2024 negyedik negyedévében**

milliárd HUF

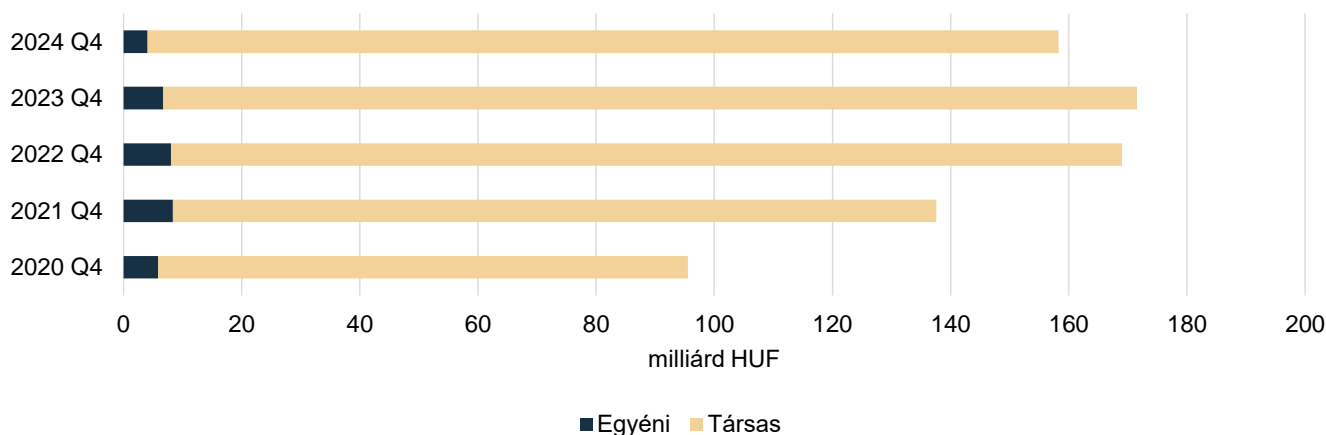
Megnevezés	Hitelek értéke
Egyéni gazdaságok	
Társas vállalkozások	9,7
ebből	
mikrovállalkozás	0,2
kisvállalkozás	0,0
középvállalkozás	0,8
nagyvállalkozás	8,7
nem ismert	3,1
Összesen	12,8

Megjegyzés: Az adatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik.
 Forrás: MFB-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Garantált hitelek állománya az élelmiszeriparban

- A mezőgazdasághoz hasonlóan az élelmiszeripar garantált hitelállományában is dinamikus emelkedés volt megfigyelhető az elmúlt négy évben. A változás iránya 2024 negyedik negyedévében megfordult: a garantált hitelek összege 7,7 százalékkal 158,3 milliárd forintra csökkent az egy évvel korábbihoz képest (101. ábra).

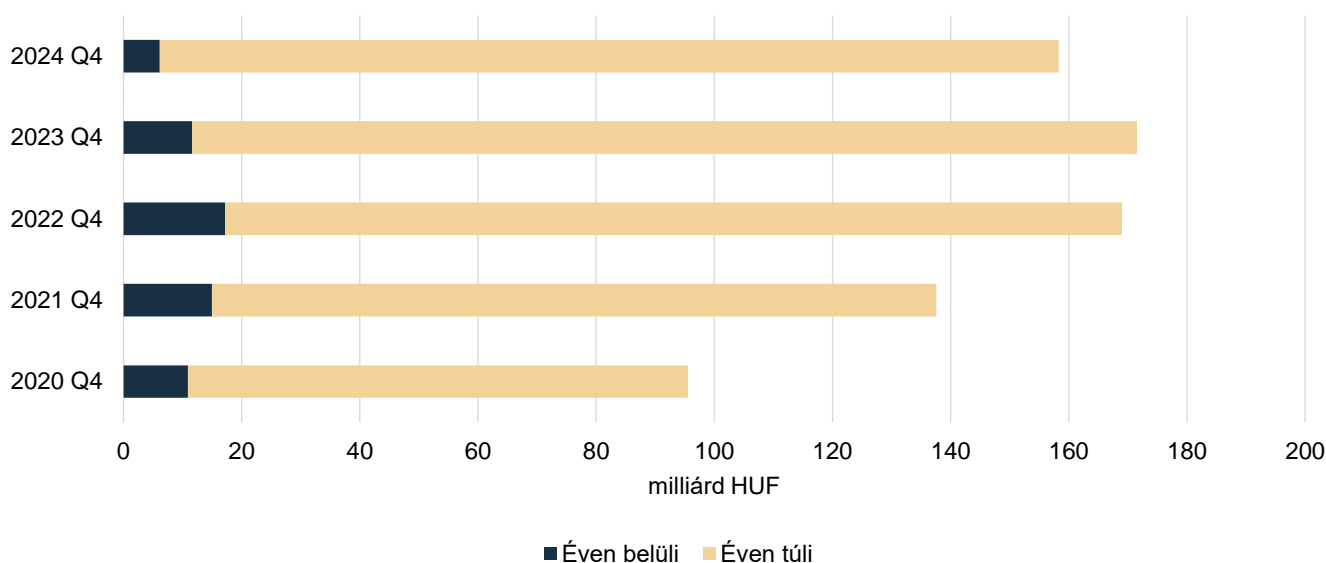
101. ábra: **Az élelmiszeripari társas vállalkozások garantált hitelállománya mérséklődött 2024 negyedik negyedévében**

Megjegyzés: A feltüntetett adatok a teljes hitelállományt szemléltetik, nem csak a garantált részt. A garanciavállalás mértéke 74,1–75,4 százalék volt 2024 negyedik negyedévének végén.
 Forrás: AVHGA-, Garantiqa-adatok és az Eximbank adatai alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az egyéni gazdaságok garantált hitelállománya csökkent nagyobb ütemben, 39,6 százalékkal, miközben a társas vállalkozásoké 6,4 százalékkal mérséklődött, ugyanakkor előbbi visszaesése értékben kevesebb (–2,7 milliárd forint) volt, mint az utóbbié (–10,6 milliárd forint). Mindezek eredményeképpen az egyéni gazdaságok garantált hiteleinek értéke 4,1 milliárd forintra, a társas vállalkozásoké pedig 154,2 milliárd forintra csökkent egy év alatt.
- Az élelmiszeripari vállalkozások garantált hitelállományában az éven belüli és éven túli hitelek eltérő mértékben változtak. Az éven belüli hitelek állománya 47,3 százalékkal 6,1 milliárd forintra mérséklődött. Az éven túli garantált hitelek értéke 4,9 százalékkal 152,2 milliárd forintra csökkent a vizsgált időszakban (102. ábra).

102. ábra: **Az élelmiszeripar garantált hiteleinek mérséklődése leginkább az éven túli hiteleknek volt tulajdonítható 2024 negyedik negyedévében**

Megjegyzés: A feltüntetett adatok a teljes hitelállományt szemléltetik, nem csak a garantált részt. A garanciavállalás mértéke 74,1–75,4 százalék volt 2024 negyedik negyedévének végén.

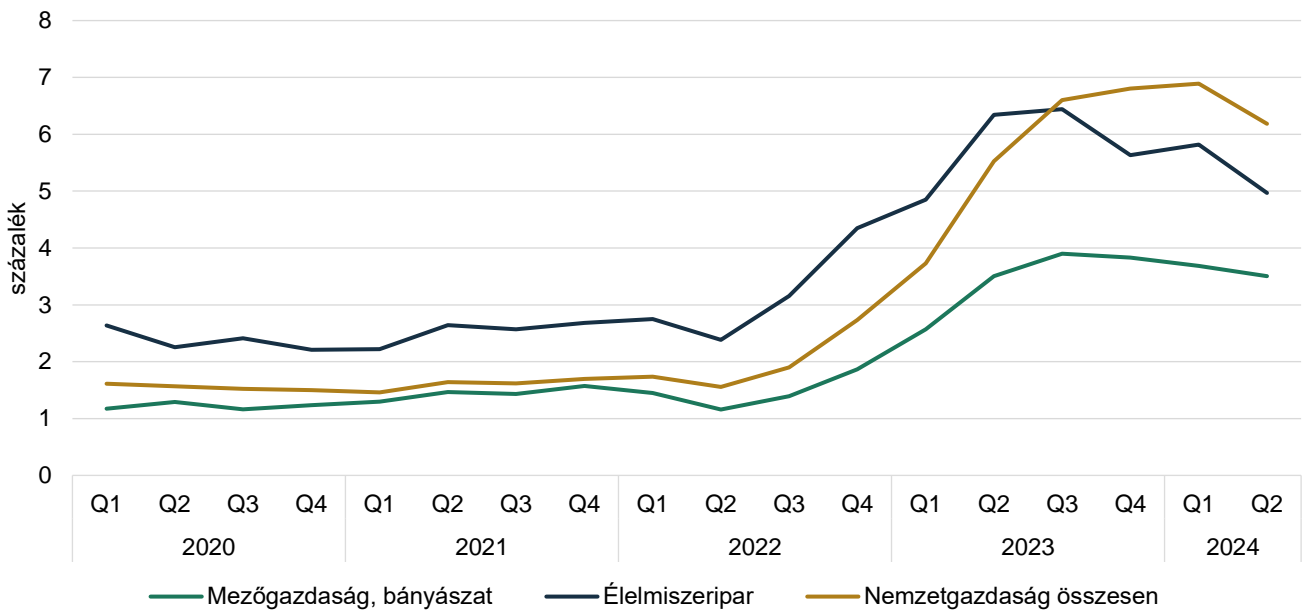
Forrás: AVHGA-, Garantiqa-adatok és az Eximbank adatai alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Egyéb hitelezési információk

Ágazati csődráták

- A nemzetgazdaság összesített csődrátája¹⁰ 2020 első negyedévéétől 2022 harmadik negyedévéig kismértékben változott, 1,5 és 1,9 százalék között ingadozott. Ezt követően értéke meredeken emelkedett, 2024 első negyedévének végére már 6,9 százalékot ért el, az év második negyedévének végére azonban kismértékben, 6,2 százalékra csökkent (103. ábra).

¹⁰ Az ágazati csődrátát egy adott ágazatban csődeljárás alatt lévő és az egy évvel korábban működő társas vállalkozások százalékos arányát mutatja. A mutató értékelésével képet kaphatunk egy adott ágazat pénzügyi stabilitásának helyzetéről, illetve annak tendenciájáról.

103. ábra: **Az ágazati csődrátát emelkedő trend jellemezte**

Forrás: 2024. novemberi MNB Pénzügyi Stabilitási Jelentés alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

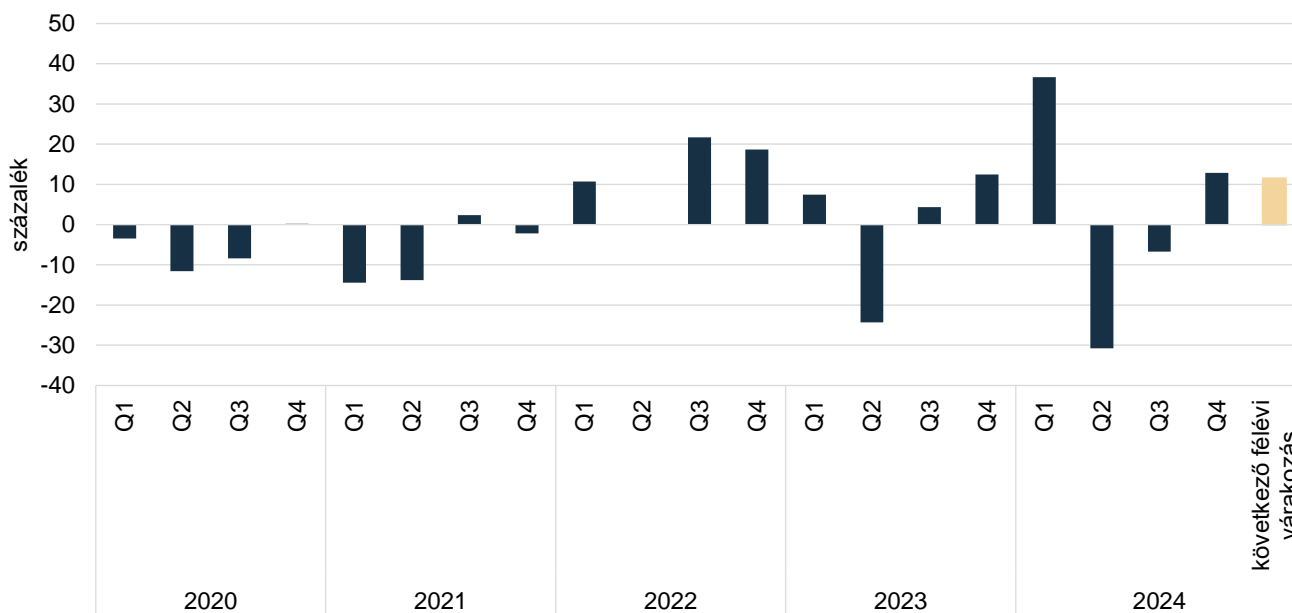
- A mezőgazdaság csődrátája a nemzetgazdasáéhoz hasonlóan 2020 első negyedétől 2022 harmadik negyedévéig kismértékben változott, 1,2 és 1,6 százalékos között ingadozott. Ezt követően, bár a nemzetgazdasáéhoz képest értéke kisebb ütemben emelkedett 2023 harmadik negyedévéig, szintén növekvő trend jellemezte. A mezőgazdaság csődrátája 2023 harmadik negyedétől csökkenésbe váltott és 2024 második negyedévének végére 3,5 százalékosra ért el.
- Az élelmiszeripar csődrátája hasonlóképpen alakult, 2020 első negyedétől 2022 harmadik negyedévéig kismértékben változott, bár értéke magasabb volt, 2,2 és 3,2 százalékos között ingadozott. Ezt követően 2023 harmadik negyedévéig a nemzetgazdasági értékhez hasonló ütemben nőtt (3,2 százalékosról 6,4 százalékosra), azonban 2024 második negyedévének végére 5,0 százalékosra csökkent.

Hitelezési felmérés

- Az MNB legfrissebb hitelezési felmérésében szereplő visszatekintő kérdések 2024 negyedik negyedévére (2023 negyedik negyedévéhez képest), az előre tekintő kérdések a következő fél éves időszakokra vonatkoznak (2024 negyedik negyedévéhez képest).¹¹
- A portfólió változása 2024 negyedik negyedévében a vizsgált időszakban 12,9 százalékos értéket vett fel, azaz a bankszektor képviselői kedvezőtlen folyamatokat tapasztaltak a mezőgazdasági ágazat hitelezési eljárásaiban (104. ábra).
- A legfrissebb felmérés szerint a bankok a következő fél évben szintén hasonlóan kedvezőtlen folyamatokat prognosztizálnak a mezőgazdasági hitelfortfóliók minőségét illetően.

¹¹ A változást a romlást és javulást jelző bankok piaci részesedéssel súlyozott arányának különbsége mutatja. Ha a mutató értéke negatív, akkor a bankszektor képviselői javulást, ha pozitív, akkor pedig romlást várnak az adott ágazat hitelezési folyamataiban.

104. ábra: **A mezőgazdasági hitelportfólió minőségének változása**

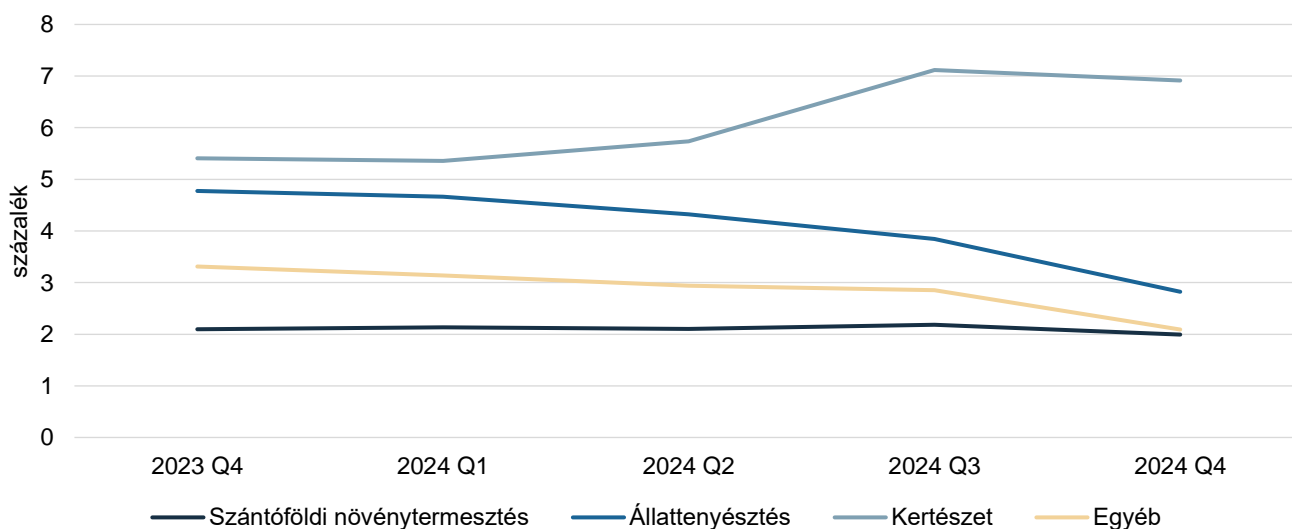

Forrás: MNB-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Nemteljesítő hitelek vizsgálata

- A **mezőgazdaságban** szinte minden alágazatban (kivéve a kertészetet) csökkent a nemteljesítő hitelek aránya (non-performing loans, NPL-ráta) az előző év azonos időszakához képest. Az állattenyésztésben tevékenykedő vállalkozások NPL-rátája mérséklődött a leginkább (-2,0 százalékpont). A legmagasabb értéket, 6,9 százalékot a kertészeti vállalkozások tudhatták magukénak 2024. december végén. A szántóföldi növénytermesztés alágazat rendelkezett a legkedvezőbb, 2,0 százalékos NPL-rátával 2024. december 31-én (105. ábra).

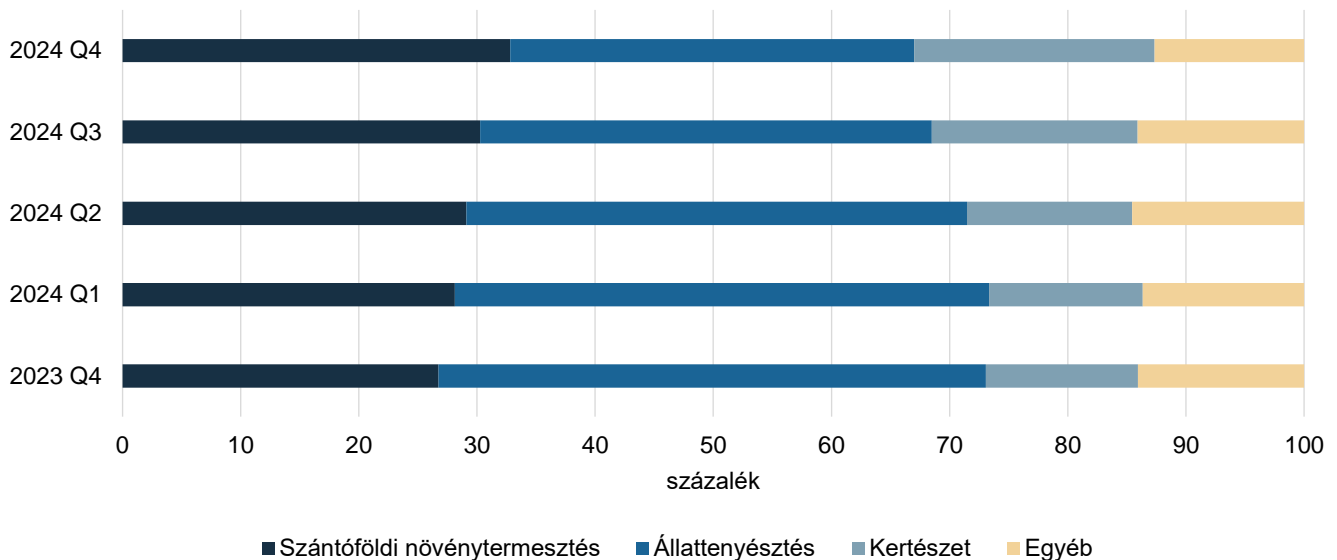
105. ábra: **Az NPL-ráta szinte minden mezőgazdasági alágazatban csökkent az előző év azonos időszakához képest**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdaság nemteljesítő hiteleinek alágazati bontás szerinti megoszlását illetően megállapítható, hogy az előző év azonos időszakához képest jelentős változások történtek. Az állattenyésztés alágazat részesedése 12,1 százalékkal csökkent, a kertészet és a szántóföldi növénytermesztés aránya nőtt, előbbi 7,5 százalékkal, utóbbi 6,1 százalékkal (106. ábra).

106. ábra: **A mezőgazdaság nemteljesítő hiteleinél az alágazati arányok jelentősen változtak az előző év azonos időszakához képest**

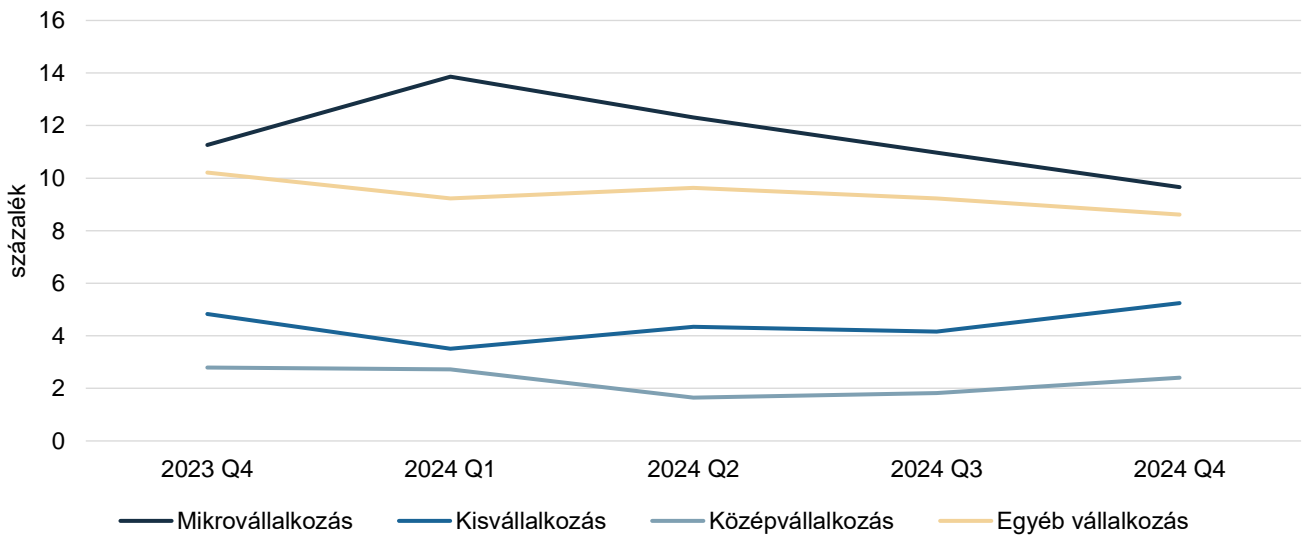
Megjegyzés: Az élelmiszeripari főtevékenységű, valamint a főtevékenység alapján információ hiányában nem besorolható őstermelők nemteljesítő hitelei az egyéb alágazatnál kerültek feltüntetésre.

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdaságban a nemteljesítő hitelek aránya mind az egyéni, mind a társas vállalkozásoknál csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva, előbbinél 0,5 százalékponttal, utóbbinál 0,9 százalékponttal. Ugyanakkor az egyéni gazdaságok nemteljesítő hiteleinek részesedése magasabb, 3,9 százalékos volt, míg a társas vállalkozásoké 2,0 százalékos értéket vett fel 2024 negyedik negyedévének végén (11. melléklet).
- Szinte minden hiteltípus esetében javulás (csökkenés) volt megfigyelhető az előző év azonos időszakához képest, kivéve az egyéb hiteleket. A nemteljesítő hitelek aránya az egyéb hiteleknél érte el a legmagasabb szintet 7,1 százalékkal, míg az egyéb éven belüli hiteleknél alakult a legkedvezőbbben, 1,5 százalékkal 2024 negyedik negyedévének végén (12. melléklet).
- Mind az egyéni, mind a társas gazdaságok nemteljesítő hiteleinek megoszlása változott a vizsgált időszakban – 2023 és 2024 negyedik negyedéve között –, előbbi 6,9 százalékponttal emelkedett, utóbbi ugyanennyivel csökkent az előző év azonos időszakához képest (13. melléklet).
- A hitelek jellegét tekintve az éven túli hitelek képviselték a legnagyobb arányt (összesen 67,4 százalékot), azon belül a beruházási hitelek részesedése változott jelentősebben (+10,8 százalékponttal). Az éven belüli hiteleknél a folyószámlahitelek megoszlásában történt jelentősebb változás (–5,3 százalékpont) (14. melléklet).
- Az **élelmiszeriparban** a mikrovállalkozások NPL-rátája volt a legmagasabb 2024 decemberének végén, 9,7 százalékkal. Ezt követte az egyéb vállalkozások 8,6 százalékos

értéke, míg a kis- és középvállalkozások ennél kedvezőbb arányt realizáltak (előbbi 5,2 százalékot, utóbbi 2,4 százalékot). Az előző év azonos időszakához képest – a mikro-vállalkozások és az egyéb vállalkozások NPL-rátájának egyaránt 1,6 százalékpontos csökkenése kivételével – nem történtek jelentős változások (107. ábra).

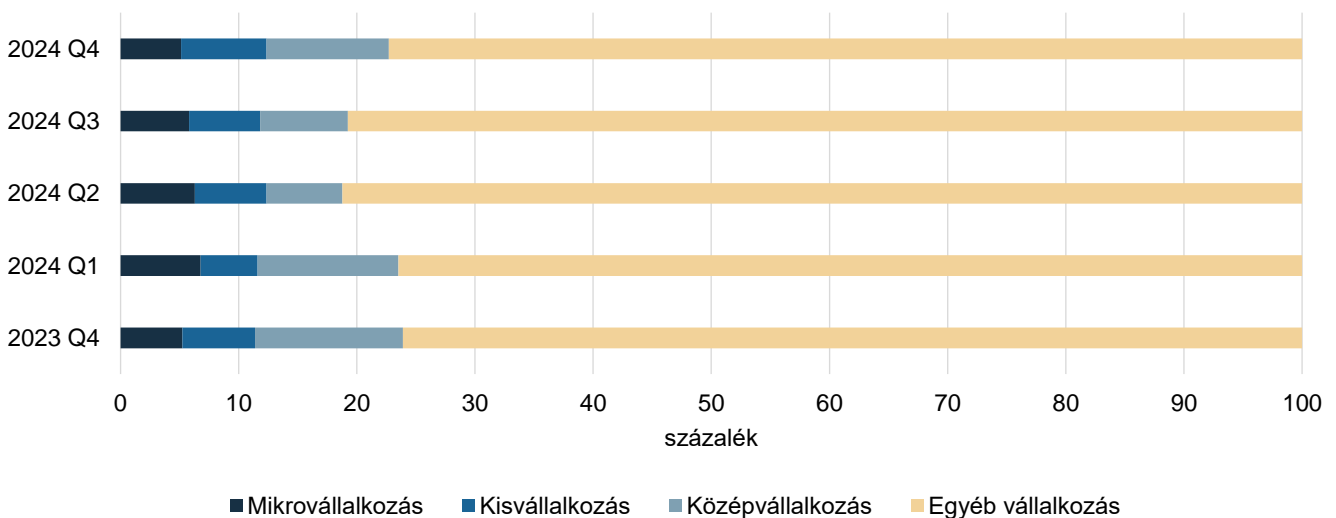
107. ábra: **Az élelmiszeriparban a mikrovállalkozások NPL-rátája volt a legmagasabb**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az élelmiszeripar nemteljesítő hiteleinél az egyéb vállalkozások részesedése volt a meghatározó (77,3 százalék) 2024 negyedik negyedévének végén. Az előző év azonos időszakához viszonyítva az egyéb vállalkozások részesedése 1,2 százalékponttal nőtt, a középvállalkozások aránya 2,2 százalékponttal csökkent (108. ábra).

108. ábra: **Az élelmiszeripar nemteljesítő hiteleinél az egyéb vállalkozások részesedése volt a meghatározó**

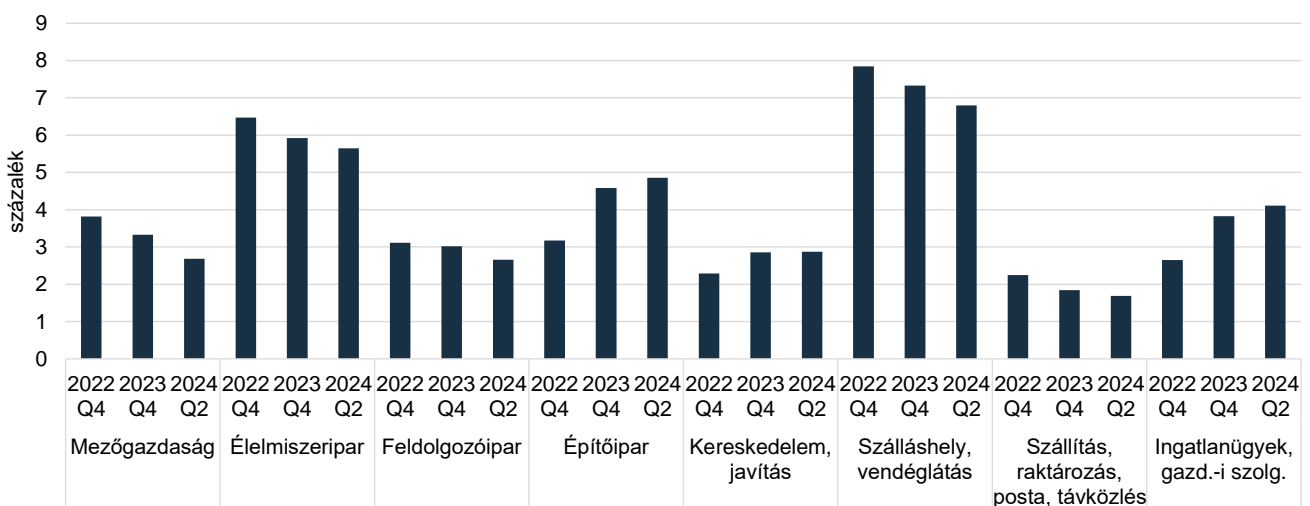
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az élelmiszeriparban a nemteljesítő hitelek aránya szinte minden hiteltípusnál csökkent az előző év azonos időszakához képest. Ugyanakkor az NPL-ráta a beruházási hitelek esetében volt a legnagyobb, 13,3 százalék 2024 negyedik negyedévének végén (15. melléklet).
- Az élelmiszeripari alágazati bontás szerint megállapítható, hogy a nemteljesítő hitelek aránya a teljes vizsgált időszak alatt a malomipari termék, keményítő gyártása területen volt a legmagasabb, 25,1 százalékot ért el 2024 negyedik negyedévének végére. Ezt követte a tejfeldolgozás alágazat 5,4 százalékos aránnyal. Mindkét szóban forgó alágazat esetében csökkenés történt a nemteljesítő hitelek arányában, előbbi esetében $-1,0$ százalékponttal, utóbbi esetében $-1,2$ százalékponttal. A többi alágazat közül kiemelkedett a takarmány gyártása alágazat, amelynél a nemteljesítő hitelek megszűntek (0,0 százalék) 2024 negyedik negyedévében (16. melléklet).
- A hitelek jellegénél a beruházási hitelek képviselték a legnagyobb arányt (82,0 százalékot), részesedésük alig változott az előző év azonos időszakához képest (17. melléklet).
- Az élelmiszeriparban a nemteljesítő hitelek alágazati megoszlása alapján a legnagyobb arányt a malomipari termék, keményítő gyártása alágazat képviselte (71,2 százalék) 2024 negyedik negyedévének végén. Ezt követte a húsfeldolgozás terület 13,6 százalékos részesedéssel. A megoszlási arányokban mindkét területen növekedés is bekövetkezett, a malomiparnál 2,1 százalékpont, a húsfeldolgozás területen 1,1 százalékpont egy év alatt (18. melléklet).

Értékvesztéssel való fedezettség

- Az értékvesztéssel való fedezettség értéke a mezőgazdasági társas vállalkozások esetében 0,6 százalékponttal visszaesett, így mindösszesen 2,7 százalék volt 2024 decemberében (109. ábra).

109. ábra: **Az élelmiszeripar értékvesztéssel való hitelfedezettsége csaknem kétszerese a mezőgazdaságénak**

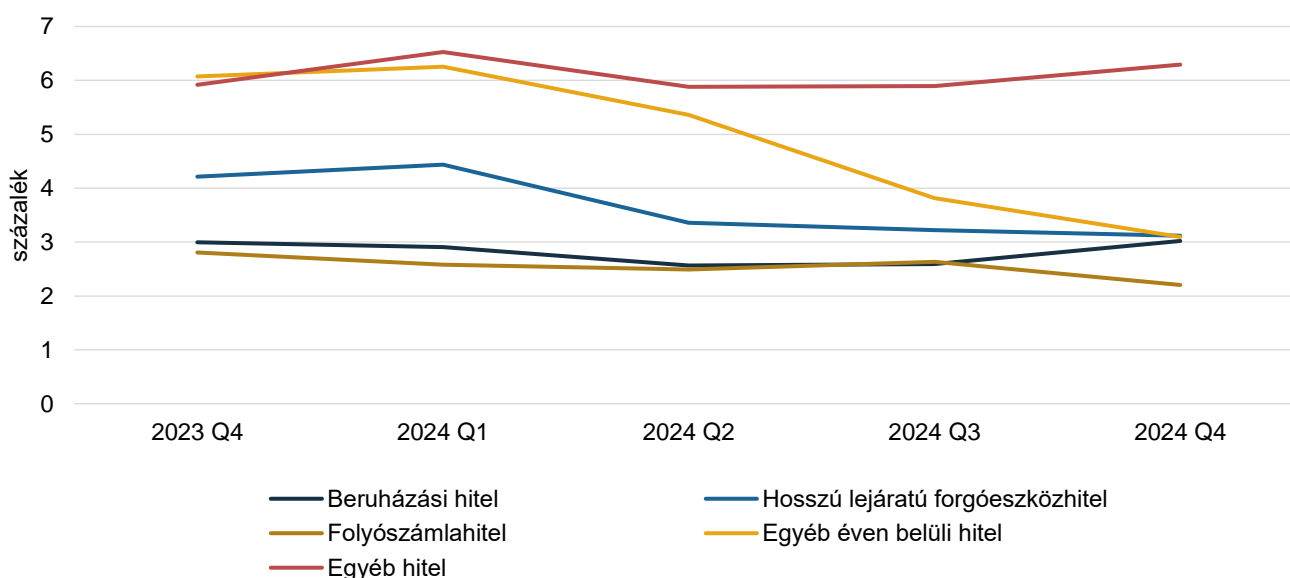

Forrás: MNB HITREG-adatok (mezőgazdaság, élelmiszeripar) és az MNB Pénzügyi Stabilitási Jelentésének (többi ágazat) adatai alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- Az értékvesztéssel való fedezettség az élelmiszeriparban is csökkent, 0,3 százalékponttal 5,6 százalékra mérséklődött, amely még így is jóval magasabb, mint a feldolgozóipar egészére jellemző 2,7 százalék.

- Hasonlóan csökkenés volt megfigyelhető a szálláshely, vendéglátás ágazatban, valamint a szállítás, raktározás, posta, távközlés területen. A többi nemzetgazdasági ágazatban az értékvesztéssel való fedezettség vagy stagnált (kereskedelem, javítás), vagy növekedett (építőipar, valamint ingatlanügyek és gazdasági szolgáltatások).
- A **mezőgazdaságban** szinte minden hiteltípus értékvesztéssel való fedezettsége csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva. A mérséklődés az egyéb éven belüli hiteleknél volt a legnagyobb (–3,0 százalékpont). Kizárólag az egyéb hitelek értékvesztéssel való fedezettsége emelkedett, 0,4 százalékponttal az egy évvel ezelőtti időszakhoz képest. Az egyéb hitelek értékvesztéssel való fedezettsége volt a legmagasabb, 6,3 százalékot ért el 2024. december végén (110. ábra).

110. ábra: **A mezőgazdaságban az egyéb éven belüli hitelek értékvesztéssel való fedezettsége csökkent a legnagyobb mértékben az előző év azonos időszakához képest**

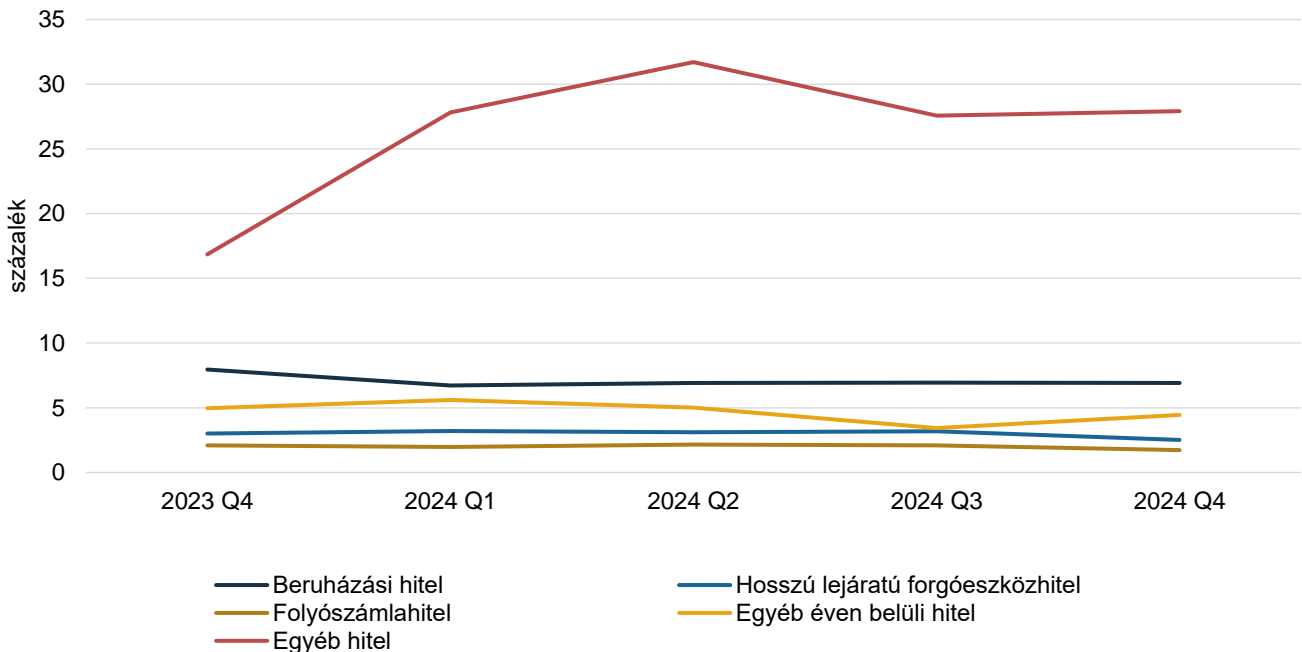
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

- A mezőgazdaságban tevékenykedő egyéni gazdaságok hitelfedezettsége alig változott az előző év azonos időszakához képest (3,8 százalék volt 2024 negyedik negyedévében). Ugyanakkor a társas vállalkozások esetében (éven belüli nagy ingadozások után) 0,7 százalékpontos visszaesést figyelhettünk meg, így az értékvesztéssel való hitelfedezettség 2,7 százalék volt 2024 negyedik negyedévének végén (19. melléklet).
- A mezőgazdasági alágazatok közül az állattenyésztés és a kertészet területén következett be nagyobb változás a hitelfedezettségben az előző év azonos időszakához viszonyítva. Előbbinél 1,3 százalékpontos mérséklődés, utóbbinál 1,2 százalékpontos növekedés következett be. Ugyanakkor az alágazatok zömében erőteljes negyedévenkénti fluktuáció is tapasztalható volt. A legalacsonyabb hitelfedezettségi értéket az állattenyésztés (2,6 százalék) érte el, ezt követte a szántóföldi növénytermesztők és az egyéb alágazat 2,9 százalékos értéke 2024. december végén (20. melléklet).
- Az **élelmiszeriparban** az értékvesztéssel való fedezettség a hiteltípus szerinti kategóriák többségénél nem változott érdemben. A mérséklődés az egyéb éven belüli hiteleknél és a hosszú lejáratú forgóeszközhitelknél volt a legnagyobb (–0,5 százalékpont). Az egyéb hitelek értékvesztéssel való fedezettsége nőtt, 11,1 százalékponttal az egy évvel ezelőtti időszakhoz képest. Az egyéb hitelek értékvesztéssel való fedezettsége volt

a legmagasabb, 27,9 százalékot ért el 2024. december végén, ezt követték a beruházási hitelek 6,9 százalékkal (111. ábra).

111. ábra: **Az élelmiszeriparban az értékvesztéssel való fedezettség a hiteltípus szerinti kategóriák többségénél nem változott érdemben**

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

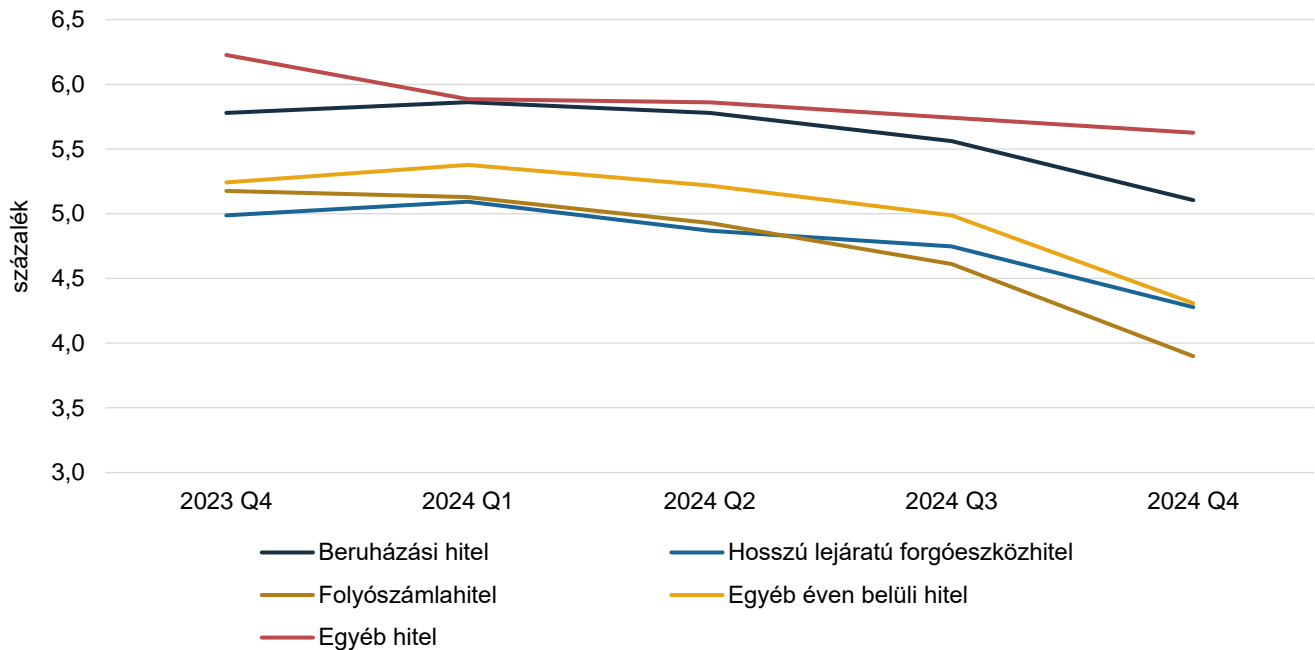
- Az élelmiszeriparban az egyéb vállalkozások hitelfedezettsége csökkent a leginkább (–1,7 százalékpont) az előző év azonos időszakához képest. A mikrovállalkozások hiteleinek értékvesztéssel való fedezettsége volt a legmagasabb, 6,8 százalék 2024 negyedik negyedévének végén. A kis- és középvállalkozások hitelfedezettsége kismértékben módosult az előző év azonos időszakához képest (21. melléklet).
- Az élelmiszeripari alágazatok közül a legjelentősebb hitelfedzettségi csökkenés a malomipari termék, keményítő gyártása területen (–2,4 százalékpont) volt megfigyelhető, majd ezt követte a húsfeldolgozás (–1,5 százalékpont). A legmagasabb hitelfedezettséggel (17,0 százalék) a malomipari termék, keményítő gyártása alágazat rendelkezett 2024 negyedik negyedévének végén (22. melléklet).

Mellékletek

Mellékletek jegyzéke

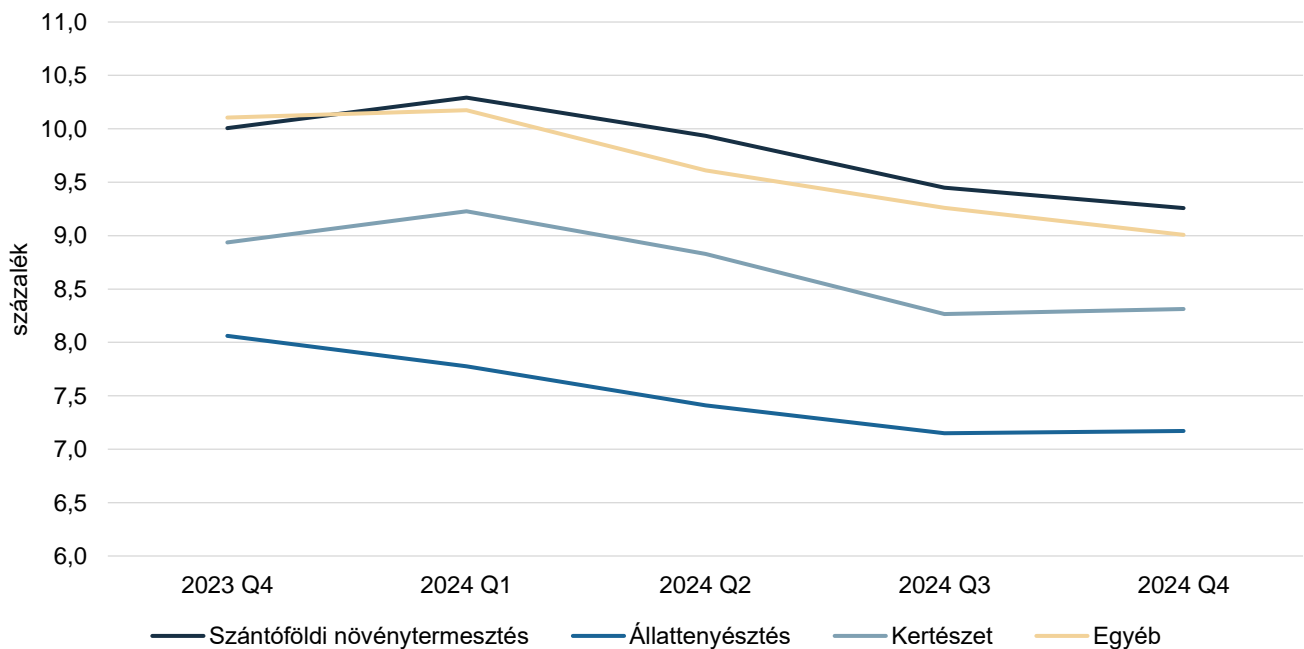
1. melléklet:	A mezőgazdasági piaci devizahitelek kamatainak alakulása a hitel jellege szerinti bontásban	99
2. melléklet:	A mezőgazdasági piaci beruházási és hosszú lejáratú forgóeszköz forinthitelek kamatainak alakulása alágazati bontásban.....	99
3. melléklet:	A mezőgazdasági piaci beruházási és hosszú lejáratú forgóeszköz devizahitelek kamatainak alakulása alágazati bontásban.....	100
4. melléklet:	A mezőgazdasági piaci rövid lejáratú forinthitelek kamatainak alakulása alágazati bontásban.....	100
5. melléklet:	A mezőgazdasági piaci rövid lejáratú devizahitelek kamatainak alakulása alágazati bontásban.....	101
6. melléklet:	Az élelmiszeripari piaci devizahitelek kamatainak alakulása a hitel jellege szerinti bontásban.....	101
7. melléklet:	Az élelmiszeripari piaci beruházási és hosszú lejáratú forgóeszköz forinthitelek kamatainak alakulása alágazati bontásban.....	102
8. melléklet:	Az élelmiszeripari piaci beruházási és hosszú lejáratú forgóeszköz devizahitelek kamatainak alakulása alágazati bontásban.....	102
9. melléklet:	Az élelmiszeripari piaci rövid lejáratú forinthitelek kamatainak alakulása alágazati bontásban.....	103
10. melléklet:	Az élelmiszeripari piaci rövid lejáratú devizahitelek kamatainak alakulása alágazati bontásban.....	103
11. melléklet:	NPL-ráta a mezőgazdaságban egyéni gazdaságok és társas vállalkozások bontásban.....	104
12. melléklet:	NPL-ráta a mezőgazdaságban a hitel jellege szerinti bontásban	104
13. melléklet:	A mezőgazdaság nemteljesítő hiteleinek megoszlása egyéni gazdaságok és társas vállalkozások bontásban	105
14. melléklet:	A mezőgazdaság nemteljesítő hiteleinek megoszlása a hitel jellege szerinti bontásban.....	105
15. melléklet:	NPL-ráta az élelmiszeriparban a hitel jellege szerinti bontásban	106
16. melléklet:	NPL-ráta az élelmiszeriparban alágazati bontásban	106
17. melléklet:	Az élelmiszeripar nemteljesítő hiteleinek megoszlása a hitel jellege szerinti bontásban.....	107
18. melléklet:	Az élelmiszeripar nemteljesítő hiteleinek megoszlása alágazati bontásban	107
19. melléklet:	Az értékvesztéssel való fedezettség alakulása a mezőgazdaságban egyéni gazdaságok és társas vállalkozások bontásban	108
20. melléklet:	Az értékvesztéssel való fedezettség alakulása a mezőgazdaságban alágazati bontásban.....	108
21. melléklet:	Az értékvesztéssel való fedezettség alakulása az élelmiszeriparban kkv-bontásban.....	109
22. melléklet:	Az értékvesztéssel való fedezettség alakulása az élelmiszeriparban alágazati bontásban.....	109

1. melléklet: A mezőgazdasági piaci devizahitelek kamatainak alakulása a hitel jellege szerinti bontásban

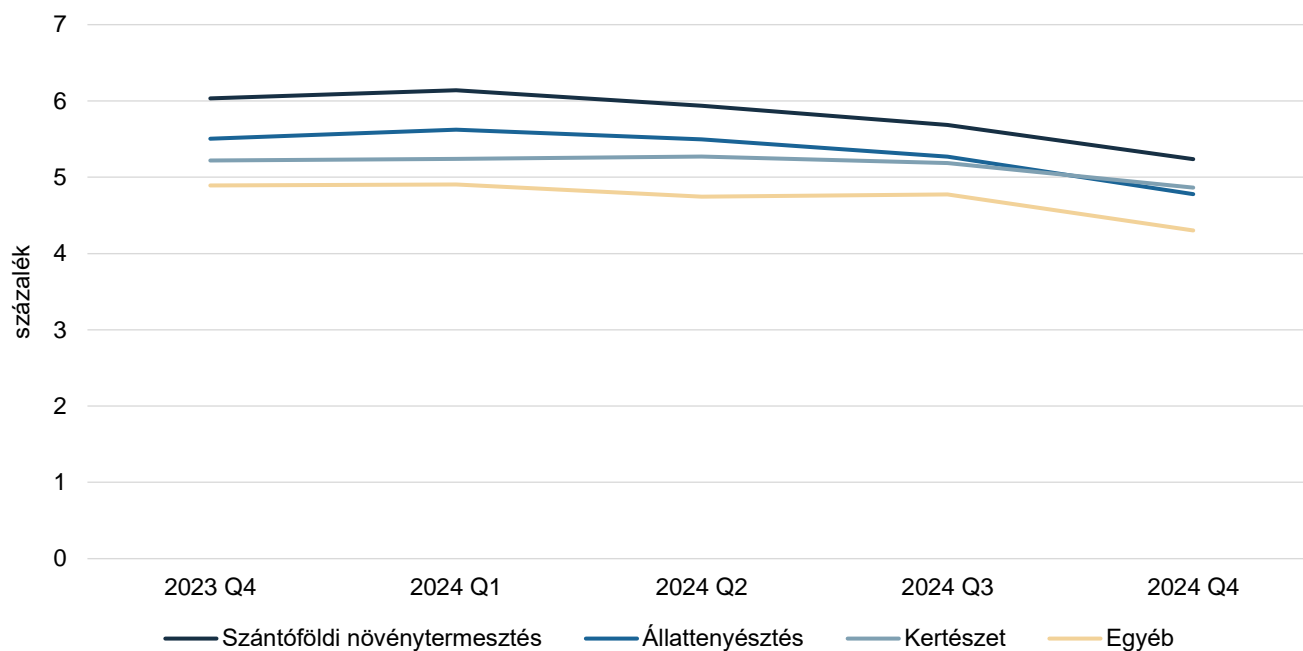
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

2. melléklet: A mezőgazdasági piaci beruházási és hosszú lejáratú forgóeszköz forintbitelek kamatainak alakulása alágazati bontásban

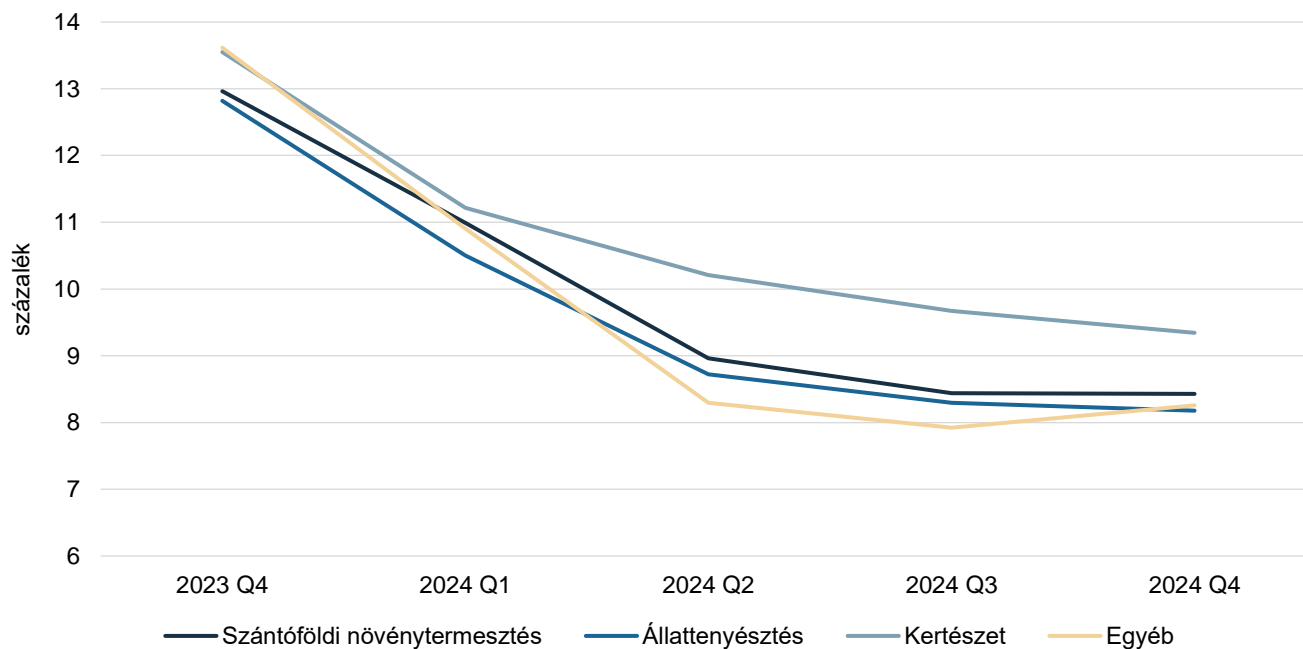
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

3. melléklet: A mezőgazdasági piaci beruházási és hosszú lejáratú forgóeszköz devizahitelek kamatainak alakulása alágazati bontásban

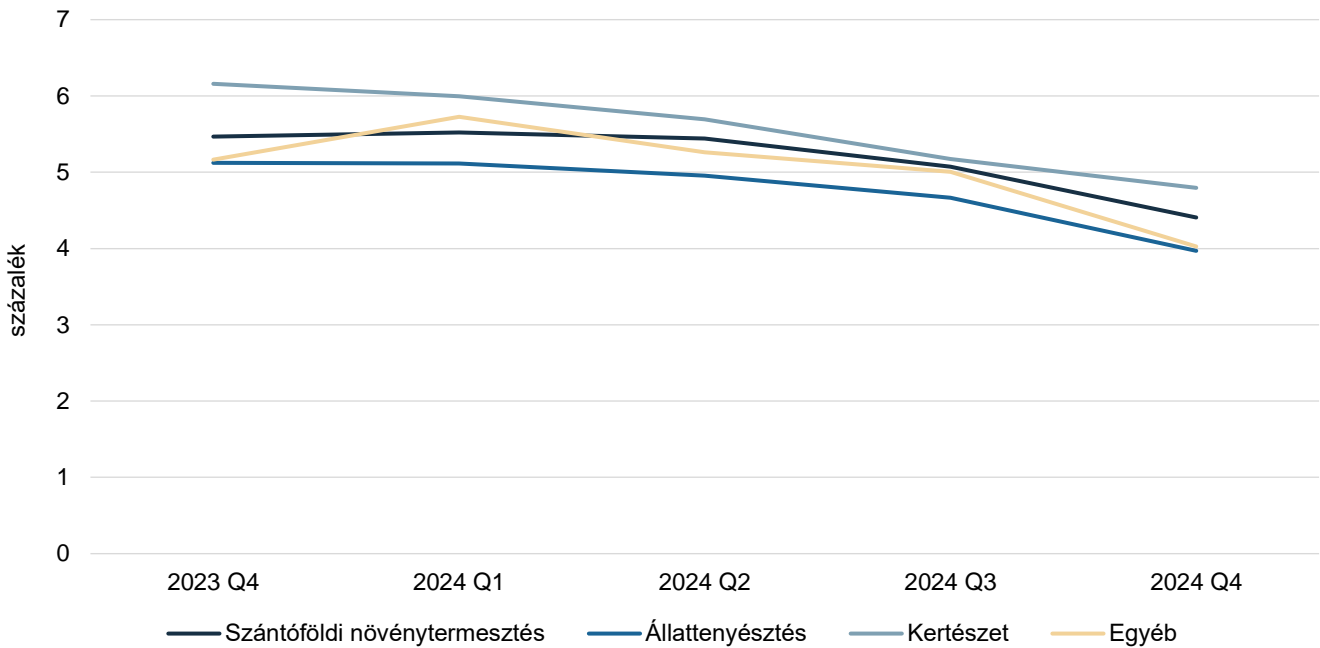
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

4. melléklet: A mezőgazdasági piaci rövid lejáratú forintbitelek kamatainak alakulása alágazati bontásban

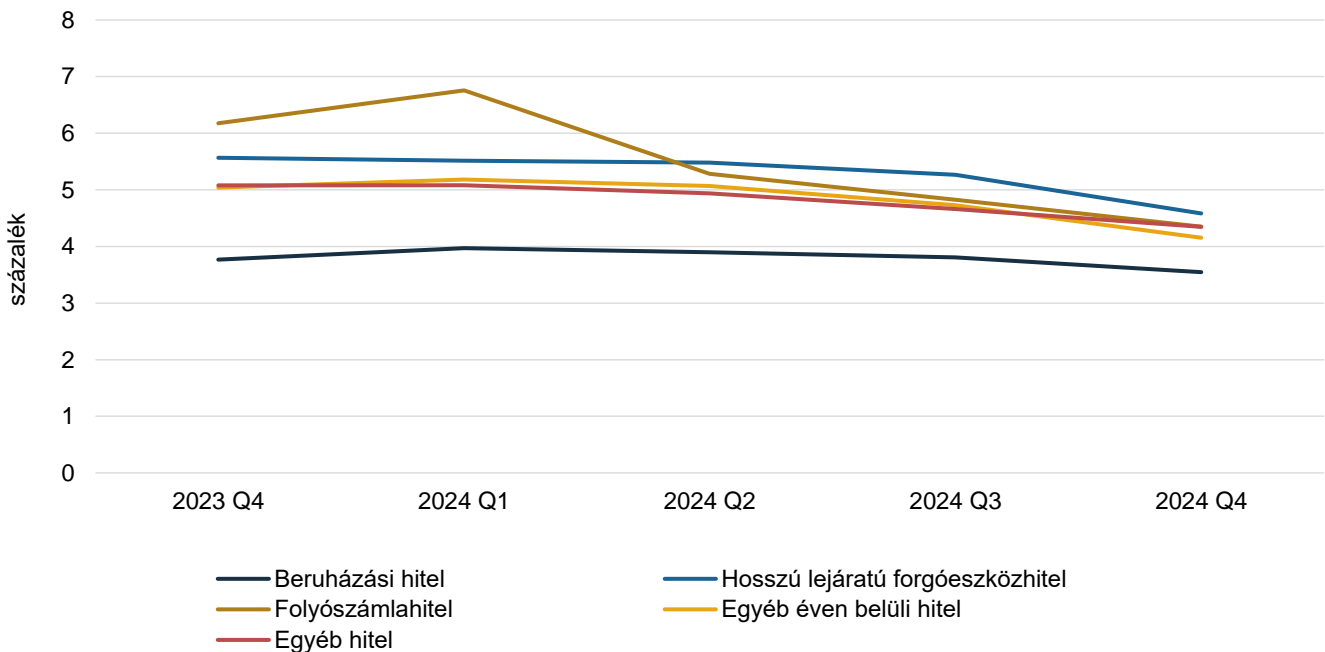
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

5. melléklet: A mezőgazdasági piaci rövid lejáratú devizahitelek kamatainak alakulása alágazati bontásban

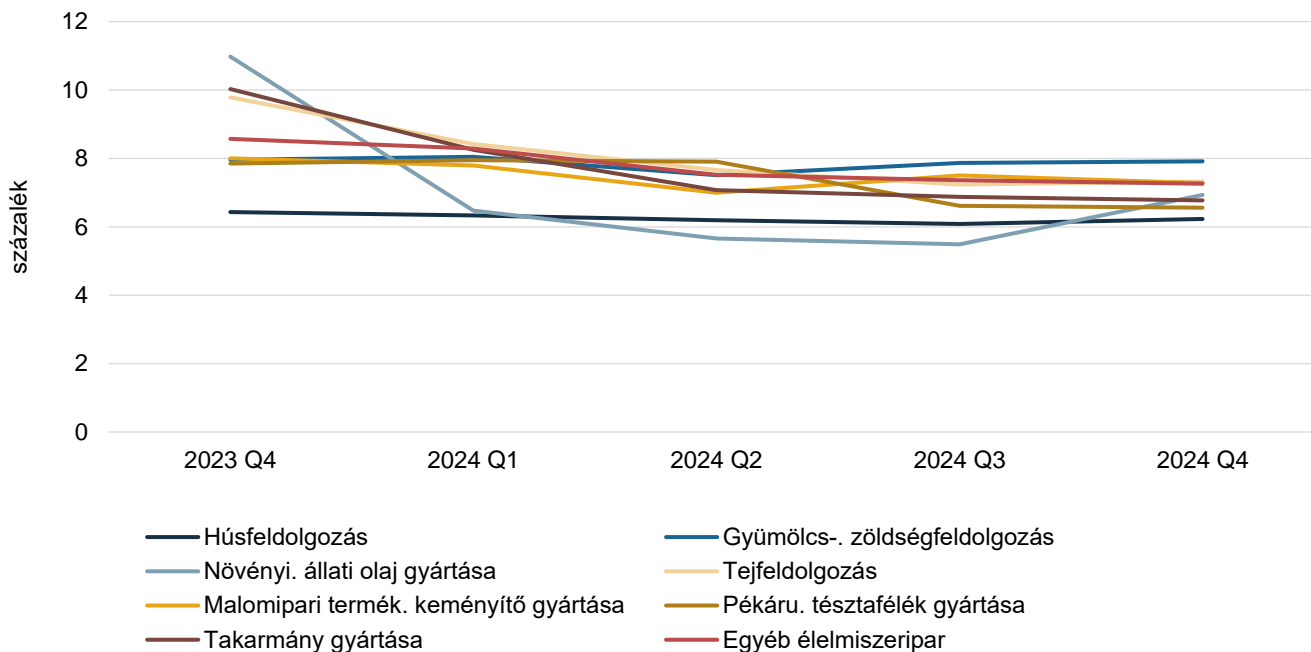
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

6. melléklet: Az élelmiszeripari piaci devizahitelek kamatainak alakulása a hitel jellege szerinti bontásban

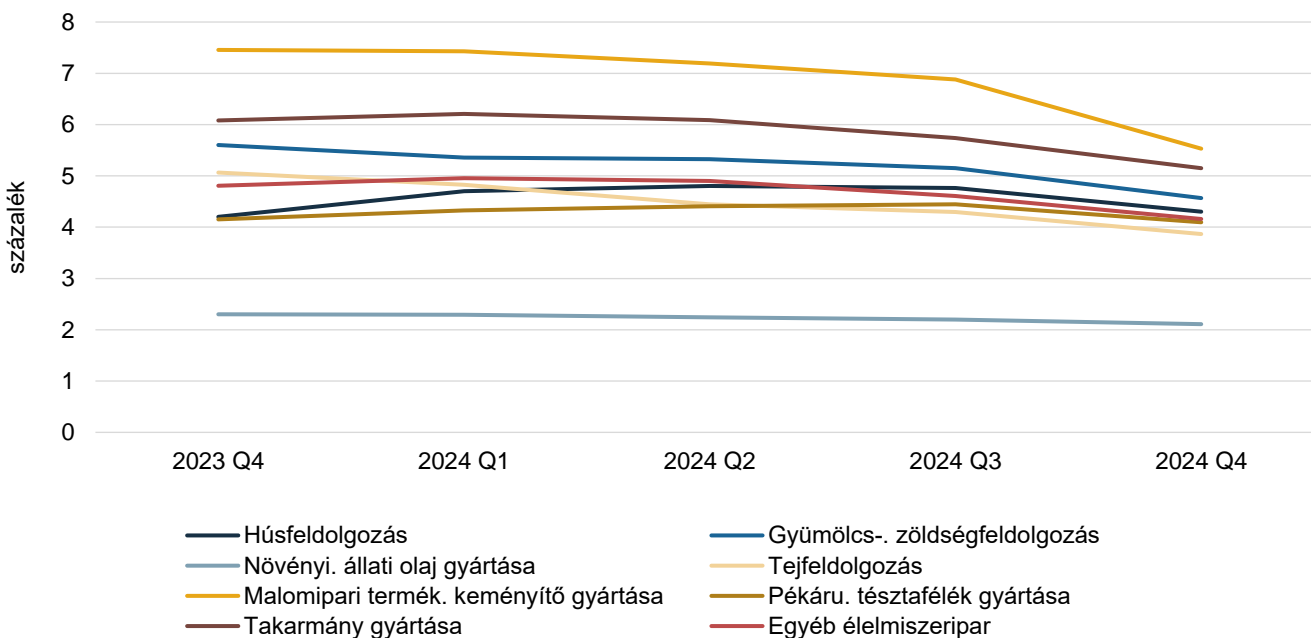
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

7. melléklet: Az élelmiszeripari piaci beruházási és hosszú lejáratú forgóeszköz forinthitelek kamatainak alakulása alágazati bontásban

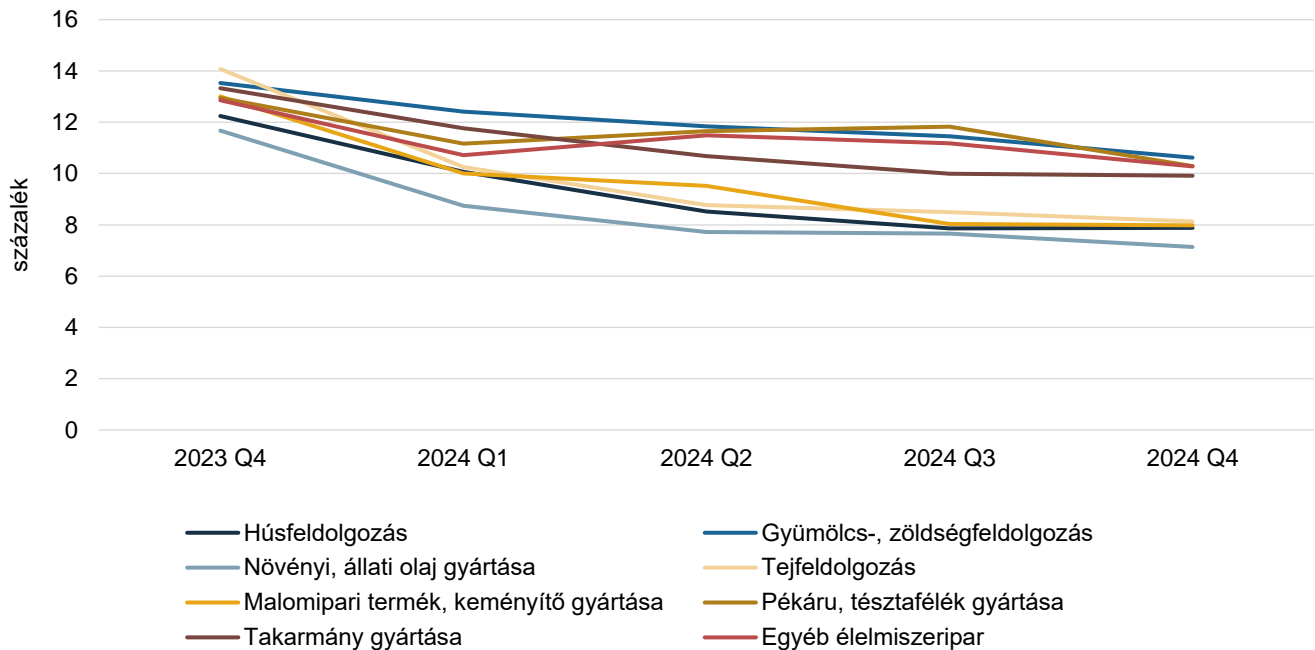
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

8. melléklet: Az élelmiszeripari piaci beruházási és hosszú lejáratú forgóeszköz devizahitelek kamatainak alakulása alágazati bontásban

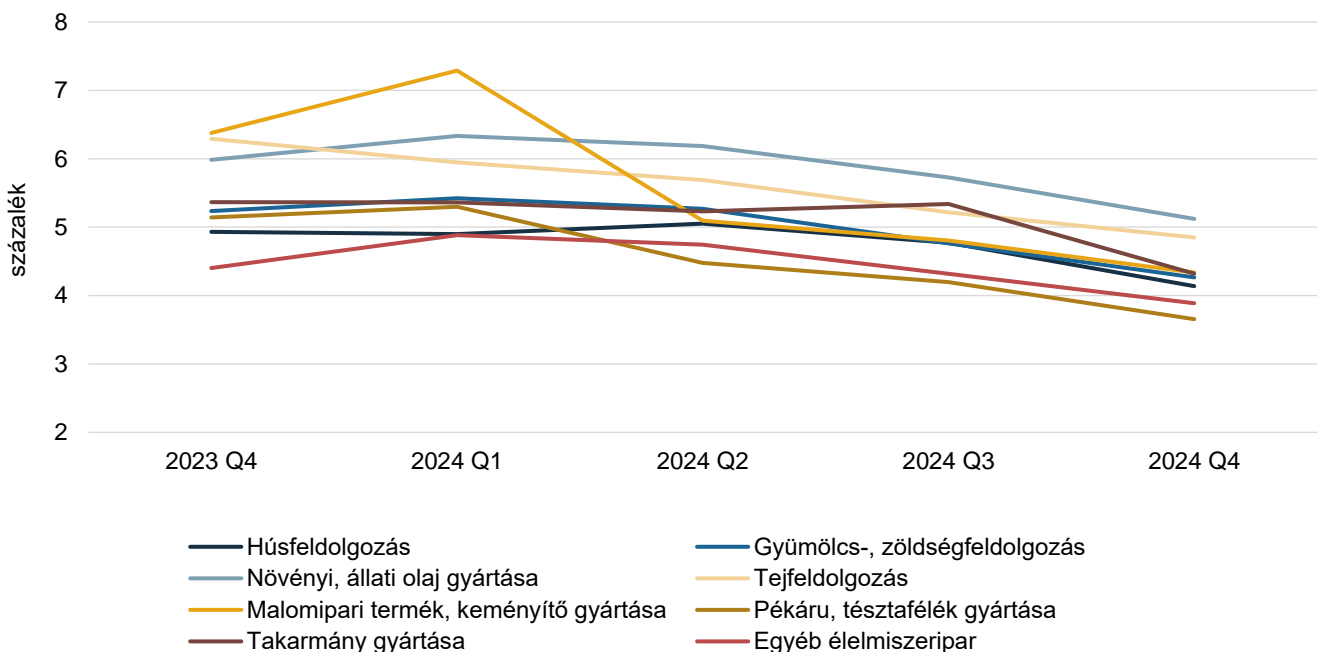
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

9. melléklet: Az élelmiszeripari piaci rövid lejáratú forinthitelek kamatainak alakulása alágazati bontásban

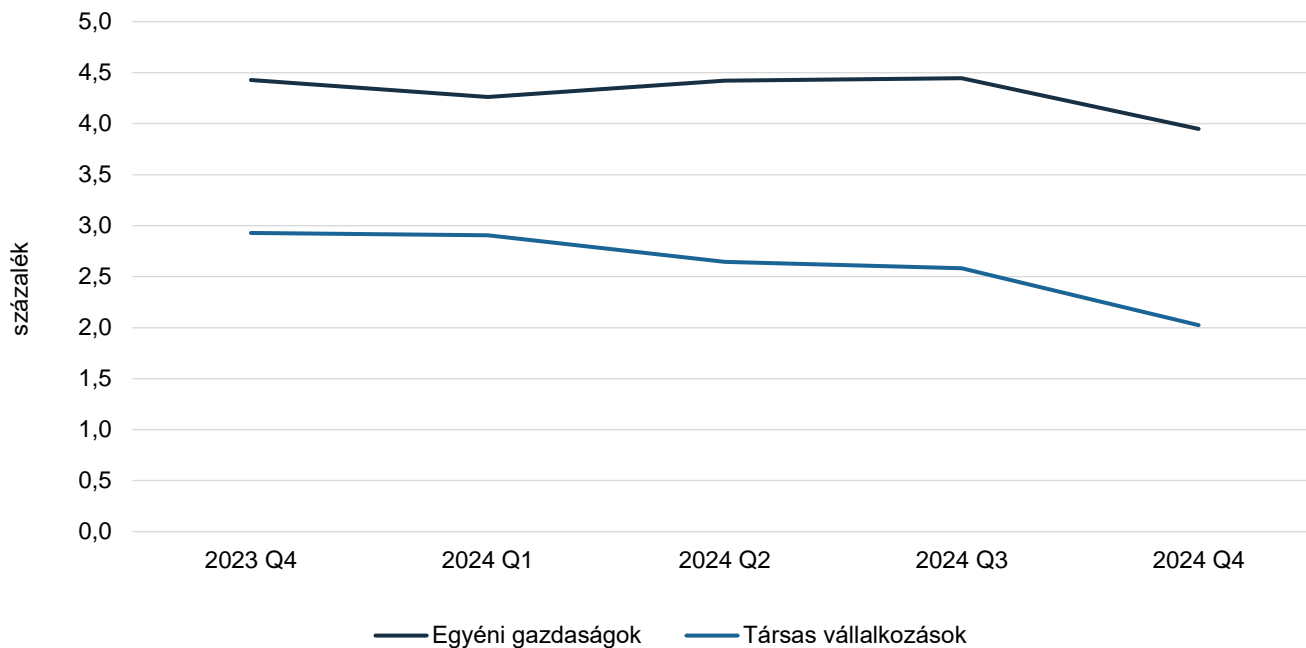
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

10. melléklet: Az élelmiszeripari piaci rövid lejáratú devizahitelek kamatainak alakulása alágazati bontásban

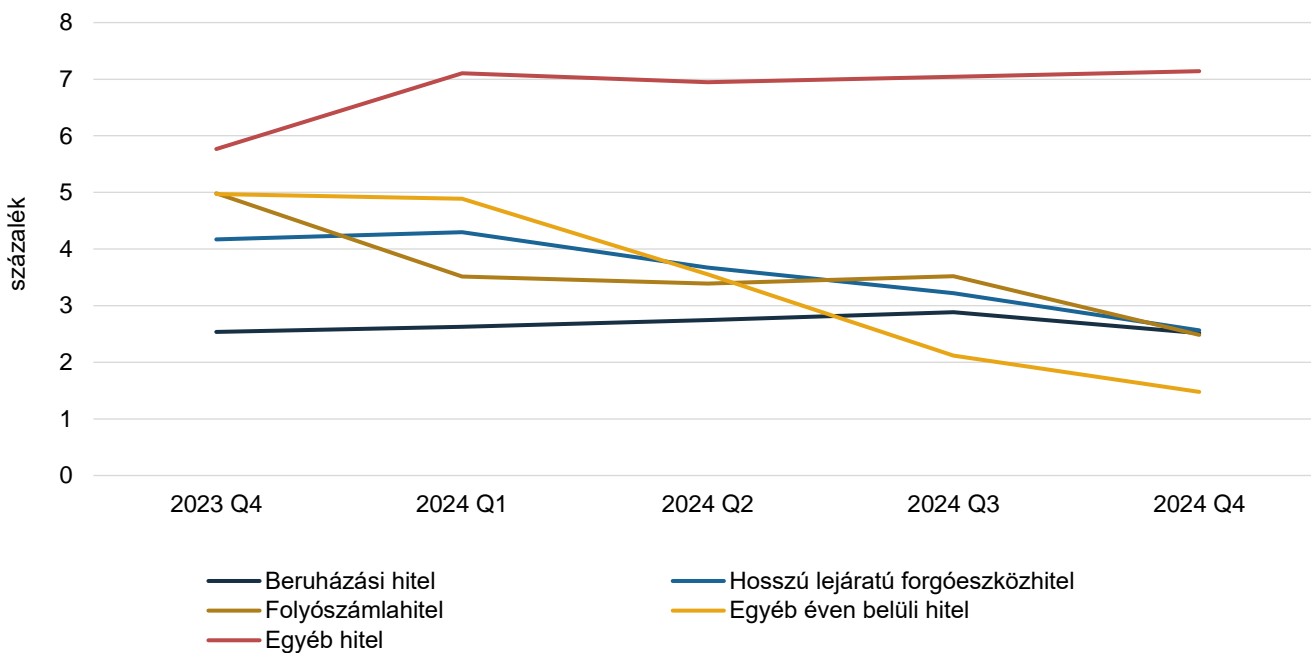
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

11. melléklet: NPL-ráta a mezőgazdaságban egyéni gazdaságok és társas vállalkozások bontásban

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

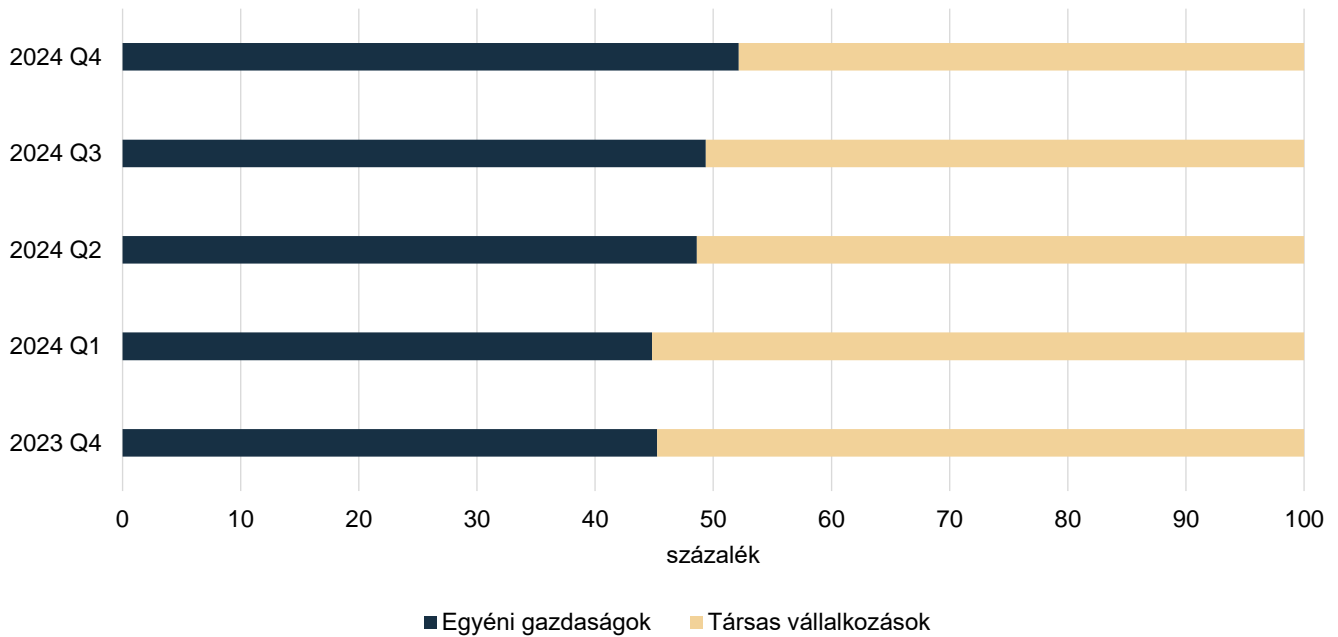
12. melléklet: NPL-ráta a mezőgazdaságban a hitel jellege szerinti bontásban

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

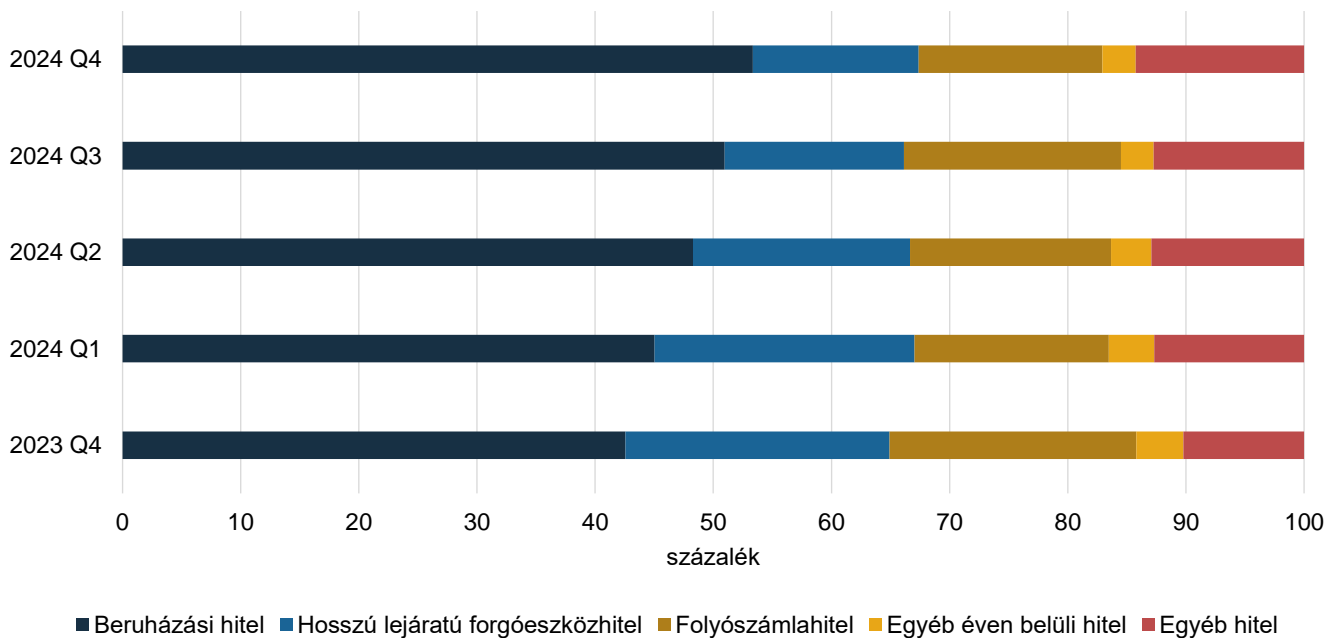

13. melléklet: A mezőgazdaság nemteljesítő hiteleinek megoszlása egyéni gazdaságok és társas vállalkozások bontásában

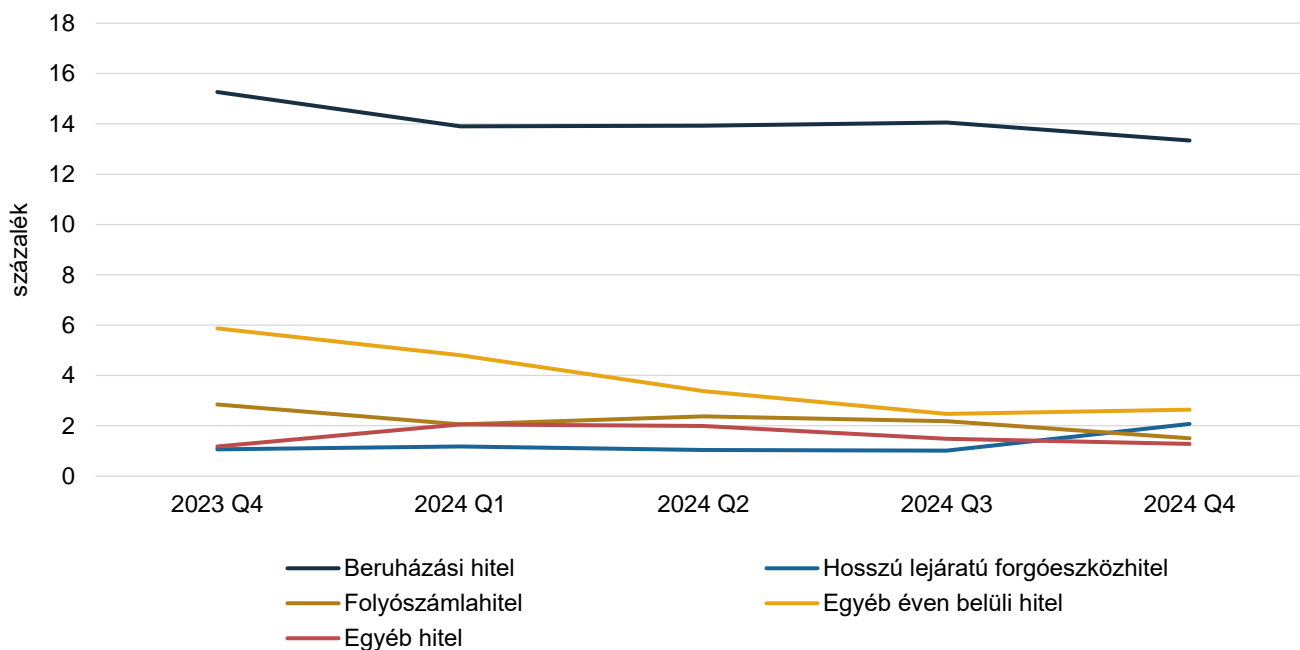
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

14. melléklet: A mezőgazdaság nemteljesítő hiteleinek megoszlása a hitel jellege szerinti bontásban

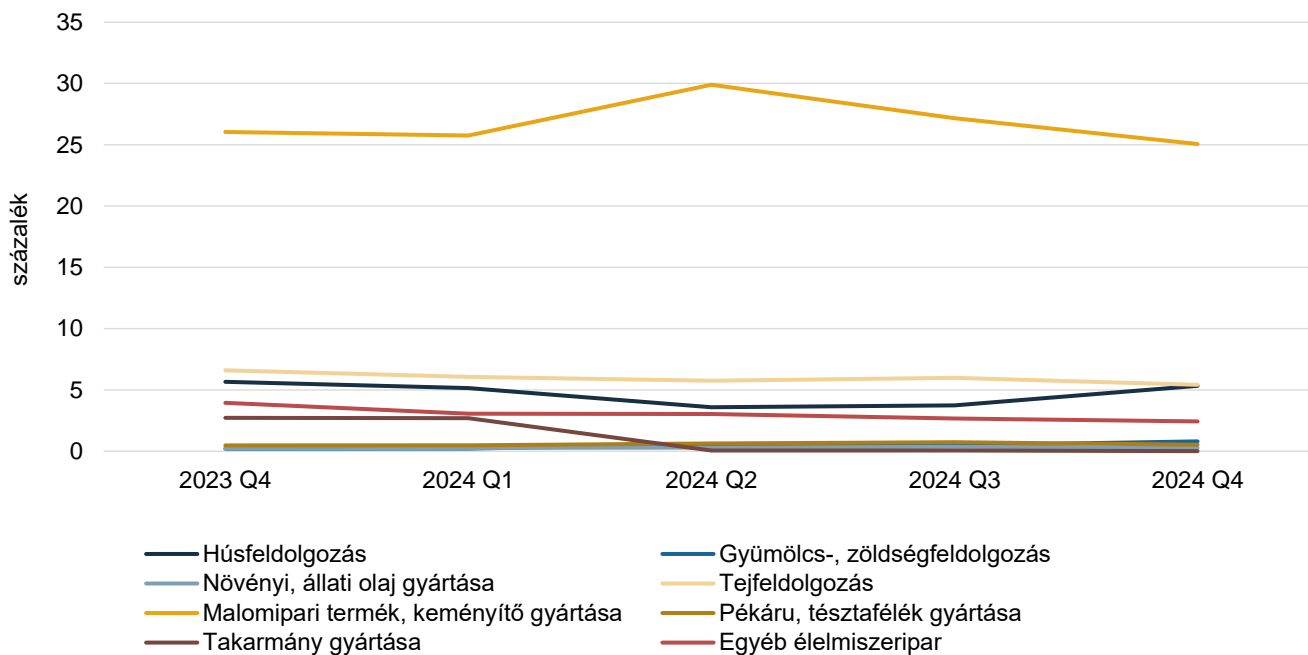
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

15. melléklet: NPL-ráta az élelmiszeriparban a hitel jellege szerinti bontásban

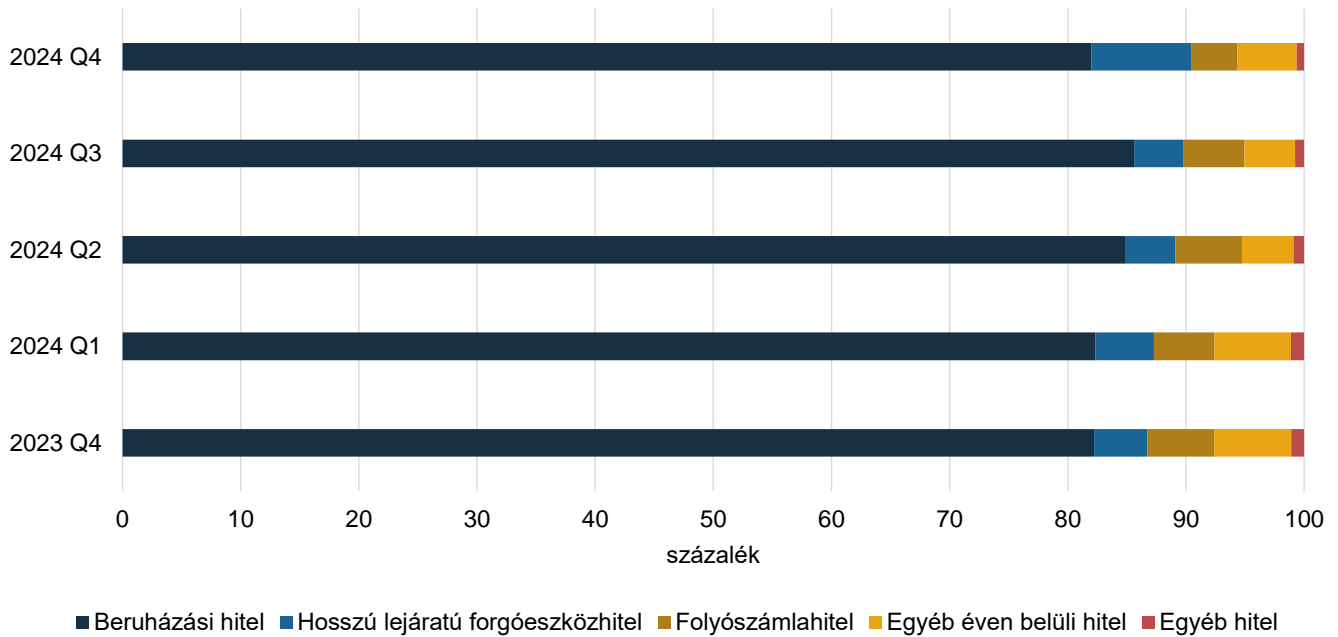
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

16. melléklet: NPL-ráta az élelmiszeriparban alágazati bontásban

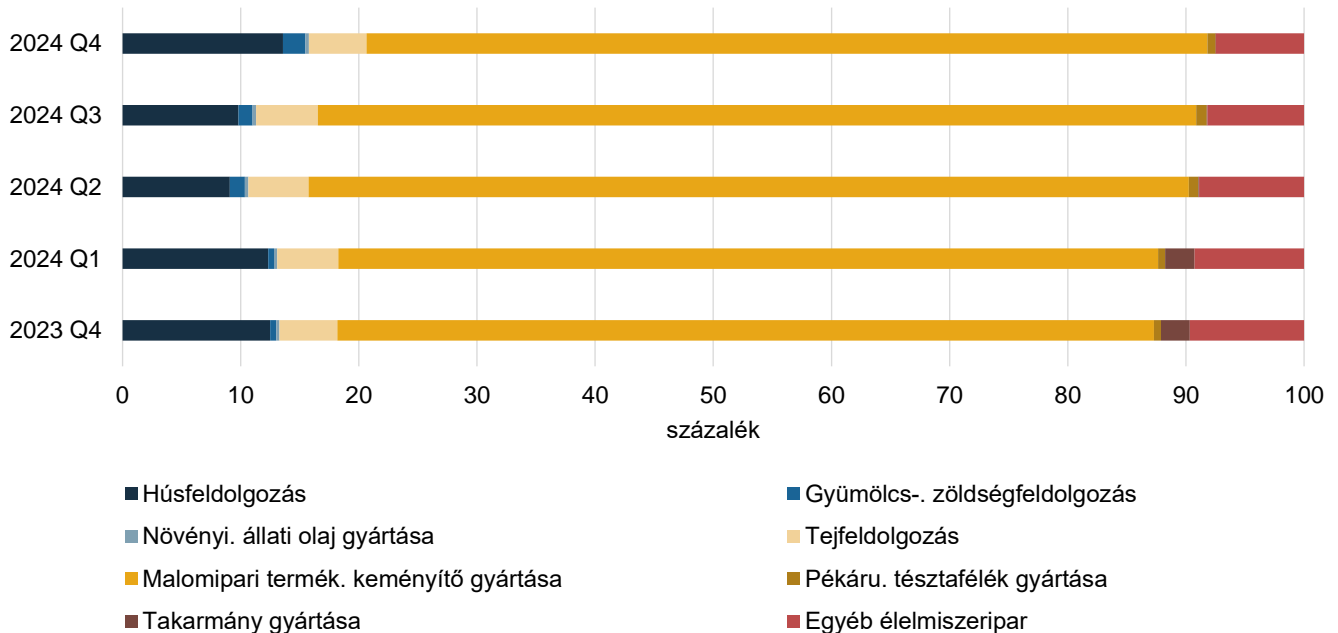
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

17. melléklet: Az élelmiszeripar nemteljesítő hiteleinek megoszlása a hitel jellege szerinti bontásban

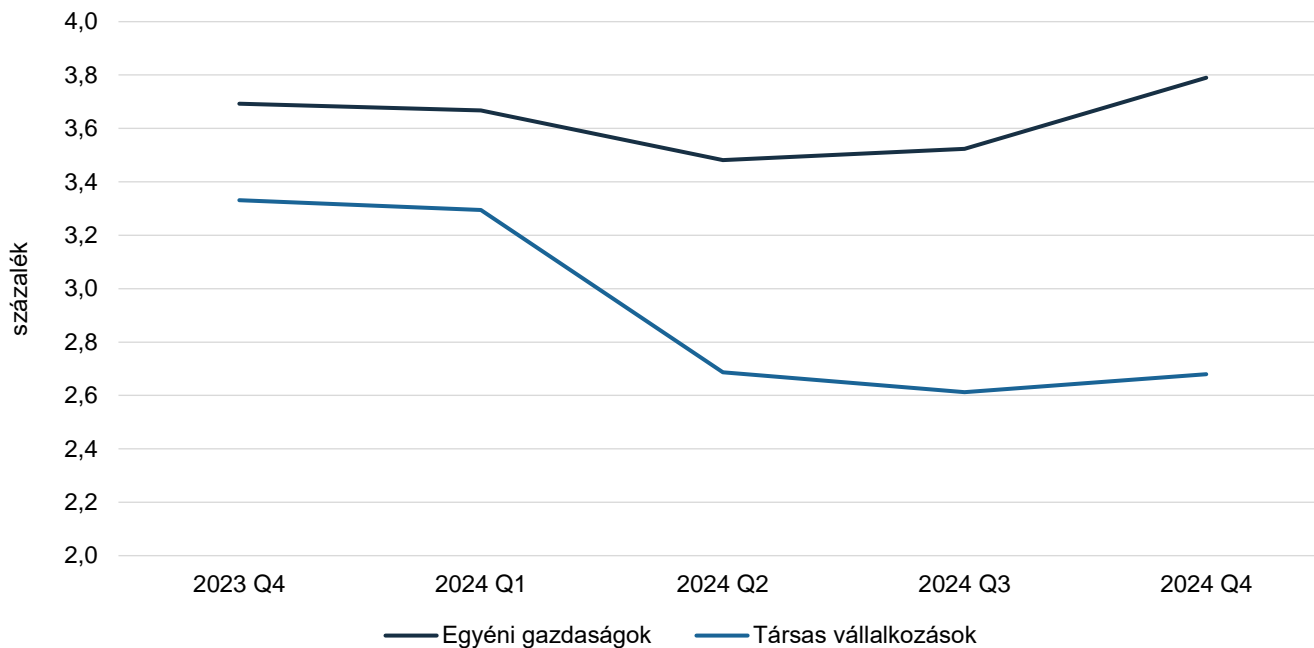
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

18. melléklet: Az élelmiszeripar nemteljesítő hiteleinek megoszlása alágazati bontásban

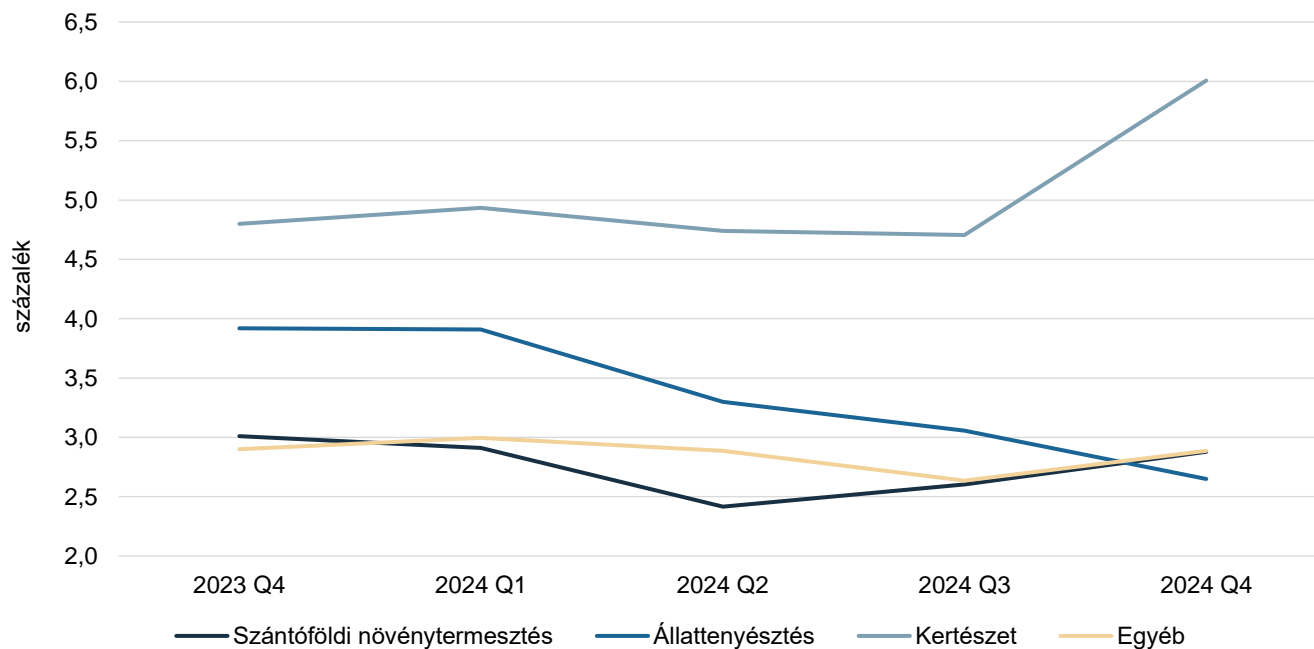
Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

19. melléklet: Az értékvesztéssel való fedezettség alakulása a mezőgazdaságban egyéni gazdaságok és társas vállalkozások bontásában

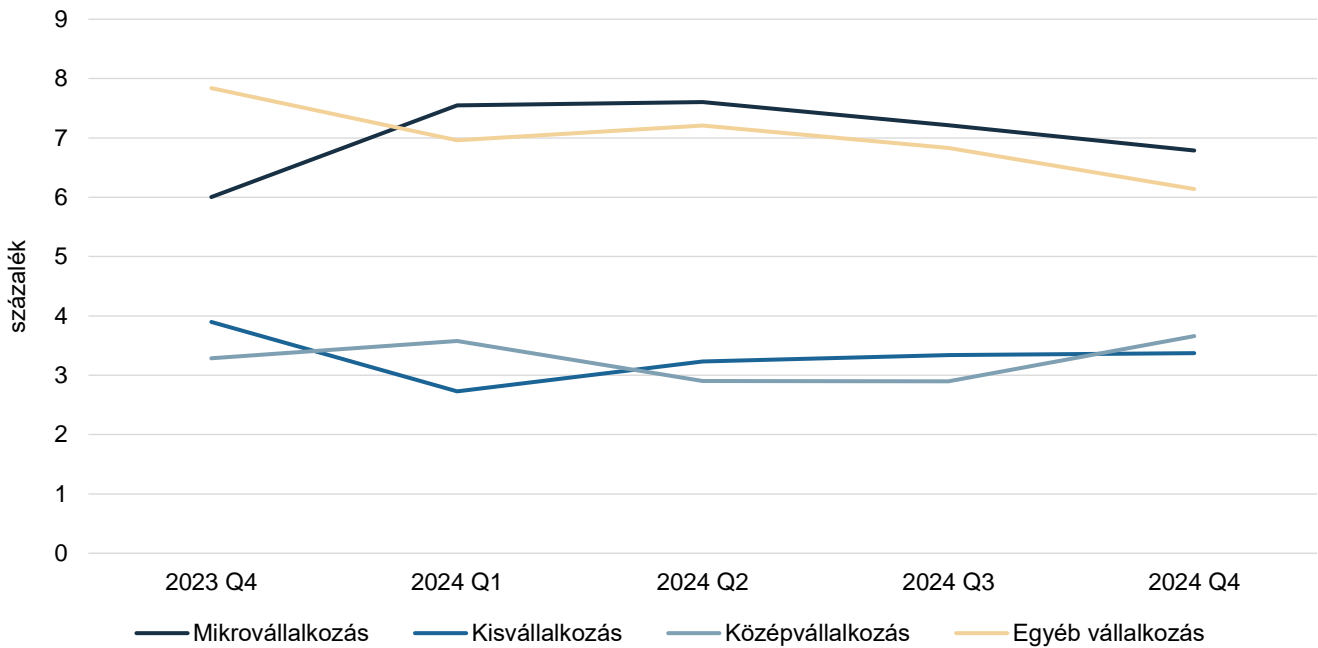

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

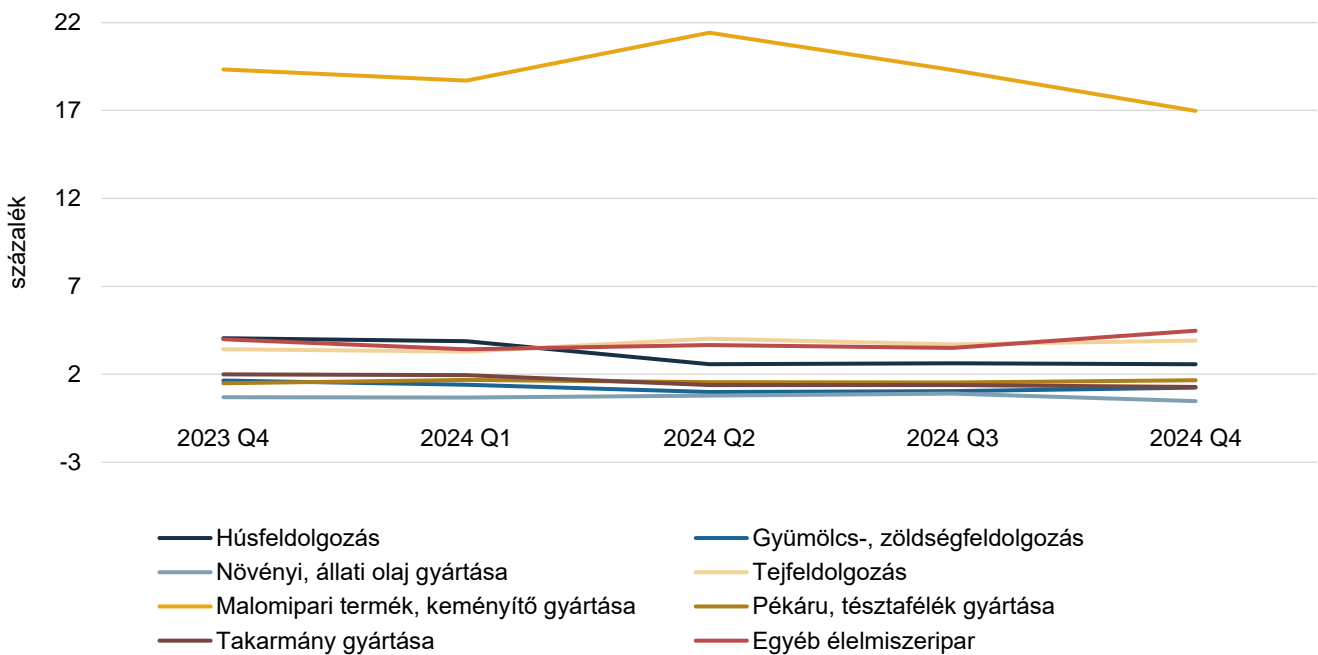
20. melléklet: Az értékvesztéssel való fedezettség alakulása a mezőgazdaságban alágazati bontásban

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

21. melléklet: Az értékvesztéssel való fedezettség alakulása az élelmiszeriparban kkv-bontásban

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

22. melléklet: Az értékvesztéssel való fedezettség alakulása az élelmiszeriparban alágazati bontásban

Forrás: MNB HITREG-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

